

Heybətzadə Xəyalə

Ölülər dəlixanası

Heybət zadə xəyalə

Ölülər dəlixanası

Bakı, “İstiqlal” nəşriyyatı, 2021, 195 səh.

Qüdrətli günəşin zəifliyi kölgədə gizlənin. İnsanın isə zəifliyi sağala bilməyəcəyi keçmişindədir. O bir sadistdir. Və güc ala biləcəyi hər kəs onun həyat mənbəyidir. O qüsursuzluğuyla özünü ilahi sanır.

Yanlış böyüdülmüş körpələr gələcəyin caniləri, qatilləri, özünə qəsd edənləri və cəlladlarıdır.

Hadisələr İsveçrənin Lugano şəhərində baş verir. Xeyallarda xoşbəxt yaşayanların və gerçəkliyi görüb kabuslardan oyananların gizli hekayəsinin yazıldığı möcüzəvi şəhər....

© Xəyalə Heybət zadə, 2021

© “İstiqlal” Nəşriyyatı, 2021

Sizə üç “Mən” tanıdacağam:

Dünənki mən, bu günkü mən və sabahkı mən.

Hər şeyin harda və necə başladığını xatırlamıram. Ən qəribəsi də elə budur, mən çox şeyi unuduram. Bu amneziya ola bilərmə?

Məncə amneziya deyil. Bəzən unutqanlıgımı sevirəm. Gərəksiz dosyeleri zibil qutusunda atan proqramçı kimi mən də stress və gərginlik gətirən dosyeleri beynimdən silirəm. Düzdür, beynim bəzən şiltaqlıq edir, mənə gərəkənləri unutdurur, onları xatırlamamağım mənim üçün elə də önəmli deyil.

Xatırladım. Atam və anam öldü. Mən isə sağam. Bunu demək nə qədər asan olsa da, belə yaşamaq işgəncədir. Biz sadə, sakit ailə idik. Ailəm məni sevirdi. Dünyaya gələndən sonra başıma qəribə işlər gəlsə də, mən xoşbəxt idim. Anamın söylədiklərinə görə mən doğulanda çox qorxub. Çirkin olmamışam, əksinə çox gözəl imişəm, amma anam məni böyüdə, mənə bu dünyada xoşbəxt həyat verə bilməyəcəyindən qorxaraq çox böyük stress keçirib. Hətta mənə günlərlə toxunmayıb və süd verməyib. Həkimlər bunu görəndə atama xəbərdarlıq edərək bildiriblər ki, ana uşağa zərər yetirə bilər, çünki qorxu onu yanlış duyğulara yönəldir. Anam bunu mənə danışanda göz yaşını saxlaya bilmirdi. O məni hətta yastıqla boğmaq istəyib. Ancaq buna macal tapa bilməyib. Atam son anda məni xilas edə bilib. Məni heç kim sakitləşdirə bilməyəndə, anam atamın təkidi ilə ilk dəfə qucağına götürdüyü andan sanki sehirli bir qüvvə məni ona möhkəm bağlayıb. Hamı buna həm təəccüblənib, həm də

sevinib. Anam məni həтта saatlarla qucağında yatırıdıb. O gündən bu günə kimi biz gözəl ailəyik. İdik...

Atam anama maşın almışdı. Sürücülük həvəsi ilə sükan arxasında əyləşən anam, atam və mən yolda qəzaya uğradıq, on beş dəqiqə sonra təcili yardım maşını ilə bizi xəstəxanaya apardılar. İki saat sonra əməliyyat masasında anam, ardınca da atam dünyasını dəyişdi. Qəza qəflətən baş vermişdi. Filmlərdə olduğu kimi böyük avtobusun əsəbi sürücüsü və maşın sürə bilməyən anamın qazı basması, dəhşətli toqquşma, tüstü, sürücünün qorxudan və şokdan söyüş yağdırması, qan, maşının parçalanması və yerə yıxılmış mən...

Gözümü xəstəxanada açdım. Anam, atam artıq yox idi. Həkim canıyananlıqla “biz əlimizdən gələni etdik, çox təəssüf, onları xilas edə bilmədik” dedi. Axı o heç də üzgün görünmürdü. Onun nəyinə lazım idi bizim ailənin yaşaması, ya da ölməsi? Axı mən niyə belə düşünürəm?

Onlar artıq yox idi. Ağlaya bilmirdim. Qolumdakı serum mənə nəşə edirdi. Qışqıra bilmirdim. “Mənə nə etdiniz siz? Buraxın məni, mən onların yanında olmalıyam!” – demək istəyirdim. Ancaq məni huş aparırdı. Tibb bacıları kiminsə haqqında danışırđılar. Gözlərimi açə bilməsəm də hər kəlməni eşidirdim:

– Zavallı qız indi necə yaşayacaq? Tək qaldı. Bu gün üç dəfə ona sakitləşdirici iynə vurmuşuq amma, belə getsə lap dəli olacaq. O artıq otaqdan qaçmaq üçün pəncərəni sındırıb və gecə professora hücum edərək aləmi bir-birinə qatıb. Gözün onda olsun. Bu dəfə

qaça bilmiyəcək, onu çarpayıya bağlayıblar, amma yenə də özünə zərər verməyindən qorxuram.

“Görəsən kimdir o?” – deyər bir an düşüncələrə dalanda başımda küt ağrı hiss etdim. Yəqin ki, saçımı daramağın vaxtıdır. Nə zaman saçımı daramağı unutsam, bu idbar ağrı yuxudan oyadırdı.

Əlimi qaldırmaq istədim, amma elə bil nə işə mane olurdu. Sanki kimsə tutub saxlamışdı. Bir anda gözlərim qorxulu yuxudan ayılırmış kimi həqədəsindən çıxacaq qədər böyüdü. Tibb bacıları mənim haqqımda belə danışa bilməzdilər! Bu mümkün deyildi. Axı mən bir neçə saat idi yatmışdım. Qışqırdım... Yaxalığında “Anna” yazılmış tibb bacısı içəri qaçdı.

Mən ondan nə baş verdiyini soruşanda onun danışdıqlarına ağzı açıq qulaq asmaqdan başqa heç bir reaksiya verə bilmədim.

O, öncə dedi ki, qorxulu bir şey baş verməyib, sadəcə mən elə sarsıntı keçirmişəm ki, özümü xəstəxananın divarlarına çırpmışam, professorun döş cibindəki iynəni onun qoluna vurub təhdid edərək, ağlayaraq məni ordan çıxarmaları üçün yalvarmışam, bir də pəncərələri sındırıb qaçmağa cəhd etmişəm. Amma heç bir planım baş tutmayıb, çünki hər dəfə huşumu itirib yıxılmışam. Sonda məni çarpayıya bağlamalı olublar ki, yeni problem yaratmayım. Yeri gəlmişkən, onu da əlavə etdi ki, professordan üzr istəsən yaxşı olar, o bir az sənə acıqlıdır.

Mən heç nə xatırlamırdım. Xəstəxanada bir həftə qalmışam, amma mənə elə gəldi ki, iki saat öncə mən anamla atamı görmüşəm. Onları dayım dəfn edibmiş. O, yanıma gələndə saçımı sığallayıb ağlamağa başladı. Mənim üçün çox narahat olduğu görünürdü. Dayım məni

sevirdi. Bacısını sevdiyi qədər sevirdi. Tək bacısının yeganə yadigarı olaraq mənə sahib çıxmaq istəyini anlayırdım. Xəstəxanadan öz evimizə getməyə icazə vermədi. O dəhşətli hadisədən sonra mənə buralardan aparmaq üçün çox dil töksə də ailəmlə bağlı xatirələrimi əsla atıb gedə bilməzdim. Bir neçə ay dayımla yaşayandan sonra öz evimizə döndüm. Və hər şeyin bitdiyini düşündüyüm vaxt o möcüzə mənə öz tilsimli ağuşuna aldı.

Mənim adım Minadır. İyirmi beş yaşım var. Qızılı saçlarımı və yanaqlarımdakı çilləri anamdan oğurlamışam. Atam deyərdi ki, böyüyəndə anamla eyni olacağam, amma bir az ondan gözəl...

Bura dünyanın ən xoşbəxt ölkələrindən biri olan İsveçrədir. Bir düşünün, dünyanın başı savaqlar və xaoslara qarışmışkən, burada dünyanın heç bir qarışıqlığına əsla reaksiya vermədən və tərəfsiz qalaraq hakimiyyətini sürdürən bir ölkəmiz var. Aqlınıza gələcək ən gözəl nə varsa, buradadır. Hətta xəyallarınızın təxmin belə edə bilməyəcəyi möhtəşəmliklər. Bura şokaladı, pendiri, şərabı və zəngin mətbəxi ilə məşhurdur. Dinindən və dilindən asılı olmayaraq burada hər kəs azaddır. Mən Luqanoda yaşayıram. Luqano gölü yaxınlığında kiçik kafemi işlədərək, rahat həyat yaşamağa səy göstərirəm. Kafe ailəmdən qalıb. Bu yadigarlarına görə onlara həm borclu, həm də minnətdaram. Kafeni lazımınca idarə etməyə çalışıram. Atam buranı mən doğulanda illərlə topladığı pulla anama hədiyyə etmişdi. Anam o qədər dadlı yeməklər bişirirdi ki, atam istəyirdi hər kəs dadsın. Anamdan bir necə resepti oğurlamağı bacarsam da, eyni ləzzəti yarada bilmirəm. Yəqin ki, buna illər gərəkəcək. Olsun, mən səbrliyəm. Atam kafemizə ad tapa bilmirdi

və anam məstəhət görmüşdü ki, bunu mənə həvalə etsinlər. Mən böyüyəndə onlar buranı mənə vəsiyyət edib, dünyanı gəzməyə gedəcəkdilər. Mən də kafemə istədiyim adı qoyub ailə quracaqdım. Eyni taleyi mən də yaşayacaqdım. Atam və anam kimi mən də kafemi övladıma miras qoyub arzularımın arxasınca gedəcəkdim. Artıq onlar tək özlərinin deyil, həm də mənim gələcəyimi planlaşdırmışdılar. Amma olaylar tamamilən fərqli cərəyan etdi. Onlar artıq iki ildir qəzada tozu-dumana qataraq yox olublar. Onların simalarını xatırlamaq üçün tez-tez şəkillərinə baxmağa məcbur olsam da inanıram ki, onlar məndən unutqanlığıma görə əsla inciməzlər. Uzun düşüncələrdən sonra qərara aldım ki, kafenin adını “Anka” qoyum. Anka quşu anamın sevdiyi quş idi. Küllərindən yenidən doğulan yeganə varlıq olaraq anama hər zaman möcüzəvi görünərdi.

Bir gün kafemə qəribə bir oğlan gəldi. Qısa şort və narıncı köynək geyinmişdi. Qara gözləri sanki tilsimli idi. Ona menyü təklif etdim, o isə əlimdəkini almadan mənə baxıb iki kofe istədiyini bildirdi. Sifariş gətirəndə təşəkkür edib kofelərin pulunu ödəyərək qalxıb getdi. Kofelərə toxunmadan getməyi məni təəccübləndirsə də, düşündüm ki, yəqin hansısa avaradır, mənimlə zarafat etmək istəyir. Və ona ciddi fikir vermədən işimə davam etdim. Kafemə hərdən avaralar tanış olmaq məqsədilə gəlirdilər. Artıq belə hallara alışmışdım. Axı onlar özlərini ağıllı sanan bir yığın axmaqlardır. Məncə Tanrı elələrini bir yerə cəmləyib yandırsa dünyamız üçün gözəl hədiyyə və təmizlik olar. Onlar beyinlərini unudublar. Bu dünyamız cahillərin və özlərini ağıllı sanan donuzların əlində olduğu müddətcə hələ çox ədalət axtarışında olanlar günahsız yerə

edam olunacaq. Hamı savaşıır, amma kimsə qalib olmağı düşünmür, sadəcə anlamsız və məqsədsizcə mübarizə aparır.

O bir gün yenə gəldi. Həmişəki kimi menyunu uzatdım və bu dəfə, o bir kofe sifariş etdi. Mən heç bir söz demədən gedib kofeni gətirəndə o artıq getmişdi. Əsəbləşdim. Bu dələduz kimdisə mənimlə oyun oynamaq həvəsindədi, amma mənim buna heç həvəsim yoxdur. Bir həftə sonra, həyatım öz axarıyla davam edərkən bu qəribə insan yenidən peyda oldu. Bu dəfə o menyunu məndən özü istədi və yemək, içki və şirniyyat sifariş etdi. Bu dəfə onu gözdən qoya bilməzdim. Köməkçimdən xahiş etdim ki, sifarişləri o gətirsin, mən isə kənarda durub onu izləməyə başladım. O tərpənmirdi. Sifariş gəldi və çox iştahla yeməyə başladı. Deyəsən yeməyimiz xoşuna gəlmişdi. Sonra hesabı istəyəndə, mən cəsarətimi toplayıb ona yaxınlaşdım və danışmaq istədiyimi bildirib oturmaq üçün izin aldım. Kafenin sahibi olsam da həmin vaxt masanın sahibi o idi və mən izinsiz oturarsydım, müştərimə hörmətsizlik sayıla bilərdi.

O, çox xoş davranışla mənim oturmağıma icazə verərək gülümsədi. İçimdə ürpənti yarandı. Anlamırdım ki, axı niyə mən bu insana qarşı belə həyəcan keçirirəm.

Oturduğum anda ona ilk sualım bu oldu:

– Yeməkləri bəyəndinizmi?

– Əlbəttə, – deyə cavab verdi. – Məncə bu təamlara sizin barmağınız mütləq toxunub. Sevgilə hazırlanmış hər bir yemək və

içki mütləq dadlı olur. Bunu hiss edə bilməyən insan yəqin ki, ancaq mədəsinin dolması üçün ucuz bir yemək tapıb gününü gününü başa vurmaqdan başda heç nə düşünə bilməz. Yeyir, içir və yatır. Və illərlə belə davam edir, sonda isə gərəksiz insanların siyahısına adını yazdıraraq torpağa qovuşur. Amma mən buna çox təəssüflənirəm. Axı torpaq pak və müqəddəsdir, onlar isə çirkablı və axmaq toplusudur. Məncə onları yandırmaq gözəl olardı. Amma dayanın, yox. Axı onların tüstü dumanı göylərə qalxa bilməyəcək çünki mavi səmələr belə nəcisi əsla qəbul edə bilməz, onların yeri elə dünyadır.

Bu sözlər məni çox heyrətə gətirdi. Hardasa mənim düşüncələrimlə üst-üstə düşürdü amma qəbul etməliyəm ki, o məndən daha ağıllı idi. Mən ondan iki dəfə kofe üçün gəlib, sonra yoxa çıxmağının səbəbini soruşdum. Cavabı yenə də məni heyrtləndirdi deməsəm, yalan demiş olaram:

– İlk dəfə gələndə kofe istədim, amma kofeni kofebişirən maşında başqasının süzdüyünü görüb vaz keçdim, halbuki sizin kofenin qoxusunu çox uzaqdan hiss edib gəlmişdim və özümə iki kofe sifariş verəcəyimə söz verib umidlə masanızda oturmuşdum. İkinci dəfə də eyni hadisə məni sarsıtdı və mən sizi gözləmədən getməli oldum. Hətta o gündən kofe içmədim. Axı mənim niyyətim sizin süzdüyünüz kofe idi. Sizsə məni çox məyus etdiniz. Bir həftə gözlədim və yenə gəlməyə qərar verəndə düşündüm ki, bu dəfə də kofe istəsəm eyni hadisə baş verəcək. Bundan çox narahat olub başqa sifariş etməyi qərara aldım. Yeməklərin arasında sizin özünüzün toxunduğunuz bir təamın mütləq olacağı ümidi ilə sifariş etdim və yanılmadığıma çox sevindim. Bilirsinizmi, xanım hər insanın öz qoxusu və əlinin öz ləzzəti var. Məsələn, ananızın yeməyini yüz təam arasında tapa bilərsiniz, çox qərribə və möcüzəvi

bir şeydir bu. Mən sizə təşəkkür edirəm, məni inanılmaz dərəcə xoşbəxt etdiniz. Bundan sonra tez-tez müsafiriniz olacağam.

Hesabı artıqlaması ilə ödəyib, məmnunluqla qalxıb getdi. Mən donmuş halda onun arxasınca baxaraq düşüncələrimi toparlamağa çalışsam da, heç bir şey alınmadığını hiss edir, amma yenə də özümdən asılı olmayaraq cəhd göstərməyə çalışırdım. Axı kimdir bu məxluq? Bəlkə bu mənim xəyallarımda yaşayan, heç bir zaman susmayan içimdəki “Mən”dir. O mənim düşündüyümü və daha artığını bu qədər mükəmməl şəkildə necə bilə bilirdi. Bu mümkün deyil. Əvvəlcə istədim ki, işçilərimdən bu insanın gerçək olub-olmadığını soruşum. Sonra vaz keçdim. Onlar mənim dəli olduğumu düşünə bilərdilər. Mənim beynim kimi bir beyni olan insan nə dərəcədə ağıllı ola bilirdi? Bir zamanlar məndən uzaq olmaq lazım olduğunu düşünən insanlar bəlkə də haqlı ola bilərdilər. Çünki mənim şüursuzcasına etdiyim dəliliklər özümə və ətrafıma güclü zərər verdiyindən məndən uzaq olmaq ən doğru hərəkət idi. Eynən bu məxluq kimi. Mən də ondan uzaq olmalıyam. Adını belə bilmədiyim biri məni bir neçə cümlə ilə necə bu qədər cəlb edə bilər? “Ah, Mina, unut onu!” – dedim öz-özümə.

Günlər keçdi, o gəlmədi. Bilmədiyim bir qüvvə məni ona çəkirdi sanki, “Kaş yenə gələydi!” – deyə içimdə bir səs hayqırırdı. Bu istəyi susdura bilmirdim. O isə yox idi. Tam onuncu günün sonunda, kafeni bağlamağa hazırlşırdım, sıxıldığımı hiss etsəm də evə qayıtmağa tənbellik edərək, kafedə qalmağa qərar verdim. Qapıları bağlayıb gözəl musiqi açdım. Ən çox sevdiyim Bethovenin “Ay işığı” sonatası...

Melodiya möcüzə idi sanki, gözlərimi yumub içimdəki “Mən”lə hər gün yatmamışdan qurduğumuz xəyallara dalmağa başladıq. Və birdən qapının şüşəsini kimsə döyəclədi. Bu cür hallar heç xoşuma gəlmirdi. Xəyalım toz-duman oldu. İçimdəki “Mən” küsərək bir küncdə oturub, başını aşağı salıb, səssizcə ağlamağa başladı. Onu sakitləşdirmək çətin idi, çünki səbəbini bilməsəm də o insanlara nifrət edirdi. Qalxıb onun sakitləşməyini istəyərək qapıya tərəf addımladım. Bu o idi, Məxluq.

Qorxdum, amma marağım qorxuma üstün gəldi. Qapını azca aralayıb kafenin bağlı olduğunu dedim. Üzündəki mehriban təbəssüm bir anda məyusluğa çevriləndə mən ona bir kofe tekliif edərək içəri dəvət etdim. Bu sözlərim sanki günəş kimi onun üzünə nur saçdı. “İlahi, bu mənəmmi?” – deyə öz-özümə sual verməyə başladığım an o artıq pencəyini asılıqandan asırdı. Əlini mənə uzadıb təvazökarlıqla danışmağa başladı:

– Mən sizdən üzr istəməliyəm, xanım, özümü sizə təqdim etməyi unutmuşam. Bilirsinizmi, sizin yeməklərdəki doğmalığ duyğusu məni məst etmişdi. Gəlin tanış olaq. Adım Okidir. Siz isə mənə Mina olmalısınız. İlk dəfə gəldiyim gün yardımçı xanım sizə belə səsləndi. Əgər yaddaşım məni aldatmırsa, haqlıyam.

– Bəli, haqlısınız, Oki bəy, – deyə cavab verdim. – Siz hər gəlişinizlə etiraf etməliyəm ki, məni çox heyrləndirirsiniz. Mən sizdə çox qərribə bir abu-hava hiss edirəm. Bu həm insanı hürküdür, həm də həyəcanlandırır maqnit kimi özünə çəkir. Axı bu günə kimi heç bir müştəri sırf mənim əlimin ləzzəti barədə heç bir söz deməyib. Sadəcə yeyib-içib, hesabı ödəyib gediblər. Sizinsə dedikləriniz insanda qurur və təəccüb doğurur. “Niyə mən?” – deyə özümə sual verirəm.

Çünkü mənim bir kiçik kafem var və inanıram ki, siz daha gözəl yerlərdə daha gözəl, dadlı-ləzzətli yeməklər yemiş olmalısınız.

– Bəli, mən çox yerlərdə olmuşam, – dedi. – Dünyanı gəzmişəm. Bilirsiniz, mən gəmi kapitaniyam və çox şəhərlər gəzmişəm. Meksikada yediyim pizzanın dadını hələ də unuda bilmirəm. Onu yaşlı bir qarı bişirirdi. İnanın, onun kafesi sizinkindən də kiçik idi, amma yeməkləri nənəmi xatırladırdı. Mən nənəmi on bir yaşında itirmişəm. Ailəmin təkidi ilə internat məktəbə oxumağa getdim. Təhsilim üçün çox uğurlu addım olduğuna inanan atam mənim istəyimi soruşmadan, artıq gözümlü hərbi məktəbin yatağında açdım. Anam üçün darıxdığım gecələr göz yaşlarımın gizlin damla-damla yastığımı islatdığını xatırlamaq hələ də məni kövrəldir. Amma şənbə və bazar günləri evimizə qayıdanda beş günlük həsrəti çətinliklə belə olsa ödəməyə çalışırdım. Bir neçə ay sonra özümə yeni dostlar tapıb məktəbimi sevməyə başladım. Ailəm həqiqətən haqlı idi. Təhsilim burda daha uğurla davam edirdi. Düzdür, atam, anam və kiçik qardaşım üçün çox darıxırdım, amma daha ağlamırdım. Sizin də başınızı ağrıtdım. Dayanmadan danışmaq mənim köhnə adətimdir.

O danışdıqca mən susub heyranlıqla ona baxırdım. Axı insan tanımadığı adamla necə belə səmimi davrana bilər? Sanki bir-birimizi illərdi tanıyırmış kimi gecə vaxtı birlikdə oturub söhbət edirdik.

– Narahat olmayın, mənə hər kəliməniz xoşdur, Oki bəy, – deyər cavab verdim.

– Məncə biz aramızdakı “siz”, “biz” kəlmələrini dəyişib “sən” və “mən” etməliyik, – deyə gülümsədi. – Rəsmiyyəti sevirəm, amma hər kəslə yox. İzin versəniz, sizə öz adınızla və “sən” deyə müraciət edərdim.

Mən razılaşdım və biz söhbətimizi daha səmimi şəkildə davam etdirməyə başladıq. Ondan mənə öz həyatı barədə daha ətraflı danışmasını xahiş etdim.

Onun üzündəki təbəssüm belə çox fərqli idi. Bəlkə də mən şişirdirdim, amma əmin idim ki, bu insanda nəşə var. Sanki daxilində iblis və mələk gizlənib yaşayır. Və onların ikisini də o özü idarə edir. Axı bu necə mümkün ola bilər? Özünə gəl, Mina, özünə gəl. O sadəcə çox insan görüb, bəlkə də çox kitab oxuyub. Ola bilər ki, çox məşhur aktyordur. Amma, yox, o hərbiçi olduğunu dedi. Həyatıma hardan gəldi, bilmirəm, amma getməyini heç istəməirdim. Birdən yuxudan oyanmış kimi bir səsdən dıxsındım. Bu, kafenin küncündə qısılib oturan içimdəki “Mən” idi. Onu unutduğuma görə məndən inciyərək, səssizcə hıçqırırdı. Ona tərəf baxıb gülümsədim və ürəkdən “hər şey yaxşı olacaq” deyib sakitləşdirməyə çalışdım. Amma o qorxaraq üzünü divara çevirdi. Oki mənə baxır və məncə nəşə hiss edir, ancaq bunu bildirmirdi. Söhbətimiz səhərə kimi davam etdi və özümüz də hiss etmədən divanda yuxuya getdik.

Ayılanda onun saçlarının qoxusunu hiss etdim. Dəniz qoxusuydu... Sanki ona hiss etdirmədən içimə çəkdim o qoxunu. Deyəsən aşıq olurdum. İlk dəfə idi ki, mən kiməsə aşıq olurdum. Təzəcə tanış olduğun bir adama necə aşıq olmaq olardı? Amma sevgi gələndə əsla xəbərdarlıq etmir və sənə əsla seçim imkanın olmur. Bax budur o! Və missiyanı yerinə yetir, sev!

Niyə bəs insan sevgi mələyinin əmrinə ixtiyarsız boyun əyir? Niyə inkar etmir, qarşısını almır, dayan demir, susdurmur bu ilahi duyğunu? Ah, Mina, sən nə edirsən? Bəlkə də onun sevdiyi var. Ya da bu limandakı səyahətini qısa müddətdə bitib yeni limanlara və yeni könüllərə səyahət edəcək.

Yuxudaydım sanki, ayılmağa qorxurdum. Düşüncələrim ya kabusla çevriləcəkdi, ya da gözəl xülyaya. Mənə xoşbəxtlik bəxş et, Tanrım.

O oyanmağa başladığı an mən dərhal gözümlü yumdum. Gülümsəyərək mənə baxıb dedi:

– Saçımdan okean qoxusu gəlirdi mənə, çünki, buraya gəlməmişdən öncəki gecə gəmidə qalmalı olmuşdum. Amma qoxusunu sevdinsə səni də istədiyin an gəyimlə səyahətlərə apara bilərəm. Əminəm dəniz də səni sevecək. O illərdir mənim dostumdur. Hətta ən yaxınımdır. Sularına üz tutub hayqırdığım səssiz gecələr o bunu hər dəfə hiss edib, qəflətən böyük dalğayla mənə cavab verib. Məni hər isladanda içimdəki dərdləri yuyaraq öz sehirli sularında boğur və mənə dinclik hədiyyə edir. Mənə o sənə də kömək edəcək. Axı sən də ona deyiləsi çox sözün var. İstədiyin bir gecə mənə zəng et və səni onunla tanış edim. Mənə inan, bu çox yaxşı olacaq. Bax təkifimi yaxşı dəyərləndir, mən bunu ilk dəfə sənə cəsarət edib deyirəm. Və bəlkə də bir daha bunu nə sənə, nə də başqa birinə əsla deyə bilməyəcəyəm.

Hələ də gözlərimi açmamışdım. Oki isə ondan qabaq oyandığımı, saçlarını qoxladığımı və yenidən özümü yatmış kimi göstərməyə çalışdığımı bilərək məni utandırdı. “O, başqa dünyadan gəlib” – deyə

düşünərək təslim oldum və gözlərimi yavaş-yavaş açıb ona “Razıyam...” dedim.

Çox məmnun görünürdü. Heç bir söz demədən qalxıb geyindi və qapıya tərəf addımlamağa başladı. Mən ona səhər yeməyi təklif etsəm də o imtina edib getməli olduğunu bildirdi və üzrxahlıq edib kafedən çıxdı. Arxasınca baxaraq xəyallarına qayıtmağa çalışsam da bu dəfə beynimdəki düşüncələri heç cürə toparlaya bilmədim. Və ən qəribəsi o idi ki, “Mən”i tapa bilmirdim. Gecə oturduğu yerdə yox idi, beynimi nə qədər qurcalasamda onu tapa bilmədim. O ilk dəfə idi məndən yoxa çıxmışdı.

Artıq səhər olduğundan ayağa qalxıb kafenin qapılarını açdım. Mətbəxə keçib iş başladım. Üzümdə təbəssüm biixtiyar yaranırdı və mən buna mane ola bilmirdim. Hətta bu mənim xoşuma gəlirdi. İnsan niyə onu xoşbəxt edəcək səbəbləri yox etsin ki? Axı hər kəsin nə səbəbdən olursa olsun bu hissi yaşamaq haqqı var. Artıq gözəl şeylər olacağını hiss edirdim. Nəhayət üzüm güləcəkdi. “Aman Tanrım mən axı gecə onunla görüşə gedəcəyəm, nə geyinim və necə davranım bilmirəm” – deyə düşünürdüm. Əllərim titrəməyə başladı. “Sakitləş, Mina, bu sadəcə gəmiylə kiçik bir səyahət olacaq” – öz-özümə deyirdim.

Özümü toparlamalıydım. Artıq müştərilər gəlməyə başladı. Günün səhər saatlarında isti kofe və səhər yeməyi üçün əksər hallarda eyni insanlar gəlirdi. Kafemizdən məmnun olduqlarına görəmi, yoxsa qiymətlər münasib olduğuna görəmi, bilmirəm. Ətrafda bir neçə kafe və restoran olduğu halda müştərilərim hər zaman mənim kiçik kafemə sadıq qalırdılar. Menyumdakı yeməkləri anamın və nənəmin reseptiylə aşbaz qadın və mən bərabər hazırlayıyıq. Dəyişilməyən

menyu, dəyişilməyən yemək və içkilər. Və dəyişilməyən müştərilər. Mən hamıdan məmnun idim. Elə də çox pul sevmirdim. Az qazancım ilə həyatımı sakitcə idarə edə bilirdim. İşçilərim də mənimlə ilk gündən dostluq edir və biz bu kiçik kafe zalında özümüzü rahat və xoşbəxt hiss edirdik. Budur hər şey yenə öz qaydasında davam edir. Təkcə mənim ürəyimin döyüntüsü bir az sürətlənib və deyəsən qanım daha çox hərəkət etməyə başlayıb. Bu məni həyəcanlandıran səbəbə görə olmalıdır. O qərribə məxluqa görə. Oki...

– Mina yaxşısan? – bayaqdan yanımda dayanan işçim məni səsləyəndə diksindim. Əlimdəki bıçaq yerə düşdü.

– Bu, Sako idi. Ən şıltaq və hörmətli rəfiqəm. Onunla tanışlığımızı xatırlıyram. On yeddi yaşında kiçik qızcığaz kafemin arxa tərəfindəki parkda bir ağaca söykənib mahnı oxuyurdu. Etiraf etməliyəm ki, səsi çox bərbad idi, amma səs tonundakı qərribəlik məni ona tərəf addımlamağa sövq etdi. Yaxşı ki, etdi. Qarşısında dayandığımı hiss etmədi, başını aşağı əyib oxuyur və gözlərindən yaş axaraq çənəsindən aşağı süzülürdü. Dinməzəcə yanında oturdum. Bir az belə oturandan sonra o məni görsün deyə mahnısına qoşuldum. Mənim səsim onunkundan da pis idi və başını qaldırıb mənə baxanda qarşımda ürkək baxışlı və çox qəzəbli bir adam gördüm. Hətta bu an mənə zərər verə biləcəyini düşünüb onunla ehtiyatla danışmağa başladım:

– Mənim adım Minadır, – dedim. – Kafedən səsini eşitdim və mənə elə gəldi ki, sənə köməyə ehtiyacın var. Sənə pulsuz isti şokolad təklif edə bilərəm və əlbəttə dərdini danışsan birlikdə bunun həlli yolunu tapa bilərik.

– O, başını yenə aşağı dikib daha yüksək səslə ağlamağa başladı, bu dəfə onun sakitləşə bilməyəcəyini hiss edib, ayağa qalxdım və ona su gətirmək istəyəndə o huşunu itirib yerə yığıldı. Mən qorxmışdum amma ona məndən başqa kiminsə kömək edə bilməyəcəyini bildiyim üçün tez təcili yardım çağırıb onu xəstəxanaya apardım. O gözlərini açanda yanında təkəcə mən idim. Heç bir tanışını tapa bilmədik. Nə pasportu, nə də çantası var idi və ayılanda polislər onu sorğu-sual etməyə başladılar. Özü haqqında heç bir məlumat vermədiyi üçün polislər onu buraxmaq istəmədi. Çıxıb getməyə can atır və hər kəsi ağır sözlərlə təhqir edirdi. Sakitləşmədiyini görən həkimlər ona yeni bir sakitləşdirici iynə vurub otaqdan cixdılar. Polislər əsəbi idilər, çünki yuxudan oyanması iki saat çəkəcəkdə və onlar ifadə almaq üçün gözləməli olacaqdılar. O ayıldı və bu dəfə sakit davranıb evdən qaçdığını dedi. Atasının telefon nömrəsini və ünvanını verəndən sonra polislər otaqdan cixdılar. Bir neçə dəqiqədən sonra geri qayıdıb bildirdilər ki, atasıyla danışdıq və o, dedi ki, istədiyi yerə cəhənnəm ola bilər. Bu dəfə də özünü körpüdən atmağı yoxlamağı təklif etdi. Hamı qıza baxaraq nə edəcəyini bilmək istəyirdi. Amma qız da atası üçün bundan daha ağır küfrlər edərək, onu lənətlədi. Bax beləcə qız kimsəsiz qaldı. Ondan mənimlə gəlməyini rica etdim, çünki, tibb bacılarının “zavallı qız bədbəxt oldu bu gənc yaşında” sözlərini eşitdiyim an öz başıma gələnləri xatırladım. Belə sözləri mənim üçün də demişdilər. Qızın xəstəxana xərclərini ödədim və kafedə yemək ismarladım.

Adı Sako idi. Anası on beş yaşı tamam olan gün qızına hədiyyə almaq üçün qonşuluqda yaşayan yaşlı qarıdan pul istəmişdi. Amma qarı ona bu pulun əvəzində bütün ev və həyət işlərini ona gördürmüş, sonra isə işi bəyənməyib ona heç bir şey vermədən

söyərək qovmuşdu. Anası qəzəblənib qarıya hücum çəkmiş və ona endirdiyi zərbələrə görə qarı xəstəxanalıq olmuşdu. Amma xoşbəxtlikdən sağ qalmışdı. Sakonun ad günü anasının həbs gününə çevrilmişdi. Və bu gün də elə həmin gün idi. Anası həbsdə, atası isə şərəfsiz bir əyyaş olan on yeddi yaşlı qızcığazın günahı nə idi görəsən? O daha atasıyla görüşmürdü. Bircə onu eşitmişdi ki, yenə də hamıya borcludur və onu ölümle hədələyib pulunu istəyənlər hələ ki heç bir nəticə əldə edə bilməyiblər. Anasının həbsdən azad olmasına isə hələ beş il qalmışdı. Qoca qarı özünü günahsız göstərərək ona ən ağır cəza tələb etmişdi. Hətta demişdi ki, onlar ailəlikcə oğru və əyyaşdırlar, qızları da valideynləri kimidir. Bu sözlərin nəticəsi olaraq anasına yeddi il həbs cəzası verərək günahsız yerə həyatını puç etmişdilər. Sako anasına tez-tez baş çəksə də özünü bağışlaya bilmirdi.

Biz onunla artıq iki il idi ki, bir evdə yaşayırdıq. Çox güləriz, mehriban və bacarıqlı qız idi. Atasıyla yaşadığı illərdə özünə yemək hazırlamağı və bütün ev işlərini öyrənməyə məcbur olduğu üçün indi ona mənimlə yaşamaq asan idi. O məndən tez oyanır və məndən qabaq yatırdı. Gecələr birlikdə filmə baxanda həmişə yarıda yuxuya gedir və mən filmi dayandırıb davamını sabaha saxlayardım. İnanırdım ki, o mənim yanımda çox xoşbəxt idi.

Sako məni xəyaldan ayırub bıçağı yerdən götürdü. Sonra isə şiltaqlıqla boynumu qucaqlayıb gülümsədi. Məndə “şiltaq qızım” deyib ona qarşılıq verdim və sifarişi ona uzatdım. Gülümsəyərək əlimdəkini alıb eyni şiltaq addımlarla getdi. Həyatda bu qədər əzab və çətinlik çəkdiyi halda belə güclü olduğu və ayaq üstə qala bildiyi üçün həm qururlanır, həm də heyrətlənirdim. Duyğularını hər

zaman gülüşündə gizlətsə də, o hələ də uşaq idi. Həyat onu böyütməyə tələsirdi.

Mən axşama hazırlaşmalı idim və evə gedib yuyunmağı qərara aldım. Sako çıxdığını hiss etmədi amma, sonra orada olmadığını görüb narahat olaraq mənə zəng etdi. Ona bu gecə evə gəlməyib bir tanışım olacağımı dedim. O ilk dəfə idi ki, məndən belə sözlər eşidirdi. Ona görə də çox təəccübləndi və sual atəşinə başladı. Onu sakitləşdirib sonra hər şeyi danışacağıma söz verdiyim üçün mən rahat buraxıb öz işinə döndü. Daha kafeyə qayıtmaq istəmirdim, hazırlaşmağa vaxtım az idi. Axşama kimi yüz don geyinib soyundum və sonda birinin üzərində dayandım. Artıq hazır idim və telefonun zəngi mənim həyəcanımı artırsa da, zəng edənin Sako olduğunu görüb sakitləşdim. Telefonu götürüb onu dinləmədən sözə başladım:

– Ah, qızım, səbirsizsən, amma mən də çox həyəcanlıyam, lütfən üstümə gəlmə, dedim axı mən sənə bu gecə haqqında və hətta istəsən bütün həyatım haqqında hər şeyi danışacağam, amma xahiş edirəm, mənə bu gün azad et.

Səs mənə diksindirdi. Bu, Oki idi. O səsindəki istehzal gülüşü ilə sözünə başladı:

– Həyəcanlandığını bilmirdim, məncə sən tam rahat olmalısən. Mən səni kiçik dünyama qonaq aparmağa gəlmişəm amma sən burda deyilsən. Ya sən mənimlə getməkdən vaz keçmisən, ya da mən dünən gecə sənə heç nə təklif etmədən sənənlə gəmi səyahətini yuxuda planlaşdırıb, buna inanaraq bu gün bura gəlməkdə yanlışlıq etmişəm!

Xatırladım ki, biz bir-birimizin ünvan və telefonunu almadan sağollaşmışdıq və təbii ki, onun məni tapa biləcəyi yeganə ünvan kafedir. Mənsə axmaq kimi onu evdə gözləyirəm. Ondan bu düşüncəsizliyimə görə üzr istəyib ünvanımı dedim və “gəlib məni götürə bilərmə” deyərəcə etdim. O cavabında dərindən nəfəs alaraq bu yuxu olmadığı üçün sevindiğini deyib, on dəqiqə sonra qapıda olacağını bildirib sağollaşdı. Özümü axmaq kimi hiss edirdim. Bunu necə düşünməyə bilərdim axı? Pərt və sıxılmış halda oturub onu gözlədim və onun dediyi kimi on dəqiqədən sonra qapının zəngini çalındı. Qalxıb onu yenə gözlətməyin hörmətsizlik olacağını düşünüb içəri dəvət etdim. O mənim məyusluğumu dərhal anladı. Narahat olmamağımı və heç bir problem olmadığını bildirib məni sakitləşdirdi. Sonra yola çıxaraq nələrdəyimizi planlaşdırmağa başladıq.

Mən daha yaxşı idim və onun yanımda olması məni ailəm qədər xoşbəxt edirdi. Ümid edirdim ki, məni onlar kimi buraxıb getməz. Ürəyimdə dua etdim ki, bu möcüzə bitməsin əsla. Bir insan bu qədərmi, diqqətçil ola bilər? O sanki daxili səsimi səsimi eşidir və bundan sonra hər şeyi mənə burax və həyatını yaşa deyirdi.

Biz artıq gəmidəydik, yol boyu danışdıq, daha doğrusu o danışdı mən isə ona heyranlıqla baxaraq hər dediyi ilə razılaşırıdım. Gəmidə əvvəllər olmamışdım və bir az həyəcanlandım. Amma onun yanımda olması bütün qorxunu və həyəcanı yox etdi.

Öncə bütün gəmini gəzdik. Burada kimsənin olmaması mənə təəccüblü gəldi. Çox az tanıdığım biri ilə böyük bir gəmidə gecə tək olmağın vahiməsini yavaş-yavaş hiss etməyə başlayırdım. “Mən axı niyə buradayam? Dərhal bir bəhanə tapıb evə qayıtmalıyam. Oki

mənə zərər verməz mənə. Bəlkə də mən daha rahat olum deyə bilərəkdən hamını bir günlük istirahətə göndərib” – deyə düşünürdüm. Sonra fikirlərim çox qarışırdı, artıq düşünmək də istəmirdim. Yenə öz-özümə danışmağa başladım: “Anın dadını çıxaracağam, qoy nə olacaqsansa olsun. Bəs sən hardasan?” – deyə içimdəki “Mən”ə səsləndim. “Sən həmişə danışırısan, hətta susdurmaq istəyəndə belə dayanmırısan. İndi isə tək hiss etdirirsən özümü. Sən “Mən”sən və məndən gedə bilməzsən. Buna haqqın yoxdur. Səni mən yaratmışam və mən istəmədən əsla mənim içimdən yox ola bilməzsən. Nə ilə məşğulsansa dərhal uzaqlaş və evinə geri qayıt. Sənə çox əsəbiyəm. Bağışlamağımı istəyirsənsə tələs!”

Oki qoluma toxunub məni fikirdən ayırdı və mən yuxudan ayılırmış kimi gözlərimi yumub yavaşca açdım və yenidən onu qarşımda görəndə nə edəcəyimi bilməyib yenə gözlərimi möhkəmcə yumdum. Bu hərəkətləri sanki şüursuzcasına etsəm də çox təəccüblüdür ki, Oki nə edəcəyini bilirmiş kimi mənə yaxınlaşıb danışmağa başladı:

– Mən bu gəmiyə ilk dəfə minəndə həyəcandan nə edəcəyimi bilmirdim. Axı bu böyük oyuncaq artıq mənim idi. Onunla necə davranmalı olduğumu bilsəm də bacarmayacağam deyə yenə də çox qorxu keçirirdim və nə etdim bilirsənmi, mən özümü dənizə atdım. Yuxu idisə ayılmalı, gerçək idisə o zaman kimsə məni xilas etməli, ya da dərinliyə dalıb məzarlıqda yerimi hazır etməli idi. Ölmək istəmirdim, amma bu qədər ağır məsuliyyətli işin öhdəsindən gələ bilməsəydim illərlə aldığım təhsil və ailəmdən uzaq qalmağın əziyyəti bir anın içində xəcalətli bir yanlışla hədəf gedə bilirdi. Qərarı dərhal verdim və suya atıldım. Öncə kabus olmadığına

inandım və sonra üzməyə başladım. Çünki məni kiminsə xilas etməyini acizlik hesab etdim. Axı bu günə kimi hər şeyi özüm tək bacarmışdım. Burda da ya ölümə özüm meydan oxumalı, ya da həyatla vidalaşmalı idim. Kimsə məni xilas edərsə bunu məğlubiyyət və acizlik kimi qəbul edərdim. Ayaqlarımla çabalamağa başladım. Hətta gözəl üzdüyümü də xatırlayıb kimsədən kömək almadan sudan başını çıxardaraq daha da güclənmiş dəniz tanrısı kimi yenidən doğuldum. Hiss etdim ki, mənə həyat verən Tanrı yerlərin və göylərin sahibi deyil, məhz dənizdir. O mənim sadəcə cismimə deyil, ruhuma da ilahi qüvvə bağışladı. Düzdür bu hadisə baş verdiyi an hava çox soyuq olsa da mən özümü qətiyyənlə zəif hiss etmirdim, amma təbii ki, soyuq vücudumu bütünlüklə zəbt etdiyindən məni dərhal xəstəxanaya apardılar və bir neçə iynə və dərmanlardan sonra evə göndərdilər. Həkim mənə psixoloq məsləhət gördü və etdiyimin səbəbini araşdırmağı ona həvalə edib ödənişini alıb məni yola saldı. Qəribədir bir insan özünü dənizə atır və səbəbini bir həkim başqa bir həkimin çiyinə yükləyərək canını qurtarır, təbii ki, pulunu alandan sonra. Deyəsən dünya pulla qurulub. Və hər addımına görə səndən haqqını tələb edir. Gülməli və ağlamalıdır.

Oki danışa-danışa mən artıq gözlərimi açmış və rahatlamışdım. Az öncəki qorxum getmiş, yerini sakit və dinclik dolu duyğular almışdı. Axı o bunu necə edə bilir. O sadəcə danışır. Susmadan danışır və budur bütün problem həll olunur. O məxluqdur, bir insan beyni bunu bacaracaq qədər dahi ola bilərmi? Əsla və əsla yox...

– Qorxma, Mina, sən mənimlə tam azadsan. Və sənə kimsə zərər yetirə bilməz artıq. Hətta özün belə.

Onun bu sözü məni yenidən həyəcanlandırırdı. O mənim içimdəki “Mən” haqqında sanki bilirdi. Sözləri elə bil uşaqlıqdan məni tanıdığı və hər zaman yanımdan çəkilmədiyi hissi yaradırdı. Bu qədər qısa müddət tanıdığım insan mənə hər kəsdən yaxın gəlirdi və məni hər dəfə valeh etməyi bacarırdı. Bütünlüklə ruhumu ona təslim etdim bu gecə və xoşbəxt olacağımı hiss etdirdiyi üçün Tanrıya təşəkkür etdim.

Mən saata baxanda gece iki idi. Evə getmək istəyib-istəmədiyimi soruşdu, əgər istəsəm burda qala biləcəyimi də əminliklə bildirdi. Gəmidə yatacaq yerləri rahatdır və mənə öz kayutunu təklif edib heç bir şey üçün çəkinməməyi məsləhət gördü. Amma əlbəttə evə qayıtmaq istəsəm bu da mümkündür və maşınla istədiyim anda məni öz evimə apara biləcəyini söylədi. Mən bir az da qalmaq istədiyimi və daha sonra evə qayıdacağımı bildirdim. Oki heç bir söz demədən razılaşdı.

Gecəmiz davam edirdi. Ona həyatımı danışmağımı istədi. Ailəmin başına gələnləri qısaca danışdım. Çünki xatırlıyıb yenidən pisləşmək istəmirdim. Onlarla gözəl xatirələrimdən danışdım. Ona etibar edirdim, amma hər şeyi danışacaq qədər etibar etməyə çəkinirdim. O məni nəyisə danışmağa əsla məcbur etmir və söylədiklərimə səbirlə qulaq asırdı. Baxışlarında anlamadığım bir mənə vardı. Sanki “rahat ol və mənə hər şeyi danış” deyir, ele bil məndən qəm yükünü alıb yerinə rahatlıq doldururdu. Yenidən gözlərimi yumdum və bu dəfə sevdiyim melodiya qulaqlarımda səslənməyə başladı. Bethovenin “Ayişığı” sonatası. Barmaqlarım piano dillərində hərəkət edirmiş kimi tərpənməyə başladı. O, bunu görəndə gülümsəyib daha yüksəkdən oxumağımı istədi. Mənim yanaqlarım qızardı və o buna daha da ürəkdən gülümsünüb bir daha oxumağımı xahiş etdi. Mən

utanaraq azacıq mızıldandım. Melodiyani dərhal tanıdı və məndən onun hekayəsini bilib-bilmədiyimi soruşdu. Mən bu əsəri çox sevsəm də haqqında məlumatsız idim. O mənə danışmağa başladı.

Bir gecə Bethoven yol ilə gedirmiş. Birdən qulağına musiqi səsi gəlir. Musiqi onu cəlb etdiyindən səs gələn evə tərəf gedir. Musiqini daha yaxından dinləməyə başlayır. İfa onu necə valeh edirsə, o, ifağının kim olduğunu bilmək istəyir. Marağını boğa bilməyib, onunla tanış olmaq üçün evin qapısını döyür. Qapını bir qadın açır və təbii ki, məşhur Bethoveni tanıyaraq həyəcanlanır. Onu dərhal içəri dəvət edir. Qadın piano çalanın onun qızı olduğunu bildirir. O, gənc qızının kor olduğunu, lakin buna baxmayaraq gözəl piano çaldığını və bəstəkara heyran olduğunu söyləyir. Bethoven qızın anası ilə birlikdə onun piano çaldığı otağa keçir. Qız qonağın kimliyini anasından öyrənəndə çox həyəcanlanır, hətta sevindiyindən ağlamağa başlayır. Bethoven qız üçün ifa etmək istədiyini bildirərək elə oradaca bu sonatanı bəstələyir.

– Bir gecəyə bəstələnən bu əsər indi sənin sakitlik mənbəyinə çevrilib, Mina, – deyə o üzümə baxıb gülümsədi.

Hekayə məni çox duyğulandırdı. Gözlərimin nə zaman dolduğunu hiss etmədim. O ana qədər ki, Oki mənə baxıb:

– Əgər içindən ağlamaq gəlirsə, buna əngəl olma, – dedi.

Sonra mən hıçqırdım və Oki mənə uşaq kimi baxıb gülməyə başladı. Duyğusallığımla bacara bilmirdim və deyəsən o bunu anlayıb mənimlə əylənirdi. Sonra özümü toparlıyıb ona acıqlı baxmağa başladım. Məni məsxərəyə qoyub hələ də əylənməsi məni qıcıqlandırır. Amma o yenə də, üzümü güldürməyi bacardı. Balaca

uşaq kimi hər şeyə ağlamadığımı və hekayənin duyğusallığına qapıldığımı, nə qədər sübut etməyə çalışsam da o hələ də mənə gülümsəyirdi. Düzünə qalsa onun üzünün təbəssümü nəyə desən dəyərdi.

Səhərə qədər çox maraqlı və müxtəlif mövzularda bir-birimizi bilgiləndirdik. Ondan öyrənəcəklərim sonsuz sayda olsa da, mənə bizim bərabər olacağımız zamanlar bitməyəcək qədər əbədi olacaqdı. Necə yuxuya getdiyimizi bilmədik. Onun yadımda qalan ən axırıncı sözləri bu idi:

– Dənizi dinlə və ondan güc al. O sənə ağlasığmaz dərəcədə enerji və rahatlıq verəcək. Sən bu gecə onunla arada bir bağ qurmalısən. Və bu bağ səni əbədi özünə birləşdirib hər an varlığını ehtiyacın olduğun anda hiss etdirəcək. Özünü ona təslim et. Onunla danış. Səni dinləyəcək və sən bunu hiss edəcəksən.

Sonra o səssizcə oturub dənizi seyr etdi və hətta ürəyində dalğalarla danışdığını hiss etdim. Üzünün ifadəsi dəyişir, arada gülür, arada gərginləşir və sonda gülümsəyib sanki istədiyini əldə etmiş bir qalib görkəmi ilə dənizlə səssizcə üz-üzə dayanıb baxırdı. Hansı kəlmələri desəm dəniz məni doyuzduracaq görəsən? Bəs mən ondan nə istəməliyəm? Onunla necə davranmalı hansı sözləri deməliyəm? Mən gözlərimi yumdum. Və təəssüf ki, danışmağı bacarmadan yuxuya getdim. Ona görə yox ki, mən yatmaq istəyirdim. Ona görə ki, sözlərim və duyğularım hürkmüşdü. Kəlmələr susmağı daha üstün tutdu. Bəlkə də hazır deyildim. Bəlkə də bu mənə anlamsız gəlirdi. Səbəbini tam bilmədiyim bir hissın sıxıntısından qaçmaq istəyərək gözlərimi yummalı olmuşdum.

Oki mənə dənizi bir İlahi qüvvə kimi tanıtdı və mən nə edəcəyimi bilmirdim. Uşaqlığımdan bəri sadəcə çimib əyləndiyim, dalğalara baş vurub oyunlar oynadığım dəniz indi mənim üçün bir başqa dünyaya çevrilmişdi. Sanki ona qarşı günahkar idim.

Mən oyananda Oki yox idi. Onu axtarmağa başladım. Ətrafda insanlar görünməyə başladı. Kimisi gəminin göyərtəsini yuyur, kimisi ora-bura qaçıb göstərişlər verirdi. Oki heç yerdə görünmürdü. Bir gənc mənə yaxınlaşıb çox nəzakətlə bildirdi ki, sizi maşınla evinizə aparmaq mənə tapşırılıb və arxasınca getməyimi rica etdi. Mən heç nə anlamırdım. Okiyə zəng etməyə çalışdım, cavabsız qalmağım məni daha çox heyrətə gətirdi. Gənc oğlandan kapitanlarının yerini soruşdum. O, heç bir məlumatı olmadığını və ona məni evə aparmaq əmri verildiyini dedi. Mənə maşına tərəf getməli olduğumuzu bildirdi. Çünki gəmi bir azdan başqa şəhərə yola düşməli idi. Mən heç nə anlamadan onunla getdim.

Evimə gəlib çatanda içimdəki narahatlıq məni rahat buraxmadı. Okiyə bir neçə dəfə zəng etsəm də ondan heç bir xəbər ala bilməməyim məni qorxudurdu. Axı mən harada yanlış etdim? Ya onun başına bir hadisə gəlibsə, bəs mənim evimin ünvanını bu gəncə kim verib? Əlbəttə Oki. Bəs özü niyə heç bir məlumat vermədən yoxa çıxıb? Beynimdəki suallar susmurdu. Amma cavab yox idi. Özümü yorğun hiss edirdim və düş qəbul edib yatağa uzanmağı qərara aldım. Vanna otağına keçib suyu açdım. Diqqətlə suya baxıb düşünməyə başladım. Dənizin suyunun verdiyi güc-qüvvət bu suda niyə yoxdur? Axı ikisi də eyni mayedir. Səbəb bəlkə də dənizin toxunulmazlığıdır. İstifadə etdiyimiz su bir neçə qurğudan keçirilir və dezinfeksiya olunaraq borular vasitəsi ilə bizə gəlib çatır. Amma dəniz sirlidir. Dalğaları bəzən qorxu gətirir, bəzən isə insanın

yüklərini öz sularında boğur və dalğaları arasına alıb qayalara çırparaq məhv edir. Kim bilir nə qədər dərd, nə qədər yük, nə qədər göz yaşı qarışır sularına. Sırr bax budur. İnsanlar ondan istədikləri rahatlığı alandan sonra ona xəyanət edib unudurlar. Öncə günahlarıyla çirkləndirir və sonra öz günahını dənizə ataraq lənətləyirlər. Ölmək istədilər, yalvardılar sularına bizi al xilas et cəhənnəm alovlu dünyadan. Ölümle üz-üzə gəldikləri an isə çabaladılar sağ qalmaq üçün. İnsan nə istədiyinə hər zaman ən son anda qərar verir. Bəs niyə ölümü bu qədər çox arzulayan bu varlıqlar istəklərinə çatacaqlarına son saniyələr qalmış yeni istəklərin atəşində yanırırlar. Dəniz qəzəblənib öz xəyanətkar sirdaşına son cəzasını verməli və onu əbədiyyətə qovuşdurmalıdır. Əgər sən nə istədiyini bilmirsənsə o zaman qoy bunu bilənlər etsin. Təslim ol. Suyla dolu vannada uzanıb düşüncələr içində xəyala dalanda qəflətən sudan sıçradım və Okinin mənə dəniz haqda danışdığı hər kəlməni indi daha aydın anlamağa başladığımı hiss etdim. Düşündüklərimi onunla paylaşmağa çox tələsərək sudan atılıb xalatımı əynimə geyindim. Güzgünün önündən keçərkən ani bir hərəkətlə dayanmağa məcbur oldum. Güzgü məni göstərmirdi. Əvəzində içimdəki “Mən”in qəribə simasını gördüm. O sanki çox zalımın biri tərəfindən döyülmüş və qan içində mənə nəsə deməyə can atsa da səsi çıxmır, şüşənin arxasından mənə baxaraq ağlayıb, hönkürürdü. Bu məni qorxutdu. Mən onu güzgüdə görməyə alışmışdım, amma belə yox. Bu onun yeni oyunu ola bilər deyər düşünərək otaqdan çıxdım. Telefona qaçaraq yenidən eyni düymələri basdım və Okiyə zəng etməyə başladım. Amma yenə də o cavab vermədi. Avtocavablayıcıya səsli mesaj qoymağı qərara aldım. Sıqnal səsini gözləyib danışmağa başladım:

– Oki mən sənə nə demək istədiyini anladım. Dəniz sadəcə su yığını deyil, həm də bir dünyadır. Bunu sənə üz-üzə söyləmək istəyirəm. Lütfən mənə zəng et və əgər sənə də uyğun olarsa yanıma gəl. Gözləyəcəyəm. Salamət qal!

Günlər keçsə də, Okidən xəbər yox idi. Narahatlığım gündən-günə artsa da əlimdən heç nə gəlməməsi məni daha çox sıxırdı. Bu gün Sakodan daha qaça bilməyəcəyimi anlayıb onu evə dəvət etdim. Günlərdi halımı görüb suallar versə də mən hər dəfə bir bəhanə ilə onu idarə etməyə məcbur olurdum. Çünki, qısa müddət ərzində yaşadığım bu hadisələr həm qəribə, həm də anlaşılmaz dərəcədə çətin gəlirdi.

Bir gün kafedən evə Sakoyla birlikdə gəzə-gəzə gəldik. Sako piyada gəzməyi sevirdi, elə mən də. Tələsmədən, yavaş addımlarla gəlir və söhbətləşərək deyib-gülürdük. O mənim ora-bura baxa-baxa yeridiyimi hiss etdi və yeni suallara başlayacağını bildiyimdən onu qabaqladım. Ona hər şeyi başdan danışmağa başladım. Sako susaraq məni dinləyir, arada gülürdü. O sonda dedi ki, bu romantik oğlan dəlidir. Ona çox da baş qoşub ciddi qəbul etmək lazım deyil və yəqin ki, indi başqa limanlarda başqa qadınlarla əylənir. Hətta o qadınların adını belə bilmir. Bu ona maraqlı da deyil. Axı kişilərin hər birinin niyyəti eynidir. Yemək və fərqli yataq macəraları. Bu qədər sadə. Sənsə ona yəqin ki, elə də cəlbedici gəlmədiyin üçün sənənlə yaxınlıq etmədən aradan yox olub. Elələrindən sənə ancaq zərər gələcək. Ən doğrusu budur onu unudub yeni gələn gənc oğlana diqqət edəsən. O artıq iki dəfə gəlib və gözünü səndən çəkə bilməyib. Sən isə bunu necə hiss edə bilməmişən, heyrat içindəyəm, dostum. O çox yaraşıqlı və cəlbedici təsir bağışlayır. Məncə bu yaramaz Okinin kitabını bağlayıb zibilliyə tullasan yaxşıdır. O elə də gözəl

yazılmayan romandır. Sənə daha çox içində şəkilləri olan rəngarəng və məzəli nağıl gərəklidir. Üzünü güldürə, səninlə bərabər şampan içib sərxoş ola və dəli kimi gülüb, qəhqəhə çəkərək səhərə qədər sevişə biləcək biri.

Sako danışır və mənimlə əylənərək hey gülürdü. Məni qıcıqlandırsa da onun gülən üzünü görmək mənə xoş idi. Bəlkə də onun mənimlə etdiyi zarafatları başqası etsəydi mən çox qəzəblənərdim. Bəzən qəlb qıracaq qədər sərt olduğum hallar olur və o zaman hər kəs mənim ciddi və sərt üzümü görməkdənsə başlarını aşağı salıb işlərinə qaçırlar və bir neçə saat kimsə mənə yaxın gəlməyə cürət etmir. Bircə Sakodan başqa. Bu şıltaq və ağıllı qız mənim zəif nöqtəmə çevrilib və özü də bunu bildiyi üçün mənə daha çox bağlanır. O bilir ki, mən onu qızım kimi qoruyur və çox sevirəm. Biz qan qohumu olmasaq da bir ailə kimiyik.

Sako dayanmadan tanımadığı o gənc haqda təriflər yağdırırdı.

– Dəli qızım, – dedim, – axı sən onun haqda nə bilirsən ki, belə rahatlıqla danışırısan? Bəlkə o heç mənimlə maraqlanmayacaq, bəlkə Oki daha yaxşıdır, bəlkə o mənim qismətimdir, bəlkələr bitmir ki, bitmir...

Sako yenə mənim fikrimlə razılaşmadığını bildirdi:

– Əgər o səni sevsəydi və ən azı sənin barəndə bir istəyi olsaydı gedişi haqda mütləq bildirər və səni əsla gəmidə tək qoymazdı. Axı bu heç də comərd hərəkət deyil, əzizim. Amma bu gəncin simasında səmimiyyət hiss olunur və gözlərinin tək səni axtardığı dəqiqdir. Məncə yaxşı olar ki, ona yaxınlaşıb söhbət edəsən. Onun düşüncələri

səni heç narahat etmir? Mən sənin yerinə olsaydım maraqlıdan ölərdim.

– Sako, sən məni yenə dolaşdırırsan, – mehribanlıqla cavab verdim.
– Həm biz onun niyyətini bilmirik, həm də mən Oki ilə bu yolda artıq addım atmışam. Kim bilir haradadır? Axı haqqında nəşə bilmirik və onu günahlandırmaq doğru deyil, qızım. Mən gözləyəcəyəm. Ah, dəli qızım, sən böyüməlisən artıq.

Susaraq evə daxil olub, paltarımızı dəyişdik. Yatağa uzanmamışdan qabaq Sako hər zamankı kimi saçını sığallayıb yuxuya gedənə qədər ona lay-lay deməyimi xahiş etdi. Bunu əvvəlcədən gözlədiyim üçün onun yatağına yaxınlaşıb yanında oturdum, başını dizimin üstünə qoyub sakit səsle lay-lay deməyə başladım. Barmaqlarımın arasında dolaşan saçlarını ehməlcə sığallayaraq, bir ananın balasına verə biləcəyi gözəl nəvəsişi ona hiss etdirməyə çalışırdım. Onunla belə gecələrimizin birindən yadımda qalan xatirə beynimdə canlandı.

Mənimlə yaşadığı günlərdə yenidən anasını xatırlayıb, gizlin ağladığı gecələrin birində ona yaxınlaşıb sakitləşdirməyi qərara aldım. Bilirdim ki, o belə olduğu anlarda tək qalmağa daha çox üstünlük verir. Özünü günahkar hiss edir, anasının və özünün taleyinə görə sanki cəzanı o tək çəkirdi. Özünü çox yükləyirdi. Sanki çiyinə həyatın bütün yüklərini qaldırıb altında əzilir və əzildikcə də daha artıq yük götürməyə çalışırdı ki, ağrıya tab gətirməyib sonsuzluğa qovuşsun. O asan, rahat ölməyi deyil, daha çox cəza çəkərək ölməyi arzulayırdı. Düşünürdü ki, bunu son damlasına kimi qazanıb. Cəza onun günahını yuyacaq və o cənnətə qovuşacaqdır. Öz düşüncələrinə özünü o qədər çox inandırmışdı ki, hər gün

dayanmadan daha çox ağlayır və işgəncəli intiharların xəyalını qururdu. Amma bu intihardan öncə hər dəfə atasını öldürdüyünü fərqli tərzlərdə planlaşdırırdı. Onu gah maşınla vurmaq və üstündən dəfələrlə keçərək əzmək, ya da dayanmadan bıçaqlayıb bədənini hissələrə bölüb yandırmaq və başqa işgəncəli ölüm səhnələri ilə yuxuya gedərdi. Mən daha buna imkan vermək istəmədim. Onun otağına girib yatağına yaxınlaşdım. Sako mənim gəldiyimi anlayanda özünü yuxuda göstərməyə çalışsa da mən onun hıçqırığını eşidirdim. Bir əli ilə ağzını tutub digər əli ilə isə yastığı bərk sıxmışdı. Sinirləri tarıma çəkildiyi bəlli idi. Ona heç nə demədən yanında oturdum və saçını sığallamağa başladım. Öncə hərəkətsiz dayansa da, bir müddət sonra başını dizlərimə qoyub sakitləşməyə başladı. Bu ondan mənə qarşı bir yeni addım idi və mən bunu dəyərləndirməli idim.

Körpə olanda anam mənə lay-lay deyərdi. Bir az böyüyəndə isə mənim saçımı sığallıyar və yanımda yatardı. Bir dəfə ən çox sevdiyim oyunağımı itirəndə çox ağlamışdım və anam məni sakitləşdirmək üçün başımı sinəsinə qoyub lay-lay deməyə başladı. İlk andan mənə doğma gələn bu səs sonralar yeganə sakitlik mənbəyimə çevrildi. Hər dəfə mən ağlayanda anam nə edəcəyini bilirdi. Və təbii ki, atam da. Anam məni sakitləşdirdiyi müddət ərzində atam itən oyunağımı tapır və ya ağlamağımın səbəbini aradan qaldırmaq üçün əməllicə tər tökürdü. Sonluq xoşbəxt olurdu və mən ata və anamı qucaqlayıb onlara öpüşlərimlə təşəkkür edirdim.

Sako sakitləşməyə çalışırdı və bu çətinliklə də olsa alınırdı. Bu an ona anamın mənim üçün oxuduğu lay-layın daha yaxşı təsir edəcəyini düşünüb oxumağa başladım. Nəticə gözlədiyimin əksi oldu. Sako daha möhkəm ağlayıb otaqdan qaçdı və vanna otağına

girib qapını kilidlədi. Mən nə qədər dil tökməyə və üzr istəməyə çalışsam da, çıxmadı. Bunun səbəbini anlamağa çalışdım amma bacarmadım. O gecə vanna oyağının qapısı açılmadı. O qapının arxasında ağlaya-ağlaya yuxuya getdi və mən də qapının digər tərəfində onun səsləyə-səsləyə yuxuladım. Səhər qapını açıb məni oyatdı.

Həmin gün biz heç bir kəlmə də danışmadıq. Bir müddət sonra o mənə hər şeyi açıb danışdı. Anasının dediyinə görə Sako körpə olarkən ona lay-lay çalanda atasının televizorda baxdığı xokkey komandası uduzurmuş. Və atası buna qəzəblənərək anasına lay-lay deməyi qadağan etmiş və hər dəfə komandası uduzanda anasına hücum çəkərək yenə o lənətə gəlmiş mahnını oxuduğunu zorla boynuna qoyub ona zərbələr endirmiş. Öz məğlubiyyət qəzəbini arvadından və körpədən çıxdığından anası çalışmış ki, lay-lay dediyini atası eşitməsin. Lay-lay xatirəsi yəqin ki, dünyada yalnız bir insanda belə acınacaqlı ola bilərdi. O da Sakonun taleyinə yazılmışdı.

İndi də ona lay-lay deməyi çox istəsəm də qorxurdum və o da bunu məndən əsla istəmirdi. Saçını sıgallayıb yuxuya getməyini gözləyə-gözləyə məni də yuxu tutdu. Bəxtsiz qızımın yanında uzanıb yatdım. Səhər ikimiz də çox şən oyandıq. Səhər yeməyində hələ də o mənə tanımadığı gəncdən danışdı.

– Dəlisov qız, bəlkə sən özün o gəncə danışasan? – dedim. – Bu qədər tərifi layiq oğlan sənə olsun, mən istəmirəm.

Gülüşdük.

– Sako, – dedim, – artıq kafe bizi gözləyir, bəsdir bu qədər əyləndin, gedək. Həyat davam edir.

Bir aya yaxın Okidən xəbər çıxmadı. Mən artıq ümidini itirmiş və standart həyatıma qayıtmışdım. Bu arada Sakonun dediyi gənc hərdən kafeyə gəlir və qərribə nəzərlərlə baxmaqda davam edirdi. Bir gün Sako ona yaxınlaşıb adını soruşmağı qərara aldı. Gənc oğlan soyuq adam olsa da qıza qarşı hörmətsizlik etmədi. Özünü təqdim edib qisaca sifarişini bildirdi. Sakoya soyuq gəlsə də yenə gənc haqqında düşüncələri dəyişmədi. Mənim yanına gəlib gəncin haqqında məlumat verdi:

– Adı Ciliandır. Yeni dostunuz Cili, – deyib gülməyə başladı.

Bu qız dəlidir. Mənə sevgili axtarmağı beyninə yerləşdirib və nə etsəm də, əl çəkməyəcək. Ona sifariş verib yola saldım.

İş axırında həmişəki kimi kafeden ən sonuncu mən çıxdım. Evə getməyə tələsmirdim. Oki ağılının bir kənarında hələ də qalıb məni sıxırdı sanki. “Axı haradasan?” – düşüncələr susmurdu, xəyallarım hər zaman yenilənir, amma onu geri qaytara bilmirdi. Onu və içimdəki “Mən”i. Yalnız güzgüdə mənə üzgün baxışlarla baxırdı bəzən, amma danışmırdı. Özümü tənha hiss edirdim.

Birdən burnumun ucuna soyuq nəşə toxundu. Bu qar dənəciyi idi, deyəsən soyuq yanvar sərt üzünü artıq gizlətmək istəmirdi. Qarı çox sevirdim. Mənə sakitlik gətirir və sanki melodiya kimi qulağımda pıçıldayırdı. Barmaqlarımın ucuna dənəciklərin toxunuşu sanki zamanı dondururdu soyuqluğuyla. “Bu an heç bitməsin...” – deyə

xəyal etdim və Oki ilə olduğum zamanları xatırladım. O an da belə arzu etmişdim, “bu an heç bitməsin” demişdim. Amma bitdi və arzu etdiyim gözəl anların yoxa çıxdığını artıq qəbul etmişdim. Axı qar da bitəcəkdi və mənə yaxşı gələn hər şey kimi o da əriyib yoxluğa qarışacaqdı. Anam kimi, atam kimi, qar kimi.

Simamdakı bədbin ifadəni yox edə bilmədim. İnsan yaşlandıqca itirdiyi ilk duyğu təəssüf ki, xoş təbəssümdür. İllər insanın ruhundan bunu alıb, yerinə duyğusuz və ümitsiz gerçəkliklər doldurur.

Yenə özüm ilə danışa-danışa yolumu addımlıyırdım. Birdən dayandım, çünki yolu yanlış gəlmişdim və hər tərəf qaranlıq idi. Bu məni bir az hürkütdü. İt səsləri eşidəndə qorxum artdı və tanımadığım yollarla qaçmağa başladım. Xoşbəxtlikdən itlərin səsi daha gəlmirdi, amma mən daha da uzaqlaşmışdım və evə necə qayıdacağımı bilmirdim. Kimsə gözə dəymirdi. Bilmirdim ki, bu yaxşıdır, ya pis, amma mən buradan sağ çıxmaq üçün mütləq nəşə düşünməliydim. Addımlarımı sürətləndirdim. Qar artdıqca yollar daha da anlaşılmaz dərəcədə dumanlı görünürdü. Qorxurdum amma cəsarətli olmağa məcbur idim və qaçmağa başladım. Gözlərim demək olar ki, kor kimi idi, qar artırdı və külək daha da vahiməli səsi ilə içimi titrədir, həyatda qalmağıma ümidimi azaldırdı. Nəyəsə çırpıldım və başım gicəllənməyə başladı. Soyuq bütün vücuduma hopmuşdu. Məni yuxuya verməyə çalışan küləyin “lay-lay” səsi altında gözümlü yumdum. Anamla atam məni səsləyirdilər. Əllərimi ovucuna alan anamın mehriban baxışı mənim içimi isidir və atamın başımı sığallaması cənnətdə olduğuma məni inandırır. “Ana, ata, məni tək buraxmayın. Sizi itirmək istəmirəm, bir daha siz olmayan dünyaya qayıtmaq istəmirəm” – deyərək həyəcanla hıçqırırdım. “Olmaz, qızım, zamanı deyil hələ. Oyan qızım, oyan” –

onlar məni narahat halda ehmalca silkələyir, oyatmağa çalışırdılar. “Yox ana, ata, yox, yox! Mən istəmirəm bunu, yox...”

Qışqıraraq yuxudan oyandım və tanımadığım bir otaqda olduğumu gördüm. Kimsə yox idi və mən isinmişdim. Üstüm örtülmüş, əynimdəkilər dəyişilmişdi. Artıq nə düşünəcəyimi bilmirdim. Sağ qaldığımı sevinim, yoxsa üstümdə başqa bir geyim, oğlan paltarı olduğuna görəmi qorxum, bilmirdim. “Mən bura necə gəlmişəm?” – deyə düşünərkən bir səs məni diksindirdi:

– Qorxma, səni mən gətirdim, evimdəsən. Paltarını isə köməkçim xanım Nona dəyişib. Sən qarda yıxılmışdın və bütün paltarların islanmışdı. Xəstələnməyəsən deyə bunu etməyə məcbur olduq. Qorxma, özünü öz evindəki kimi hiss et. Bu gecə burda qal, səhər evinə və ya kafənə getmək istəsən sənə kömək edəyəm. Mənim otağım dəhlizin sonunda, sağdakı otaqdır. Sən burada yata bilərsən. Nəsə lazım olsa məni, ya da xanım Nonanı çağıra bilərsən. Mətbəxdə isti kofe və yemək var. Çəkinmədən istədiyini edə bilərsən.

– O, sözünü bitirib otağına yollandı. Mən nə deyəcəyimi bilmədən susmuş və anlaşıq halda donub baxırdım. Bir neçə saniyə belə qaldım və özümü toparlıyıb tanımadığım insanın dediklərini yenidən beynimdə canlandırırdım. Bir az həyəcanlansam da qərribə bir rahatlıq hissi mənə cəsarət verdi. O mənə az öncə nə dedi? İstəsəm evimə ya da kafemə... O kimdir və məni hardan tanıyır. Cəsarətimi toparlıyıb ayağa qalxdım. Əynimdəkilər məni narahat edirdi. Mən başqasının geyimini heç vaxt geyinməmişdim. Sako ilə buna görə çox dalaşırdıq. Ölçülərimiz hardasa eyni idi və o bəzən mənim ayaqqabımı geyinib aradan çıxırdı. Bilirdi ki, bilsəm buna izin

verməyəcəyəm. İndi isə bütünlüklə yad geyimdə olmağım məni olduqca narahat edirdi.

– Otağın qapısını döydüm. “Gəlin” – deyə içəridən səs gələndə yavaşca qapını aralayıb bir addım irəli getdim. Nə ilə qarşılaşacağımı bilmədiyimdən başımı aşağı salıb çəkinə-çəkinə dayandım. İçəridəki səs narahat olmamağımı bildirdi və özü qapıya yaxınlaşdı. Mən otağa girdim. Bir an hiss etdim ki, onu tanıyıram. Amma yaddaşım mənimlə oynamağı sevdiyindən tələsmədən ona oğrun-oğrun baxdım. Axı kimdir o? Qəfil xatırladım, bu, kafemizə gələn və Sakonun mənə tərifləyib sevgili etmək istədiyi gənkdir. Adını unutmuşdum amma çox bənzəyirdi. Deyəsən Cilian olmalıdır. Əynində narıncı idman dəsti var. Ən qərribəsi də budur ki, mənim də əynimdəki elə bu geyimdəndir. İkimiz də məzəli görünürdük. O mənə sual dolu baxaraq susurdu. Mən danışmağa başlamalı idim. İlk sualım bu oldu:

– Siz kimsiniz və məni hardan tanıyırsınız?

Cilian:

– Mən sizin kafeyə bir neçə dəfə gəlmiş və sizi orda görmüşəm. Kafenin sahibi olduğunuzu da köməkçiniz deyib. Adınızın Mina olduğunu və sevgiliniz olmadığını da dəfələrlə vurğulamışdı. Çox şən qızıdır. Məncə sizi çox istəyir.

– Dəli qızımdır o mənim, – dedim. – Bir az boşboğazdır amma sevməli cəhəti çoxdur. Bəli kafe mənimdir, ailəmin yadigarıdır. Adım Minadır. Siz deyəsən Cilian olmalısınız. Dəli qızım sizi də sorğu-suala tutmağı bacarıb. Ondan qaçmaq mümkün deyil. İstədiyini alana kimi ısrarçılığında davam edir.

Cilian mənimlə mehriban davranırdı və mənə qorxduğumu anlayırdı. Axı kim olsa qorxardı. Gecə yolda azırsan, yıxılıb huşunu itirirsən və gözünü açanda isti bir divanda, əynində narıncı idman geyimi oyanırsan.

Mən ona təşəkkür etməli idim və bunu çəkinərək asta səsle dedim. Çünki hələ də qorxurdum. Evimə gedənə kimi başıma nələr gələcəyini bilmirdim. Otaqdan çıxıb qapını örtdüm. Evi gəzməyə başladım. Dəhlizdə iki otaq var idi. Biri Cilianın yataq otağı, digəri isə qapısı açıq olduğundan ani nəzər salaraq anladığıma görə xanım Nonanın idi. Qadın deyəsən elə burada yaşayırdı və artıq yatağına uzanmış və gecə lampasında kitab oxuyurdu. Mənə o məni görmədi. Pilləkənləri enərək mətbəxə keçdim. İsti kofe lap yerinə düşdü. Özümə bir fincan süzdüm və kofeni əlimə götürüb qoxladım. Qoxusu çox gözəl idi. Dodaqlarıma yaxınlaşdırıb bir necə qurtum alaraq evi dolanmaqda davam etdim. Vanna otağı və mətbəxlə tam tanış olandan sonra bircə otaq qalırdı. Pilləkənin altında qara rənglənmiş və dəstəyi olmayan bir qapı diqqətimi çəkdi. Yaxınlaşb açmaq üçün bir vasitə axtarsam da heç bir şey anlamadım. Otaq sirrli görünürdü. Qapının üst hissəsində bir kiçik lövhə gözümə dəydi. Toxunmağa çalışdım amma heç bir şey olmadı. Qapı qara olduğundan və zal otağının işığı bura az düşdüyündən tam aydın görə bilmirdim. Amma nəyə nail ola biləcəyimi bilmədən etdiyim hərəkət mənə bir az mənasız göründü. Axı mən niyə tanımadığımı insanın özəl qapısını açmağa can atıram? Bu heç də etik hərəkət deyil. Maraqlı məni hələ də azad etməyi düşünməyərək sanki “bir az da cəhd elə” deyirdi. Bir kətil tapıb ayağımın altına qoydum və yenidən cəhd etdim. Bu dəfə lövhəciyə toxuna bildim və bunun nə olduğunu anladım. Bu, qapını açmaq üçün şifrə lövhəsi idi. İlk

ağlıma gələn üç rəqəmə toxundum və əlbəttə ki, səhv olduğunu qırmızı “error” kəlməsindən anlamaq çətin olmadı. Bu an evin signalizasiya sistemi işə düşdü. Mən özümü itirib kofemi üstümə dağıtdım və yıxılmamaq üçün özümü zorla saxlamağa çalışsam da ayaqlarım sözümə baxmadı. Stuldan yığıldım. Gözlərimi möhkəmcə sıxmışdım. Sanki gözümlə yumanda ağrını daha az hiss edəcəyimə inanırdım. Deyəsən inancımda yanılmamışdım və heç bir ağrı yox idi. Gözümlə açdım və özümü Cilianın qucağında görüb dərhal da qızardım. Həm onun evini izinsiz gəzdirdim və marağımı boğa bilməyib bağlı qapını açmağa can atdığım üçün və həm də təbii ki, kofeni dağıdıb onun qucağına yığılmağım da ayrı bir utanç halıdır. Amma o məni nədəsə günahlandırmadı və bildirdi ki, bu otağın şifrəsi təkcə ona aiddir və təəssüf ki, məni ora buraxa bilməz, bura yalnız ona məxsusdur. Mən bir daha üzrxahlıq edib balaca uşaq kimi başımı aşağı saldım. O isə mənə yeni geyim seçməyim üçün öz otağına göndərdi. Mən günahkar kimi onun otağına addımladım və dolabındakı geyimlərdən birini seçib tez geyindim. Dərhal oradan çıxaraq zal otağa qaçdım. O yeni kofe süzmüş və məni gözləyirdi. Mən hələ də özümü axmaq kimi hiss edir və onun üzünə baxmağa utanırdım. O bunu anlayıb mənimlə bir az söhbət etmək üçün bərabər kofe içməyi təklif etdi. Əlbəttə ev onun idi və mən burda artıq arzulanmayan qonaq olduğumu anlayıb ondan bir daha üzr istəyərək getmək istədiyimi bildirdim. O təbii ki, bunun səbəbini anlamışdı. Üzünü mənə tutub mehribanlıqla dedi:

– Mina, sən yəqin ki, belə adam deyilsən. Məncə sən mənim evimi sadəcə dolaşib harda olduğun haqda bir az məlumat almağa çalışırdın və əlbəttə bu normaldır. Mən buna görə səni günahlandıra bilmərəm. Səni izinsiz olaraq bura gətirmişəm. Əlbəttə, bunun ciddi

səbəbi olsa da yenə də sənin qorxun və narahatlığın təbii haldır. Amma səndən rica edirəm ki, mənə güvənəsən. Və əmin ol ki, məndən sənə zərər əsla gəlməz. Burda özünü rahat hiss etməyini istərdim. İstədiyini qədər qala bilərsən. Mən buna əsla narahat olmaram. Sən əlbəttə necə istəsən, elə də edə bilərsən. İstəsən səni indi də evinə apara bilərəm amma bu bir az çətin olacaq. Qar bütün yolları bağlayıb. Məncə biz buradan çıxmağı səhər yoxlasaq daha doğru addım olar. Bir də o qara qapılı otaq səni hələ də maraqlandırırsa bəlkə bir gün səninlə oranı birlikdə ziyarət edərik. Amma bu gün yox, gələcək zamanların birində.

– Mənə etdiyin bu böyük yaxşılığa görə təşəkkür edirəm, – deyərək cavab verdim. – Bəli, mən indiyədək heç vaxt kiməsə məxsus olan özəl bir şeyə izinsiz olaraq əsla bu qədər maraq etməmişdim. Amma tanımadığım evin sirrləri məni həyəcanlandırdı və mən marağıma yenildim. Təbii ki, sən özəlin haqqında mənə nəşə anlatmalı deyilsən. Axı məni tanımırısan. Mən nə qədər sənin evində yad olaraq narahatlıq keçirirəmsə, əlbəttə sən də narahat olmağın normaldır. Mənə güvənib evində qonaq etməyin çox alicənab addımdır. Bəs niyə düşünmədin ki, mən oğru və yaxud qatil də ola bilərəm? Sən məni tanımadan risk edib evini açdın və etibar etdin, bunun üçün nə qədər minnətdar olsam yenə də azdır. Bu yaxşılığı unutmayacağam və mütləq qarşılığında sənə öz kafemdə daimi pulsuz yeməklə az da olsa yaxşılığının əvəzini ödəyəcəyəm.

Bu onun heç xoşuna gəlmədi və üzündəki mehribanlıq bir andaca yox oldu. Üzü dəyişərək, sərt və küskün simaya çevrilərək dedi:

– Mən heç bir şeyi qarşılığı ödənilsin deyərək etmirəm, xanım Mina. Sadəcə sizin köməyə ehtiyacınız olduğunu hiss edib bunu etdim.

Əgər etməsəydim donaraq öləcəkdimiz. Buna imkan verə bilməzdim. Və kim olsaydı belə davranardı. Mən qeyri-adi heç bir şey etməmişəm. Eyni durumda olsaydıq siz də mənə qarşı belə edərdiniz mənə. Bəlkə etməzdiniz? Mən sizi tanımıram, doğrudur, amma bu mənim insanlıq borcumdur. Bircə təşəkkürünüz mənə kifayətdir. Gecəniz xeyrə qalsın, xanım.

Sözünü bitirib ayağa qalxdı və gərgin addımlarla öz otağına daxil olub qapını bağladı. Mən qarşılıqsız yaxşılıqlar edilməsinə alışmamışdım. Hətta, xatırlayıram, bir gün maşınımın qonşuluqda yaşayan birinin yanından sürətli keçib yerdəki çirkli suyu şalvarına sıçratdığım üçün dəfələrlə üzr istəsəm də fürsətə qonşum mənə yeni şalvar aldırılmış və bir həftə kafemə gəlib pulsuz içki içməyə başlamışdı. Sako onu həftənin sonunda yenə içki üçün gəldiyini görəndə əsəbləşib ondan pulu tələb etmiş, kişi hay-küy salaraq polisə şikayət edəcəyi ilə hədələyərək Sakonu qorxutmağa çalışsa da, alınmamışdı. Sako içkini kişinin şalvarına dağıdıb sonra isə onu məsxərəyə qoyaraq, biabır edərək dedi ki, şalvarınızı islatmışınız cənab, bizdə ayaqyolu var, siz gələn dəfə oradan istifadə etməyi yoxlayın. Bu sözləri yüksək səsle bilərəkdən demişdi və istəyinə əlbəttə nail olmağı bacarmışdı. Kişi hamının ona baxaraq güldüyünü görüb kafedən söyüş yağdıraraq qaçmağa çalışanda Sako gülməkdən özünü artıq saxlaya bilməyib qəhqəhə çəkmişdi. Bu xatirə kafemizin unudulmaz günləri haqda məlumatlar toplanan kitabçamıza əlavə olunmuşdu.

Bu ideya mənim hər an ağımda dolaşırdı. Mən çox şeyləri unutduğum üçün belə bir kitabça alıb onu kafedə özəl guşədə yerləşdirmişdim. Hər kəs bura bir neçə xatirəsini və ürək sözlərini yazırdı. Ara-sıra açıb oxuyur və unudulmaz şəkillərlə doldururduq.

Artıq üç kitabça dolmuşdu və onlar mənim ən dəyərli xəzinələrim arasında yer tutmuşdu.

Mən insanlardan təmənnasız yaxşılıqlara alışmamışdım. Buna görə də Ciliana belə bir təklif etdim, amma deyəsən yanlış oldu. Uzandım amma yuxuya gedə bilmədim. Vəcdanım bu gecə çox səhvlər etdiyimi dayanmadan təkrarlıyır və mənim yuxuma haram qatırdı. Cəsarətimi bir daha toparlıyıb ayağa qalxdım. Pilləkənləri səssizcə düşüb Cilianın otağının qapısına yaxınlaşdım. Qapını iki dəfə taqqıldadaraq qulağımı içəridən gələcək səsə hazırladım. O indi “gəl” deyəcək və mən içəri girib ona hər şeyi izah edəcəyəm. Əminəm ki, o məni anlayacaq. Bəlkə də yanılıram, o məni qovacaq. Bilmirəm, amma şansımı yoxlamağa dəyər. İçəridən hələ də səs gəlmir və mən bir daha qapını taqqıldatdım. Səs yoxdur. Bəlkə də yatıb, bəlkə də mənə əsəbləşib və yanlış tanıdığına görə özünü qınayır. Of! Yox, mən bu düşüncələrə layiq deyiləm. Qapını yavaşca açdım. İçəri qaranlıq idi, o yəqin ki, yatmışdı. Qapını örtüb yatmağa getməkdən başqa çarəm qalmadı. Onu daha artıq narahat etməyə haqqımın olmadığını anlayırdım. Səssizcə geri çəkilib qapını örtdüm. Qəflətən bir səs eşitdim. Sanki kimsə ağlayır və çırpınırdı. Qapını yenə araladım, səs içəridən gəlirdi. Cilian yuxu görürdü yəqin ki. Ona yaxınlaşdım və səsə daha yaxından qulaq asmağa başladım. O yuxuda zarıldaıyordu. Yatağında sağa-sola çırpınır və nəfəs almağa çətinlik çəkirdi. Bunu hiss edəndə ona daha da yaxınlaşıb oyatmaq istədim. Mən qorxurdum, amma ona borclu olduğum üçün gördüyü kabusdan onu xilas etməli idim. Kiçik addımlarla onun yatağına yaxınlaşdım. İndi onun nəfəsini də hiss edə bilirdim. Barmaqlarımın ucu ilə qorxa-qorxa ona toxundum. Ayılmadı. Ağlayırdı. Mən çox zaman qızların ağlamağını görmüşdüm, amma bir oğlan ağlayırsa

bunun səbəbi əsla bəsit bir şey ola bilməzdi. Bir az da yaxınlaşıb yatağına söykəndim. Bu dəfə onu qorxutmamağa çalışaraq iki əlimlə oyatmağa başladım. Cilian sürətli şəkildə ayılıb yatağından sıçradı və məni ani bir zərbə ilə , sərt şəkildə itələyərək yerə yıxdı. Qapıdan xanım Nonanın səsi gəldi. O, işığı yandırdı. Yerdə uzanılı, qorxmuş halda burada olmağımın səbəbini anlatmağa çalışdım:

– Mən səs eşitdim, ağlamaq və qərribə zarıltı. Kabus gördüyünü düşündüm, inanın ki, pis bir niyyətim yox idi, sadəcə oyatmaq istəyirdim.

Bu an məni də ağlamaq tutdu və dərhal otaqdan qaçaraq zala gəldim. Qapını açıb mənzili də eyni sürətlə tərk etdim. Nə edəcəyimi və hara gedəcəyimi bilmir, ağlayaraq qaçırdım. Soyuğu hiss eləmirdim. Bir ağaca söykənib əllərimlə dizlərimi qucaqladım və ağlamağa başladım. Sakitləşə bilmirdim. Bu gecə olanlar mənim üçün çox ağır idi. Kaş anam yanımda olaydı. Əlindən oynucağı alınan ərköyün uşaq kimi ağlayır, ata-anamı azrulayırdım. Cilianın səsinə eşitdim. Məni axtarırdı. Adımı qışqırır və “lütfən qayıt” deyirdi. Mən nə edəcəyimi bilmədən səssizcə qarın üstündə oturub ağlayırdım. Bir an anladım ki, donmuş bədənəm keyləşməyə başlayır. Cilian gəlib məni tapanda heç də yaxşı olmadığımı görə əməllicə narahat oldu. Ayağa qalxmığımı rica etsə də, titrəyən vücudumu tərpedə bilmədiyimi anladım. Məcbur qalıb məni qucağına alaraq evə gətirdi. Bu dəfə daha da pisləşmiş və qızdırmalı halda isinməyə çalışsam da heç nə alınmırdı. Öləcəyimi anlayıb təslim oldum. Bəlkə də çoxdan ölmüşdüm və Cilian da cənnət mələyi idi. Amma zənnimcə cənnətdə telefon rabitəsi olmamalıdır. Çünki o kiməsə zəng edir və evinə təcili gəlməsi üçün ısrar edirdi. Belə başa düşürdüm ki, həkim axtarır, amma qarlı havaya görə kimsə gələ

bilmirdi. Yox ölməmişdim, sadəcə yüksək temperaturun təsirindən xəyallarda dolanırdım. Bədənim təqətini itirdikcə Cilian daha çox narahat olub, evin içində ora-bura vurnuxurdu. Ayağa qalxıb yaxşı olduğumu demək istəyirdim ki, ayaqlarımın ağırlaşdığını hiss edərək yıxıldım. Gözümü bu dəfə vanna otağında açdım. Soyuq su məni ayıltı. Çırpınmağa başlayaraq, sudan çıxmağa can atırdım. Amma məni tutan güclü qollar buraxmaq niyyətində deyildi. Yenidən geyimimi dəyişməli idim amma, buna təqətim olmadığından xanım Nonanı çağırmasını rica etdim. Dedi ki, köməkçisi bu dəfə ona əsla kömək etməyəcək və hətta birdəfəlik işi buraxacaqdır. Qərribə xarakterli qadını ikinci dəfə narahat etməyin heç də yaxşı fikir olmadığına məni razı saldıqdan sonra öz köməyini təklif etdi. Çəkinsəm də etiraz etməyə təqətim qalmamışdı. O mənimlə o qədər incə və kübar davranırdı ki, ona qarşı etdiklərimə görə xəcalət hissim ikiqat artmağa başladı. Yaxşı adam olduğu hər hərəkətindən hiss olunurdu. İnsanlara güvənməyi bacarmırdım. Oki yoxa çıxandan sonra daha heç kimə inanmırdım. Hətta deyəsən özümə də inamımı itirmişdim. İcimdəki “Mən” məni tək qoymuş və ancaq güzgüdə mənimlə qorxulu oyunlar oynamağa başlamışdı. Səbəbini anlamırdım. Səhərə kimi Cilian mənim yanımdan ayrılmadı. Mənə hətta özü iynə vurmağa məcbur oldu. Səhər ayılanda onu yatağın yanındakı oturacaqda yuxuya getmiş gördüm. Təqətsiz olduğumdan onun heç bir hərəkətinə və istəyinə qarşı çıxmırdım. Özümü günahkar hiss edirdim və ayağa qalxıb onun üstünü örtmək istədim. Deyəsən yaxşılaşırdım və o öz yatağında uzana bilərdi. Mən isə zal otağındakı divana gedib yuxuma davam etsəm daha yaxşı olardı. “Onu yenidən oyatmaq nə dərəcədə doğru qərardır bilmirəm, amma ən azı üstünü örtəcəyəm” – deyə düşünüb

ayağa qalxmağa çalışanda başımda güclü ağrı məni tərpənməyə qoymadı. Cilian diksinərək gözlərini açdı və məndən halımı soruşdu.

– Yaxşıyam, – dedim. – Cilian, sənin gecəni məhv etdim. Məni bağışla.

– Mina, sən məni əfv etməlisən, çünki məni oyatmaq istəyəndə səni yerə yıxaraq incitdim, – deyə günahkar səslə cavab verdi. – Sən hiss etmədin, amma otaqdan qaçanda yerdə qan gördüm. Sənin başın kiçik şkafa dəymişdi. Sən bunu anlamadan qaçdın. Yaxşı ki, səni tapdım. Həkimlər üçün yollar bağlı olsa da, nə etməli olduğumu bildirdim. Xoşbəxtlikdən yaran dərin deyildi. Amma ilk fürsətdə xəstəxanaya gedəcəyik. Sən həm də soyuqlamışdın. Axı evdən qaçarkən təkcə ev geyimində idin və xəstələnməyin normal haldır. Amma mənə elə gəlir ki, sən yaxşısan. Bir neçə saat sonra biz xəstəxanada olmalıyıq və mən heç bir etiraz qəbul etmirəm. İndi isə uzan bir az dincəl. Sənin vücudun hələ çox güc toplamalıdır.

– Cilian, axı sən də yaxşı görünürsən, – dedim. – Mən o biri otaqda yataram. Sən öz yerində yat. Bu gecə yetərinə həyəcan yaşadığ. Mən indi qalxacağam, bir saniyə.

Qalxmağa çalışsam da, onun mənə tənbehedici nəzərlərlə baxdığını görüb, yenidən uzandım. O isə gülümsəyib dedi:

– Haqlısan, mən öz yatağımda yatmalıyam.

Mən bunu eşidib, sevincək yenidən qalxmağa çalışanda, o, birdən mənim yanıma uzandı və dedi:

– Bu dəfə arxanca qaçmaqdan əvvəl səni gözümün önündə saxlayacağam. O biri otağa getsən, yenə qaçmaq qərarı verib-verməyəcəyini bilmirəm. Bu dəfə işimi taleyin ümidinə

buraxmayacağam. Səni öz əllərimlə xəstəxanaya aparıb müayinə etdirəndən sonra həkim izin verərsə, o zaman məndən canını qurtara bilərsən. Hələ ki, bərabərlik, Mina xanım. Özünüzü yaxşı aparın və yatın. Yeri gəlmişkən, qapı kilitlidir, qaçmaq üçün özünüzü yormağa dəyməz. İndi isə sakitcə uzanın. Mən bütün gecəni həkim rolunda bir qaçaq pasientimlə mübarizə aparmışam. Rahat yuxu hər bir həkimin haqqıdır.

Sözünü bitirib gözünü yumdu. Mən daha qaçmaq istəmirdim. Qəribə bir gülüş və rahatlıq hiss edərək yuxuya getdim. Oyananda o yanımda yox idi, bu mənə Oki ilə son gecəmizi xatırlatdı. Amma Cilianın yanımda olmaması adi haldır. Mən demək olar günortaya kimi yatmışdım. Qalxıb vanna otağına getmək istədim. Otağa indi daha diqqətlə baxmağa başladım. Çox səliqəli və dəbli görünürdü. Az əşya var idi. Geyim şkaflı, boy aynası, geniş yataq və yatağın yanında kiçik kətil. Otaqda bir qapı da gözümə dəydi, yəqin ki, elə mənə gərəkən vanna otağı bu olmalıdır. Qapını açdım və düz təxmin etdiyim üçün sevindim. Ən azı qapını açmağı bildim. Digər sirrli otaq kimi kilidlənməmişdi. Axı nə var idi o otaqda? Əl-üzümü yuyub güzgüyə baxdım. Saçlarım dağınıq və səliqəsiz görünürdü. Güzgüdə onu gördüm. Vanna otağının bir küncündə oturub mənə baxırdı. Ağlamırdı daha və əvvəlki qorxulu siması yox olmuşdu. Amma duyğusuz görünürdü. Mən onu artıq tanıya bilmirdim. Mənimlə oyunmu oynayır, yoxsa nəşə anlatmağa çalışır bilmirdim. Ancaq onu bilirdim ki, onsuz özümü tənha hiss edirəm və əvvəlki gülümsəyən siması ilə geri qayıtmasını istəyirəm. Birdən ayağa qalxıb əlini mənə uzatdı. Mən də güzgüyə tərəf bir az da yaxınlaşdım, nə isə deməyə çalışır amma sanki dodaqları bir-birinə yapışmışdı. Mən ona əlimi uzatdım və onun təbəssümünü görəndə bir az da yaxına gəldi.

Güzgüdəki əksimin əlindən tutdum. Sanki o yenidən alovlandı, dirçəldi və mənə deyil, qapıya tərəf baxmağa başladı. Onun mənə nə demək istədiyini anlamağa çalışdım. Mən də onun göstərdiyi tərəfə çevrilərək qapıya söykənmiş Cilianı gördüm. Zənnimcə o burada bayaqdan dayanmış və mənim qərribə hərəkətlərimə səssizcə baxaraq sanki məndən açıqlama gözləyirdi. Mən nə deyəcəyimi bilməyəcək halda əllərimi bir daha səbəbsiz yuyub quruladım. O hələ də məndən açıqlama gözləsə də sual vermədi. Bircə onu dedi ki, telefonuma bir neçə zəng gəlib, mən oyanmayım deyə, söndürməyə məcbur olub. Bir də yollar hələ də buzlu olduğuna görə həkim gələ bilmir. Bu səbəbdən özü həkimin arxasınca gedib gətirməli olacaq. Mən buna gərək olmadığını bildirmək istəsəm də, sözümlə bitirməyimə macal verməyib, məni susdurdu. Daha da pisləşə biləcəyimə görə ona mane olmayıb, yeməyimi yeməyi və onu burada gözləməyimi tapşırırdı. Halsız idim, o haqlı ola bilər deyə düşünüb susdum. Maşının açarını götürdü və çıxdı. Düzünə qalsa onun da getməsi təhlükəli idi, amma dayandırmaq qeyri-mümkün görünürdü.

Mən özümü burda rahat hiss edirdim, yeməyimi yeyib bitirdim. Xanım Nona masanı yığışdırıb məndən nəyə istəyib-istəmədiyimi soruşdu. Mən minnətdarlığımı bildirib mətbəxdən zala keçdim. Yenə qara qapı diqqətimdən yayınmadı. Geri qayıdıb xanım Nonadan soruşmaq istəsəm də dayandım. Cilian mənə artıq demişdi ki, zamanı gələndə məndə bu sirrli otaqın qonağı olacağam. Məncə səbirli olub zamanını gözləməliyəm. Lap deyək ki mən o otağın sirrini bildim. Sonra, nə dəyişəcək? Haqqında heç bir məlumatım olmayan insanın sirri məni necə təəccübləndirə bilər?

Mən daha bu barədə düşünməməliyəm. Zal otağında böyük kitab rəfləri var idi. Demək olar bütün dünya yazıçılarının əsərləri burda

toplanmışdı. O bunların hamısını oxuyubsa yəqin ki, dahi bir adam olmalıdır. Mən kitabı çox sevirdim və birini əlimə alıb oxumağa başladım. Zamanın necə keçdiyini hiss etmədim. Əgər kitab oxumaq bir xəstəlik sayılısaydı, mən ən ağır xəstə olardım. Əsla sağalmağı arzu etməyən əbədi xəstə qalmaq istəyimi yalnız Cilian kimi oxucu anlaya bilərdi. Qapının açıldığını və Cilianla bir bəyin evə daxil olduğunu gördüm. Yəqin ki, o həkim idi. Kitabı kənara qoymalı oldum.

Həkimləri heç sevmirdim. Anamın dediyinə görə on yaşımda ağacdən yıxılmışdım. Məni həkimə qucağında atam aparmışdı. Düzünə qalsa elə də güclü problemim yox idi amma qorxudan qışqırıb ağlayırdım. Hətta mənə iynə vurmaq istəyən həkimin qolunu dişləmişdim. Məcbur qalıb üç tibb bacısı və atam məni zorla tutmalı olmuşdular ki, qaçmayım və hərəkətsiz qala bilim. Təkcə dizim əzilmişdi. Amma hər ehtimala qarşı məndən bir neçə analiz götürdülər. Nəticələrini mənə demədilər və desəydilər də anlayacaq qədər hələ böyüməmişdim.

Həkim mənə yaxınlaşanda həyəcanlandım, yaşadığım qorxu daha da artdı. İndi məni incidəcəklər deyə düşünüb mətbəxə qaçdım. Cilian mənə yaxınlaşdı. Qorxduğumu anlayıb mənə gülürdü. Ona əsəbləşə bilməzdim, bu yaşda həkimdən qorxana kim olsa gülərdi. Məni sakitləşdirdi və əlimdən tutub otağa apardı. Özümü on yaşındakı kimi hiss edirdim. Onda da atam məni qucağında aparmalı olmuşdu. Ona güvənərək həkimin yanına getdim. Əlini buraxa bilmirdim. Mən hiss etmədən daha bərk sıxırdım amma o şikayət etmədən məni hələ də sakitləşdirməyə çalışaraq arada qulağıma

pıçıldayırdı. Qorxuma tam qalib gələ bilməsəm də bir az xəfifləmişdim. – – Hər şey bitdi, – həkim dedi.

Mən isə heç bir şey hiss etmədiyimə heyrtləndim. Özüm də artıq qəbul edirdim ki, Ciliandan çox xoşum gəlməyə başlayır. Yox mən Okini hələ də gözləməliyəm. O bəlkə də uzaq səfərdədir və mənimlə əlaqə qura bilmir. Bəlkə də o geri qayıdacaq və məni onu gözləmədiyimə görə xəyanətkar adlandıracaq. Mən Cilianla yalnız dost ola bilərəm. Onu az tanımağım yaxşı adam olduğunu demir. Düşüncələrdən ayıldım. Həkim artıq məni otaqda tək qoyub Cilianla qapıya doğru addımlamağa başlamışdı. Onlar nə isə danışır və arada oğrun nəzərlərlə mənə baxırdılar. Məncə nəsə qaydasında deyildi. Cilian yanıma gəldi və mənə bir neçə sual verdi:

– Qabaqlar nə vaxtsa yıxılmışsanmı? Başın ağrıyırmı?

Mən xatırlamağa çalışırdım, bir az çətin olsa da bəzi olayları xatırlaya bildim. Ona bunları danışmağımda bir qəbahət görmədim çünki, bunu çox adam bilirdi. Ailəlikcə qəzaya düşəndə yıxılmışdım və başım poçt qutusunun dirəyinə dəymişdi. Xəstəxanada məni uzun müddət saxlamışdılar, amma sonra yaxşılaşdığımı bildirib evə buraxmışdılar. Dayım mənə bəzi dərmanlar içirdirdi, amma bir müddət sonra öz evimizə dönəndə dərmanları da elə dayımın evində zibil qutusuna atdım. Dayım ara-sıra məni ziyarətə gəlib müalicəm barədə soruşurdu. Mən isə o narahat olmasın deyə davam etdiyimi deyirdim. O dərmanlar mənə daim yuxu və halsızlıq gətirirdi. Xeyrindən çox zərərini görürdüm, ona görə də onlardan uzaqlaşdım, bax budur mən çox yaxşıyam. Bir az unutqanlıqım var onun da səbəbi təbii ki, məsuliyyətli və gərgin iş rejimimdir.

– Bilirsən, Cilian, dedim, – mənim bir neçə kitabçam var. Unudacağımı bildiyim hər bir gözəl hadisəni oraya dərhal qeyd edirəm. Amma təkcə yaxşı olanları. Pis xatirələri insan hər zaman unutmağa can atır, amma bacarmır və bu ona dərin hüzn və depressiya gətirir. Mənsə asanlıqla unuduram. Bu mənim özümdə sevdiyim ən mükəmməl xüsusiyyətdir. Hər kəsə tövsiyə edirəm bunu. Yaddaşınızın üzgün yönünü kəsib atın. Bilirsənmi, Cilian, mən düşünürəm ki, insanların həyatının tam yarısı xoşbəxt və qalan yarısı bədbəxt keçir. Amma insan xoşbəxtliyi sürətli yaşayır. Nə zaman başladığının fərqi yoxdur. Anlayanda isə çox gec olur. Bitdiyi an bədbəxtlik daxil olur insanın ruhuna. İnsan bunu yavaş və daha iztirabla yaşayır. Xoşbəxtlik üçün insan beyni elə də çox sözlər yaratmır. Amma üzüntü və əzab yaşayan bir şəxs öz bədbəxtliyinə min cild geyindirir. Nə qədər mahnı bəstələnib, nə qədər film çəkilib, nə qədər roman və şeir yazılıb insan bədbəxtkən. Yaxşı olan tez unudulur. Amma acılar yara salır ruhumuza. Sağaltmaq üçün can atmaqdan əvvəl özümüzü yazıq hala salırıq. Biz xoşbəxt olmağa can atmırıq, biz bədbəxt olmamağa can atırıq.

Sözlərim onu təəccübləndirmişdi. Diqqətlə və təmkinlə mənə dinləyirdi. Sözümlə bitirib ayağa durmağa çalışdım. Cilian mənə kömək etdi və heç bir kəlmə demədən mənə öz yataq otağına apardı. Mən uzanıb gözlərimi yummağa çalışdım. Cilian otaqdan səssizcə çıxıb qapını aralı qoydu. Yəqin ki arada mənə yoxlamaq üçün belə etdi. Mən öz evimə getmək istəsəm də, onun yanında özümü təhlükəsiz hiss edirdim. Beynimdə yeni xəyallar canlandı:

“– Oki mənim bu yaşadıklarımı biləndə yəqin ki, anlayışla qarşılayacaq. Bəlkə də qisqanacaq”, – üzümdə ani gülümsəmə

yarandı. “ – Oki məni qısqaır və məni sevir” – bu düşüncə məni həyəcanlandırdı.

“ – O məni sevirmi görəsən? İndi uzaqlarda məni düşünür. Mənim də onu düşündüyümü bilirmi görəsən? Oki, tez qayıt. Bir də getməyi düşünmə!.

“ – Ah, Mina, sən səfehşən. Oki artıq yeni limanda yeni əyləncələr axtarışındadır, sən isə onunla sevgili xəyallarında üzürsən. Ayıl və gerçəkliyə qovuş” – bu sözləri isə “Mən” söylədi.

“ – Sus!” – dedim. “ –Uzun zamandır susduğun kimi sus, “Mən”. Sənə ehtiyacım olanda qorxub güzgü arxasında gizləndiyin kimi yenə də ora qayıt”.

“Mən” susdu.

“ – Yaxşı, yaxşı, susma. Bağışla, sənin qəlbini qırmaq istəmirdim. Amma sən onun haqqında pis fikir deyib məni məyus edirsən. Bəlkə də haqlısan... ya da haqsız. Gəl birlikdə onun qayıtmağını gözləyək. Qoy o özünü bizə əfv etdirsin. Ondan sonra sən dediyin hər şeyə razı olacağam. Axı bilirsən ki, atam və anam gedən gündən sən məni heç tək qoymamısan. Amma indi elə edirsən ki, özümü tənha hiss edirəm. Mənə qarşı, bizə qarşı belə etmə. Mənimlə qal. Axı sən elə mənim özümsən!”

Yuxuya getdim.

“ – Bu sənsən? Necə də yaraşıqlı olmusan?” – atamın səsi məni həyəcanlandırdı.

“ – Ata, mənim əlimi buraxma. Bəs anam haradadır?” – deyə elə eyni həyəcanla da həm cavab, həm də sual verdim.

Əli ilə dənizi göstərdi. Mən ona tərəf addımladım. Anamın saçları küləkdə dalğalanır və meh onun saçının qoxusunu bütün sahilə yayırdı. Mən bu qoxu üçün necə də darıxmışam.

“ – Ana, ata, biz artıq birlikdəyik!” – arxaya çevrilib atamı çağırdım, amma orada artıq kimsə yox idi. Onun yerində böyük bir ağac ucalırdı. Anama tərəf addımlamağa başlayanda onun məndən uzaqlaşdığını və get-gedə daha çox dumana çevrildiyini gördüm. Hansına tərəf qaçaçağımı bilmirdim. Qəflətən bir bağırçı səsi məni yuxudan oyatdı. Kabus göürdüm yenə də və bu dəfə qarmaqarışıq idi. Bəs bu bağırçı nə idi? Yəqin ki, yuxu. Tərləmişdim və dodaqlarım qurumuşdu. Gözlərim yaşlı idi. Anamı və atamı yuxuda görəndə adətən belə oyanırdım, tərlə, gözü yaşlı və boğazım qurumuş halda. Ayağa qalxdım. Ayaqlarımı yerə yavaş basa-basa addımlamağa çalışırdım. Xanım Nona və Cilianı oyatmaq istəmirdim. Və yenə bağırçı eşitdim. Cilianın səsi idi. O, divanda yatmışdı və narahat görünürdü. Kabus gördüyü dəqiq idi. Kim bilir bəlkə də onun məndən daha ağır yaşadığı çətinlikləri var idi və buna görə kabuslu yuxuları onu rahat buraxmırdı. Axı mən heç onunla maraqlanmadım. Düşüncələrim susmur və o hələ də yatağında qıvrılırdı. “Onu oyadım görəsən?” – deyə özümə sual verdim və “hə” cavabı aldım. Kiçik və qorxaq addımlarla ona yaxınlaşdım. Qoluna toxundum, o titrəyirdi. Bir an içində cərəyan keçirmiş kimi ayıldım. O, kabus görmürdü. O titrəyirdi. Əlbəttə o məni xilas edəndə özünü qorumağı unutmuşdu. Hərərətini yoxladım və çox yüksək olduğundan təcili nəşə etməli idim. Xanım Nonanı oyatmağa qaçdım. Zəhrimar! O, otağında yox idi. Deyəsən bu gün o bu evdə

qalmamışdı. Xatırladım ki, günortadan sonra deyəsən onu görməmişəm. Özüm nə isə etməli idim. Təcili onun yanına qaçdım. Paltarını çıxartmalı idim. Amma güclü qolları daha da ağırlaşmışdı. Onu oyatmağa can atdım yenə də alınmadı. Başqa çarəm yox idi. Bütün gücümü toparlayıb onu ayağa qaldırmağa çalışdım. Birtəhər onu sürüyərək vanna otağına çıxarda bildim. Ümid edirdim ki, onu zədələməmişəm. Axı mən də əvvəlki gücümü tam toparlamamışdım. O isə kifayət qədər ağır idi. Onu düşün altına güclə gətirdim və suyu yavaşca açıb onu yuyundurmağa başladım. Soyuq su onu ayıltı. Sonra onu öz otağına gətirdim. Bu dəfə o mənə söykənərək özü addımladı. Geyimini dəyişməli idim. Bunu bacarmaram deyə düşünsəm də ona borclu olduğumu xatırlayıb gözlərim yarı yumulu halda onun geyimini dəyişdirdim. Utandığımdan üzüm qıp-qırmızı idi. O mənə pıçiltıyla nə etməli olduğumu deməyə başladı. Soyuq su onu biraz ayıltmışdı və mən onun üçün nəşə edə bildiyimə sevindim. O mənə iynənin yerini göstərdi və dedi ki, həkim onun üçün ehtiyat bir iynə verib. İndi o iynəni mən Ciliana vurmali olacaqdım. Mən ilk dəfə bir insanın bədəninə iynə batırmalı və onu incidərək sağaltmalı olacaqdım. Mən bunu edə bilmirdim. Amma vicdan borcu məni rahat buraxmadı. Həm də axı Cilian səhərə qədər belə qala bilməzdi. Əgər həkim çağırısaydı gərək onu gətirməyə kimsə gedəydi. Mən özümü çarəsiz hiss edirdim və risk etməli idim. Cilian mənə iynəni necə hazırlamağı başa saldı. Onun dediyi kimi edirdim, amma həyəcandan əllərim əsirdi. Cilian halsız olsa da hər addımı diqqətlə başa salır və məni əmin edirdi ki, qorxmayım, bacaracağam. Mən iynəni artıq hazır etmişdim və ən əsas prosesə keçmək zamanı gəlmişdi. İynə ilə insan vucudunu deşmək! Dərindən nəfəs alıb düşünmədən qabağa gəldim və spirti unudaraq dərhal iynəni Cilianın bədəninə yeritdim. İncitsə də o bunu bildirmədi. Bəlkə də

taqəti olmadığından, ya da məni qorxutmaq istəmədiyindən. Cilian gülümsündü və dedi:

– Sən yaxşı tibb bacısı ola bilərsən, amma gələn dəfə də spirti unutsan pasientlərin səni bağışlamayacaqlar.

Anladım ki, səhv etmişəm və ağlamağa başladım. Bu, Ciliani güldürdü, amma mehribanlıqla:

– Narahat olma, – deyə məni sakitləşdirmək istədi.

Bu mənə daha da pis təsir elədi və birdən özümdən asılı olmayaraq qışqırmağa başladım:

– Səninçün demək asandır. Amma mən ilk dəfə idi bunu edirdim. Mənim bu gecəki planım evimdə olmaq və hər zamankı həyatımı davam etdirmək idi. Sənsə məni buraya gətirəndən başıma gəlməyən qalmayıb. Günahkar sənsən. Axı sən mənə kafemdə nə işin var? Axı sən kimsən? Sən məndən nə istəyirsən?

Mən qışqırır və dayanmadan ağlayırdım. Cilian nə edəcəyini bilmirdi. Həm təqətsiz, həm də xəstə vücuduyla məni qucaqlayıb sakitləşdirməyə çalışırdı. Mən susa bilmir, hönkürüb-ağlayır, ara vermədən dəli kimi qışqırırdım. Birdən sanki hər şey bitdi. Mən huşunu itirmişdim. Cilian məni yatağa uzadıb ayıltmağa çalışsa da alınmamışdı. Nə edəcəyini bilməyərək mənim yanımda uzanmışdı. Biz bu gecəni də belə başa vurduq.

Səhər açıldı. Xanım Nonanın səsi bizi yuxudan oyatdı. O, mətbəxdə yemək bişirir və evi yığışdırırdı. Biz ayılıb bir-birimizə baxdıq. Deməyə söz tapmır, sanki ikimiz də bir-birimizdən

çəkinirdik. Cilian ayağa qalxıb mənə də qalxmağa kömək etdi. O, otaqdan çıxanda arxadan utancaq və üzgün bir səslə dedim.

– Cilian, məni bağışla. Mən səfehəm. Sən axı mənə borclu deyilsən. Məni evinə gətirib sağaldırsan və sonda mən hər şeydə səni günahlandırırım. Bilirsənmi, mən səni tanımağa həqiqətən şadam. Sənə nə qədər təşəkkür etsəm az olacaq. Həm də sənin qarşında günahkaram. Məni evindən qovsan da incimərəm.

Cilian məni yenə təmkinlə dinlədi, amma sonda özünü saxlaya bilməyib qəhqəhə çəkdi. Bu məni heyrləndirsə də, bir az rahatlaşdım. Deməli, o mənə qarşı acıqlı deyildi. Ondan bir cavab gözlədiyimi bildiyi halda hələ də gülərək otağı tərk edib məni maraqda qoymağı bacardı. Nə düşündüyünü bilmədən, məyus halda otaqdan çıxmağa hazırlaşdım. Birdən onun səsinə eşitdim. O, ucadan dedi:

– Mina, sən omlet sevirsən?

“Bu necə insandır axı?” – deyə düşündüm. Ondan baş açmırdım. Mən ona cavab vermək üçün mətbəxə endim. Xanım Nonaya salam verərək, masa arxasına oturub, ancaq kofe içmək istədiyimi bildirdim. Cilian sanki məni eşitmir və süfrəni müxtəlif təamlarla doldurmağı xanım Nonadan rica edirdi. Etiraz etmək haqqım yox idi. Həm axı tək mən deyildim, o özü üçün də bunları istəyə bilərdi. Kofemi götürüb süfrədən qalxmaq istəyəndə Cilian qolumdan tutub məni stula əyləşdirdi. Onun bu ani hərəkətinə qarşılıq verməyə macal tapmamış özümü oturmuş gördüm. O, kofeni əlimdən alıb, yerinə portağal şirəsi verdi. Dünənki təqətsiz vücudu enerji ilə coşub daşırdı. Belə sürətli sağalmağı necə bacardı? Mən hələ də özümü

əzgin hiss edirdim, o isə tam əksinə. İxtiyarsız əlimdəki şirəni içməyə başladım. İştaham yox idi, amma o elə iştahla yeyirdi ki, məni də həvəsə gətirdi. Mən də bir az yeməyə başladım. Naharı bitirib onun otağına çıxdım və əşyalarımı toplamağa başladım. Hava bir az günəşli idi. Qar azalmış və yollardakı buz əriməyə başlamışdı. Dərhal kafemə getməli idim. “Ya da yox, evə gedib bu gün istirahət etməliyəm” – deyərək bir anlıq düşündüm. “Məncə Sako mənsiz bacarar. Ona çox inanıram”. Paltarımı xanım Nona yuyub qurutmuşdu və mən artıq yola hazır idim. Cilian məni görüb məyuslaşdı. Deyəsən getməyimi istəmirdi. Gülümsəyərək məyusluğunu gizlətməyə çalışdı. Mən hər şeyə görə bir daha ürəkdən təşəkkürümü bildirib yanlış kəlimələrimə görə dönə-dönə üzr istədim. O hər şeyin qaydasında olduğunu bildirdi. Mənim evimə necə gedəcəyimi soruşmadı. Mən qapıya yaxınlaşanda, o da artıq geyinmişdi və məni evə qədər ötürəcəyini bildirdi. Etiraz etmədim, çünki buraya azaraq gəlməyim geri yolu asanlıqla tapa bilməyəcəyimə işarə idi. Əlbəttə, taksi ilə bu daha asan ola bilərdi, amma Ciliana etiraz etmək yalnız olardı. Ona görə də çıxıb onun maşınına oturdum. Yol boyu danışmadıq. Oki ilə gəmiyə getdiyimiz anı xatırladım. Dayanmadan danışır və gülürdük. Amma Cilian söhbətçil deyildi. Bəlkə də mənim birinci başlayıb danışmağımı gözləyirdi. Mən isə danışmaq istəmirdim. O da mənə baxaraq susur, məni narahat etməməyə çalışırdı. Axı həmsöhbət olmaq üçün kimsə birinci addım atmalıdır. Bu jest bir centlmen olaraq birinci bəylərdən gəlməlidir. Amma bu qayda heç də ədalətli deyil. İstəyən danışar və istəyən də dinləyə bilərdi. Önemli birinci kimin başlaması deyil, söhbətin maraqlı və mənalı olmasıdır.

“Mən” yenə də məni qınmağa başladı:

“ – Ah, Mina, sən yenə də səfehlik edirsən. O səndən jest gözləyir. Axı onun səndən ayrılmaq istəmədiyini hiss edirsən. Bəlkə də həmişəlik onun evində qalmasını istəyirdi. “Mina, bir neçə gün də qal!” – deyə hayqırmaq istəyirdi. Sən isə bunu anlamayacaq qədər düşüncəsizsən”.

Mən özümü saxlaya bilməyərək ona cavab verməyə başladım:

“ – Ey, “Mən”, sən yenə məni tənbeh etməyə başladın? Bunu qurtar. Biz onun kimliyini bilirik. Axı ən qatı canilər belə insan şüurunu rahatlıqla ram edib özünə tabe edir və qurbanını öncə dadlı yem olaraq hazırlıyır, öz ayağı ilə sobaya addımlamağına zövqlə tamaşa edir. O özünü yormur. Hətta qurban onun köləsi olmaq üçün yalvarmağa başlayır və cani öz qələbəsidən həzz alaraq yemini diridiri qizardaraq cəhənnəm süfrəsində iştahla yeməyə başlayır”.

“ – Çox təəssüf edirəm, Minam, insanlar köləlik üçün yaradılıb və bu əbədiyyətə qədər davam edəcək. Ən təsirlisi də budur ki, insan elə insanın köləsidir. Eyni bədən, eyni ruh, eyni yaradılış. Və gör üstün olan kimdir? Yaradan...”

“ –Bəs dünyanı yaradan niyə səncə bu dərrakəni insanlara bəxş edib. Bir düşün, heyvanların nəyi var? Geyimi pulu, evi?”

“ – Heç biri yoxdur. Ac olanda yemək tapıb qarınlarını doyurur və yatırırlar. Bir-birinə mane olmur və paxıllıq, hərislik duyğusu ilə tanış deyillər. Xəyanət etmir, yalan danışmır, göz yaşı gətirəcək heç bir əmələ yol vermirlər. Hətta sevindirməyi də bacarmırlar. Bax, bir çoxunun nəslə kəsilib. Bunu kim edib? Təbii ki, insan. Heç bir zərəri olmayan və gücü çatanı məhv edən tək varlığın adı insandır. İnsan doğulandan möhtacdır. Ata və anaya, məktəbə, universitetə...

karyeraya. İnsan qocalana kimi dayanmır və doymur. İnsan niyə yaradılıb, Minam, niyə?”

“ – Mən bunun cavabını bilmirəm, əzizim. Bircə onu bilirəm ki, son zamanlar başıma gələnlər mənim üçün olduqca ağırdır. Dincəlməliyəm. Vanna oyağına gedək. Məni tək buraxma, mənim əziz iç dünyam”.

Mən bir neçə gün evdə qaldım. Kafeni Sakoya əmanət edib soyuqladığımı dedim. O mənə görə narahat olsa da əmanətimə gözü kimi baxacağına məni əmin etdi. Onu tanıdığıma görə xoşbəxt idim. Sualları olmasaydı daha yaxşı olardı, amma bunsuz mümkün olmurdu, özünü saxlaya bilmir, sualsız bacarmırdı. Olsun, yenə də onu hər tikanı ilə sevirdim.

Qapının zəngi məni xəyalımdan ayırdı. Ədyalıma bürünərək yorğun addımlarla qapıya yaxınlaşdım. Gələn təbii ki, Sako idi. Off! Sako və onun sualları. Canımı qurtara bilməyəcəkdim. Qapını açdım və divanıma tərəf ayaqlarımı sürüyərək özümü ora yıxdım. O içəri keçib qapını kilidlədi. Mənə qərribə baxaraq nələr olduğunu anlatmağım üçün baxışlarını üzümə zillədi. Mən axı xəstələnən və evdə yatmağı sevən deyildim. Ona hər şeyi başdan danışmağa çalışırdım. Arada olayları qarışdırır sonra isə düzəliş verirdim. Oki ilə olan bəzi xatirələri də söhbətə qatırdım. Sako axıradək dinləyib ayağa qalxaraq üzünü mənə tutdu:

– Dayan, sən gecə yolunu azırsan və Cilian səni Okinin gəmisinə aparır. Sonra sən sağalırsan və bu dəfə Cilian xəstələnir. Oki Ciliani

vanna otağına aparır və sən Okiyə iynə vurursan. Sonda səni evə Cilian gətirir və Oki çıxıb gedir, mən doğrumu anladım?

– Yox , yox, yox! – hərarətlə dedim. –Sako, sən nə danışırısan? Okinin bunlarla nə əlaqəsi, axı dedim hamısı Cilianla olub və heç bir gəmi olmayıb.

– Mina, axı bunları sən özün mənə danışdın, elə indicə!

– Sako, dayan, mən qarışdırdım. Sənə bir də danışacağam, dinlə. Mən azdım və Cilian...

Beləcə hər şeyi bu dəfə dəqiqliyiylə danışdım, səhvsiz. Sako deməyə söz tapmırdı. Sakitcə yanımda oturdu və susdu. Bu heç ona xas hərəkət deyildi. Deyəsən danışdıqlarımı beynində götür-qoy edir və cavabları “yerlərinə” qoymağa çalışırdı. Bir müddət belə donub qalandan sonra özünü ələ alıb mənə tərəf baxdı və hələ də söz tapmadığı üçün ağlına birinci gələn sözləri dedi:

– Sən xəstə insana iynəni spirtsiz necə vura bildin axı? Bu heç gigiyenik deyil.

– Ah, Sako, – dedim, – sənə bu qədər əhvalat nağıl elədim. Mənim danışdıqlarımdan ancaq bunumu deyə bildin? Qalx ikimizə də kofə gətir. Ayılmaq vaxtıdır. Həyat davam edir.

Kafeyə bərabər gəldik. Son hadisələri unutmaq istəmirdim və hər birini ayrı-ayrılıqda öz yaddaş kitabçama qeyd etdim. Bundan sonra başıma nələr gələcəyini bilmədən yeni macərə gözləyə-gözləyə işimlə məşğul olmaqda davam etdim. Sako hər zamankı kimi masaları səliqəyə salır və dodağının altında öz yeni uydurduğu mahnısını zümzümə edirdi. Onun kompleksiz davranışını hamı sevirdi. O

sıxılmadan oxuyur, hətta bəzən rəqs edərək ətrafdakıları şənləndirməyi yaxşı bacarırdı. Buranın dadına-duzuna çevrilmişdi dəli qızım. Kafenin önündəki dibçəkləri nə zaman və haradan tapıb gətirmişdi, bilmirdik, amma onlara xüsusi diqqət edirdi. Bəzən kafedə balaca pişik balasıyla piştaxtanın arxasında gizlənib oynadığını görürdüm. Ona xəbərdarlıq edirdim ki, müştərilər belə surprizləri sevmir və o məcbur olub balaca dostunu kafenin arxasına aparır, ona yemək və süd verirdi. Sako insanlardan daha çox bitki və heyvanlara üstünlük verirdi. Bunu anlayışla qarşılayırdım. Bilirdim ki, həyatında tanıdığı insanların əksəriyyəti ona mənfi təsir bağışlayıb. O həmüişə deyirdi ki, insan insanın düşməni, heyvansa insanın dostudur. Bəlkə də haqlıydı.

Özümü Ciliana borclu hiss edirdim, nə isə etməli idim. Amma nə?

Anamdan öyrəndiyim bir neçə ressepti qurcaladım və arasında birini seçib mətbəxdə hazırlığa başladım. Sako mənim nə etdiyimi təxmin etməyə çalışmış kimi yaxınlaşıb sual dolu hər zamanki baxışlarını mənə zillədi. O soruşmamış niyyətimi açıb ona dedim. Anamın özəl şokoladlı ruletini ikinci dəfə idi hazırlayırdım. Birinci dəfə Sako çox bəyənmişdi. Xatırlayıram, kimsəylə paylaşmayıb, kafenin arxasında gizlənərək balaca dostlarıyla bərabər bütün ruleti bitirmişdi. O gündən yenidən bunu hazırlamaq ağıma gəlməmişdi. Anamın reseptləri o qədər idi ki, hələ də aralarında unutduğum və kiməsə də izin vermədiyim hazırlanmamış ləzzətlər yatırdı. Mətbəximdə gözəl aşbaz var idi, amma anamın sirrlərini kiminləsə paylaşmaq istəmirdim. Yeni nə isə bişiriləcəkdisə mütləq birinci özüm sınamalı idim. Sonra aşbazla məsləhətləşib menyuya əlavə edirdik.

Ruletim hazır idi və mənə heç də pis görünmürdü. Qoxusu da xoşagəlimlidir. Sakoya hər şeyi danışdığım üçün o məni anladı. Bildirdim ki, Ciliana kiçik də olsa bir jest etməli və minnətdarlığımı bildirməliyəm. Sako gülümsəyərək həmişəki kimi öz atmacalarından qalmadı və bizə xoşbəxtlik arzu edib mənim cavabımı gözləmədən mətbəxdən çıxdı. Ona cavab verməyin mənası yox idi. Axı bu dəli qız elə əvvəldən məni Ciliana tərəf itələyirdi ki, onunla tanış olub, Okini unudum və yeni həyata başlayım. Mən önlüyü çıxarıb yerinə asdım. Əynimi səliqəyə salıb ruleti qutuya qoydum. Əvvəl istədim kuryerlə yollayım sonra düşündüm ki, bu Ciliana qarşı hörmətsizlik olar. O mənə bu qədər yardım edib, gərək özüm gedim minnətdarlıq edirəm. Paltonu geyinib yun şərfimi boğazıma doladım. Sakonun gözündən yayınaraq mətbəxin qapısından çölə çıxdım. Taksi sifariş edib ünvanı bildirdim. İyirmi dəqiqədən sonra onun evinə çatdıq. Qapının qarşısında dayanıb çəkinə-çəkinə zəngi basdım. İçəridən səs gəlmirdi. Nəhayət xanım Nona qapını açdı. Məni görüb xoş siması ilə salamlayaraq içəri dəvət etdi. Cilianın evdə olmadığını və nə zaman gələcəyini bilmədiyini də ayrıca bildirərək gözləyib-gözləməmək qərarını öz ixtiyarına buraxdı. Mən bir az məyus oldum, nə edəcəyimi bilmirdim və gözləməyin mənasız olacağını düşünüb qutunu xanım Nonaya verdim və bir daha minnətdar olduğumu deyərək oradan çıxdım.

Kafeyə piyada qayıdacaqdım. Soyuq olsa da, gəzmək mənə rahatlıq verirdi. Uzun müddət dəmir qutudan çıxmayanları anlamırdım. İnsanlar saatlarla maşında zaman keçirir və sıxılmaz. Piyada gəzdikləri zaman isə tez yorulub əsəbi olurlar. Bu dəmir qutular insanları özündən asılı hala salır. İnsan yaratdığı texnikalar ilə işləri yüngülləşdirdi və insan vücudunu tənbelləşdirdi. Sonra isə gördü ki

darıxır, yeni məşğuliyyətlər yaradaraq həyatına əzablar qatdı. Öncə xəstəlikləri, sonra isə daha çox xəstə edən aldadıcı dərmanları yaratdı. Axı insan bir dərmanla tam sağalsaydı dərman fabrikləri müflis olardı. Bir məqalədə oxumuşdum ki, hər kəsin ilahə kimi tanıdığı T.A. gerçəkdə insanlara xeyirxahlıq etmək əvəzinə işgəncələr verirmiş. Onlara xəstəlikləri sağalsın deyər sadəcə aspirin verib dualar edirmiş kimi özünü mələk simasında göstərsə də, minlərlə insanın qətlinə əli varmış. Bu doğrudursa o zaman biz kimə güvənəcəyik və ən çətin anımızda kimdən yardım istəyəcəyik, artıq bilmirəm. Dünyadan qorxuram. İnsanlar günü-gündən vəhşiləşir. Əslinə qalsa heç əvvəllər də dünya gözəl olmayıb. Amma vəhşiliklər gizlində edilib və kimsənin xəbəri olmadığına görə həyat daha rahat və xoşbəxt olub. O zamanlarda insan fantaziyası bu qədər irəliləməyib. İndi isə hər kəs əsəbi və tələskəndir. Ölümə tələsirlər.

Öz-özümə düşünə-düşünə yoluma davam edirdim. Görəsən Cilian hədiyyəmi bəyənəcəkmi? Kaş onunla əlaqə saxlamaq üçün telefon nömrəsini biləydim. Amma bunu mənim istəməyim doğru çıxmazdı. Lazım olsa, o özü məni tapar. Yolun sonuna kimi iç dünyamla addımlayırmış kimi xəyal edərək kafeyə çatdım. Sako məni görcək üstümə atılacaqmış kimi mənə tərəf qaçdı. Suallar yenə dayanmadan davam edirdi. Cavab verməyə macal tapmayaraq onun sakitləşməyini gözləyirdim. Nəhayət susdu və mən heç bir şey olmadığını bildirdim. O narazı halda ağzını əydi və müştərinin səsini eşidib ona tərəf addımladı. Bu qız sanki şimşək idi. Necə, hardan çaxacağı məlum deyildi, gəlişi və gedişi çox sürətli idi.

Mən yenidən işlərimin başına qayıtdım. Kitabçamı əlimə alıb yazmağa başladım. Son olanları unutmayacağıma inansam da, beynimin mənimlə necə oyun oynayacağı müəmma olduğundan,

vaxt var ikən baş verənlərin hamısını qələmə aldım. Beləcə bu gün də başa çatdı. Hər kəs evinə qayıtdı. Mən də son işlərimi bitirib kafenin qapısını bağlayıb, siqnalizasiya sistemini işə salaraq evimə doğru addımlamağa başladım.

Yorğun olsam da gecə yarıya qədər Ciliandan bir xəbər gözlədiyimdən yuxum qaçmışdı. Heç bir xəbərin olmaması mənə yenidən mənasız ümüdlərə qapılmağın bir faydası olmayacağını deyirdi. Belə də olmalı idi, o dara düşmüş bir adama insanlıq naminə yardım etmişdi vəssalam. Həyat davam edir. Bəlkə də sevgilisi var və indi mənim ona bişirdiyim ruleti birlikdə yeməklə məşğuldurlar. Bu düşüncə məni bir az qısqandırdı. Axı mən onu tək Ciliana hazırlamışdım və bu ressept çox özəldir. Gərək belə etməyəydim.

“ – Ah, Mina, – deyə “Mən”im dilə gəldi, – niyə sən hər dəfə belə səfehlik edirsən?Mən bunu anlaya bilmirəm. Bir də tutaq ki, onlar sənin hazırladığın ruleti lap bərabər yedilər və sənin şirniyyatına da valeh oldular, bunun nəyi pisdır? Sən buna görə özünü niyə belə gərgin hiss edirsən ki? Sənin kafənə gündə neçə insan gəlir və yediklərinin hər biri ananın sənə miras qoyduğu reseptlər əsasında hazırlanır. Özünü ələ al və rahatlaş. Sən minnətdarlıq üçün getmişdin və vəzifəni yerinə yetirdin, borcundan çıxdın. İş bu qədər sadədir. İndi isə sus və yat. Gecən xeyirə qalsın, Minam”.

“ – Gecən xeyrə qalsın, “Mən””, – deyə pıçıldadım.

Səhərlər kafeyə hamıdan qabaq mən gedirdim. Bəzən Sako məni qabaqlayırdı. İkimizdə də açar var idi. Bu dəfə də birinci mən gəlmişdim. Gələn kimi də önlüyümü taxıb işə başlamışdım. Qəflətən

qapını kimsə çox bərk açdı. Qapının çırpıldığını eşidib mətbəxdən çıxdım. Sako mənim üstümə cumub tənqənəfəs halda danışmağa başladı. Amma danışığından bir şey başa düşmək olmurdu:

– O böyük güllə gəlir... Bura... O... az qalıb... gəlir...

– Sako, sakitləş, – dedim. – Kim gəlir, hara gəlir və gül nədir?

– Cilian gəlir... Əlində böyük gül buketi kafeyə tərəf gəlir. O sənə görə gəlir, Mina, sənə görə. Anlayırsanmı? O səninçün gül alıb gəlir.

– Sako, sakit ol, anladım. Sən su iç özünə gəl, sonra gözləyək görək kim, hara, necə və nə ilə gəlir, – deyərək onu sakitləşdirməyə çalışdım.

Həyəcan məni bürüsə də, hiss etdirməməyə çalışırdım. Bir neçə dəqiqə sonra qapı açıldı və məndən öncə qapıya böyük maraqla Sako qaçdı. Mən də özümü o yerə qoymayaraq yavaş-yavaş onun arxasınca addımlamağa başladım. Sako birdən dayandı. Əsəbi halda qapıya baxmağa başladı. Nəyə görəsə məyus olmuşdu. Ona nə olduğunu anlamaq çətin olmadı. Gözlədiyimiz gül buketini gətirməli olan Cilian gəlməmişdi. Qapının ağzında başqa bir adam dayanaraq mənə tərəf baxırdı. Onu gördüyümə sevinib-sevinmədiyimi bilmirəm amma mütləq bir reaksiya verməli idim. Lakin birinci addımı o atdı. Qollarını açaraq mənə möhkəmcə qucaqladı. Mən isə bircə bunu deyərək bildim:

– Xoş gəlmisən, Oki.

O, məni qucaqladığı vaxt gözüüm qapıda idi. Cilian hər an gələ bilirdi. Sako bunu anlayaraq çölə çıxıb ətrafa göz gəzdirdi. Bir neçə saniyə sonra geri qayıtdı. Ətrafda kimsəni görmədiyini bildirib təəccüblə mənə baxdı. Cilian yoxa çıxmışdı. Bəlkə də o buraya

gəlmirmiş. Axı o kiminləsə görüşə də bilərdi, Sako yanılmış ola bilər əlbəttə. Oki qarşımda oturmuşdu. Sako ona qəzəbli nəzərlərlə baxırdı və bu Okinin də diqqətindən yayınmadı. Kaş onun ağlından keçənləri oxuya biləydim. Son günümüzlə bağlı danışacaqları mənə maraqlı idi. Bu qədər müddətdə yoxa çıxması səbəbsiz olmamalı idi. Ona öz əllərimlə sevdiyi kimi kofe hazırlamışdım və sual verdim.

– Oki, yəqin ki, mənə nə isə danışmalısan. Bu qədər müddətə yoxa çıxmağın və məni gəmidə tək qoyub getməyin hələ də mənə müəmmalı qalıb. Səni dinliyəm və ümid edirəm ki, söyləyəcəklərin günahını yuyacaq qədər önəmli səbəblərdir. Buyur.

– Mina, mənə işimlə bağlı zəng gəldi və təcili getməli oldum. Mənim işim bəzən belə olur və kiməsə xəbər vermədən getməli oluram. Olduğum yerdə telefon rabitəsi də olmadığından sənə xəbər edə bilmirdim. Qəfil gedişimin səbəbi bu idi və bir də o gecə mənim gördüyüm, sənin isə görə bilmədiyin bir hadisə baş vermişdi. Bunu sənə danışmaq istərdim, amma indi və bura bunun üçün uyğun bir zaman və yer deyil. Axşam arxanca gələcəyəm və səni bir yerə aparacağam. Orada sənə lazım olan hər bir şeyi izah edəcəyəm. İndi isə sağlqla qal. Axşam görüşərik.

O sözünü bitirib kofeni qoxladı. İçəcəyini düşünsəm də ayağa qalxıb mənim heç bir cavabımı gözləmədən qapıya addımladı. Arxasınca baxa-baxa qalmışdım. Özümü günahkar hiss etdim. Onun gəlişini gözləməli idim. Ona olan istəyimi unutmağım və başqa biri haqda düşünməyim yanlış idi. Mən onunla münasibətə yeni başlayarkən o yoxa çıxır və mən də başqa biri ilə münasibət qurmağa ümid edirəm. Axı mən elə adam deyiləm və həm də biz Cilianla sadəcə dostuq. Nə o, nə də mən bir-birimizə qarşı sevgi hiss

etmirik. O məni xilas etdi və öz yolu ilə getməkdə davam edir. Mən Okiyə qarşı yanlış etmiş sayılmıram, amma olanları ilk fürsətdə ona danışmalıyam. Axşamı gözləmək çətin olacaq. Cilianı unutmalıyam. Bir az öncə gül buketi ilə sevgilisini sevindirməyə gedən biri haqda içimdə yaranan ümidlər sadəcə Sakonun təkidinə görədir. Axı o məni Cilianla münasibətə başlamağa sövq edirdi. Mənsə yəqin ki, bundan təsirlənmiş olmalıyam. O qız kimdirsə çox xoşbəxt adamdır. Cilian kimi sevəni var. Artıq axşamı düşünmək zamanıdır. Hazırlaşmaq üçün evə getmək lazımdır.

Ayağa qalxdım. Evə getmək istədiyimi bildirəndə Sako acıqlı halda etiraz etməyə başladı:

– Yox, Mina, buna ehtiyac yoxdur. O səni görüşə çağırır, uzun müddət görünməməsini bağışlamağın üçün səbəblər və bəhanələr haqda nağıllar danışmağa aparır.

– Sako, – dedim, – sən axı onu tanıdırsan necə belə danışa bilərsən?

– Mina, mənə qulaq as, – həyəcanla cavab verdi, – o insanda nəşə hürküdücü bir qüvvə var. Onun baxışları və qəribə qoxusu... Dəniz və qan qoxuyur sanki.

– Sən yanılırsan, qızım. Zaman keçdikcə, onu sənə yaxından tanıdacağam və sən də bəyənəcəksən.

– Yox, Mina, mən onu bəyənmirəm, heç sən də bəyənmə. Cilian sənə üçün daha ideal partnyordur. Mənə inan.

– Sako, deyirdin Cilian bura gəlir, amma bax görürsənmi, deməli, onun gülləri mənim üçün deyilmiş. Bəlkə də onun sevdiyi var. Bəli,

o yaxşı insandır, amma başqası ilə xoşbəxtdir. Mən isə yanlış duyğulara qapılmaq istəmirəm və Okinin izahatından sonra daha doğru qərar verəcəyəm.

Sako deməyə söz tapmayıb getdi. Mən isə evimə gəlib hazırlaşdım. Bu dəfə həyəcanlı deyildim. Onun yalan, ya doğru danışacağını bilmirdim. Yalan deyəcəyi təqdirdə bunu anlamayacağıma görə içimdə şübhə dolu suallar dolanır və mənim rahatlığımı pozurdu. Evdə ürəyim sıxıldı. Paltarımı dəyişmədən kafeyə qayıtdım. Axşama qədər burada zaman keçirmək daha asan olacaqdı. Müştərilərlə maraqlanıb mətbəxə keçir və aşbaza kömək edirdim.

Axşam saat doqquz oldu. Adətən müştərilər gedəndən sonra kimsə qalmasa, kafemiz bu vaxt bağlanırdı. İşçilər evə hazırlanırdı. Mən isə hamını sağollaşdırıb yola salandan sonra Sakonun getmədiyini görüb təəccübləndim. O mənə baxır və sanki yalvarış dolu baxışlarla “Getmə!” deyirdi. Ona narahat olmamağı tapşırıb yola saldım evə. Artıq tək idim. Oki indilərdə gəlməli idi. Çıxıb kafenin qapısını qıfıladım. Qapalı yerləri elə də sevmirdim. Klaustrofobiya mənə tək buraxmırdı. Ona görə də tez-tez havaya çıxır və piyada gəzməyə üstünlük verirdim. Telefonumda saata baxdım. Onun yarısı idi. Kafedən çox uzaqlaşmaq istəmirdim. Oki gəlib məni tapmayıb qəzəblənə bilərdi. Doğrusu mən ona razılıq verməmişdim, amma getməyəcəyimi bildirmək fürsətim də olmamışdı. Uzaqdan maşın işıqları gözlərimi qamaşırdı. Maşın gəlib yanımda dayandı. Oki idi. Maşının qapısının açıldığını görüb oturmağa başladım. Sadəcə salamlaşdıq. Heç birimiz danışmırdıq. O mənə qərribə göründü. Sanki Cilian məsələsini bilir və ona xəyanət etdiyimi düşünüb mənə qəzəblənirdi. Hər an qışqırıb məni

günahlandıracağını gözləyirdim. Ancaq axıradək gözləyə bilmədim. Özümü saxlaya bilməyib danışmağa başladım:

– Oki, dinlə məni, hər şey tamamilən fərqli və plansız baş verdi. O, məni xilas etdi, başqa bir şey olmayıb...

– Mina, səni kim və necə xilas edib bilmirəm, – Oki nə danışdığını anlamırmış kimi üzümə baxıb, sözümü kəsdi, – amma mənə danışmaq istədiklərin deyəsən vicdanına rahatlıq vermir. İstəyirsənsə, qısaca qısaca danış, yanlış anlamalı nəşə olacaqsə, mən qərara verəcəyəm, ancaq daha anlayışlı olmağa çalışacağam.

Başdan sona qədər danışdım. O susurdu. Üzündəki ifadələrdən heç bir anlam oxuya bilmədiyim üçün qorxurdum. Mən də susdum. Hara gedəcəyimizi bilmirdim. Maşını dənizin sahilində saxladı. Bura soyuq idi, amma dalğaların səsi məni rahatlaşdırdı, sakitləşdirdi... Mən əvvəllər dənizə bu qədər çox önəm verməzdim, amma Oki gözlərimi açmışdı. Sanki bağçanda xəzinə gizlədilib, sən isə hər gün onun yanından ötüb gedirsən. Və bağçana gələn əkinçi sənə xəzinəni göstərib nə qədər zəngin olduğunu anladır. Sən isə indiyədək kor olduğun üçün özünü qınayırsan. Bax dəniz də həmin xəzinədir.

– Anlayışlı olacağam demişdim, – deyə danışmağa başlayan Oki məni xəyaldan ayırdı, – səni buna görə günahlandırmayacağam. Aranızda heç bir yaxın münasibət olmayıb və mənə bu hadisəni unuda bilərik. Gələn dəfə daha ehtiyatlı olmağa çalış və yolda azma. İndi isə keçək mənim gedişimə. Gerçək olaylar belə baş verdi. Sən dənizə ilk andan özünü sevdirə bilmədin. Bu məni o qədər çox məyus etdi ki, sənənlə dəniz arasında seçim etmək məcburiyyətində qaldım. O mənim uşaqlığım, gəncliyim, qocalığım və

əbədiyyətimdir. Səni öz dünyama daxil etməyim üçün birinci onun razılığını almalıydım. O səni sevmədi. Bunun günahı səndədir. Ona güvənmədin və öz dərdini onunla bölüşmədin. Mən ondan kimin üçünsə ikinci şans əsla istəməmişdim. Amma sənin üçün bunu etdim. Anlayırsanmı, bu nə deməkdir?

Mən qorxurdum. Heç bir şey anlamırdım. O gecəni xatırladım. Dənizin dalğaları həqiqətən mənə nəsə deyirdi amma mən anlaya bilmirdim. Deməli, o mənimlə dərdləşmək istəyirmiş, mənimlə tanış olub Okiylə mənə izdivac bağliyacaqdı bəlkə də. Mən isə anlaya bilməmişəm.

Mən ilk dəfə idi bu duyğuları yaşayırdım və heyrlənmişdim.

– Oki, məni anla. Mən billur damlaların xətrinə dəymək istəməzdim... – Maşından enib dənizə tərəf addımladım. O axramca gəlib mənə:

– Etməli olduğunu et, – dedi.

– Mən var gücümle bağırmağa başladım və ağlayaraq ondan əfv dilədim. Oki mənə heyranlıqla baxırdı. Sanki mənim haqqımda qərarında yanılmadığına bir daha əmin olub qurur duyurdu. Mən dayanmadan bağırır, hönkürərək ağlayırdım və taqətimi itirib yıxıldım. Oki mənə tərəf yeyin addımlarla gələrək ləpələr arasında islanan bədənimi qucaqladı. Mən üşümürdüm. Ona sığınıb ayağa qalxdım və maşına gəldik. Xoşbəxt görünürdü. Mən ilk dəfə onun gözlərində bunu görürdüm. Mənə qalib kimi baxırdı. Düşüncələrini bilməyi o qədər çox istəyirdim ki, amma təəssüf ki, bu mümkün deyildi. Biz onun evinə gəldik. Ev bütünlüklə dəniz və gəmi abuhavası daşıyırdı. Otaqdan gələn qoxu belə dənizi xatırladırdı. Oki

birdən belimdən tutdu. Məni qolları arasına alıb dodaqlarını qulağıma yaxınlaşdıraraq pıçiltılı və isti nəfəsi ilə dedi:

– Sən mənimsən. Bu andan özünü mənə təslim et. Ruhunu mənə bağışla. Mənim duyğularımın əsiri ol. Özünü tamamilə mənə təslim et və mənimlə xoşbəxt ol.

Mən artıq onun idim və istədiyini edə bilərdi.

Və etdi...

Günəşin doğduğunu hiss edib gözlərimi xəfifcə açdım. “Birdən o yanımda olmaz!” – deyə qorxurdum. Amma bu əbəs yerə idi. Yatmışdı. Mən ona baxaraq barmaqlarımı saçında gəzdirdim. Gecə aramızda olanların adı nədir, bilmirdim, amma bircə onu bilirdim ki, çox xoşbəxtəm. Əgər xoşbəxtlik deyilən görünməz ruh var idisə bu an o Okinin cismində gizlənmiş və sadəcə olaraq mənə aid edilmişdi. Ah, kaş zaman Tanrısı məni eşidə və xahişimi qəbul edə.

Ey, məni eşit və zamanı dayandır. Əgər rüşvət istəsən, mənim Okidən öncəki illərimi ala bilərsən. Bundan sonra sadəcə bizim üçün axsın saatlar. Ey dəniz Tanrısı, sənə minnətdaram. Bizi sən yaratdın. Bunun üçün sənə istədiyini fəda edə bilərəm.

Oki oyandı və mənə düşüncələrimi də eşidə bilmişdi. Bəlkə də o xoşbəxtlik Tanrısı idi və məni tapmaq üçün dünyaya enərək sonsuz həyatından vaz keçmişdi. Ölümsüzlüyü mənimlə ölümlü həyata dəyişərək özünü bu sevgi nəminə qurban vermişdi. Sən mənimsən, Oki. Tək mənim. Səni sevirəm.

Oki mənə sarıldı, yenidən cismimiz bir-birinə toxunaraq alovlandı...

Yuxuya gedib günortaya yaxın oyandıq. O işə getməli olduğunu deyib məni kafeyə apardı, yenidən ilk fürsətdə görüşəcəyimizə söz verib məni öpüşlərə qərq edərək saqollaşdı.

Biz kafeyə gələndə Sako kafenin önündə pişiklərlə nəsə şirin “söhbət edir”, gülürdü. Bu Okinin də diqqətindən yayınmadı. Mənasını anlamasam da, sanki o, Sakoya fərqli baxışlarla diqqət edirdi. Bəlkə də Sako ona qəzəbini hiss etdirdiyi üçün o narahat olmuşdu. Sako bizi görüb özünü yığışdırdı. Oki məni bir daha öpərək maşından endirdi və getdi. Sakonun yanına gəlib onu qucaqladım. O məndə olan dəyişikliyi anlamalı idi. Utanırdım. Həyatımda ilk dəfə kimsə mənə bu qədər yaxın ola bilmiş və toxunmuşdu. O bunu anlayar deyə özümü ələ alıb başqa mövzular haqda danışmağa çalışdım. Amma təbii ki, o məni sual atəşinə tutub dünəndən bu günə qədər olanların hamısını danışmağımı istədi. Dənizdə olanları deyə bilməzdim. Amma onun qulağına Oki ilə ilk gecəmizi üstü örtülü pıçıldadım. Sako cərəyan keçirmiş kimi üzümə baxdı. Bu onu heç sevindirmədi, hətta qəzəbləndirdi də. Ona xoşbəxt olduğumu dedim. Onsuz da üzümdən də bu hiss olunurdu. Onu bir daha qucaqlayıb kafeyə girdim. O arxamca baxa-baxa qaldı. Sako nə düşünür, düşünsün. Mən fikrimi dəyişməyəcəkdim. Hətta əmin idim ki, vaxt keçdikcə Okini bəyənəcəm. Toyumuzda nikah şahidim olduğunu xəyal etdim. O, necə də xoşbəxt görünür. Heç vaxt sevmədiyi çəhrayı əlbisəsini geyinib və mən gül atanda Sako tutaraq yerə yıxılır. Ona Oki kimi biri əlini uzadaraq ayağa qaldırır. Onlar göz-gözə gəlib ilk andan aşıq olurlar. Ah, xəyallar, xəyallar. Yox, kafedə qala bilmirdim. Evə getməliydim. Amma qabaqca ev üçün bəzi şeylər almaqlazım idi. “Ona anamın özəl reseptlərinin hər biri üzrə hər cürə xörəklər bişirəcəyəm. O mənə heyran olacaq”– bu

düşüncələrlə mağazaya yola düşdüm. Gərəkən-gərəkməyən hər şey aldım. Evə tələsik gəlib mətbəxə keçdim. Yuyunmalı idim deyə tez yemək hazırlayıb Okiyə zəng etdim. Onun üçün süfrə hazırlamışdım və bunu ona bildirməli idim ki, işdən çıxanda öz evinə getməsin, bura gəlsin. Telefona cavab vermədi. İşinin nə qədər çətin olduğunu düşünüb ikinci dəfə zəng etmədim. O özü yəqin ki, görəcək və məni arayacaqdı. Vanna otağına keçdim. Bir az tərləmişdim. Çiyinlərimdən Okinin qoxusunu hiss etdim. Həyəcanlanıb qızardım. Suyu vannaya doldurub köpük tozu əlavə etdim. Paltarımı çıxarıb suya girdim. Gözlərimi yumub gecəni xəyal etdim. Dodaqlarımdakı gülümsəməni dayandıra bilmirdim. Bunu heç istəmirdim də. Bu anı doya-doya yaşamaq istəyimə mane olmaq mənə doğru olmazdı. Ətrafımda dünya dağılsaydı belə öz vannamda su ilə qucaqlaşaraq gülümsəməkdə davam edərdim. Bu xoşbəxtlik məni zireh kimi qoruyacaq və zərər çəkməyimə əsla yol verməyəcəkdi.

Okidən xəbər yox idi. Axşamı gözlədim. Onu gözləməyi öyrənməli idim. Axı onun işi belə idi. Nə vaxt gedəcəyini, nə vaxt qayıdacağını heç özü də bilmirsə mən necə bilə bilərdim? O, “gözlə, gələcəyəm”, deyib getdi. Və mən də dinləməliyəm. Gecə də ondan xəbər çıxmadı. Amma səhər oyananda ismarıç gördüm: “Mina, mən qısa müddətlik getməliyəm. Məni gözlə, qayıdacağam və səni yenə də xoşbəxt edəcəyəm”.

Yatağımda onun ismarıcını oxuyub heyifisləndim. Onun üçün darıxmışdım. Amma buna alışmalıydım. O gələcək, mütləq mənim yanıma qayıdacaqdı.

Bir həftə keçdi. Bir gün telefonuma Okidən ismarıç gəldi: “Salam. Axşam saat onda arxanca taksi gələcək və səni mənim yanıma gətirəcək. Darıxdığını bilirəm. Səni hiss edirəm və istəyini sənə verəcəyəm. Gecikmə, zamanımız azdır. Həyat qaçır”.

Sevinərək hazırlaşmağa tələsdim. Yenidən evə gedib yuyundum və yeni aldığım parfümu boynuma, biləklərimə və bədənimə fısıldadaraq, narıncı libasımı geyinib kafeyə qayıtdım. Onun yanına buradan getməli idim. Taksi dəqiq vaxtında gəldi. Sako bunu bəyənmirdi, amma həyəcanımı və üzümdəki xoşbəxtliyi görüb bir söz demədən məni taksiyə mindirənə qədər kafedə qalıb, sonra isə evə yollandı. O, hər dəfə məndən ehtiyatlı olmağı rica edirdi. O öz hisslərinə inanırdı. Okidə doğru olmayan bəzi şeylər hiss edirdi və buna görə çox narahat olurdu. Onların arasında heç bir münasibət olmasa belə sanki baxışlarla bir-birini duələ dəvət edirdilər. Bəlkə də birlikdə zaman keçirmək imkanları olsaydı bir-birinə qarşı fikirləri mütləq şəkildə dəyişərdi. Bunu Oki ilə mütləq danışmalı idim. İkisi də mənim üçün önəmli insanlardır. Dost olmaqları məni çox məmnun edərdi. Həmin gecə fürsət tapıb bunu etməliydim.

Taksi palma ağacları olan küçələrin birində dayandı. Hesabı ödənmişdi. Yolda heç bir insan yox idi. Luqano yatmışdı sanki. Mənzərə gözəl idi, mən addımlamağa başladım. Oki bəsit adam deyildi və onun mənə edəcəyi surprizlərdən daha qorxmurdum. Haradansa məni izlədiyini hiss edirdim. Preapler dağları yaxınlığında olduğumu anladım. Luqanoda illərdir yaşasam da dağlara çıxmamışdım. Yüksəklik qorxum yox idi, amma təkcə cəsarət etməmişdim. İndi isə Oki mənə oraya getməyi təklif edərsə bundan çox məmnun olardım. Luqanonun mənzərəsi hər addımda o qədər ürəkaçan və möcüzəli görünürdü ki, burada yaşamayan

insanların halına acıyırdım. Onlar dünyanı sadəcə binalar, göydələnlər və yeni texnikalarla tanıyırlar. Məncə cənnətin varlığını unudanlar üçün bura mükəmməl sübutdur. Bəlkə də Tanrı cənnət və cəhənnəmi dünyada yerləşdirib. Bəzi ölkələrdə uzun illər müharibələr və qanunsuzluqlar hökm sürür. Qadınlara təcavüz edilir. Uşaqlar erkən evləndirilir. İşgəncələr yenilənir və daha çox qadınlar üzərində sınıılır. Dünyada qız doğulmaq ən böyük bədbəxtlikdir. Ən dəhşətli də budur ki, bu vəhşiliyi edən kişi cinsli varlıqları dünyaya qadınlar gətirir. Öz bədənlərimizdə bəzən canavarlar yetişdiririk. Doğulana qədər onların idarə haqqı bizdədir. Kaş hər kəs Okidən bir parça alaydı. O zaman kainat xilas olar və insanlıq qurtulardı.

Oki məni arxadan qucaqladı. Diksinib xəyaldan ayrıldım. Onu gördüyümə nə qədər xoşbəxt olduğumu sözlə anlatmağım mümkün deyildi. Qoxusu əvəzolunmaz həzz verirdi. Canım onu elə çəkirdi ki, sanki susuz qalmış və solmağın bircə addımlığında olan bir çiçək idim.

– Xoş gəlmisən, sevgilim, – dedi. – Səninlə mən yenidən doğuluram, hər an canlanıram. Həyatın mənə mükafatısan. Sənə layiq olacaq qədər bəxtəvər olmaq adama necə də qurur verir. Sən buradasan, mənimlə, mənim yanımdasan. Nəfəsini hiss edəcək qədər ruhumdasan.

Sonra o mənimlə gəzmək istədiyini dedi. Çox zaman dənizlərdə olduğuna görə gəzintiyə zamanı az olurdu. Mən nədənsə daha sürətli addımlayırdım. O bir anlığa məni dayandırıb dedi ki, gedəcəyimiz yer buradan on beş dəqiqəlik məsafədədir. Amma sürətlə getsək söhbətləşməyə zamanımız az olacaq. Addımları yavaşdıb bu

anımızdan daha çox ləzzət almaq bizim əlimizdədir. Onun sözlərində həqiqət vardı. Biz hər zaman harasa gedərkən tələsirik. Sanki gedəcəyimiz yerə tez çatmağımız bizi irəliyə aparacaq. Bu, zamanı düzgün bölməməyin fəsadıdır. Biz daha yeyin addımlarla yolumuza davam etdik. Palmalar yol boyu sıra ilə düzülmüşdü. Uzaqdan dağların başındakı qar görünürdü. Soyuq hava hələ də davam edir və günəşin həsrətini artırırdı. Mən qarı sevirdim, başımdan ikimizin də dağın zirvəsinə dırmaşmağımızın xəyalı keçdi. Onunla hər bir adrenalini yaşaya bilərdim. Mənə güc verirdi və ilk dəfə idi ki, ata-anasız olduğuma görə özümü tənha hiss etmirdim. Verdiyi qərribə suallar məni çətinə salsa da çalışırdım ki, cahil görünməyim və cavabları dəfələrlə düşünərək qısa cümlələrlə söyləyim. Bəzən isə cavabımı daha yaxşı anlasın deyərək uzun cümlələrdən istifadə edirdim. O, mənə ilk kəlməmdən nə deyəcəyini bilir və sözümü bitirməmiş növbəti suala keçirdi:

– Mina, niyə şəkil çəkilən zaman gülümsəmək önəmlidir?

– Yəqinki illər sonra baxanda, xoşbəxt olduğunu özünə subut etmək üçün. İnsan unutmaz varlıqdır, Oki, buna görə də daim xatırlamaq istədiyi anlar gülümsədikləridir.

– Bəs pis xatirələr?

– O xatirələr onları yaşamaq qədər pisdir. Çünki hər dəfə bunu xatırlayanda sonluğun dəyişməyini arzu edirsən. Daha çox “kaş” və ya daha çox “bəlkə” deyirsən. Nə qədər dua etsən də bu dəyişmir. Pis hadisə hər yada düşəndə keyfin pozulur. Amma yaxşı xatirələr bir necə dəfə xatırlananda artıq dadını itirir. İlk andakı kimi həyəcan vermir və yuxuları qaçırtmır.

Sual vermək növbəsi mənə çatır.

– Oki, dənizlər sənə nə öyrətdi?

– Mina, dənizlər öncə məni tanımırdı. Sonra mən onlara yaxınlaşdıqca mənim izimə düşdülər. Mən qaçmırdım. Ovçu kimi məni təqib edir və hər fürsətdə dalğaları ilə mənə hədə-qorxu gəlirdilər. Əvvəlcə məndən nə istədiklərini anlamadım və sonra onlara insanların etdiklərini kabus olaraq gördüm. Sularının dərinliklərində çirkablar toplanmışdı və bu onlara ağırlıq edirdi. Mən bu yüklərdən onları xilas etməyə çalışdıqca məni sevdiklərini hiss etməyə başladım. Mən dənizlərin qoruyucusuyam və sən mənimlə olacağın müddətdə onlar sənə də öz qüdrətindən pay verəcəklər. Sən sadəcə mənə güvən.

O, bir anlıq susub tez də soruşdu:

– Mina, sən Tanrıya inanırsan?

Sual məni çaşdırdı:

– Əlbəttə, – dedim. – O mənim valideynlərimi cənnətində, məni isə sənin cənnətində yaşadır. Ona nə qədər çox minnətdar olsam, yenə az olar. Bəs sən? – bu sualı çəkinə-çəkinə verdim.

– Məncə Tanrı insanı yaradıb ona bu böyüklükdə kainat bəxş etdi və sonra gördü ki, yaratdığı məxluq öz dünyasını məhv etməyə başlayır. Hətta bir çoxları özlərini Tanrı adlandırırdı. Buna görə dünyanı tərk edib, “öz çirkabınızda boğulun!” deyərək lənətlədi. Və budur, dünya məhv olur.

– Oki, sənin düşüncələrinə haqq qazandırmaq istərdim amma bacarmıram. Mən hər zaman Onu sevmişəm. Sənin dediklərini qəbul etsəm, özümü bağışlıya bilmərəm.

Yolun sonuna çatmışdıq. Bura onun evi idi. Evinə bircə dəfə gəldiyimdən yolu xatırlamırdım. Həm də ilk dəfə mənə bura o öz maşınında gətirmişdi, mən isə o gün yola baxsam da daha çox danışacaqlarımı düşünərək xəyallarımda dolanırdım. Onun evinə gedən yolun bu qədər gözəl mənzərəli olması böyük şans idi. Biz evə daxil olduq. İkimizə də şərab süzdü. Sərxoş olmaq istəmirdim. Amma etiraz edə bilməzdim. Mənə qollarına aldı. Yatağa uzandırıb şərabdan məst olmuş gözlərimdən öpdü. Sonrası isə yenə də yuxu kimi davam etdi. Gözümü açanda səhər idi. Oki yanımda deyildi. Vanna otağından suyun səsini eşidib onun getmədiyinə əmin olaraq, onun yastığına tərəf dartındım. Qoxusu hələ də qalırdı, yastığı qucaqlayıb yenidən gözlərimi yumdum. O mənə oyatmadı. Gözümü açanda yatağın kənarında qısa məktub yazılmış balaca kağız parçası gördüm. Məktubda yazılmışdı: “Gözəlim, mən işə tələsirəm. Sən səhər yeməyini kafendə yeməli olacaqsan. Qapıda taksi səni gözləyir. Tələs. Yenidən görüşəcəyik. Mənim üçün darıx. Sağ ol.”

Məyus olmadım. Onun ani gedişlərini sevməsəm də bu onun alışdığı həyat idi. Mənə görə dəyişilməsini istəyə bilməzdim. Nəyəsə məcbur olması xoş olmazdı. Aramızda heç bir vəchlə mübahisə yaranmasına izin verməyəcəkdim. Çünki onu itirməkdən qorxurdum. Öz-özümə etiraf edirdim ki, atam və anamdan sonra hələ də sağ qalıb həyatıma davam etməyi bacarmağım möcüzə idi. Amma Oki olmazsa bunu bir daha bacarmaram. “Tanrım, onu məndən alma!”

Kafeyə gəlib çatdım. Sako mənə yaxınlaşıb olanları soruşdu. Mən isə sadəcə söhbətləşib bərabər onun evində gecələdiyimizi qisaca danışdım. Mənim xoşbəxt görünməyimə şad idi. Amma yenə də tələsməkdə yanıldığımı bildirməkdən özünü saxlaya bilmədi. Onu sakitləşdirməyə başladım. Mənə görə sevinməyini istədim. Axırda razılaşıb xoşbəxt olmağım üçün dua edərək yenidən işlərinə döndü. Sakonu məmnun edə bilməyim məni də rahatlaşdırmışdı. Gün öz axarı ilə davam edirdi.

Okidən yenə bir xəbər olmaması mənim darıxmağımı daha da artırırdı. Axşam oldu və hamı çıxıb getdi. Bu gün burada qalacağıma qərar verdim. Bəlkə yenə qapının şüşəsini kimsə döyəcləyib mənə sürpriz edər. Daha əvvəl olduğu kimi Oki yenidən gələr. Ona ismarıq yolladım ki, onun üçün darıxıram və kafedə gecələyəcəyəm. Cavab gəlməsə də incimədim. Onun işləri və çətinlikləri vardı. Melodiyamı uzun zamandır dinləmirdim. Bethoven. “Ay işığı”. Musiqini açaraq divana uzandım. Gözlərimi yumub onu çağırdım. Nə zaman ki, Oki ortaya çıxdı, o səssizliyə çəkilirdi.

“ – “Mən”, haradasan, gəl gecəmə, axı biz danışdıq ki, sən bir daha getməyəcəksən”. Gözlərimi yumub onu xəyallarımda axtardım. Qəflətən kabus görürmüş kimi bəzi şeylər hiss etdim. Uzun dəhlizlə addımlayırdım. Qaranlıq idi. Yalnız dəhlizin sonunda kiçik şamlar düzülmüşdü. Addımladıqca vahiməli hönkürtü və zarıltı səsinə yaxınlaşırdım. Qapılar var idi. Bir neçəsi bağlı olsa da biri cırıldayaraq açıldı. Getmək istəmirdim amma hərəkətlərim mənim ixtiyarımda deyildi. Yavaşca otağa daxil oldum. Boş otaqda ancaq bircə nəfər vardı. Əşyasız otaqdan gələn rütubət qoxusundan ürəyim

bulandı. Səs o insanın səsi idi . Qadına oxşayırdı amma saçları qırılmışdı. Yaxınlaşıb ona kömək etmək istəyəndə qollarında zəncir olduğunu gördüm. Geri addımlayaraq dərhal qaçmaq istəsəm də bacarmadım. Ayaqlarıma baxdım və zəncirləndiyini gördüm. Qışqırmağa çalışsam da, səsim çıxmadı. Kimsə məni iplə boğmağa çalışırdı. Möhkəm taqqıltı səsi gəldi. Mən bunu bir neçə dəfə eşitsəm də hərəkət edə bilmirdim. Və birdən kiminsə məni silkələdiyini anladım. Ayıldım. Nəfəsim kəsiləcək dərəcədə boğulurdum. Divandan yıxılmışdım. Məni oyadanın Oki olduğunu düşünsəm də, yanılmışdım, o deyildi...

Cilian kafenin işıqlarının hələ sönmədiyini görərək mənim burada olacağımı təxmin edib və yanıma gəlməyi qərara alıb. Qapının arxasından içəri nəzər salanda məni qışqıran və divanda çırpınan gördüyündən dərhal pəncərənin şüşəsini sındıraraq kilidi içəridən açmalı olub.

Mənə su gətirərək sakitləşməyimi gözlədi. Baxışlarından nələr olduğunu bilmək istədiyini anladım. Kabus gördüyümü dedim. O isə hər bir kiçik detalına kimi danışmağım üçün israr etməyə başladı. Bu marağının səbəbini anlamasam da yenə də qəlbini qırmaııb danışdım. Onun narahat olmaqdan çox qorxdığı hiss olunurdu. Mən danışanda belə, ürəyimin necə sürətlə çırpınmasını eşidə bilirdi. Məni sakitləşdirib havaya çıxartdı. Bunun sadəcə yorğunluqla əlaqəli olduğuna məni inandırıp kefimi açmaq üçün mövzunu dəyişdi. Bir saat sonra artıq özümü yaxşı hiss edirdim. O məni tək buraxmaq istəməyib kafedə mənimlə barabər qalacağını dedi. Buna gərək olmadığını bildirdim. Həm də Okiyə qarşı belə etməyim daha bağışlanılmaz olardı.

Qəribə idi. Son zamanlar nə zaman çətinə düşürdüm sə, məni Cilian xilas edirdi. Onun yerinə Okinin olmasını istərdim. Amma onun işləri həddindən artıq çox olduğundan mənim ehtiyac duyduğum anlarda yanımda ola bilmirdi. Bundan xəbəri belə olmadığına görə, onu əsla günahlandıra bilməzdim.

Üzümü Ciliana tutub:

– Sən çox yaxşı dostsan, – dedim.

Üzündəki xeyirxah təbəssüm bir andaca yox oldu. Nəyə görəsə çox məyus oldu. – Artıq getmək vaxtıdır, – deyə sağollaşdı.

Deyəsən onun qəlbini qırmışdım. Amma ona ümid verməyim yanlış olardı. Axı mən Okini sevirdim. O da məni. Biz birlikdə çox xoşbəxt idik. Cilianı ondan əvvəl tanısaydım, bəlkə də bir şansı ola bilərdi. Amma indi bu mümkün deyildi. Cilian qapının ağzında mənə tərəf çevrilib, ona apardığım ruletə görə təşəkkür edib çıxdı.

Sanki vicdanım məni nədəsə günahlandırırdı. Rahat deyildim. Mənə hər dəfə kömək edən bir adama qarşı pislik etmiş kimi hiss edirdim özümü. Bu duyğu məni yuxusuz qoydu. Səhər açılan kimi tez geyinib Cilianın evinə getdim. Xanım Nona yenə də evdə deyildi. Qapını nə qədər döysəm də cavab verən olmadı. Bir neçə gün beləcə gəlib-getdim, amma heç bir nəticəsi olmadı. Sonda bu işdən vaz keçib daha bu evə gəlməməyə qərar verdim.

Hələ qapıdan aralanmamış Okidən ismarıç gəldi: “Mənim üçün darıxmısanmı?!” Bir kəlmə ilə cavab verdim. Onun uzun cümlələrlə danışdığını və saatlarla onu dinləməkdən doya bilmədiyimi əminliklə deyə bilərdim. Amma o mənə qarşı belə deyildi. Hələ

ağzımı açmamış nə deyəcəyimi bildiyindən məni susdurub beynimi oxuyurdu. Mənim söyləyəcəyim uzun cümlələri sevmirdi sanki. O səbəbdən cavabım qısa olurdu. İndi də “Əlbəttə!” yazmışdım. O isə yeni ismarıç yolladı: “Hazır ol, hər an səni özümə qovuşdura bilərəm...” Həyəcanlandım və hazırlaşmağa başlamaq istəyəndə hələ də Cilianın qapısında dayandığımı xatırlayıb kafeyə tez gəlib çata bilmək üçün taksi axtardım. Otuz dəqiqə sonra kafedə idim. Hər an o gələ bilirdi. Kafedə olacağımı yazıb, səbirsizliklə gözləyəcəyimi bildirdim.

Mən hazır idim. Sonuncu dəfə ayna qarşısına keçdim. Güzgüdə “O”nu görəcəyimi gözləməirdim. Anı bir hürküdücü baxışla gözümə göründü. Ondan belə etməməsini dəfələrlə rica etsəm də dinləməirdi. “O”nu sevirdim, amma nə demək istədiyini anlaya bilmirdim. Görünüşü get-gedə daha çirkin və qorxunc hala gəlirdi. Dodaqları bir-birinə sıxılmışdı, daha diqqətlə aynaya baxdım. Cəld geriyyə sıçradım. Dodaqları qanayırdı, kimsə onları tikmişdi. Əlimi ona uzatdım. Köməyə ehtiyacı var idi. Bu artıq oyun deyildi. Nəsə olurdu və ən pisi bu olan nədirsə tək ona deyil, ikimizə də olurdu. Mən – o, o isə mən idim.

“ – Mən, mən dəli deyiləm, sadəcə yorğunam, – dedim. – Bunlar da keçəcək. Oki məni dincəldəcək və ruhuma şəfa getirəcək. Buna mən inanıram. Sən də inanacaqsan. İndi isə artıq mənə aynadan göstərdiyin simanı dəyiş, əzizim. Çünki, bundan sonra biz xoşbəxt olacağıq”.

Okidən yeni ismarıç gəldi. Məni qapının önündə gözləyirdi. Tələsik kafenin qapısını qıfıllayıb sürətli addımlarla onun məşinə tərəf addımladım. Salamlaşdım, o da mənə daha fərqli baxaraq sakit

bir tonla salam verib maşının mühərrikini işə saldı. Hara getdiyimiz haqda yenə heç nə bilmirdim. Yollar mənə tanış gəlməsə də sual vermirdim. Ona inanırdım. Hər görüşümüz möhtəşəm olduğundan bu dəfə necə bir surprizlə qarşılaşacağımı həyəcanla gözləyirdim. O bu gün elə də danışmırdı. Mən də bir necə kəlmə deyəndən sonra onun danışmaq istəmədiyini hiss edib susdum. Onu çox sevirdim, amma bəzən məni öz sərt hərəkətləri ilə özündən itələyirdi. Qorxurdum ki, edəcəyim bir hərəkət, ya da deyəcəyim hər hansı bir söz onu qəzəbləndirər. Hər dəfə onun istəklərinə təmənnəsiz razılıq verirdim. Məncə o, mənim nə istədiyimi və mənim üçün nəyin yaxşı olduğunu daha yaxşı bilirdi. Hər şeyi onun öhdəsinə buraxıb, sadəcə ikimiz üçün də verəcəyi qərarları yerinə yetirirdim. Bu məni xoşbəxt edirdi.

Gedəcəyimiz ünvana çatdıq. Böyük bir malikanə idi. İçəridən səslər gəlirdi. deyəsən ziyafət var idi. Mən belə yerləri elə də sevməsəm də onunla bərabər malikanəyə daxil oldum. Burada Okini hamı tanıyırdı. Məni bir neçə insanla tanış edib içki təklif elədi. İçməyəcəyimi bildirib nəzakətlə imtina etdim. Ətrafa göz gəzdirməyə başladım. Bir neçə gənc gülə-gülə bizim yanımıza gələrək Okini harasa apardılar. Sıxılmağa başladım. Bu gecəmizi birlikdə keçirəcəyimizi və daha romantik olacağını xəyal etdiyim üçün qanım qaralmışdı. Gözüm onu axtarsa da tapa bilmirdim. İnsanlar içki içir və rəqs edirdilər. Məni tanımadığın bir qız rəqsə dəvət etdi. Onu görmürmüş kimi davranıb digər otağa keçdim. Oki yenə yox idi. Buradan çıxmaq istəyirdim, amma fikirləşirdim ki, onsuz getsəm, Oki əsəbləşə bilər. Onu axtarmağa başladım. Bütün otaqları gəzdim. O heç yerdə yox idi. Bircə zirzəmi qalmışdı. Ancaq yəqin ki, orada ola bilməzdi. Axı onun orada nə işi ola bilərdi? Yenə

də ayaqlarım məni oraya çəkdi. Sakitlik idi və təkcə köhnə qutular görünürdü. Ətrafa bir az da göz gəzdirdim. Zirzəminin həyatə baxan tozlu pəncərəsində kölgələr gəzişirdi. Bir az da yuxarı dartındım. Gözümü qaranlığa alışdırıb diqqətlə həyatə baxdım. Gördüklərim məni heyrətə gətirdi. Çox qorxdum və qışqırdım. O məni görmüşdü. Tələsik telefonunu cibindən çıxardıb kiməsə zəng etdi. Mən həyəcədən yerə yıxılmış halda zəngin səsini eşitdim. Başa düşdüm ki, o mənim burada olduğumu bilir və mənə zəng edir. Cavab verməyə qorxurdum. Qəflətən zirzəminin qapısı bağlandı. Səs-küy kəsildi. İnsanlar dəstə ilə çıxıb evlərinə dağılışdılar. Narazılıq edənlərin səsləri eşidilirdi. Deyəsən bir neçəsi səhərə qədər əylənməyi planlaşdırıbmış, amma bu plan pozulduğuna görə diltor olublar. Qapını açmağa çalışsam da, mümkün olmadı. Qapının arxasına çox iri bir şey qoymuşdular. Deyəsən soyuducu idi. Cəhdlərim bir nəticə vermədi. Buradan çıxmalı idim, amma necə? Qapı bağlı idi, pəncərə isə təhlükəli. Mütləq başqa çıxış yolu olmalı idi. Gördüklərim hələ də ağımdan çıxmırdı. Axı mən kimlərin əhatəsindəyəm? Burada nə baş verir və mənə nə olacaq? Zirzəminin bir küncündə oturub qorxudan tir-tir əsə-əsə ağlamağa başladım. Ölümdən qorxmurdum, amma necə öləcəyimi düşünmək və ağıma gələn ən ağır işgəncələri film kimi gözümün önündən keçirtmək canıma daha çox vəlvələ salırdı.

Qapı yavaşca açıldı və mən Okinin səsini eşitdim. Məni səsləyir və qorxmamalı olduğumu sanki əmr edirdi. Yerimdən tərpanə bilmirdim. O məni görüb yanıma gəldi və ayağa qaldıraraq qucaqladı.

– Sakitləş, quzum, sən təhlükəsizlikdəsən. Qorxacaq heç bir şey yoxdur. Az öncə gördüklərinin heç biri gerçək deyildi. Bu oyundur. Mənə inan və gəl.

Mən heç bir söz demədən onunla getdim. Zirzəmidən çıxıb qonaq otağındakı divanda oturdum. Burada bir neçə qız var idi. Hamı getmişdi. Mənim hələ də əsdiyimi görüb özünə içki süzdü. Sonra bir neçə qurtum alaraq mənə yaxınlaşdı. Yanımda oturub dodaqlarımdan öpdü. Ağzımda qəribə bir dad hiss etdim. O içkini udmamışdı və mənə içirirdi. Mən tam udana kimi dodaqlarımı buraxmadı. Özümü geriye atıb öskürməyə başladım. Bu adi şərab dadı deyildi. Nə olduğunu bilməsəm də dərhal məst edə biləcək təsirə malik idi. Özümü yaxşı hiss etmirdim. Hamı mənə baxırdı. İstehzal gülüşlər dumanlı beynimdə sanki rəqs edirdi. Ən son xatırladığım isə o oldu ki, otaqdakılar hamısı birlikdə məni soyundurur, Oki də kənardan buna zövqlə tamaşa edirdi. Daha sonra heç nə anlamadan ya yuxuya getdim, ya da huşumu itirdim.

Aylanda heç bir şey xatırlamırdım və ən qəribəsi bu idi ki, mən öz evimdə və yatağымda idim. Oki yox idi, heç kim yox idi. Sanki dünən gecə olmamışdı. Sanki gecəni kafedən evə gəlib hər zamankı, kimi yatağıma uzanıb yatmışdım. Nə baş verdiyini anlamırdım. Telefonu əlimə aldım. Mesajlara baxdım. Dünənə dair heç bir mesaj yox idi. Sakoya zəng etdim və yanıma çağırdım. Gələndə mənə baş ağrısı dərmanı gətirməsini istədim. Çox keçmədi o gəldi. Dərhal dərmanı içdim. Sako gələndə kimi mən düş qəbul etmişdim. Ayılmalı idim amma heç bir şeyi xatırlaya bilmədiyim üçün az qalırdı ağılımı itirim. Düzdür, çox zaman xatirələr yaddaşымdan uçub gedirdi, amma dünən olanlar adi işlər deyildi və mən xatırlamalı idim. Sako mənə sualları yağdırdıqca başымda ağrılar artırdı. Birdən ayağa qalxıb qışqıraraq Sakoya bir sillə vurdum və səsini kəsməyi əmr etdim. O ilk dəfə idi məndən belə bir hərəkət görürdü və gözləri dolaraq

dərhal qaçıb getmək istədi. O, qapıya yaxınlaşanda mən tappıltı ilə yerə yıxıldım. Mənim səsimə o geriye çevriləndə mən huşumu itirdim.

Gözümü xəstəxanada açdım. Sako ağlayırdı. Üzündəki qızartı hələ də azalmamışdı. Buna görə ondan üzr istəməli idim. Mən nə etdiyimi bilmirdim və dünən gecə başıma gələnlərdən sonra özümü idarə edə bilmirdim. Halsız halda Sakonu səslədim və əlimi qaldırıb üzünü göstərərək pıçıltı ilə:

– Üzr istəyirəm, – dedim.

– Boş şeydir, – deyə gülümsədi, – heç ağrıtmır.

Ona qarşı haqsızlıq etdiyimi bilirdim və onu da bilirdim ki, əclaf atası onu əvvəllər daha çox döyüb. Qorxurdum ki, atası kimi mənə də nifrət edir. Mənə daha üzgün baxışlarla baxdığını görəndə ürəyinin mərhəmətini hiss etdim. O məni hələ də çox sevirdi, buna əmin idim. Amma deyəsən nəsə yolunda getmirdi. O həkimlərlə danışmışdı. Demişdilər ki, istədiyimiz an evimizə gedə bilərik. Mənim qolumdakı serumun bitməsinə az qalmışdı və biz evə gəldik. Yanımda qalmaq istədiyini bildirdi. Mənimcün bu çox sevindirici hal idi. Evə gəlib yatağa uzandım və Sakodan mənə nə olduğunu soruşdum. Həkimlərin dediyinə görə panikatak, psixoloji sarsıntı, qorxu və ağır stresslər keçirmişəm. Bu mənim şüuruma çox ağır təsir edib və mən təcili yardım almalıyam. O, mənə İtaliyaya getməyi məstəhət gördü. Orada həm daha gözəl psixoterapevt müayinə və müalicəsi ala biləcəyimi, həm də gəzinti və buradan bir müddət uzaqlaşmağın çox xeyri olacağını söylədi.

– Mən dəli deyiləm! – deyib uzandığım yerdən sıçradım. – Sadəcə yaşadıklarım ağırdır. Bir müddət istirahət edib özümü toparlayacağam.

Sako israr etmədi və indi də o mənə nə olduğunu soruşdu. Dünən olanlar barədə xarıtlamağa yardım etməsini istədim. Lap əvvəldən xatırlaya bildiyim qədərini danışmağa başladım:

– Sako, mən dünən Oki ilə görüşə getmişdim. O mənə ismarıcı yolladı ki, gəlib məni götürəcək və mən o ismarıcı alanda Cilianın evinin önündə idim. Sonra hazırlaşmaq üçün kafeyə qayıtdım. Onda hamı evə getməyə hazırlaşdı. Sən artıq çıxmışdın. Zənnimcə sən dünən bir az tez getməli olmuşdun. Ananın yanına gedəcəkdin. Və kafeyə geri qayıtmadın gec olduğuna görə. Mən hər kəslə sağollaşib Okini gözləməyə başladım. Sonra o gəldi. Hara getdiyimizi bilmirdim. Deyəsən yemək-içmək məclisi idi. İnsanlar, içkilər və tüstü çox idi. Sonra nə oldu bəs? Of, Mina, xatırla. Sən dəli deyilsən.

Sako diqqətlə qulaq asırdı. O, telefonumu yoxlamaq istədi. Bu mənim də ağılıma gəlmişdi və yoxlayıb heç bir mesaj və ya yeni bir foto tapmamışdım.

Sako məyus halda mənə baxır və davamını dinləyirdi. Bircə onu dedi ki, məclisə getməyimizdə qeyri-adi heç bir şey yoxdur. Luqanoda insanlar sakit və rahat həyat sevdiklərinə görə səs-küylü mərasimlər əksər hallarda şəhərdən kənardakı bəzi malikanələr və kafelərdə keçirilir. Beləcə həm qonşuların dincliyini pozmur, həm də öz əyləncələrindən qalmırlar. Mən az-çox bu barədə bilirdim amma heç vaxt şahidi olmamışdım. İnsan izdihamından qaçmağı seçirdim çox zaman. Əlbəttə, hamı əyləncə sevir, eynilə mən də. Amma bu

məndə fərqli baş verirdi. Tək və içimdəki “Mən” ilə. Biz bir olanda o qədər çox əylənirdik ki, başqalarına əsla gərək duymurduq. Valideynlərimdən sonra mən insanlara qapımı bağlamışdım. Sakodan başqa ailəm yox idi.

Xatırlamaqda çətinlik çəkirdim. Sako ikimizə də kofe dəmlədi. Kofe məni bir az da ayıltdı. Fikrimi cəmləməyə kömək etdi.

– Yaxşı, – deyə asta-asta danışaraq dünənki haqdisələri bir də təkrar xatırlamağa başladım, – bəli, mən onunla partiya getdim. Sonra onu itirdim. Axtarmağa başladım. Hər kəs dəli kimi rəqs edirdi. Ağıllarını itirmiş zombilərə bənzəyirdilər. Bəs sonra? Dayan, zirzəmi...

Sako diksindi:

– Nə zirzəmi?!

– Mən zirzəmiyə addımlayırdım, amma niyə bilmirəm. Ora qaranlıq idi. Dayan, dayan. Pəncərə, kölgələr. Mən pəncərədən nə isə gördüm. Amma nə? Sonra Oki məni öpdü. İçki var idi... Davamını xatırlamıram. Sako, mən orada nəyə gördüm amma xatırlamıram. Lənət olsun! Mənə nə olub? Sako, mənə inanmalısən. Mən huşumu itirdim, ondan öncə... Orada qızlar var idi... Hər biri içki içirdi. Onlar mənə nəyə etdilər. İnan mənə. Bilmirəm nə, amma xatırlamalıyam mütləq. Dayan, onlar məni soyundurdular. Əlbəttə, ən sonuncu bunu xatırlıyıram. Məni soyundurdular və gözümlü yumdum. Sonra isə bir neçə saniyə keçməmiş gözümlü öz yatağımda açdım. Sako, hər şey məhz belə oldu. Bircə zirzəmidə nələr olduğunu xatırlaya bilmirəm. Okiyə zəng etməliyəm. O mənə hər şeyi anlatmalıdır.

Sako qəribə baxırdı. Sanki məni deyil, bir dəli, xəstə insanı dinləyirdi. O məni sakitləşdirməyə çalışaraq dincəlməyimi məsləhət gördü. Mən sakit idim, sadəcə hadisələri xatırlamaqda çətinlik çəkirdim.

Okiyə zəng etdim və yanıma gəlməsini rica etdim. O çox keçmədən qapımda idi. Ona dünən gecə nələr olduğu haqda sual verdim. O danışmağa başladı və danışdıqca da mən heyretə gəlirdim. Onun dediyinə görə kafedən çıxacağım vaxt mənə surpriz edərək gəzintiyə aparmaq üçün maşını kafenin önündə saxlayıb. Mən onun maşınına minib yorğun olduğumu demişəm və ondan məni evə gətirməsini rica etmişəm. O xətrimə dəyməyib və məni evə gətirərək, saqollaşib. Qayıdıb gedib öz gəmisinə. Bu qədər.

Mən qışqırmaq istəyirdim, daha doğrusu qışqırırdım:

– Axı bunlar nə deməkdir? Bu oyunlar nəyə gərəkdir? – deməyə başqa söz tapmırdım.

Sako və Oki mənə dəli kimi baxırdılar. Tək qalmaq istədiyimi bildirdim. Oki Sakonu kafeye ötürməyi təklif etdi və onlar çıxıb getdilər.

Oki yolda Sakonu sorğu-suala tutaraq hər şeyi öyrənmişdi. Sako əvvəlcə ona danışdıqlarımı Okiyə söyləmişdi. Sonra həkimin mənim haqqımda dediklərini və valideynlərimin qəzaya düşməsindən sonra bu cür hallar keçirdeyimi demişdi. Sako onu sevmirdi, amma deyəsən mənim bu halım onların dostlaşmasına səbəb olmuşdu. İkisi də qərarlaşdırıb mənə kömək etməyin yollarını tapmaq üçün

tez-tez görüşməyə başladılar. Oki Sakoya yaxşı təsir göstərirdi. Onun işləri ilə maraqlanırdı və balaca bacısı kimi sevməyə başlamışdı. Mən o gecə haqqında heç bir şey xatırlaya bilməyərək, vaxt keçdikcə bunun bir yuxu olduğuna inanmağa başlamışdım.

Onların dostluğu möhkəmləndikcə sevinirdim. Axı lap əvvəldə Sako onu sevməmişdi. Onun razılığı mənim üçün önəmlidir. Oki mənimlə də daha tez-tez görüşməyə və daha da mehriban olmağa başlamışdı. Biz o qədər xoşbəxt günlər yaşayırdıq ki, əsla bunu kiminsə pozmağa gücü yetməz deyə düşünürdüm. Əlbəttə bizdən başqa. Amma biz də bunu əsla etməzdik.

Bir gün Oki yenə işləri ilə bağlı bir müddətlik getməli oldu. Bu dəfə geri qayıtması çox çəkdi. Gözüm həm telefonda, həm də qapıda qalmışdı. Qəribəsi də o idi ki, Sako da mənim kimi onun yolunu gözləyirdi. Ona alışıbmışdı və söhbətləri onu çox əyləndirirdi. Gözlədiyimiz an gəldi və Oki nəhayət qayıtdı. Qəribə görünürdü. Onda nəsə bir sirr var idi sanki, ilk gündən o fərqli idi. Hər gəlişində mən Okinin simasında yeniliklər hiss edirdim. Bəzən qəzəb, bəzən istehza, bəzən nifrət, bəzən qorxu. Bu duyğular tez-tez dəyişirdi. Bir bədənə bu qədər ruh yerləşərmə görəsən?

Onun daxilində yüz ruh yatırdı və hər biri öz oyanış vaxtını səbirlə gözləyirdi. Mən ondan çəkinirdim. Hətta bəzi hallarda gözlərindən qorxurdum. Bilirdim ki, ondan mənə əsla zərər gəlməz, amma yenə də içimdəki “Mən”in necə əzab çəkdiyini hiss edirdim. Düşünürdüm ki, sağalıram. Ola bilərdi ki, valideynlərimdən sonra məndə anormallıq halları baş verib və öz içimdə ikinci kimlik yaratmışam. Düzdür, onun mənə heç bir zərəri yox idi, amma kənardan dəli kimi görünə bilərdim. Mən bunu başa düşürdüm və əgər o yox olmalı

idisə bununla razılaşıcaqdım. Sağalmaq istəyir və Oki ilə bərabər xoşbəxt gələcək naminə hər şeyi qurban verə biləcəyimi düşünürdüm. Gərəkərsə özümü belə.

Növbəti gəlişində Oki mənə yorğun olduğunu deyib, daha sonra yenidən gələcəyini bildirərək evinə getdi. Mən onu anlayırdım. Gərgin iş rejimi onu yorurdu. Ancaq Sako onun getməyini elə də anlayışla qarşılamadı. Dodağını büzüb bir kənarda oturdu. Deyəsən Oki onu görməmişdi. Sako buna görə balaca uşaq kimi küsmüşdü. Mən gülümsəyərək onu başa salmağa çalışdım ki, Oki yenə gələcək. Mısmırığını sallayıb müştərilərin sifarişini aparmaq üçün mətbəxə endi. Onu anlayırdım. Düzünə qalsa, mən hər kəsə qarşı anlayışlı idim. Çünki qatilin belə özünə görə cinayət törətməsinin haqlı səbəbləri var. Bu səbəblərə inansam onu bağışlaya bilərəm. Hər kəs, hər addımını düz atmalıdır deyə bir qanun yoxdur. Etdiyimiz yanlışlıqlar doğrunu görməyimiz üçün bir vasitədir. Hər zaman şən və xoşbəxt həyat darıxdırıcı olardı.

Bir gecə yenə də kafedə gecələmək istədim. “Oki gələcək” ümidi ilə evə getmədim. Sako da getmək istəmirdi. Balaca uşaq oynunağına alışan kimi alışmışdı ona. Amma o gəlmədi və gecənin yarısı Sako evə getməyə məcbur oldu. Onu yola salıb yenidən öz musiqilərimlə baş-başa qaldığıma sevindim. Gecələr təkliyi sevirdim. Birdən qapının döyüldüyünü eşidib sevinclə uzandığım divandan sıçradım. “Oki!” – deyərək qapıya tərəf qaçmaq istədim. Amma gələn o deyildi. Cilian əlində qutu qapıda dayanmışdı və onu içəri dəvət etməyimi

gözləyirdi. Mən bir an donub qaldım. Onu gözləmirdim. Özümü toparlayıb onu içəri dəvət etdim. Hava soyuq idi və deyəsən o çox üşüyürdü. Ona isti şokolad təklif etdim, etiraz etmədiyindən ikimizə də hazırladım. Divanda əyləşdik. Deyəsən sözü var idi.

– Səni gördüyümə sevindim, – dedim.

Dəfələrlə onu ziyarət etməyə çalışdığımı və qapının üzümə açılmadığını da məyusluqla bildirdim. O dedi ki, səyahətə gedibmiş və qayıdan kimi mənə baş çəkib. O evdə olmayanda xanım Nonanın da oraya gəlmədiyini söylədi. Çünki nə zaman qayıdacağı belli olmadığından boşuna ona pul ödəməyə gərək duymur.

Cilianın nə işlə məşğul olduğunu bilmirdim. Bu barədə danışmağa fürsətimiz olmamışdı. Biz daha çox mənim yaratdığım problemlərlə baş qatmalı olmuşduq. İlk dəfə idi ki, ikimiz də sağlam halda oturub üz-üzə söhbət edirdik.

– Cilian, sən mənə özün haqda danışmamısan, – dedim. – Əgər sirr deyilsə danışmağını istərdim.

– Mina, mənim adım Ciliandır, – deyə gülümsədi. – Vəssəlam. Bundan artıq danışmağa elə bir söz yoxdur. Səyahət və kitab həvəskarıyam. İnsanlarla ünsiyyətdə elə də uğurlu olmasam da halımdan məmnunam. Onlardan uzaq qalmaq mənim xeyrimədir.

– Bəs niyə məndən də uzaq olmağa çalışmırsan, məndə insanam axı?

– Mina, sənin dəfələrlə mənim evimə gəlib, qapıdan qayıtmağını qonşuluqda yaşayan yaşlı qarı mənə bildirir. O deyəsən mənim evimin keşiyini çəkir və bəlkə də bizim binada yaşayan hər kəsin.

Onu mühafizə sistemində işə götürsələr əminəm ki, heç bir canlı bizi narahat edə bilməz. Onun dediyinə görə sən məndən xəbər tuta bilmədiyinə görə hətta qapıda saatlarla yuxuya getmisən, – sözünü qurtarıb maraqla üzümə baxxdı.

– Sən nə danışırsan! O qarı yəqin ki, dəlidir. Mən gəlmişəm, doğrudur, amma daha saatlarla yatmaq böhtandır. Əminəm ki, o bunu özündən uydurub.

Cilian özünü saxlaya bilməyib gülməyə başladı. Mən özümü axmaq kimi hiss edirdim. Bu əlbəttə ki, Cilianın zarafatı idi. Pərt olsam da yenə də gülməyi bacardım. – Sevgilini də gətirəydim kaş, – deyə söz atdım.

O mənə müəmmalı, sual dolu baxışla baxaraq nə demək istədiyimi anlamırmış kimi duruxdu:

– Sevgilim? – deyə təəccüblə soruşdu.

– Bəli. Yoxsa aranızda nəsə problem olub? Ayrılımsınız?

Cilian yenədə heç nə anlamırdı.

– Mənim sevgilim haqda sənə kim nə məlumat verib anlamıram, amma bu yanlışdır. Mənim sevgilimin olmağından artıq əsrlər keçib. Dedim axı insanlara yovuşa biləcək xüsusiyyətim yoxdur. Qızlar bəzən özləri mənə yaxın gəlməyə çalışır, amma mənim kobudluğum onlara tikan kimi bataraq incidir. Bunu bilərəkdən edirəm və inan mənə, heç də peşman deyiləm. Sən isə mənə qarşı fərqli oldun və məni sənə çəkən nə isə var. İnanıram ki, biz gözəl dost olacağıq.

Bu sözləri məni rahatlaşdırdı. O, mənə dəfələrlə yardım etmişdi və onunla əsla yanlış münasibət qurmaq istəməzdim. Gözüm hələ də qapıda idi. Ancaq Oki gəlmədi. Cilianla söhbət maraqlı idi. O daha az danışır və daha çox dinləməyə üstünlük verirdi. Suallar verir və cavablarımı təmkinlə dinləyirdi. Onunla özümü rahat hiss edirdim. Anamla dərdləşdiyimiz günləri xatırlayaraq gözümdən düşən damlanı saxlaya bilmədim. Cilian bunu görüb səbəbini soruşdu. Ona anamın şəklini göstərdim və xatirəmdə qalan bir neçə xoş hadisəni danışdım. Onlar üçün çox darıxırdım. Hər dəfə onların qəzalarını yadıma salanda sonluğu dəyişmək üçün nələrsə edə biləcəyimə inanıb xəyallarımı dəyişir, xilas edirdim. Amma gerçəklik əsla dəyişmirdi. Özümü günahlandıra biləcəyim hər bəhanəyə özümü inandırıb saatlarla günahkarcasına ağlayırdım. Sanki Tanrı fəryadımı eşidəcək və mənə onları hədiyyə edəcək deyə ümidimi heç bir zaman itirmirdim. Amma mən tək idim və bu əsla dəyişmirdi.

Danışdıqca göz yaşlarım onun ovucuna damcılayırdı. O mənim göz yaşlarımı iki əli ilə silərək heç bir söz demədən məni qucaqladı.

– Bu doğru deyil, – dedim. – Bu olmamalıdır. Mənim sevgilim var, Oki var.

Cilian məni sakitləşdirərək narahat olmamalı olduğumu bildirdi. Mənə zərər yetirməyəcəyini və aramızda hansısa başqa bir münasibətə əsla yol verməyəcəyini söylədi. O həqiqətən dostcanlı idi. Hər dəfə pis anımda yanımda olmağı bacarmışdı. – Yaxşı ki, varsan, – deyib onu daha möhkəm qucaqladım.

Qorxum səngimişdi. Mənə yuxu gətirən bir məstlik hissinin ağuşunda idim.

O, ayağa qalxıb getmək istəsə də mane oldum.

– Xahiş edirəm, yanlış anlama, – utana-utana dedim, – mən yuxuya gedənə kimi yanımda qal.

– Düzünə qalsa, getməsinə heç istəmirdim, amma bu istəyimi ona bildirə bilməzdim. O məmnun halda razılaşaraq kafedəki xatirə kitabçalarından birini əlinə alıb oxumağa başladı. Mən isə divanda uzandım. Uzun zamandı yuxu görmürdüm. Ailəmi təkcə yuxuda görmək imkanım olduğundan onları çağırdım. Gözlərimi yumandan bir neçə dəqiqə sonra yuxuya getmişdim.

Yenə həmin dəhlizlə addımlayırdım. Bu dəfə üzərində “2” yazılmış qapıya yaxınlaşdım. Buradan sidik qoxusu gəlirdi. Pəncərədə bir qız oturmuşdu. Dodağının altında nə isə mızıldayırdı. Musiqi tanış gəlmədi. Birinci otaqda olan qız kimi onun da saçları qırxılmış idi. Mənə baxmırdı. Anidən qəhqəhə çəkərək ağlamağa başladı. Gülüşü göz yaşlarına qarışmışdı. Mənim ona baxdığımı hiss edə-bilməz üstümə atılmaq istədi. Cəld bir addım geri çəkildim. O isə ayağında zəncir olduğuna görə yıxıldı. Sonra qalxıb yenidən pəncərəyə qayıdıb oxumağı davam etdirdi. Kiminsə möhkəm qolları məni geriye dartaraq divara çırpdı və mən ayıldım. Cilian məni qollarımdan tutaraq silkələyib ayılmağa çalışırdı. O həyəcanlı görünürdü. Məni yenidən qucaqlayıb sakitləşdirmək istəyəndə onu itələyib kafedən həyəətə qaçdım. Boğulurdum sanki. Təmiz havada dərinlən nəfəs ala-ala bir qədər gəzişib on dəqiqə sonra geri qayıtdım. Cilian narahat idi. Mən tez-tez kabuslar gördüyümü deyib davam etmədən mətbəxə addımladım. Əl-üzümü soyuq su ilə yudum. O hələ də məni

gözləyirdi. Hər zaman mənə kömək etməyi bacarmışdı və zənnimcə ona bunu anlada bilərdim. Yanına qayıtdım və danışmağa başladım:

– Ailəmdən sonra məni kabuslar rahat buraxmır. Amma bu elə də qorxunc deyildi. Mən daha çox onların qəzalarını təkrar-təkrar görürdüm və təbii ki, fərqli formalarda. Bəzən onlar maşında yanır, bəzən uçurumdan yuvarlanırdılar. Mən güclü sarsıntı keçirmişdim və dayım məni tez-tez həkimlərə və psixoloqlara aparırdı. Bacısının tək yadigarı idim həm də məni sevirdi. Sonra mən yaxşılaşdığımı anlayanda dayıma bildirdim ki, getməliyəm. Mənə görə narahatlığını anlasam da ondan gizlətməli olduğum kiçik sirrimin üstünün açılmasını istəmirdim. İlk dəfə mən “Mən”i məzarlıqda görəndə dəli olduğumu hiss etmişdim. Hətta özümə bir neçə sille vursam da gördüyüm xülya qeyb olmaq istəmirdi. Qərribə görünürdü və daha qərribəsi mənimlə eyni olması idi. Əlimi ona tərəf uzadanda zərif və isti bir dumana toxunurmuş kimi bir duyğu məni həyəcanlandırırsa da xoş olmağa başlayırdı. Zaman keçdikcə ona alışdım. Hətta onsuz daha çox dəli olurdum. İndi isə bu sadəcə ikimizin bildiyi bir əyləncəli sirrə çevrilmişdi. Sanki anam onu mənə sırdaş yollamışdı. İcimdə yaşayır və hər an mənimlə olurdu. İcimdəki “Mən” yaşadıklarımı daha yüngül atlatmağıma dəstək idi. Son zamanlar isə o mənimlə oyun oynamağa başlayıb. Sən mənə dəli kimi baxa bilərsən. Mən bunu anlayaram. Bilmirəm sənə bunları niyə danışiram. Daha əvvəllər düşünürdüm ki, hər şeyin öhdəsindən gələ bilərəm. Amma bu get-gedə çətinləşməyə başladı. Yuxularım daha qorxunc və ürpərdici kabuslarla doldu. Bəzilərinin kabus olduğuna əminəm amma mənə bir dəfə yuxunu realda yaşamışam. Düzdür, bunu heç kimə sübut edə bilmirəm, ancaq icimdə hələ də

şübhələrim var. Əgər başını ağrıtmayacağamsa sənə məmnuniyyətlə danışaram.

– Mən səni böyük məmnuniyyət və maraqla dinləməyə hazıram, – deyə Cilian razılaşdı.

Danışmağa başladım:

– Birinci yuxumu unutmamaq üçün qeydlər yazsam da, yadımda qalmışdı. Mən yarıqaranlıq dəhlizlə addımlayırdım. Ora hansısa klinikaya, ya da məktəbə bənzəyirdi. Bir neçə qapı var idi. Qapıların üzərində anlaşılmayan hərflər yazılmışdı. Birinci qapı aralı idi və mən orada zəncirlənmiş bir keçəl qız gördüm. Ağlayırdı və mənə tərəf gəlmək istəyəndə ayağındakı zənciri gördüm. Bəlkə də tam dəqiq xatırlaya bilmirəm amma buna oxşar idi. Mən ondan hürküb geri çəkilməyə çalışanda öz ayağımda da zəncir gördüm.

İkinci yuxumda məni Oki ziyafətə aparmışdı və mən onu insanlar arasında tapa bilməyəndə zirzəmiyə endim. Oranın həyətə baxan pəncərəsindən baxarkən nə isə qorxulu bir şeyin şahidi oldum. Və Oki məni öpdü. Dodaqlarındakı qəribə dadı xatırlayıram. Hətta bu yuxunu günlərlə hissə-hissə yadıma sala bilmişdim və dərhal da qeyd etmişdim. O məni öpəndə içkini dodaqlarından mənim ağzıma ötürdü. Sonrasını heç xatırlamaq istəmirəm. Gözümü öz evimdə açdım və Oki dedi ki, bunların heç biri olmayıb. O gündən mən bunun oyun, ya da kabus olduğuna hələ də inana bilmirəm. Bu haqda kiməsə nəşə də danışa bilmirəm. Sako belə mənim bəzən dəli olduğumu düşünür.

Deyəsən Sakonun və Okinin kimliyini sənə deməliyəm. Sən buraya gəlməyə başladığın ilk gündən bizim tanış, sevgili olmağımıza can

atan dəli qızım və sevdiyim oğlan. Onlar ilk günlərdə yola getməsələr də indi gözəl dostdurlar. Bağışla mövzunu dəyişdim bir az. Qərribə yuxunu bu gün də gördüm. Bu dəfə ikinci otağa daxil oldum və orada tanış gəlməyən bir musiqi səsləndirən, yenə də saç qırılmış bir qız gördüm. O da mənə hücum etmək istədi. Amma zəncirli idi. Çox qorxulu siması çirkab içində idi. Gah hönkürür, gah da qəhqəhə çəkib gülürdü. Bu dəfə gördüyüm qız, birinci otaqda olandan daha gənc görünürdü.

Mən bunların nə anlama gəldiyini bilmirəm amma dəli olacağıma artıq inanmağa başlayıram. Dəfələrlə huşumu itirdiyimdən Sako məni xəstəxanaya aparıb müayinə etdirməyə məcbur olub. Onun dediyinə görə başıma gələnlər məni güclü sarsıdıb və stresslər psixologiyamı pozub. İtaliyadakı məşhur psixoterapevtin yanına getməyimi məsləhət görsələr də mən buna gərək duymadım. Amma mənə elə gəlir ki, yaxşı deyiləm və getməliyəm.

Cilian məni diqqətlə dinləyib sözə başladı:

– Mina, sən öncə bunu bilməlisən ki, dəli deyilsən. Bəlkə də səndə şizofreniyanın başlanğıc dönəmidir, amma bunu mütəxəssislər daha yaxşı bilər. Sənin ilk gördüyün kabuslar ailənə görə olub və bu normaldır. Həm də dedin ki, sən qəza zamanı yıxılıb, başından ciddi zərbə almısan. Uzun müddətli müalicədən tam sağalmasan da, xeyri olub. Mənə elə gəlir ki, sənin sonrakı kabusların ailənlə əlaqəli deyil. İndi isə gələk sənin içində yaşayan ikinci kimliyinə. Düzünə qalsa hər bir insanın daxilində beləsinin biri yaşayır. İnsanlar bəzən səslə düşünə bilirlər və bu heç də dəlilik deyil. Danışmağa adam tapmayanda insan boğularaq özünə həmdərd axtarır. Bu elə bir şəxs olmalıdır ki, istədiyin qədər danışsan da daim dinləsin və qərəzsiz və

anlayışlı olsun. Hətta səhvini belə sənə tənbehləyərək deyil, daha incə və anlayacağın kəlmələrlə izah etsin. Sən ətrafında belə adam tapa bilmədiyinə görə onu özün yaratmısan. Bəlkə də ailəni əvəz edəcək kimsə olmadığından sən ata və ananın ruhunu birləşdirib bir “Mən” yaratmısan. Dediklərim barədə düşün. İndi isə gələk yeni kabuslarına. Bunlara bir-bir cavab axtaraq. İlk və son yuxun bir-birinin davamıdır. Sanki filmin hissələri kimi. Amma ikinci danışdığın çox qarışıqdır. Gəl bunun üzərində dayanaq. Sən o gecənin gerçək olduğu barədə sübutlar tapmalısan. Amma sənə kiçik bir məsləhətim olacaq, bunu gizli et və əgər istəməsən heç mənə də danışma.

Cilianın dediklərini beynimdə dolandırmağa başladım. Haradan başlayıb harada bitirəcəyimi bilmirdim. Fikrimi cəmlədim və onun dediklərini götür-qoy etdim. Bəzi şeylərdə haqlı idi. İçimdəki “Mən” əslində atamın və anamın ən çox sevdiyim xasiyyətlərinin toplusudur. Elə isə bu yuxular niyə yenidən başladı? Cilian dedi ki, ilk yuxunu gördüyüm tarixdə nələrin olduğunu xatırlamağa çalışım. Mən çox çətinlik çəkirdim. Yaddaşım məni incidirdi. Bu an Cilianın ağılına dahiyənə fikir gəldi. Axı mən demək olar hər şeyi qeyd edirəm. Dərhal kitabçamı götürdüm və vərəqləməyə başladım.

Bu yuxunu görəndən öncə gəmidəki günüm haqqında yazmışdım. Cilian mənə sual dolu baxaraq dayana bilməyib kitabçanı əlimdən aldı. Ona mane olmağa çalışdım, amma “mənə güvən” deyib oturmağımı rica etdi. Razılaşdım. Başqa çarəm məncə yox idi. O vərəqləyərək oxumağa başladı və birdən hiddətləndi. Onu ilk dəfə idi belə görürdüm. Qəzəbli idi və mənə nəşə deməyə çalışsa da susdu.

Yumruğunu möhkəmcə sıxıb gözlərini yumaraq kitabçanı mənə uzatdı. Bir tək onu dedi ki, zirzəmidə olanları mütləq xatırlamalıyam. Ayağa qalxıb kafedən çıxdı. Onu saxlaya bilmədim. Qapını elə möhkəm çırpdı ki, az qaldı ürəyim yerindən qopsun. Axı burada nə gördü. Kitabçanı əlimə alıb oxumağa başladım. Danışdıqlarımdan fərqli elə də bir şey yazmamışdım. Onun axrasınca getməyə qorxdum. Sakitləşib yenidən gələcəyi günü gözləməli idim. Bu olanlara cavab olmalı idi. Mən dəli deyiləm.

– Mənim yanıma gələ bilərsənmi? Danışmalıyıq. Gözləyirəm, – Cilian telefonu yerə qoydu.

İyirmi dəqiqədən sonra qapının zəngi eşidildi. Cilian onu içəri dəvət edib içki təklif etdi.

– Uzun zamandır birlikdə vaxt keçirmirik və deyəsən biz nə barədəsə danışmalıyıq, – qonaq salamlaşan kimi bunları dedi.

– Buyur, əziz qardaşım. Səni gördüyümə şadam. Ailəmizin başına gələnlərdən sonra biz az-az görüşürük. Onlar bunu görsəydilər, yəqin ki, bizə əsəbləşərdilər. O necədir, yanına gedə bilərsənmi?

– Cilian mən bu barədə danışmayacağam, – Oki aşkar görünən etinasız halda cavab verdi. – Məni buna görə dəvət etmirsənsə, çox təəssüf. Mən getməliyəm.

– Oki, dayan, – Cilian onun qolundan tutub oturmağa dəvət elədi. – Səni bura başqa səbəbə görə çağırmışam. Otur, danışaq. Səndən bir ricam var. Bu oyunu dayandır. Sən ətrafına zərər verirsən. Onu incidəcəksən və inan, o buna dözə biləcək qədər güclü deyil.

– Sən kim haqda danışırısan, xahiş edirəm, mənə açıq de, Cilian!

– Mina haqda! O səni sevir və inanır ki, onunla gələcəyiniz xoşbəxt olacaq. O səninlə xəyallar qurur və bu xəyalların kabusə çevrilməsinə əsla dayana bilməz. Sən onun ailəsinin başına gələnləri bilirən. Axı sən onu sevmirsən və oynayırısan. Bir müddət sonra kənara atacaqsan, unudacaqsan, amma o unutmayacaq. Bu oyunu dayandır və onu incitmədən azad et. Bunu səndən kiçik qardaşın olaraq rica edirəm. Ümid edirəm mənim sözümlü yerə salmayacaq, qəlbimi qırmayacaqsan.

Oki ayağa qalxıb, otaqda gəzişməyə başladı. Üzündə qəzəbli bir təbəssüm vardı. O qardaşını hamıdan çox sevirdi. Cilian bilməsə də Oki onu hər an izləyir və atacağı addımlarına gizlin nəzər salırdı. Bilirdi ki, Mina ilə bir neçə dəfə görüşüb amma bunun ciddi münasibətə çevriləcəyi onun ağılına belə gəlməzdi. Cilian bu günə qədər aşıq olmamışdı. Yaşadığı macəralar qısa müddətli bir əyləncə idi və o əsla heç bir qıza boş ümidlər verməmişdi. Həyatından gəlib keçən qızlar ilə hələ də dostluq münasibətini qoruyub saxlayırdı. Oki bəzən düşünürdü ki, qardaşı çox mərhəmətlidir və bu duyğu onu yanlış yollara aparacaq.

Cilian birinci özünü düşünməyi sevməzdi. Qarşısındakının razılığı və məmnuniyyəti onu xoşbəxt etməyə yetirdi. Bu Okinin xoşuna gəlməsə də atasından ona qalan bu xarakterə görə qardaşını əsla günahlandırmazdı. Onun həyatına gələn yanlış insanları özü səssizcə yox edər və beləcə kiçik qardaşını daim qoruyardı. Cilian bunu bilsə, onu bağışlamazdı amma Oki düşünürdü ki, ona minnətdar olmalıdır.

Otaqda gəzişib nəhayət danışmağa başladı. Səsindəki təmkin və özünə inam insanı ələ ala biləcək qədər güclü idi. Ona qarşı çıxmaq çətin olsa da, Cilian qardaşının oyunlarını bilir və qarşısını alacaq tək insan olduğuna əmin idi.

– Cilian, əziz kiçik qardaşım, – deyə Oki üzünü ona tutdu, – bilirsən ki, mənim bu kainatda tək zinətim sən sən. Sən istəsən bu an sən üçün hər şeyimi verərəm. Amma yanlış düşünürsən. Mən o qızla oynamıram. Onda elə bir duyğu və qüvvə vardır ki, məni özünə cəlb edir. Mən əlbəttə evlənmək barədə düşünmürəm. Gələcək haqqında ona heç bir ümid verməmişəm. Onunla oynamıram. Mina həyatın tək cə bəyaz üzü ilə tanışdır. Mən ona dünyanı və insanları tanıdırəm. Mənə sevgiylə yanaşır, haqlısan. Amma mən bunda günahkar deyiləm. Onu xoşbəxt edirəmsə bunun nəyi pisdirdi? Ondan uzaqlaşmağı düşünmürəm. Həyatımda hər zaman ona aid bir yer ayırmağı planlaşdırıram.

– Kim olaraq, Oki? – Cilian həyəcanla soruşdu.

– Mina olaraq. Mənim olaraq. Və mənim üçün doğma bir adam olaraq. Amma sənə ona qarşı hisslərin gerçəkdirsə mən planlarımı dəyişə bilərəm. Onun sənə nə danışdığını bilmək istəyirdim.

Cilian ona Minanın dəli-divanə sevgisindən və gördüyü yuxulardan danışdı. Zirzəmidə olanlara toxunmadı. Cilianın bu hadisə barədə şübhələri var idi. Okinin ona olan münasibəti psixologiyasını məhv edirdi. Sadəcə yuxu kimi yaşadığı xoşbəxt anlar onu hara aparacağı barədə məlumatsız halda davam edirdi. Cilian buna mane olmağa çalışırdı. Okiyə dedi ki, Mina onun üçün dəyərlidir və onu azad etməsini istəyir. Oki heç bir söz demədən

qardaşına razılıq verdi və sonda təkcə bunu dedi ki, o artıq sənindir və sənə onu qurban verirəm. Cilianın sonuncu xahişi o oldu ki, Oki Minanın həyatından onu incitmədən çıxsın. Oki yenə də heç bir söz demədi və başı ilə razılığını bildirib içkini başına çəkdi. Sonra qardaşını qucaqlayıb onunla sağollaşaraq evdən çıxdı.

Cilian məmnun görünməyə də qəlbində həyəcan keçirirdi. Okinin kinli və qəddar olduğunu bildiyindən, mütləq şəkildə Minaya zərər verəcəyini düşünürdü. Onun mənə hər şeyi anlatmağı əminəm Okini qəzəbləndirmişdi. O adətən oyunlarını belə oynayırdı. Qurban seçib onun ruhunu vampir kimi son damlasına qədər sorur və onu ruhsuz zombi halında dünyaya buraxırdı. Onunla işini bitirdikdən sonra geriye qalan sadəcə canlı cəsəd olurdu. Kimsəyə acımırdı. Bunun səbəbi isə anası idi.

Oki internat məktəbdə olduğu müddətdə ailəsini çox az görürdü. Onun gördüyü xoşbəxt ailə tablosu bir gün pozuldu. Son il idi və nəhayət məktəbi bitirib evlərinə qayıdacaqdı. Karyera haqqında düşünməyə tələsmirdi. Həyatının sevgisiz və qayğısız illərinin yerini doldurmalı idi. Uzun müddət başını anasının dizlərinə qoyub yatacaqdı və atası ilə zaman keçirəcəkdi. Kiçik qardaşına danışmalı o qədər çox şey var idi ki, ona həyatın sərt üzünü göstərən güclü olmağı öyrədəcəkdi. Böyük planlarla geri qayıtmağı xəyal edirdi. Məktəblərində zəif bir oğlan vardı. O tez-tez yatağını isladardı və onu hər kəs məsxərəyə qoyardı. Oki onunla heç bir zaman ciddi söhbət etməzdi. Gecələr kabuslarla oyanan oğlanın başına yenə də eyni iş gəlmişdi. Gecə oyandı və yatağına baxdı, islanmışdı. Səssizcə ayağa qalxaraq mələfəni götürüb vanna otağına getdi. Suyu açdı və birdən güzgüyə baxıb diksindi. Oki onun arxasında dayanmışdı. O heç nə demədən dayanıb oğlana baxırdı. Oğlan çevrilib Okiyə nə

lazım olduğunu soruşanda Oki yaxınlaşıb suyu bağladı. Oğlanın əlindən tutub onu məktəbin damına çıxartdı. Sonra ondan yuxuları və qorxuları barədə soruşdu. Oğlan ona həyat hekayəsini danışmağa başladı. Ailəsi onu istəməyib və bu məktəbə atıb gediblər. Sadəcə ən önəmli xərclərini ödəyirlər və bircə dəfə də olsun evə aparmağa gəlməyiblər. Anası içki düşkünüdür. Dediynə görə onu dünyaya gətirəndə ölsün deyə tövləyə atıb. Amma ağlamaq səsinə qonşular gələrək polis çağırıblar və zorla anasına veriblər. Atası isə daim haralardasa gəzir və onu evdə görmək, demək olar ki, mümkün deyil. Heç kimin sevmədiyi bir adam olmaq bədbəxtlikdir. Səbəbini bilmədiyi bir nifrət bataqlığında böyüməyə məcbur olmaq və qaçmağa heç bir yerin olmaması bədbəxtlikdir.

Oki onu susaraq dinləyir və arada ağladığını və burnunu qoluna sildiğini hiss edirdi. Ona tərəf baxmır və əlində tutduğu siqaretini sümürür, tüstüsünü ciyərlərinə çəkirdi. Onlara siqaret çəkmək qadağan olsa da, Okinin öz qaydaları var idi.

Sonra o danışmağa başladı:

– Səni kimsənin sevməməsi adamı üzür. Bilirsənmi, səni bu məktəbdə də kimsə sevmir. Sənə zavallı kimi baxırlar. Məncə də sən beləsen. Ailən səni buraya canlarını qurtarmaq üçün atıblar. Sən isə hər gün öz iyrənc sidik qoxunla bizi bezdirirsən. Əgər mənim həyatım səninki kimi olsaydı bir an dayanmaz, özümü buradan aşağı atardım. Mən düşünürəm ki, insanlar dünyaya hansısa məqsədə gəlir. Mütləq hər kəsin bir missiyanı var. Düşün, sənin missiyan nədir? Mən cavab verim. Sən insan deyilsən və doğulmağın yanlışdır. Özün də dedin ki, anan səni heyvanlara yem edib amma

onlar belə sənə yaxın durmayıblar. Sən heç nəyə gərəkəməyən birisən. Ona görə də burada qal və düşün.

Oki qalxıb getdi. Arxasınca baxan bir cüt göz artıq yaşlı deyildi. Soyuc və ruhsuz bir bədən ayağa qalxaraq binadan aşağı baxdı. Gözlərini yumaraq bir addın irəli getdi. Səhər hamı bu faciə haqqında danışır, Oki isə heç bir reaksiya vermirdi. O bunun olacağını bilirdi və əsla nə sevinir, nə də üzülürdü. O buna normal yanaşırdı və olmalı olan oldu deyirdi. Bu hadisə araşdırılmağa başlayanda Oki ilə bərabər məktəbin dəhlizlərində gəzdiklərini və dama çıxdıqlarını kameralardan gördülər. Oki istintaqa cəlb olundu. Ailəsi bunu biləndə, onların ideal oğullarının bu addımı hər birini sarsıtdı. Əsla kimsəyə zərər verməyən və həyatında bircə dəfə olsun yanlış addım atmayan oğul, indi birini intihara sürükləmişdi. O, əlbəttə günahsızlığını sübut etdi. Axı o kimsəni itələməmiş və öldürməmişdi. İntihar isə o, gedəndən sonra olmuşdu. Amma buna təkcə polislər inandı. Ailəsi yox. Anası onun bu hərəkətini sanki bağışlaya bilmir və ondan hər an yeni bir təhlükəli addım gözləyirdi. Anasından gözlədiyi sevgini görməyəndə qəzəbi daha da artır və kimlərisə cəzalandırmaq istəyirdi. Cilian isə əsla qardaşına qarşı dəyişmədi. Onu sevir və nə olursa olsun güvənirdi. Onun yeganə həmdərdi idi. Atası isə duyğularını gizlətməyə çalışırdı. O da qorxurdu. Oğulları doğulanda o qədər sevinmişdilər ki, onun üçün əllərindən gələn hər şeyi etməyə hazır idilər. Onu babasına bağlayan bir bağ var idi sanki. Onların arasındakı münasibət doğmalıqdan da yaxın idi. Aralarında yaş fərqinin çox olmasına baxmayaraq babası ona, həyatın, heç kimin anlatmıyacağı yanlarını anladardı. Onu dahilər kimi böyüdü, dünyanı idarə edənlərdən biri etmək istəyirdi. O hər zaman deyirdi ki, bu uşaq fərqlidir və əsla onu başqaları ilə bir

tutmayın. Babası ölüm yatağında olanda Okiyə bir neçə məsləhət verdi. Bu, ata və anasının xoşuna gəlməsə də susub heç bir söz demədilər. Düşünürdülər ki, Oki zamanla hər şeyi unudacaq. Babası dedi: “İnsanlara rəhm etmə, mərhəmətini öldür!”

Amma Oki onun bir sözünü də unutmayıb həyatını babasından öyrəndikləri ilə davam etdirdi. İllərlə qaldığı məktəb onun fikrini dəyişmədi və o fikirlərində daha da irəli addımladı. Atasını bunu xatırlayıb anasına baxdı. O da bunu düşünürdü yəqin ki. Babası yaxşı insan idi və qəzəbini idarə edə bilirdi. Düzdür o insanlara qarşı rəhmsiz idi, lakin bu hissini göstərməməyi bacarırdı. O özünü idarə edə bilir və gərəkən insanlara cəzanı layiqincə verirdi. Amma kimsəni ölümə sürükləməzdi. Oki onun yolu ilə gedir amma onun qədər dahi ola bilmirdi. Ata və anası artıq oğullarından zaman keçdikcə uzaqlaşmağa başlayırdılar. Onu psixoloq yanına aparmışdılar və Oki onunla nə danışmışdısa o qadın oğlana aşiq olmuşdu. Kimsə onun gerçək kimliyini ortaya çıxara bilmirdi. Təhkükəli hal yaranmağa başlayırdı. Oki bunun fərqi deyildi. O atdığı heç bir addımın zərərli olduğunu düşünmürdü. İnsanlarla sadəcə əylənirdi. Onun yeganə qorxusu var idi. Tək qalmaq. O sevildiyi qədər güclü idi. Ətrafında ona aşiq olan qızların sayı gündən-günə artırdı. Hər kəs onu arzulayırdı. Bircə kəlməsi bəs idi ki, kimisə ayağına gətirsin. İnsanlara sanki zəhər verir və özünə bağlayırdı. Narkotik kimi bağlılıq yaradır, sonra isə yeni oyuncaqlar axtarırdı. Eynilikdən tez bezir və fərqli gəlinciklər axtarışa başlayırdı. Sanki dünya onun oyuncaq mağazası, o isə tək başçı idi. İnsanların xəyallarını puç edir və bu xəyalların yerini, özü başda olmaqla xülya və kabuslarla doldururdu. Amma onun dünyasında tək Okiyə Okiyə xəyalları gerçəkləşə bilər. Digərləri isə olmayacaq arzuların ümidinə

sarılaraq əbədi xoşbəxt yaşaya biləcək qədər korlaşırdılar. Təkcə o qalibdir və yalnız onun qanunları hökm sürür.

Ata və ana onu ram edə bilməyəcəklərini bilib geri çəkildilər. Doğrusu kimsə Okidən şikayət etmirdi. Hətta maraqlanmadığı sevgililəri də onun haqqında pis düşünməyi bacarmırdılar. Əksinə hər biri özünü qüsurlu hesab edirdi. Sanki onlar hansısa yanlış hərəkətləri ilə onun sevgisini itirərək cəza çəkməyə məhkum olurdular. O, insanları çox asanlıqla manipulyasiya edir və ona tez tabe olanlardan bezirdi. Daha əlçatmazları arzulayırdı.

Vaxt keçdikcə anası atasını günahlandırmağa başladı. Onun oğlu belə böyüməməli idi. Tərbiyəsi ilə məşğul olmağı öz öhdəsinə götürsəydi, indi Oki başqa cür olardı. Babası onu bir insan deyil, dahi varlıq kimi böyütmək istəyirdi. Bax bu da sonluq. İnsanları öz köləsinə çevirən bir məxluq yaratdı. Bu cür davalar tez-tez baş verməyə başladı. Bundan pis təsirlənən isə əlbəttə Cilian olurdu. O kiçik olduğuna görə heç nəyə qarışmırdı. Bilirdi ki, danışsa da bir faydası olmayacaq. Ailənin artıq təməli zədələnmişdi və bunun axırı heç də yaxşı olmayacaqdı. Oki isə artıq ürəyində onlardan sevgi ummurdu. Onlar anlamırdı ki, Oki əslində ata-anasından istədiyi və gözlədiyi o məhəbbəti başqalarında axtarır. Kimsədə anasının qoxusu yoxdur. Kimsədə onun nəvazişi və istiliyi tapılmaz. Atasını qəhrəman bilirdi. Hesab edirdi ki, ondan güclü adam yoxdur. Amma güclü sandığı zirvə artıq onun gözündə çökür, isti və nəvaziş qoxan mələyi isə cənnətin olmadığına inanıb qanadlarını cəhənnəmdə yandırmağa başlayırdı. Möhtəşəm ailə arzuları pillə-pillə bataqlığa enirdi. Bu onu qəzəbləndirir və daha çox rəhmsiz və amansız edirdi.

Ailənin başının üstünü almış qara bulud illərlə onlara əzab verdi və ailə bir gün anasının xəyanəti ilə dağıldı. O başqa birinə getməyə qərar vermiş və buna kimsə mane olmamışdı. Ən azı Oki illərlə elə bilmişdi. Anasına nifrət etməyinə və onu heç vaxt görmək istəməməyinə səbəb olan bu hadisə əslində tamam başqa cür olmuşdu. “Oki bunu bilsə özünə qəsd edər” – deyər qorxan ailə bu yalanı uydurmağa məcbur olub kimsəyə düzünü demədən yaşamaqda davam etmişdi. Anası yox idi artıq, amma sağ idi. Lakin onun sağ olub-olmadığını bilməyən Oki onu xatırlamaq belə istəmir və anasına olan nifrəti günü-gündən artır, yeni qurbanlarına yeni-yeni amansız işgəncələr verirdi. O dayana bilmirdi və ən pisi də odur ki, heç dayanmaq istəmirdi də.

Cilian bir müddət atası ilə İtaliyada yaşasa da artıq xatirələrin kölgəsindən qaçmaq istəyinə mane ola bilməyib İsveçrəyə köçmüşdü. Oki qardaşına yaxın olmaq üçün onun yaşadığı şəhərdə ev kirayələmiş və işini də buradan idarə etməyə başlamışdı. Anasını yaddaşından silmiş, atası ilə çox nadir hallarda görüşür və təkcə qardaşı ilə qalan həyatını davam etdirirdi. İçində həm iblis, həm də mələk yatan bu varlıq itirməkdən qorxduğu hər bir insanı itirmiş və yeganə sərvətindən iki əlli yapışaraq artıq işini taleyin ümidinə buraxmamışdı. Qardaşının həyatını kənardan səssizcə idarə edir və onu əsla kiminsə incitməsinə imkan verməyərək xoşbəxt yaşayırdı.

Cilian axmaq deyildi. O hər şeyi bilirdi. Okinin onu necə izlədiyini və həyatına necə gizlin təsir göstərdiyini dəqiqliyi ilə bilirdi. Və susurdu. Səbəb isə qardaşının rahatlığı idi. Cilian bilirdi ki, atasından sonra Oki onu əlində saxlaya bilmək üçün əlindən gələni edəcək. O buna izin verirdi. Çünki ona lazım olan hər şeyi var idi. Gözəl işi və onu sevən ailəsi vardı. Okinin daim xəyal edib əlindən

qaçırdığı ailə əslində olduğu kimi qalırdı. Bircə Okinin bu ailədə yeri yox idi. Anası onu və atasını sevirdi. Uzun zaman Oki etdiklərini və dəfələrlə yaratdığı problemləri gizlətməyə çalışsa da ailə bunu bir yolla öyrənirdi. Anasının illərlə yaşadığı əzab və üzüntülər onda ağır xəstəlik əmələ gətirmişdi. Öncə yaddaşı pozulmuş, vaxt keçdikcə isə əsası olmayan düşüncələrə özünü inandırmağa başlamışdı. Buna yorğunluq adı verib tez-tez onu uzanmağa məcbur edən atası, problemin yorğunluq olmadığını bilirdi. Oki hər dəfə onun görüşünə gələndə oğluna fərqli yanaşır, o gedəndən sonra isə xəyala dalaraq onun gah beş yaşında, gah da evli olduğunu deyirdi. Bu hallar get-gedə daha çox susqunluğa və emosiyalarının azalmasına gətirdi. Xəstəxanada həkimlərin qoyduğu ilk diaqnoz psixoz oldu. Bir müddət sonra isə artıq onun şizofreniya olduğuna əmin oldular. Evdə qalması təhlükəli idi. Özünə hər an zərər yetirə bilərdi. Göz yaşları içində onu klinikaya apardılar. Bunu Okidən gizlətməli oldular. O anasına görə özünü günahlandıra bilər və bu daha pis bir hadisələrə yol açardı. Tək çarə yalan idi.

Atasına qarşı Okinin duyğusu isə fərqli idi. Bir-birini sevən iki insan necə düşməyə çevrilə bilər axı? Bunu anlamır və atasına zavallı kimi baxırdı. Anasına olan sevgisinə sahib çıxma bilsəydi bəlkə də ailəsi dağılmazdı. Əsla özündə günah görməzdi. Bütün günahləri atasına və bütün qəzəbi anasına yükləyərdi. İnsanların onun nifrətinə və cəzasına layiq olduğunu hər zaman qururla vurğulayardı.

Narahat idim. Günlərdir Okidən heç bir xəbər yox idi. Onun üçün darıxırdım. Sako da eynilə. Bir müddət gözləməli olacağımızı ikimiz

də bilirdik. Amma o həmişə gedəndə xəbər edərdi, indi isə xəbərsiz qalmaq məni sıxmağa başlamışdı. Okiyə zəng etdim, yenə heç bir cavab almadım. Bir neçə gün də gözlədim, yenə də xəbər yox idi. Dözməyib onun evinə getdim. Qapını mənə tanış gələn bir xanım açdı. İçəridən bir neçə insanın danışığı səsi gəlirdi. Mən dəvət gözləmədən içəri girdim. Qapıdakı qızı itələyib tez otağa keçdim. Oki bir neçə qızla əylənir, içirdi. O, əni gördü, amma heç qımıldanmadı da. Mən hərəkətsiz dayanıb baxır və gözümdən axan damlaların nə zaman yerə düşdüyünün fərqlinə varmırdım. Ona nifrət etdiyimi hayqırmaq istəsəm də səsim çıxmadı. Kimsə əlimdən tutub içki təklif etmək istəyəndə, içkini yerə çırpıb evdən çıxdım.

Gördüklərimdən sarsılmışdım. Kiməsə bunları danışmalı və bu yükəndən qurtulmalı idim.

Hara gedəcəyimi bilmirdim. Amma bu gecəni tək keçirə bilməzdim. Sakonun yanına getməyi düşündüm, amma onun bunları bilməməsi daha yaxşı olardı. Sako onsuz da, atasına görə bütün kişilərə nifrət edirdi. Amma indi Okini tanıyandan sonra insanları sevməyə başlamışdı. Kim bilir bəlkə də kimisə sevəcək, güvənəcəkdə. “Bu tilsimi qırmağa haqqım yoxdur”, – deyər pıçıldadım. Dəniz kənarına gəldim. Dalğalar qəzəbli görünürdü. Sanki yanlışı edən mən idim, sanki cəza almalı olan da mən idim və sanki dalğalar da mənə hücum etmək, mənim üstümə atılmaq istəyirdilər. Səsim çıxan qədər bağırdım:

– Oki, sənə nifrət edirəm! Eşit məni dəniz, sənənin güc verdiyin o məxluqa nifrət edirəm! Eşidin səsimi, dalğalar, qayalar, mən sizə nifrət edirəm! Məni bu yuxuya siz inandırдыңız. İndi isə siz də məhv

edin məni! Sizin yanınıza gəlirəm. Səndən qorxmuram, dəniz. Al, məndə qalan son həyat ümidini də öldür...

Dənizə doğru addımladım. Artıq suyun soyuqluğunu dizlərimə qədər hiss edirdim. Getdikcə daha çox boğazımın islandığını və dodaqlarıma toxunan duzlu suyu dadmağa başladığımı hiss edirdi. Daha bir neçə addım atacaq və yox olacaqdım. Dəniz məni ağuşuna alıb yox edəcəkdi. “Ata, ana, mən gəlirəm. Gecikdim amma olsun, yenə də sizin yanınıza gəlirəm. Qollarınızı açın və məni öz ağuşunuza alın. Üşüyürəm. Yuxum gəlir, ana, mənə lay-lay de...” – deyə artıq sayıqlayırmış kimi pıçıldayırdım.

Gözümü xəstəxanada açdım. Birinci gözümə görünən Cilian oldu. Onun gözləri şişmişdi. O qorxmuşdu. Əynində həkim xalası vardı. Mənə nə olduğunu soruşmaq istəmirdim, soruşa bilmirdim. O, mənim ayıldığımı görüb dərhal həkimləri çağırdı. Sağ qaldığıma sevincindən uçacaq qədər xoşbəxt görünürdü. Mən isə indi anlamağa başlayırdım. “Niyə sağ qaldım? Necə oldu ki, mən sağ qaldım?” – deyə sual verdim. Cavab isə mənə yazığı gələn, zavallı kimi yanaşan, sağ olduğuma sevinən insanların, şad xəbər verirmiş kimi, gözümün içində baxaraq gülümsəmələri oldu.

İntihar edən insanın ətrafında olanlar, sanki lampadan çıxan cin kimidir. Nə əmr etsən sorğu-sualsız yerinə yetirəcəklər. Sırf bunu yaşamaq üçün özünə qəsd edənlər o qədərdir ki... daha doğrusu ölümdən qorxub sadəcə özünə kiçik xəsarət yetirməklə qalib olanlar. İntihar edən insan əsla damarını kəsməz, ya da özünü asacağı ipi göz önündə tutmaz, bir qutu dərman içmək əvəzinə sadəcə, mədəsini

biraz sarsıdacaq qədər həb qəbul etməz. Onlar ölməyəcəklərini bilirlər amma o qədər zəifdirlər ki, istədiklərini bu yolla əldə etməyə çalışırlar. Bəzən də bu, “məndən əl çəkin” deməkdir. İnsan ölümü hər gün dilinə gətirsə də, əsla ciddi anlamda ona yaxın getməz. Bu çox çətin və ağrılıdır. Mütləq şəkildə dəfələrlə bunu sınayanlar olub. Amma insan unudur ki, yalnız cisminə zərər verə bilər, ruhun idarəsi Tanrıdadır.

Cilian qorxmış və narahat halda mənim təzyiqimi ölçən tibb bacısının hərəkətlərini izləyirdi. Tibb bacısı “Hər şey yavaş-yavaş qaydasına düşür”, – deyərək otağı tərk etdi. Cilian da onun arxasınca gedərək orada həkimlə danışmağa başladı. Onları eşidə bilməsəm də, görürdüm. Geri qayıdanda mənə heç bir şey demədən yataqda dikəlməyimə kömək etdi. Danışmaq istəmirdim. İçimdən gəlmirdi. O da susaraq gözlərimə baxır və sanki hər yaşadığımı hiss edirmiş kimi mənə təsəlli verən duyğular aşılayırdı. İndi daha yaxşı anlayırdım. Mənim köməyimə hər zaman birinci qaçan, ağır anlarımda özünü birinci çatdıran odur. Bu təsadüfdürmü? Yoxsa o mənim gizli qoruyucu mələyimdirmi? Bilmirdim, amma artıq ümid etməyə başlamışdım ki, hər zaman yanımda olacaq. Ona heç bu qədər diqqətlə baxmamışdım. Bəlkə də baxmışdım, amma bu dəfə başqa gözlərlə və başqa baxışlarla baxırdım ona. O şəhzadəyə bənzəyirdi. Şahzadə billur ayaqqabının sahibini axtaran kimi, o da öz şəhzadəsini axtarırdı. “Amma mən o ayaqqabıya layiq deyiləm axı?” – deyə ürəyimdə fikirləşməyə başladım. “Mənim ayaqlarım çirkəbə batıb. O par-par parlayan sehirli ayaqqabılar mənim ayağımda tilsimini itirəcək. Cilian, məndən aralan, mən bataqlıqdayam və ətrafımda olanları da sürükləyib bu bataqlığa çəkərək boğacağam. Get buradan və məni unut”.

Mənə elə gəlirdi ki, ürəyimdə danışır, hətta danışmır, düşünürəm. Amma mızıldayaraq dediyim sözləri Cilian da eşitmişdi. Ancaq o bu sözlərə məhəl qoymayaraq məni susdurdu. Hətta dedi ki, bir az da belə axmaq-axmaq danışsam, məni kötəkləyəcək. Güləmsəyərək gözlərimi yumdum.

Mən xəstəxanalara və oralardan gələn qoxulara nifrət edirdim. Ailəmin ölüm xəbərini aldığı ən yaxın məkan bu otağa bənzər bir yer idi. Mən tezliklə buradan getməliydim, amma təqətsiz idim. Bir neçə saat yatdım və ayılanda Cilianı yuxuya getmiş gördüm. Mən buraya necə gəldiyimi bilmirdim, bircə onu bilirdim ki, bir daha bunu etməyəcəyəm. Bir az da yaxşılaşmışdım. Ayağa qalxıb Cilianın üstündəki pencəyi yavaşca sürüşdürüb, mənə verilən yorğanı ehmalca onun üstünə örtmək istədim. Ehtiyatla davranmağa can atsam da, Cilian dərhal oyandı. Gözlərini açan kimi sərt hərəkətlə qolumdan yapışdı. Qorxub geri çəkildə qolumu buraxdı. Yuxulu olsa da məni görən kimi tez özünü ələ aldı. Bu dəfə qolumdan yüngülcə tutub məni yenidən yatağa uzatdı, özü isə yanında oturub izahat istədi.

Danışa bilmirdim. Cilian susduğumu görüb çox da dərinə getmədən özü danışmağa başladı.

Gecə mən intihar edən vaxt oarada bir balıqçı öz qayığında yuxuya gedibmiş. Yuxudan onu mənim qışqırtım və ağlamaq səsim oyadıb. Səs gələn tərəfə cumaraq bir qadının suyun dərinliyinə doğru addımladığını görüb. Arxadan nə qədər səsləndə də qadın eşitməyib. Balıqçı suya atılmağa məcbur olub. O, mənə çatana qədər artıq boğulurmuşam. Balıqçı məni yaxalayıb sahilə doğru çəkməyə başlayır. Sudan çıxardıb təcili yardım çağırır. Ciyərlərim su ilə dolsa

da sağ qalmağım mözüə imiş. Bunu da balıqçı həkimlərdən eşidib. Və axırı da belə, nəticə budur.

– Bir də bəxtim onda gətirib ki, – Cilian solğun yanağımı sıgallayıb gülümsədi, – həmin gecə mən növbədə idim. Mən bu xəstəxanada pediatri işləyirəm və bəzən gecə növbəsində burada qalmalı oluram. Bu dəfə intihar təsadüfən mənim növbəmlə üst-üstə düşdü. Gecə səhərə kimi işlərimi bitirib yatmağı düşünürdüm, amma sən planlarımı dəyişdin. İndi isə artıq növbəm başa çatır. Səni evinə aparıb, ordan da öz evimə gedib yatacağam. Məncə buna etiraz etməzsən. Əgər planlarında yeni bir intihar da varsa, bunu bir neçə gün sonraya saxla. Mən daha yuxusuz gecə keçirmək istəmirəm.

Əynimdəki xəstəxana geyimləri idi. Paltarım yaş olduğundan Cilian mənə öz geyimlərindən gətirmişdi. Yenə o narıncı idman dəsti. Xatırlamağa çətinlik çəksəm də dumanlı səhnələr gözlərimin önündə canlandı. Paltarını dəyişəndə Cilian üzünü yana çevirmişdi. Geyinib onu səslədim. Cilian məndən bir az gözləməyi rica edib öz otağına getdi və beş dəqiqə sonra bir əl arabası ilə geri döndü. Mən arabaya oturmaq istəmirdim, ancaq israr etməyin bir mənası olmayacağını bildiyimdən razılaşdım. Cilian məni maşınına qədər gətirdi. Maşına çatıb dayananda ayağa qalxmaq istəyəndə başım fırlandı və ayaqlarım əsməyə başladı. Cilian cəld atılıb məni qucağına aldı. Bir anlığa göz-gözü gəldik və mən yenə də ona mane ola bilmədim. Cilian məni ehmalca maşına oturtdu. Ondan məni evə yox, kafeyə aparmağını xahiş etsəm də, Cilian yenə də razılaşmadı. Belə vəziyyətdə işə getməyin bir mənası olmadığını deyib məni öz evinə aparacağını dedi. Etiraz edə bilmədim. Çünki onun yanında

olanda özümü rahat hiss edirdim. Cilian məni qoruyurdu. Mən yenə də Ciliana etibar etməyi seçdim.

Heç nə danışmaq istəmirdim. Cilian məni öz otağına aparıb yatağa uzanmağıma kömək etdi və dincəlməyi tapşırırdı. Özü qapını aralı qoyub otaqdan çıxdı. Cilianın bu qədər anlayışlı olması möcüzə idi. Mənim nə istədiyimi deməmiş bilirdi və yerinə yetirirdi. Mən Ağ atlı şahzadəmin nə vaxtsa atını öldürüb məni peşman edəcəyi günə qədər ona sığınmağa hazır idim. Başqa çarəm də yox idi.

Həmin dəqiqələrdə dərin düşüncələrə dalaraq fikirləşir, bilmirdim ki, Cilian mənimib öldürəcək, ya mənə görə kimisə bir başqasını mı? Amma ən azı anlayırdım ki, həyatım iki hissədən ibarətdir. Qəzadan öncə mən bu dünyanı bəyaz görürdüm. Xoşbəxt idim və başqa duyğuları əsla ciddi qəbul etmirdim. Qəzadan sonra isə ata və anam mənə bəxş etdikləri duyğunu da özləri ilə məzara apardılar. Mən onları itirəndən sonra dünyadakı başqa duyğular və hisslərlə də tanış olmalı oldum. Bu heç də xoş tanışlıq deyildi, amma onlardan qaçmaq da daha mümkün deyildi.

Yataqdan çıxmaq istəmirdim. Kimisə görmək, kimləsə ünsiyyətdə olmaq da istəmirdim. Mənə elə gəlirdi ki, günlərlə burada qala bilərəm. Amma Sako narahat olacardı. Ona görə də getməli idim. Cilian qapını astaca tıqqıldatdı və heç bir cavab gözləmədən içəri daxil olub yemək sinisini mənə uzatdı. Yemək istəməsəm də etiraz etmədim. Sinini kənara qoyub yenidən yerimə uzandım. Cilian bunu əvvəlcədən bilirmiş kimi geri qayıdıb mənə kömək edərək yataqda dikəltdi. O, heç bir kəlmə də demirdi. Yəqin mənim danışmağımı

gözləyirdi. O qaşığı əlinə alıb mənə şorba içirtməyə başladı. Taqətsiz olsam da, bir azca yemək məni daha da yaxşılaşdıracaqdı. Bədənim, orqanizmə yavaş-yavaş sağlamlığını bərpa etməyə başlamışdı. Özümü yaxşı hiss etsəm də, yenə də yataqdan qalxmaq istəmirdim. Qərribə idi ki, heç Sako da məni axtarmırdı. Deyəsən Cilian mənim bu düşüncələrimi anlamışdı:

– Narahat olma, – dedi, – kafedəki qıza mesaj yollamalı oldum. Ümid edirəm telefonunu qurdaladığım üçün mənə əsəbləşməyəcəksən. Sənə görə narahat olan bir nəfər dayanmadan ismarıq yollayır və zəng edirdi. Mən də sənə adından mesaj yazmağa məcbur oldum. Yazdım ki, bir müddət sakitliyə çəkilib dincəlmək istəyirsən, buna görə də telefonu söndürüb səyahətə gedəcəksən. Sənə görə narahat olmayıb, kafenin işini olduğu kimi davam etdirsənlər. Və bir də onları çox sevdiyini yazdım. Məncə bu onu qane etdi və zənglər dayandı. Buna görə də istədiyən qədər burada qala bilərsən.

Bir az rahatlaşdım. Getmək istəmirdim. Heç yataqdan qalxmaq istəmirdim. Burada qalmağım Cilianı da narahat etmirdi, edirdisə də, bunu gizlətməyi çox yaxşı bacarırdı. Onun yatağını, paltarını və bütövlükdə otağını zəbt etmişdim. Amma o şikayətlənmirdi. Hətta ona xoş idi də. O, məni güldürməyi bacarır, keyfimi açmağı bilirdi. Amma mən bundan sonra nə edəcəyimi bilmirdi. Bu şəhər artıq ona zindan kimi görünürdü. Buralardan qaçıb getmək, qaçıb getməkdən də çox, yox olmaq istəyirdim. Mən Okini unuda bilmirdim. Gördüklərim, yaşadıklarım, başıma gələnələr və bundan sonra nə

olacağı barədə təsəvvürlərim məni dəli edir, qorxudurdu. Həkimin verdiyi həblər daha rahat yatmağıma kömək edirdi.

On beş gün keçdi. Mən daha da yaxşılaşdığımı hiss edirdim. Ona görə də Ciliana öz evimə getmək istədiyimi dedim. Bu, onun keyfini pozdu. O, mənim getməyimi istəmirdi. Bunu açıq bildirmək istəməsə də üzündən oxumaq çətin deyildi. Amma mən onun evində həmişəlik qala bilməzdim. Cilian məni öz evimə apardı.

Mən sakitcə əşyalarımı toplayıb buradan çıxıb getmək istəyirdim. Sako kafeyə lazım olandan da yaxşı baxacaqdı. Əmin idim ki, çalışqanlığı onu daha yüksəklərə aparacaq. Amma onunla vidalaşmaq istəmirdim. Kiminsə gözüne görünmədən İtaliyaya getmək istəyirdim və tam sağalmamış geri dönməyi düşünmürdüm.

Mənə vacib lazım olacaq əşyaları kiçik bir çamadana yığdım. Son dəfə Ciliana zəng etdim. Telefonu sönmüşdü. Səsli mesaj göndərüb, hər şeyə görə təşəkkür edib vidalaşdım. Telefonu söndürüb vanna otağına keçdim. Güzgülərdən yayınmağa çalışırdım. İçimdəki “Mən” gözüne görünəndə qorxu və həyəcan gətirirdi. Birdən gözüm təsadüfən güzgüyə sataşdı. Aynada bu dəfə fərqli bir obraz vardı. Yaxına addımlayaraq daha dəqiq baxmağa başladım. Orada sanki bir oğlan dayanıb gülümsəyirdi. Bu, Oki idi. Əlində qədəh tutmuşdu və qədəhdəki içki şərabdan çox laxtalı qana bənzəyirdi. Mən onun qoxusunu hiss etdim. Qan və xoş tünd parfüm qoxuyurdu. Oki aynadan qədəhi üzümə fırlatdı. Qan sifətimə və sinəməə dağıldı. Dodaqlarımda dadını hiss etdim. Okinin öpüşünün dadı ilə eyni, amma daha iyrənc idi. Geriyə addımlamağa çalışsam da, bacarmadım – ayaqlarım zəncirli idi. Arxaya çevriləndə onu düz qarşısında gördüm. Qımıldana da bilmirdim. O isə nifrətlə gülərək

mənə baxırdı. Ağzındakı qan axıb yerə damcılayırdı. Mənə elə gəldi ki, ayaqlarım üşüyür. Özümü ələ ala bilmirdim. Səsim boğazımda düyünlənmişdi. Ürəyim də az qalırdı ki, yerindən qopsun. Oki danışmırdı. Yavaş-yavaş mənə yaxın gəlməyə başlayanda titrəməm gücləndi. Oki birdən qəhqəhə çəkdi və məni güzgüyə tərəf itələyib oraya saldı və ağzını bağladı. Özü isə daxilimdəki “Mən”i vanna otağının küncündən ayağa qaldıraraq saçını sıgallamağa başladı. Sonra onun saçından tutub sürüdü və onlar yox oldular. Mən güzgünün içində çırpınaraq qışqırırdım. “Qayıt! Geri qayıt!” – deyə fəryad qoparırdım. Nə qədər cəhd etsəm də bir xeyri olmadı – onlar geri qayıtmadılar. Birdən iri güzgü yerə çırpılıb çılıkləndi və mən qışqıraraq yerə yığıldım və qan içində huşumu itirdim.

Özümə gələndəhələ də vanna otağındaydım. Güzgünün qırıntılarının yarısı yerdə, yarısı da üstümdəydi. Ehmalca qalxıb səsi gələn telefona tərəf süründüm. Cilian idi. Ona cavab verib, imdad diləyərək yalvardım ki, tez özünü mənə çatdırsın. Çox keçmədi ki, qapının zəngi dayanmadan çalınmağa başladı. Ayağa qalxa bilmirdim. Qapıya dəyən zərbələrin səsini eşidirdim. Axır ki, Cilian qapını sındırıb içəri girə bildi. O, dərhal məni qucağına alaraq maşına apardı. Bir az gedəndən sonra anladım ki, xəstəxanaya gedirik. Xahiş etdim ki, məni oraya aparmasın. Cilian məni bir də yoxlayıb yaralarımın ağır olmadığına əmin olandan sonra maşını yenə də öz evinə sürdü.

Yenə də onun yatağına uzandım. Cilian heç bir sual vermədən yaralarımı sarıyıb yatmağımı rica etdi. Üst-başım qanlı olduğu üçün özümü narahat hiss edirdim. Ondan xahiş etdim ki, vanna otağına

getməyimə kömək etsin. Güzgüyə baxmaq istəmirdim. Amma üzümdəki qanı yumalı idim. Ancaq özümü saxlaya, gözlərimi tam çəkə bilmədim. Qəflətən gözüm güzgüyə sataşdı və çox təəccübləndim. Üzümdə qan yox idi. Evimdəki ayna qırıntılarının kəsdiyi cızıqlardan başqa heç bir yerimdə qan yox idi. Axı bu necə ola bilərdi? Gördüklərim həqiqət idi. Bəlkə artıq dəli olmağa başlayırdım?

Yox, bu ola bilməz. Axı hər şey gerçək idi.

“Mənə nə olur?” – deyə təəccübləndim. Üzümlü tez-tez yuyub otaqdan çıxdım. Yatağa uzanıb gözlərimi yumdum. Cilian getmək istəyəndə əlindən bərk-bərk tutub yanımda uzanmasını rica etdim. O heç bir söz demədən uzandı. Mən yuxuya gedənə qədər yanımdan tərpənmədi. Onun lini elə bərk sıxmışdım ki, incitsə də səsini çıxartmırdı. Mən yuxuya gedəndən sonra yavaşca otaqdan çıxıb həkim çağırmışdı. Mən isə uzun müddət yatmaq istəyirdim. Yalnız yatmaq. Ağlımdakı sualların səngiməsinin yeganə yolu yuxu idi. Yatmalı idim. Amma görə biləcəyəm yuxulardan qorxurdum. Çarəsizcəsinə qıvrılır, yataqda dönüb-dolanırdım. Nəhayət yuxuya getdim.

...Yenə zirzəmidəydim. Kirli pəncərədən qaranlığa baxırdım. Onlar dövrə şəklində birinin ətrafında diz çöküb nə isə edirdilər. Arxaya addımlamaq istəyəndə məni gördülər. Hamısı mənə tərəf qaçmağa başladı...

Həyəcanla qışqırıb yataqdan yıxıldım və oyandı. Cilian qaçaraq gəldi. O, mənim kabus gördüyümü anlamışdı və məniyerdən

qaldırmağa çalışdı. Mənə su verdi, sonra isə yenidən yatana qədər yanımda qalacağını deyib məni sakitləşdirmək istədi. Amma daha yatmaq istəmirdim. Bu, yuxu deyildi, mən bunu yuxu ilə gerçəklik arasında görmüşdü. Dejavü yaşamış kimi idim. Bu nə zaman baş vermişdi? Yaddaşımı qurdalamalı oldu. Ciliandan kömək istədim. İndicə gördüyüm yuxunu ona danışdım. Mənə elə gəlirdi ki, xatırlamalı olduğum nədirsə Cilianın köməyi ilə birləşdirib bütöv gerçəklik halına gətirməliyəm. Əvvəllər də kabuslar gördüyüm haqda ona danışdığım üçün düşünürdüm ki, mənə təkcə Cilian kömək edə bilər. Cilian mənə diqqətlə qulaq asıb, bütün yuxularımı hissələrə böldü. O öncə bildirdi ki, Oki ilə getdiyim malikanə haqda düşünmək və fikri o haqda mənim gördüyüm yuxulara cəmləmək lazımdır. Cilian danışdıqca xatirələrim yerinə qayıdırdı. O hadisənin üstündən uzun zaman keçmiş və Oki məni inandırmışdı ki, bu sadəcə yuxudur. Belə bir hadisə əsla olmayıb. Cilianla bütün gecə bunu müzakirə etdik. Mən anlayırdım ki, o zirzəmidə gördüyüm hər nə idisə, gerçək idi və deyəsən mən artıq hər şeyi xatırlayırdım.

...Onlar yeddi nəfər idi. Yeddi qız. Ortada isə Oki dayanmışdı. Hər biri ona tərəf addım atıb əlindəki qədəhdən qurtumlayırdı. Sonra hamısı soyundu və diz çöküb onun ayaqlarının uclarından öpməyə başladılar. Oki onlarla köpək kimi davranırdı. İçki sanki narkotik kimi idi. Onun nə olduğunu mən bilmirdim, ancaq mənə də içirtmeyi yadımda idi. İlk dəfə daddığım sərt tam bihuş etməyə kifayət etmişdi. Sonra isə başıma nə işlər gəldiyini bilmədən öz evimdə oyanmışdı. Bunu da xatırlayırdım. Oki o qızlara və başqalarına nə isə edirdi və mənə elə gəlirdi ki, bu ilk dəfə deyil. Görünmədiyi uzun dövrlərdə bəlkə də o elə bununla məşğul imiş. Mən bütün bunlara əmin deyildim, bircə onu dəqiq bilirdim ki, Oki çox təhlükəli

adamdır. O, məni özünə aşiq etmiş və özümə də çox ağır zərbələr vurmuşdu. Bu zərbələrin təsiri hələ də həyatımı məhv edirdi. Tək çarəm Okini unutmaq və onun olmayacağı bir dünyaya qaçmaq idi. Ondən artıq çox qorxurdum. Cilian da qərribə idi. Sanki o bunları bilirdi. Bəlkə də, mən ona bunlar barədə daha öncə danışanda o bu hadisənin yuxu olduğuna inanmamış və araşdırmışdı. Onun susmağından şübhələnir, məndən nə isə gizlətdiyini hiss edirdim. Bu düşüncələrdən o qədər yorulmuşdum ki, yanıla biləcəyimi fikirləşirdim. Şübhələrim barədə ona heç nə demədim. Bircə onu dedim ki, uzaqlara getmək istəyirəm.

Cilian üzünü mənə tutdu:

– Mənə inan və bu gecə rahat yatmağa çalış. Mən sənin yanında olacağam. Artıq qorxmağına gərək yoxdur. Mənə güvən, səni qoruyacağam. İndi isə yat.

Cilianın sözləri mənə sakitlik gətirirdi. Heç harada tapa bilmiyəcəyim dincliyi yalnız burada tapa bilirdim. Amma mən onu tanımırdım. Məni dəfələrlə xilas etsə də onun haqqında o qədər az bilirdim ki, buna görə ondan da hürkürdüm. Son illərdə başıma gələnələrə necə dözə bilmişdim, heç özüm də bilmirdim. Amma mənə elə gəlirdi ki, bu sondur. Hətta telimə dəyəcək kiçik bir arı toxunuşu belə məni çox rahatlıqla məzara apara bilərdi. Cismim də yorğun idi, ruhum da. Yatdım. Kabussuz, yuxusuz və qorxusuz bir gecə keçirdim. Bunun səbəbi yəqin ki, Cilianın səhərə qədər əlimi buraxmaması idi.

Cilianın bu enerjisinə heyran idim. Səhər oyananda heç bir şey olmaybmış kimi hərəkət edirdi. Pozitivliyi keçici idi sanki. Əhvalım

nə qədər pis olur olsun, onunla yaxşı olurdum. O bunu gözəl bacarırdı. Nahar hazırlayır və bütün evi bürüyən musiqi səsi insanın enerjisini yüksəldirdi. Rəqs etməyi sevsəm də bunu təklildə güzgü qabağında etmək mənə daha asan idi. İnsanlar arasında olanda isə məndə kompleks yaranırdı.

Cilian süfrəyə bir neçə növ pendir qoyub hazırladığı şahanə əsərə baxan rəssam kimi qürurlanaraq baxanda kənardan onu izlədiyimin fərqi nə vardı. Meyvə şirəsini əlinə alaraq mənə yaxınlaşdı, dadına baxmağımı rica etdi. Mən bir qurtum içib bəyəndiyimi bildirdim. Cilian əlimdən tutub məni masaya dəvət etdi. Mahnı sədaları ilə rəqs edə-edə özü də oturdu. Pultu əlinə alıb musiqini dayandırdı və yeməyə başlamağımı gözləyirmiş kimi üzümə baxdı. Mən onu başa düşür, bu hərəkətlərinin səbəbini anlayırdım. O, hər şeyi mənim yaxşı olmağım üçün edirdi. Qəribəsi də o idi ki, biz sevgili kimi davranmırdıq. Cilianın belə bir addım atmaq fikri yox idi. O, Məni istəmədiyim heç bir şeyə məcbur etmirdi. “İnsan bu qədər ideal ola bilərmi?” – deyə düşünürdüm və yenə də şübhələrim baş qaldırdı: “Kimdir axı Cilian?” Bu dəfə özümü saxlaya bilməyib ona sual verdim:

– Hər dəfə məni xilas edirsən və təsadüf nəticəsində tez-tez sənin qonağın oluram. Sən məni tanımırısan, amma yatağını əmanət edə bilərsən. Mənim haqqımda az bilirsen, mən də sənə haqqında eləcə. Sən kimsən və məni niyə qoruyursan? Əlbəttə mən sənə sonsuz minnətdaram, amma bu qədər təsadüf olmağı inandırıcı deyil. Bu cür qayğılı davranışa məni niyə layiq bilmisən? Bunu anlamaqda çətinlik çəkirəm. Məndən nəyə gizlədirsənsə, lütfən de!

Cilianın keyfi pozuldu. Yeməyi yarıda qoyaraq ayağa qalxdı. Heç nə demədən otağı tərk etdi. Onun arxasınca getdim və hələ də sual dolu baxışlarımı ondan çəkmədim. O isə özünə içki süzüb divanda oturdu. Üzümə baxmaq istəmədiyi hiss olunurdu. Deyəsən sözlərim onu qəzəbləndirmişdi. Amma, başıma gələnlərdən sonra artıq insanlara inamımı itirmişdim və hesab edirdim ki, soruşduğum məsələni bilməyə haqqım var.

Cilian dərindən nəfəs alıb, astaca söhbətə başladı:

– Mina, ilk tanışlığımız sənin kafendə olub. Kafeniz rahatdır və yeməkləri gözəldir. Mən ora gəlməyi sevirdim. Sonrakı tanışlığımız isə bir az fərqli oldu. Sən mənim evimin yaxınlığında azıb soyuqdan donmuşdun və insanlıq borcumu yerinə yetirdim. Əgər mənə qarşı şübhələrin varsa bunu anlaya bilərəm, amma özün də düşün ki, tanışlığımız və sənə kömək etməyim üçün bütün fürsətləri sən özün yaratmışsan. İntihara cəhd etdiyin zaman çalışdığım klinikaya gəlməyində isə mənim heç bir rolum ola bilməzdi. Mən sənin intihar etmək istədiyini bilmirdim və sadəcə həmin təsadüf nəticəsində xəbərdar ola bildim. Sənə heç bir zərər vermək niyyətim ola da bilməzdi. Sənə qarşı duyğularıma gəldikdə isə, bəli sən mənim üçün dəyərlisən. Yaşadıqlarına görə qəzəblənirəm, çünki buna sən özün imkan vermişən. Həyatına buraxdığın insana qarşı kor olduğun üçün səni günahlandırıram. Amma mən buna qarışa bilmərəm. Əlimdən gələn sadəcə səni yaxşı etməkdir. Bunu ürəkdən istəyərək edirəm. Sən dəli deyilsən, amma problemlərini artıq beynində həll edə biləcək qədər güc yoxdur. Ciddi köməyə ehtiyacın var. Bunu bir həkim olaraq deyil, bir əziz insanın olaraq deyirəm. Mənimlə qalmaq istəsən, məni şad etmiş olarsan. Sən sağalasan deyə gərəkən hər bir şeyi edəcəyimə sənə söz verirəm. Amma mənə qarşı

inamsızlığın adamı incidir. Haqqımda az bilməyinin səbəbi isə buna macalımızın olmamasıdır. Xatırlayırsansa biz daha çox sənin başına gələnlərlə məşğul olmuşuq. İndi istədiyin sualı ver və mən cavab verməkdən əsla çəkinməyəcəyəm.

Cilian haqlı idi. Onu günahlandırmaq və ondan şübhələnmək axmaqlıq olardı. Peşman halda onun qarşısına keçib üzrxahlıq etmək istədim. O bunu anlayıb gülümsəyərək:

– Narahat olma, – dedi. – Əgər qəlbində yenə də hansısa narahatlıq olarsa mənimlə mütləq bölüşməlisən, çünki şübhə kiçik bir ləkə olsa da zaman keçdikcə böyüyür və bütün ruhu çirkləndirir. İlk andan yox edilməsə, sonra yox olması böyük vaxt aparar.

O, yenə də haqlı idi. O, həmişə haqlı idi. Özümü axmaq kimi hiss etməyə başlayanda Cilian yenə danışmağa başladı:

– Mənim adım Ciliandır, – dedi, – bunu bilirsen. İyirmi yeddi yaşım var. Həkiməm. Amma burada çox qalmıram. İtaliyada başqa bir klinikada da çalışıram. Bəzən müxtəlif ölkələrə gedib insanlara təmənnasız xidmət edirəm. O qədər çətinlikdə olanlar var ki, həkim köməyinə ehtiyacları var. Pulları olmadığına görə xəstəlikdən qıvrılıb əziyyət çəkən, illərdi sağalmayan və hətta həkimə belə gedə bilməyəcək qədər imkansız olan minlərlə ailə var. Onlara əlimdən gələn köməklik etməyə çalışıram. Onlara dərmanlar almaq və müalicələrini öz gücümə edə bilmək üçün isə bir neçə xəstəxana və klinika ilə sövdələşməyə məcbur oluram. Düzdür, mənim əsas sahəm uşaqlardır, ancaq yenə böyüklərə də bacara bildiyim qədər kömək edirəm. Qollarımda ölən çarəsiz körpələrin sayını unutmağı çox istərdim. Bilirsənmi, mən dəfələrlə bu işi buraxmağa can

atmışam. Amma xilas etdiklərim və bundan sonra da edəcəklərim məni bu addımdan saxlayır. Ailəm italiyadadır. Atan və anam. Haqqımda bundan artıq elə də maraqlı məlumat verə bilməyəcəyəm. Həyatım elə də macəralı keçmir. Elə bundan ibarətdir. Əgər yenə nə isə bilmək istəyirsənsə, buyur soruş.

Susmuşdum. Utandığımdan ona tərəf baxa bilmirdim. “Mən onun haqqında yanlış şübhələrə qapılıram, o isə, sən demə, gizli super qəhrəman imiş”.

– Dünyada sənin kimi insanların olduğunu bilmək, həyata və yaşamağa ümidi daha da artırır, – deyə düşüncələrimi onunla da bölüşdüm. – Kaş sənin kimilər çox olaydı.

Cilian sakitcə təşəkkür edib məni yenidən yemək süfrəsinə dəvət etdi. Biz bayaq qaldığımız yerdən davam etməyə başladıq.

Cilian incisə də mənə qarşı anlayışlı idi. Mən isə öz-özümə söz verdim ki, bir də belə yanlışlığa əsla yol verməyəcəyəm.

Mən bütün günü Cilianın evində qala bilərdim, amma getməliydim. Əşyalarımı hazırlamışdım. Əgər son hadisələr baş verməsəydi o indi bu şəhərdə olmazdı. Cilian məsləhət gördü ki, onunla İtaliyaya atasığilin yanına gedək. Orada həm qalmağa yerim, həm də onun gözüünün önündə olmağım daha yaxşı olardı. Yenidən huşumu itirə və yaşadığım sarsıntının, tutmacanın məni harada yaxalayacağını bilmədiyimdən mən də hesab edirdim ki, tək qalmağım təhlükəli ola bilər. Buna görə də onunla razılaşmalı oldum.

Bir gün yola çıxdıq. Cilianın maşını ilə onun ailəsinin yanına getdik. İtaliya çox gözəl idi. Mən Luqanonu sevirdim və Okiyə görə öz evimdən və şəhərimdən didərgin düşdüyüm üçün onu lənətləyirdim. Bizi Cilianın atası təkcə qarşıladı. Anası isə deyəsən evdə yox idi. Cilian ənim burada daha yaxşı olacağımı bildirdi. Anasının isə bir müddətlik başqa yerə getməli olduğunu dedi. O, məndən xahiş etdi ki, ona anası barədə sual verməyim, zamanı gələndə özü hər şeyi danışacaq. Razılaşdım. Atası eynilə Cilian kimi idi. O, mənim buraya gələcəyim barədə əvvəlcədən xəbərdar olduğumdan süfrəni çox dadlı-ləzzətli yeməklərlə doldurmuşdu. Doğmalığ hissi məni kövrəltdi. Öz atam və anamla barabər şam yeməklərini xatırladım. Bir qədər fikrə daldım. Birlikdə yaşadığımız xoşbəxt həyatın çox məqamını unutmuşdum, ancaq bəzi gözəl xatirələr hələ də yerində sabit dayanmışdı. Bəzən onlardan ötrü o qədər darıxırdım ki... Bunu Ciliana hiss etdirməməyə can atırdım. Çünki Cilian mənim yaxşılaşmağım üçün çox çalışırdı. Özümü ona borclu bilirdim. Yaxşılaşmaq üçün gərək ən azı özüm də çalışaydım.

Cilianın atası mənə tez tez alışdı, elə mən də ona. Bu ailə sanki insanlara xidmət üçün doğulmuşdu. Ərtaflarına yaxşılıq etməkdən, xoş təbəssüm bəxş etməkdən sanki güc alırdılar. Özümü yorğun hiss etsəm də bunu bildirmədim. Lakin, bu, Cilianın nəzərindən qaçmadı və o məni dincəlmək üçün otağa apardı. Atası biz gələndək hər şeyi hazırlamışdı. Cilianın otağındakı yataq böyük idi. Bu evdə də onun yatağında qonaq olacaqdım. Otağa girəndə ikimizi də gülmək tutdu. Deyəsən atası elə bilirdi ki, biz bir-birimizi sevirik. Cilian ona belə də demiş ola bilərdi. Bir-birimizə baxanda o fikrimi oxuyurmuş kimi özü cavab verdi:

– Atama öncədən bildirdim ki, bir qızla qonaq gəlib bir müddət qalacağıq. Amma sevgilim olmadığını demək, deyəsən ağılımdan çıxıb. Bu günə kimi mən bu evə heç bir qız gətirmədiyim üçün atam deyəsən məsələni yanlış anlayıb. Süfrə arxasında da sənə qarşı aşırı dərəcədə mehriban davranmağının səbəbi bu imiş. O bizi artıq düşüncəsində evləndirib və deyəsən artıq üç nəvəsi də var.

Cilian mənə özümü öz evimdəki kimi hiss edib rahat olmağımı bildirib, gülə-gülə otaqdan çıxdı. Bir az sonra onların səsini eşidirdim. Cilian atasına gerçəyi anlatmağa çalışırdı. Kişi isə oğluna dedi ki, inkar etsə də oğlunun qıza qarşı duyğularını görə bilər. Onların səslərini eşitməyim deyə Cilian atasını mətbəxə çəkdi. Orada uzun-uzadı nə isə danışdılar. Onların səsini daha eşitməsəm də, anlama bilirdim ki, Cilian mənim rahatlığım üçün atasını inandırmağa çalışır.

Otağın qapısını örtüb paltarımı dəyişdim. Ciliani gözləyirdim. Işıq söndürməyə qorxurdum. Çox keçmədən o qapını tıqqıldatdı. Onu içəri dəvət edib bir daha üzrxahlıq etdim. Mən onun atasını peşiman etmək istəmirdim. Cilian isə gülümsəyərək məni arxayın etdi ki, hər şey qaydasındadır. Məndən yatağa uzanıb rahat yuxuya getməyi rica etdi. Mən yenə qorxurdum və yenə Ciliandan xahiş etdim ki, getməsin. Yataq böyük idi və ikimizə də yer var idi. O, gecə lampasını yandırdı və yanıma uzanıb əlimdən tutdu.

Biz sevgili olmasaq da, hər gün eyni yataqda yuxuya gedir və səhəri bərabər, əl-ələ açırdıq. Bir gün Ciliandan atasının adını soruşanda o, bildirmişdi ki, qocanın adı Jafardır. Bu ismi ona hindli bir qarı doğum zamanı veribmiş. Atasının dediyinə görə o doğularkən ailəsi çox kasıb və səfalət içindəymiş.

– Qonşuluqda yaşayan həmin hindli ailəsindən olan o qarı baxıcı imiş, – deyə Cilian söhbətinin ardını danışmağa başladı. – O, tez-tez babama qonaq gələr və ona nələrsə danışar, izah edərmiş. Deyilənə görə babam ondan çox şeylər öyrənibmiş, ancaq bu barədə heç kimə heç nə danışmayıb. Qarı atanın və ailəmizin gələcəyini dəyişmək istədiyini deyib babamdan bir neçə qurban verməsini belə istəyibmiş. Ailəmizi böyük faciələr gözləyirmiş və onlar bunun qabağını almaq üçün bir neçə ritual da ediblərmiş. Bu barədə heç kim bundan artıq heç nə bilmir. Anamın isə adı Delanadır. Fransızdır. İndi isə gedək. Sənə bir sirr açacağam. Atamın sənə belə tez isinişməyinin səbəbi anama bənzəməyindir əslində. O da sənə kimi qızılı saçlı və çilli idi. Gözləri isə dəniz mavisidi. Səndə də ona bənzərlik var. Əslində buna daha öncə diqqət etməmişdim, – deyə o sözünü tamamlayıb bir də üzümə baxdı.

Birdən ocərəyan vurmuş kimi diksindi. Ona nə olduğunu, niyə belə baxdığını anlamırdım. Yenə də daxilimdə narahat hisslər baş qaldırmağa başladı. Məndən nə isə gizlədirdilər. Mən sirrlərdən qorxurdum. Soruşmaq istəyəndə Jafarın səsi ikimizi də diksindirdi. Cilian əlimdən daha bərk tutub məni mətbəxə apardı. Nahar süfrəsi orada açılmışdı. Cilian atasına gözücu baxıb nə isə deməyə çalışmış kimi dayandı. Atasını nəyinsə yerində olmadığını soruşdu və Cilian ona yaxınlaşıb qulağına bir neçə kəlmə dedi. Atasını əlindəki omleti yerə salmamaq üçün masaya qoydu. O, mənə daha diqqətlə baxanda simasındakı xoşbəxt təbəssüm eynilə Ciliandakı kimi məyusluqla əvəz olundu.

Mən yenə nə baş verdiyini anlamırdım və elə həyəcanlanmağa başladığım an ata və oğulun ikisinin də əvvəlki görkəmləri özlərinə qayıtdı. Sakitcə nahara davam etdilər. Başa düşürdüm ki, bu evdə məndən nəse ciddi bir şey gizlədirlər. Nahardan sonra Cilianı otağa çağırdım və ondan nə baş verdiyini danışmağı xahiş etdim. O məni sakitləşdirərək, narahat olmalı heç bir şey olmadığını dedi və burada əsla zərər görməyəcəyimə əmin etdi.

– Bu ev sənin üçün bir qaladır və bu qaladan çıxsan, düşmən səni dərhal ovlayacaq, – o, əlini çiynimə qoyub dedi. – İnan mənə, sənin üçün ən təhlükəsiz yer elə buradır. Ovuna aşıq olan ovçudan özünü qorumağa məcbursan. Çünki ovçunun peşəsi öldürməkdir və bunu heç bir qüvvə dəyişə bilməz.

Sonuncu cümlələri dərindən başa düşməsəm də, həqiqətən də nə isə olduğunu anlayırdım. Ancaq sağalmağa və dincəlməyə çalışmalı olduğumu düşünüb bunu bilməyə tələsməməyi qərara aldım.

Ötən müddət ərzində bu gün birinci dəfə telefonumu əlimə alıb yandırdım. Sakodan gələn səsli mesajları dinlədim. Kiçik ismarıç yolladım: “Mənə görə narahat olma. Tezliklə qayıdacağam”. Bu mesajla Sakonu sakitləşdirmək istəyirdim. Ancaq Sako ismarıçı alar-almaz zəng etdi. Mən ona cavab verməyə bilməzdim. Telefonu açıb, cavab verdim və danışdıq. Ona bir müddət istirahət etməli olduğumu dedim. Sako Oki haqqında suala başladı. Onunla münasibətimi birdəfəlik kəsdiyimi deməyə məcbur oldum. Okinin məndən sonra kafeyə gəlib-gəlmədiyini soruşdum. Sako cavab verdi ki, gəlməyib. Məlum oldu ki, heç Sakonun da ondan xəbəri yoxdur. Ondən rica etdim ki, o da Oki ilə əlaqəni kəssin və əgər kafeyə gələrsə, ya da zəng edərsə, mütləq ondan uzaq durmağa çalışsın.

Sako bunun səbəbini bizim ayrılmağımızda görüb razılaşdı. Onun üçün əlbəttə hamıdan irəli mən idim. Sakoya harada olduğumu dedim, amma ciddi şəkildə tapşırıdım ki, bunu heç kimə deməsin. Sakoya inanırdım. Sağollaşdıq.

Sako düşünürdü ki, yəqin Oki ilə dostluğu davam etdirsə bu məni üzər. Onu yenidən görməyə məcbur olar və əzab çəkərim. İnsan ayrıldığı şəxsi ətrafında görəndə xatirələri yada salıb üzü ilə bilər. Buna görə də nə qədər uzaq olsalar, hər şey bir o qədər tez unudular və yaram da tez sağalar. Sakonun ağlına bundan başqa heç bir fikir gəlmədi və mənim dediklərimlə bir daha razılaşmış kimi başını tərpətdi.

Cilian məni səsləyəndə ancaq yatmaq istəyirdim. Lakin, Cilian atası ilə bərabər şəhərin ən gözəl yerlərini gəzməyə getmək istədiklərini bildirib məni də dəvət etdi. Cilianın və onun atası cənab Jafarın qəlbini qırmaq istəməyib, ayağa qalxdım. Qapıdan çıxar-çıxmaz Jafar danışmağa başladı. Elə həvəslə danışdı ki, elə bil buranın hər milini öz əlləri ilə inşa etmişdi.

Gəzinti üçün ideal vaxt idi. Hava soyuq olsa da şəhər canlı və isti duyğular saçdı. Bəlkə də bu canlılıq Cilianın atasının enerjisi idi.

– Tanış ol qızım, – deyər cənab Jafar, üzünü mənə tutdu, – bura çölün ortası və düzənliyin mərkəzi adlanan Milandır. İtaliyanın ən möhtəşəm şəhəri. İtaliyanın ikinci böyük şəhəri olsa da bura möcüzələr diyarıdır. Modanın və incəsənətin beşiyidir. Duam kilsəsinin yerləşdiyi şəhər məhz buradır. Oranı mütləq görməlisən. Kilsə o qədər böyükdür ki, danışmaqla təsəvvür etmək mümkün

deyil. Bir düşün, dünyada ən böyük qotika uslublu bir kilsəsidir. Gedək. Hələ sənə La-Skala haqqında da danışacağam. Dünyanın ən tanınmış və ən məşhur opera teatrı. Bunu yəqin ki, bilirsən, Milanda yerləşən hava limanı ən böyüyüdür. Malpens. Səni dünyanın ən rahat və mükəmməl inşa edilən metro və dəmir yolları ilə gəzdirəcəyəm və bu gün bitəndə əminəm ki, sən Milana aşıq olacaqsan. Dayanmayın ardımca tez gəlin. Biz hələ Leonardo da Vincinin on beşinci yuzillikdə çəkdiyi “Sonuncu axşam yeməyi” haqqında sirrləri aşkar etməliyik. Deyilənə görə əsər dünyanın sonuna dair bir kəhanət ola bilər. Amma bunu evdə müzakirə edərik. Bir az gizli məlumatlardır.

O dayanmadan danışır və bizi ora-bura dartıb aparırdı. Zamanımı gözəl keçirirdim. Yorulsam da gəzinti mənə yaxşı təsir bağışladı. Cənab Jafar deyəsən yorulmaq haqda düşünmürdü. Cilian atasına bu günlük yetərli olduğunu deyib bizi evə apardı. O da yorğun idi. Evə gələn kimi yemək yedik. Masanı yığışdırmağı Cilian öz üzərinə götürdü. Atasının yorulduğunu hiss etmişdi. Cənab Jafar “Gecəniz xeyrə qalsın!” deyib, ikimizin də üzündən öpüb, duyğulu gözlərlə bizə baxıb bu gün üçün minnətdarlıq etdi. Öz otağına gedib dərhal da yuxuladı. O, nə qədər enerjili olsa da yorulmuşdu. Bəzən artıq yaşlandığına görə utanırdı. Buna görə də özünü daha cavan göstərməyə can atırdı. “Ruhu qocalmayan insan necə də xoşbəxtidir!” – deyə düşünərək Cilianla söhbətləşə-söhbətləşə süfrəni yığışdırdıq. Sonra onun otağına gedib özümüzü yatağa atdıq. Deyəsən biz də yorulmuşduq.

Cilian gülümsəyərək dedi:

– Bu qoca bizi bütün Milanı bir gündə gəzdirməyə deyəsən söz veribmiş. Demək olar istəyinə çatdı. Canımızı alıb ayaqlarımıza işgəncə verə-verə bizə Milanı sevdirdi. Daha doğrusu sənə. Mən isə sənə görə bu gün qurban getdim. Mən axı Milanı yaxşı tanıyıram. Sənə görə çəkdiyim əziyyəti dəyərləndir və mənim üçün bir şey et.

Duruxdum. O məndən nə istəyirdi görəsən? Eyni yataqda olmağımız... bu o demək deyil ki...

Cilian yenə də məni qabaqlayaraq düşüncələrini yarımçıq qoydu:

– Ağılından keçən düşüncələri görürəm. Bu sənə yaraşmır, Mina xanım. Dünən gecə mən sənə görə yorğansız yatmalı olmuşam. İstəyim bu idi ki, bu gecə yorğanın yarısını mənə ver, hamısını üstümdən çəkib aparma. Əgər yenə mən üstü açıq yatacağamsa, indidən de, mən ikinci yorğan tapa bilərəm.

Yenə də utandım. Niyə axı hər dəfə ondan şübhələnirdim? Başımı yorğanın altına salıb dedim:

– Mən axmağam...

Cilian yenə də məni məsxərəyə qoymağa başladı:

– Bəli, Mina xanım. Haqlısınız. Siz axmağın yekəsisiniz.

Ona cavab verə bilmədim. Hər dəfə buraxdığım səhvləri Cilian mükəmməl şəkildə əfv edir və anlayış göstərirdi.

Başımı yorğandan çıxartmadım. Qəflətən Cilian yorğanı dartıb özünə bürüdü. Üstü açıq halda gülməyə başladım. Cilian da mənə qoşuldu. Qəhqəhə çəkib dəli kimi gülürdük. Sonra o yorğanın

yarısını mənim üstünə örtüb gözlərini yumdu. Günümüz gözəl keçdiyi kimi gecəmiz də xoş bitdi. Özüm inana bilməsəm də, xoşbəxt idim. Sevgisiz, dostlarsız, işsiz. Hər şeysiz və hər kəssiz. Özümə deməyə qorxduğum bir duyğu ilə. Xoşbəxtlik...

Biz orada bir neçə həftə qaldıq. Vəziyyətim yaxşılaşsa da, ara-sıra kabuslarım mənə baş çəkirdilər. Bir səhər Cilian işə getməli olduğu üçün yataqdan tez qalxdı. Atası isə mətbəxi doldurmaq qərarına gəlib yeni ərzaq almaq üçün marketlərə yollandı. Evdə tək qaldım. Onların hər ikisi mənə qarşı öz ailəsi kimi davranır və hər şeyi mənim yaxşılaşmağım üçün edirdilər. Mən bunu yüksək qiymətləndirirdim. Həmin gün evdə ilk dəfə tək qaldığım üçün bir az sıxılırdım. Bu evdə nə televizor, nə də kompüter var idi. Hətta divarlardan heç bir ailə fotosəkli asılmamışdı. Bu mənə qəribə gəlirdi. Daha öncə diqqət etmədiyim şeylər indi marağıma səbəb olmağa başlamışdı. Onların sirrləri çox idi, amma bu sirrlərin mənimlə niyə əlaqəsi olmalı idi? Bunu anlamırdım. Yavaşca yerimdən qalxıb evi gəzməyə başladım. Sanki, axtarısa çıxmışdım. Siyirmələri qurdaladım. Elə də mühüm bir əşya yox idi. Cənab Jafar tarix müəllimi idi və artıq təqaüdə çıxıb qalan ömrünü bu evdə səssiz və dinc yaşamaqda idi. Bu hər bir təqaüddə olanın standart həyat planı olduğu üçün, buna təəccüblənməyə dəyməzdi. Amma ailəyə aid heç bir xatirə olmaması doğru deyil və mütləq nə isə tapacağıma ümid edirdim. Evin bütün otaqlarını gəzib axtarışı səliqə ilə davam etdirdim. Nəticədən isə məyus oldum. Yenə yanlış şübhələrə düşə bilərdim. Şəklin olmaması heç də o demək deyil ki, ortada qeyri-adi sirr olmalıdır. Bəlkə də onlar bunu sevmirlər və yaşayacaqları anın dadını o an hiss etməklə yetinirlər. İnsanlar xatirələri

ölümsüzləşdirmək üçün, fotolara köçürürlər. Mən isə həm fotoya köçürür, həm də yaddaşımdan silinəcəyi qorxusu ilə hadisələrin hər anını qələmə alırdım. Bunu özümün ən gözəl köməkçim hesab edirdim. Həyat davam etdikcə yeni xatirələr köhnələrdən daha maraqlı olur.

Mətbəxə keçib qəhvə hazırladım. Buranın qəhvəsinin dadı fərqli olsa da, xoşuma gəlirdi. Çay içməyə isə mənəi əməllicə alışdırmış, hətta çayı kofedən də çox sevdirmişdilər. Hindistandan gətirdikləri qara çay, acı dadsa da xoş təsir bağışlayırdı. Burada xoşbəxt idim və hər şey mənə dadlı və gözəl gəlirdi. Mətbəxdə zaman keçirməyi sevirdim. Ancaq xeyli vaxt idi yemək bişirmədiyim üçün bir az yadırgamışdım. Onlar evə gələndə qədər nə isə hazırlaya bilərdim. Mənə elə gəlirdi ki, belə etsəm onların ikisini də – atanı da, oğulu da sevindirərəm. Önlük taxıb nə bişirəcəyimi düşündüm. Anamdan qalma gözəl və özəl reseptlərdən birini xatırladım. Ərzaqları axtarmaq elə də çox zaman almadı. Bircə qaldı başlamaq. Qazanların arasından uyğun olanı seçməyə çalışırdım. Dolabın dərinliyində nə isə var idi. Əlimi çətinliklə saldım. Salafana bükülmüş bir şey tapdım. Açdı və... gözlərimə inanmadım. Bu, bayaqdan bəri axtardığım idi. Bəli, məhz o idi – ailə albomu. Önlüyü çıxarıb qonaq otağına keçdim. Albomu açdım. Birinci körpə şəklində idi. Yəqin ki, bu Ciliandır. Bu ailənin tək övladı o olduğuna görə bunu təxmin etmək asan oldu. Növbəti şəkil anasına aid idi. Həqiqətən də mən o qadına oxşayırdım. Bircə gözləri daha tünd göy idi. Bu qadın çox gözəldir. Görəsən haradadır? Növbəti şəkildə iki körpə, atası və anası vardı. Körpənin biri Cilian idi amma digərini tanımadım. Bir neçə şəkil də belə davam etdi. İkinci uşaq daha böyük görünürdü. Cilianla bərabər çəkilmiş bir çox fotolar vardı.

Mənə bir az tanış gəlsə də, yenə də kimliyini bilmədim. Şəkilin arxasına baxmaq üçün albomdan çıxarmalı oldum. Tarix yazılmamışdı. “Mənim əziz balalarım” yazısından başqa heç nə yox idi. Deməli, Cilianın qardaşı var. Bəs ona nə olub? Növbəti bir fotonun arxasına belə yazılmışdı: “Cilian və Oktav”. Özümdən asılı olmayaraq ürəyim sürətlə çırpınmağa başladı. “Yox! Bu, o ola bilməz!” – deyə düşündüm. Bir başqa fotonun arxasına baxdı: “Oki və Cil”. Bu, o idi... Deməli, onlar qardaşdılar. Bu nə oyundur belə? Ayaqlarım əsməyə başladı.

Qapı açıldı və cənab Jafar hər zamankı kimi danışa-danışa evə daxil oldu. Albomu gizlətməyə çalışır, eyni zamanda elə ilk fürsətdəcə bu evdən qaçmağı düşünürdüm. Cənab Jafar əlindəki ərzaq zənbilləri ilə mənə baxmadan mətbəxə keçdi. Mənim yemək hazırlamaq üçün mətbəx masasına düzdüklərimi görüb, elə oradanca səsləyərək dedi ki, əgər yemək bişirmək istəyim varsa bu işdə mənə köməkçi ola bilər. Amma mən cavab verməyə macal tapmadım.

Jafar əlindəkiləri masanın üstünə qoyub duruxdu. Qazanları yığdığı dolab açıq idi. Dərhal aşağı əyilib əlini dolabın dibinə salaraq axtarmağa başladı. Tapa bilməyib sürətlə qonaq otağına keçdi. O, masanın altında gizlətdiyim albomu tapdı. Özünü lənətləyərək qızı çağırmağa və evdə axtarmağa başladı. Lakin, artıq gec idi. Mən evdən çıxa bilmişdim.

Cənab Jafar dərhal Ciliana zəng edib olanları ona xəbər verdi.

Cilian qəzəblənmişdi. O mənə görə çox narahat idi. Bu öyrəndiklərim mənə pis təsir edəcək, vəziyyətimi daha da

pisləşdirəcək və müalicəmə tam əks təsir göstərərək məni yenidən intihara sürükləyəcəkdı. Bu dəfə xilas olmaq isə yəqin ki, mümkün olmayacaqdı. Evdən çıxandan sonra hara gedəcəyimi bilmir və çox qorxurdum.

Sako mənim yerimə də kafedə gərəkən hər şeyi edirdi. Okini unutmuşdu. Çünki ondan xəbər çıxmadığı üçün Sako ona qəzəblənmiş və onu həyatından asanlıqla silməyi qərarlaşdırmışdı. Sako mənim qədər həssas olmadığına görə onun üçün kiməsə qarşı sərt olmaq heç də çətin deyildi. Mən Milanda Cilianın evində qalarkən Luqanoda da zaman hadisəsiz ötürmüşəm. Oki bir müddət görünməsə də, bir gün yenidən kafeyə gəlməyi qərarlaşdırmışdı. Sako onu heç də gülər üzlə qarşılamamışdı. Məndən ayrıldığına və onu da heç arayıb-axtarmadığına görə Sako qəzəbli idi və bunu gizlətməmişdi də. Oki kafedən eyni qoxunu və yeməklərdəki eyni dadı ala bilmədiyi üçün mənim orada olmadığıma əmin olmuş və çıxıb getmişdi. Bir neçə gün kafenin önündən keçib məni görmədiyinə görə şübhələrinin düz çıxdığını anlamış və mənim harasa getdiyimə əmin olmuşdu. Lakin o, eləcə asanlıqla oradan çəkilib getməmişdi. O, başa düşmüşdü ki, məni tapmaq üçün ona ancaq Sako kömək edə bilər. Beləliklə, o, qərara almışdı ki, Sako ilə mehriban davranıb mənim ünvanımı öyrənsin. Oki bilirdi ki, Cilianın mənimlə əlaqəsi var. Ancaq Cilian da görünmürdü və Oki bilirdi ki, o harasa səyahətə gedib. Həm də Ciliana söz vermişdi ki, daha məndən əl çəkir. Ona görə də başa düşmüşdü ki, Minanı tapmağın tək çarəsi bu ipə-sapa yatmayan qızı yenidən ram etməkdir. Əlbəttə, bu onun üçün asan olsa da, buna səbri yox idi.

O, kafeyə yenidən gəlib Sakonu gəzintiyə dəvət etmişdi. Sako, əlbəttə rədd edərək onu özündən uzaq tutmağa çalışmışdı. Oki onu hansı nöqtədən vuracağını bilirdi. Demişdi ki, bir tanışının onun xatirinə Sakonun anasının çətinliklərinin həllinə kömək edə bilər. Sako bilirdi ki, anası həbsdə çətin günlər yaşayır. Atasının ona vurduğu zərbələr sağlamlığına ciddi zərər yetirmişdi və o mütləq həkim nəzarətində olmalı idi. Həbsxanada isə buna heç kim ciddi yanaşmırdı. Məhbusların cəzası sanki burada qaldıqları müddətdə ölümü ağrı ilə gözləmək idi və səslərini çıxaraçaqları an kötkədən başqa heç bir cavab ala bilməyəcəkdilər. Sako razılıq bildirib onunla görüş getmişdi. Oki mənim kimi onu da dənizə aparmışdı. Orada söhbətə başlamışdılar. Sakonu ələ almaq asan idi. Anasına kömək edəcəyinə söz verib uzun-uzadı söhbətə başlamışdı. Sako onu ələ də anlamasa da dinləməkdə davam etmişdi. Arada Sako onunla mənim aramda nə baş verdiyini, niyə ayrıldığımızı soruşmuşdu. Okiyə də ələ bu lazım idi və əvvəldən də bunu gözləyirdi:

– Mina məni hər kəsə qısqanırdı, – deyə guya kədərlə söhbətə başlamışdı. – Hətta daha çox sənə. O ələ bilirdi ki, sən mənə aşiq olmusan və məni onun əlindən alacaqsan. Mən onu nə qədər inandırmağa çalışsam da dediyindən dönmədi. Dedi ki, sən sevməyi bacarmırsan və get-gedə atana bənzəyəcəksən. Hətta anana kömək etmək istəyimi də əvvəlcə ona bildirmişdim. O isə bu işə qarışmamağımı dedi. Mənə hətta səninlə bu barədə danışmağı qadağan etmişdi. Deyirdi ki, anan azad olarsa sən ona zərər vura bilərsən. Məncə o sənin ananı tez-tez ziyarət edirdi. Onların arasında görüş gizli olurdu. Anan dəfələrlə ondan xahiş edirdi ki, səni qorusun və imkan verməsin ki, sən atanın yolu ilə gedəsən. Sənin insanlarla bəzən kobud davranışın onu bu şübhələrə salmışdı.

Oki danışdıqca Sako qulaqlarına inana bilmirdi. Heyrət içində idi. Qəzəbdən üzü qızarmış və sıxdığı yumruğunda bütün damarları keyimişdi. O bilmirdi ki, Okiyə inansın, ya inanmasın? Beynini bu sual didməyə başlayanda qaçaraq oradan uzaqlaşdı.

Okiyə bu yetərli oldu. Şübhə onun ən birinci silahı idi. Zəhər kimi qana damcıladır və bütün vücudu necə bürüyəcəyinə zövqlə tamaşa edirdi. Sako nə edəcəyini bilmədən birinci mənə zəng edir. Mənim telefonum söndürülü olur. Bu onu daha da hiddətləndirir. Axırncı danışığımızdan neçə həftə keçsə də məndən heç bir xəbər olmaması onun şübhələrini bəsləyib böyüdür. O bu yalanlara tez inanır.

Okinin növbəti gəlişində isə o daha fərqli görünürmüş. Hər kəslə sərt davranır və müştərilərlə dalaşırmiş. İçindəki qəzəb yetərinəcə böyümüş və o, “atam kimi olmayacağam” deyə-deyə özünü daha da rəhmsizin birinə çevirmiş.

Oki üçün isə bu yeni oyun idi. O, Sakonu evinə aparır. Orada onu bir az da alovlandırır. Mənim harada olduğumu öyrənməyin əsl zamanı gəlib çatır.

O, üzünü Sakoya tutur və danışmağa başlayırlar:

– Kafenin bütün işlərini sənə yükləyib, özü isə sənə zəhmətlə qazandığın pullarla yəqin ki, hardasa indi əylənir.

Sako bir az da qəzəblənir:

– Bu, yalandır! – deyə qışqırır. – O, indi Cilianla atasının yanında...
...

Oki bunu gözləmirdi. Cilianın bu qədər irəli gedə biləcəyini təxmin etməmişdi. Deyəsən qardaşı o qıza ciddi anlamda vurulmuşdu və bu, heç də yaxşı deyildi.

Oki çox əsəbləşdi. Özünü əli-qolu bağlanmış halda hiss edirdi. Nə isə etməli və öz qənimətinə sonuna kimi sahib olmalı idi. İçki içmək istədi və Sakoya da təklif etdi. Sakonu sərxoş olana kimi içirdib bütün qəzəbini yataqda Sakoyla soyutdu. Səhər oyananda isə Sako özünə gələ bilmirdi. O anladı ki, gecə yaşanan olay onun bütün uşaqlığına son qoydu. Oki isə hələ də yatırdı. Sako utanaraq yorğana büründü. Okini oyatmadı. Hələ də gecə olanları xatırlamağa çalışırdı, amma alınmadı. İçki onun bu önəmli xatirəsini beyninə yazmağı unutmuşdu. Oki oyanıb ona tərəf baxmadan geyinməyə başladı. Sanki adi bir gün kimi davranması Sakonu təəccübləndirdi. Dedi ki, bu gecədən sonra biz daha ayrılı bilmərik və sevgiliyik. Sako xoşbəxt və həyəcanlı görünürdü. O inanırdı ki, Oki onu sevir. Minadan daha çox sevir. Oki onun düşüncələrini eşidəndə qəhqəhə çəkərək otağı tərk etdi. Sako bunun mənasını anlamadı. Tələsik geyinib onun arxasınca getdi və suallara başladı. “Bundan sonra necə olacaq?”, “Minaya bunu necə deyəcəyik?” kimi fərqli suallar Okini artıq bezdirməyə başladı. Ağlına gəldi ki, bu oyunu daha da əyləncəli hala gətirsin. Sakoya dedi ki, hər şeyi olduğu kimi Minaya desin. O, bildirdi ki, Mina bizi qısqanıb ayırmaq istəyəcək. Amma mən səndən əsla ayrılmaram. Sənin isə Minanı, yoxsa məni seçəcəyini bilmirəm. Qərarını ver və mənə mütləq bildir. Səndən səbirsizliklə cavab gözləyəcəyəm.

Oki Sakonu manipulyasiya edərək əlinə saatlı bomba verib yola salmışdı. Özü isə hazırlaşib başqa səmtə yola düşdü. Uzun zaman ziyarət etmədiyi atasının qapısını döyməyin artıq zamanı gəlmişdi.

Cilian tələsik yola düşüb məni axtarmağa başladı. O məni tapmalı və artıq hər şeyi anlatmalı idi. Bunu mənim yaxşılığım üçün gizlətdiyini anlamalı idi. Milanda elə də çox yeri tanımadığım üçün ağıma gizlənə biləcəyim bircə yer gəlmişdi: Duomo kilsəsi. Ağlamaq üçün yeganə təhlükəsiz yer bura idi. Kilsədə sənə kimsə “niyə ağlayırsan?” deyə sual verməz və sənin Tanrıya dua etməyinə mane olmaz. Bir kənarda oturub nə edəcəyimi bilmədən səssizcə ağlayırdım. Oturduğum yerdə başımı kilsənin sütununa söykəmişdim. Göz yaşları damcılayıb yerə tökülürdü. Artıq nə ölmək, nə də yaşamaq istəyirdim. Tək istəyim anamın lay-lay deməsi idi. Yorulmuşdum. İnsanlardan, yalanlardan, oyunlardan və özümdən yorulmuşdum. Bir azca belə taqətim yox idi...

Cilian məni gecəyə yaxın tapdı. Ağına gələn hər yerə baxmış, axırda buraya gəlmişdi. Yaxınlaşıb məni möhkəmcə qucaqladı. Mən hərəkətsiz halda ona tərəf baxaraq diksindim və qışqırmağa başladım. Sonra isə əllərim və ayaqlarımla onu itələyib, hönkürərək ağlayır və ona nifrət etdiyimi təkrarlayırdım. Cilian məni sakitləşdirməyə çalışsa da alınmırdı. Kilsədə olan rahib səse gələrək nə baş verdiyini anlamadan dua etməyə başladı. Dayanmadan dua edir və mənə yaxınlaşmağa qorxaraq mənim ruhumu şeytanın idarə etdiyini deyirdi. Cilian özünü itirimiş haldaydı. Mən dayanmadan qışqırır, rahib isə daha da yüksək səsle hansısa anlaşılmaz dildə dualar edirdi. Birdən Cilianın qolları üstünə yığıldı. Cilian dərhal məni qucağına alıb maşına apardı. Evə gələrək onu yatağa uzatdı. Atası çox narahat olmuşdu. Həm də günahkarlıq hissi onu incidirdi.

Cilian mənə öncə sakitləşdirici iynə vurub qapını kilidlədi. Atasını mətbəxə çəkib, məni kilsədə tapdığını və yenidən panikatak keçirdiyimi bildirdi.

– Səhərə qədər yatıb sakitləşəndən sonra ona hər şeyi bərabər danışırıq və bundan sonra o nə istəsə, onu edərik, – deyib atasını da yatmağa yolladı.

Bu yaşda bu qədər həyəcan onu yormuşdu. Elə otağına girmək istəyirdi ki, qapının zəngi çalındı. O, geri qayıtmağa məcbur olub qapını açanda gələn qonağa heyrlə baxdı. Qapıdakı insan isə birçə bunu dedi:

– Ata, mənim üçün darıxmamısanmı?

Okinin gəlişi gözlənilməz oldu. O, uzun müddəti atasına baş çəkmir hətta əlaqə belə saxlamırdı. Anasının isə adını çəkmək qadağan idi. Divanda əyləşib qardaşı və atasına iblis baxışlarıyla baxaraq yeni oyunlar planlaşdırmağa başlamışdı. Mənim burada olduğumu bilirdi, amma görə bilmirdi. Atası həyəcanını gizlədərək oğlu ilə hal-əhval tutub söhbətə başladı. Cilian isə susurdu. Okinin niyə məhz indi burada olmağı ona müəmmalı idi. Mən oyanmamış nə isə etməli və Okini bu evdən uzaqlaşdırmalı idi. Oki isə getmək istəmirdi. Yorğun olduğunu deyib dincəlmək istədiyini bildirdi. Otağına çıxdı. Qapı kilidli olsa da, açar qapının üstündə idi. Qapını açanda heyrdən gözləri böyüdü. Otaq boş idi. Dolablar, divarda olan ailə fotoları, beş yaşında anasına hədiyyə etdiyi rəngarəng qələmlərlə çəkilmiş rəsm və başqa əşyaları yox olmuşdu. Ailə onu öz arasından silmişdi sanki. Bu onu hiddətləndirdi, qəzəbini və nifrətini iki dəfə artırdı. Əvvəlcə məni tapmalı idi. Səssizcə otaqdan çıxanda

atası ilə Cilianın qonaq otağında nəyisə qızğın müzakirə etdiyini eşitdi. Əlbəttə mövzə o idi amma bu onu narahat etmirdi. Nə istəyirlər etsinlər, bu onu dayandıra bilməzdi. Qərribə olsa da, sanki mənim qoxumu hiss edirdi. Cilianın otağına yaxınlaşdı. Qapının dəstəyini əydi, amma açılmadı. Kilidli olduğunu anlayıb qapının açarını yavaşca buraraq açdı. Səssizliyini qoruyaraq içəri daxil oldu. Qaranlıq olsa da, gecə lampasının zəif işığı ona yetərli idi ki, axtardığını tapa bilsin. Yatağa yaxınlaşdı. Mən yuxuda idim. Daha da yaxına gəlib nəfəsimi qoxlamağa başladı. Bədənimin ətri eyni idi. Çibindən kiçik parfüm şüşəsini çıxardıb boynuma vurdu. Parfümün iyi dərimin ətri ilə qarışdıqca ecəzkar bir qoxu otağa yayılmağa başladı. Bu onu sərxoş edəcək qədər bihuş edirdi. Əlində olsaydı dərimdən qopardıb özü ilə gəzdirər və bu heyvətəməz həzzdən bircə an ayrı qalmazdı. Onun hələ mənimlə bağlı planları çox idi. Bu artıq oyun deyil, onun ruhunun qidasına çevrilmişdi. Mən ona aid idim. Yatağa yaxınlaşıb üzərimə əyildi. Bu an mən yuxumda kabus görürdüm və yataqda çırpınmağa başladım. Sanki Okini hiss edirmiş kimi qıvrılır, çabalayır və qurtulmağa çalışırdım. Amma Oki mənim üstünə uzanmış və dodaqlarıma xəfifcə toxunmağa başlamışdı. Bu an gözlərimi qorxu ilə açıb, gözümün düz qabağında Okini görüb dəli kimi çırpınmağa başladım. Onu üstümdən atmağa çalışsam da alınmırdı və dodaqlarımı ondan ayıra bilmirdim. Oki daha sərt yapışaraq məni öpür və nəfəsimi kəsirdi. Boğulduğumu hiss edir və bunun yuxu deyil, gerçək olduğunu anlamağa başlayırdım.

Qəflətən Oki geriye yıxıldı. Cilian onu itələyib yerə atmışdı. Oki özünə gəlib nə olduğunu anlayana kimi Cilian yenidən ona hücum çəkmiş və otaqdan bayıra çıxarmışdı. Otağın qapısını kilidləyib açarı

cibinə qoydu. Atası Okini çəkib evdən çıxarmağa çalışsa da gücü çatmadı. Cilianla bərabər onu qonaq otağına gətirməyi bacardılar, amma qəzəbini soyuda bilmədilər. Mən hər şeyi eşitsəm də qımıldana bilmirdim. Sanki bədənəm iflic olmuşdu. Gözlərimdən yaş, bədənimdən soyuq tər axırdı. Cilian Okini zorla divana oturtdu və sakitləşdirməyə çalışdı:

– Oki, sən mənə söz vermişdin ki, – deyər tövşüyə-tövşüyə danışmağa başladı, – Minanı mənə verəcəksən və bir daha ona əsla toxunmayacaqsan. Sən buna razılıq vermişdin. İndi isə ondan uzaq durmursan. Sən onu məhv edirsən, mən isə bunu düzəltmək üçün əlimdən gələni edirəm. Sən ətrafında olan hər kəsə zərər verirsən. Bütün qadınlara nifrət edirsən və sənə dəyər verən hər kəsi incidirsən. Cəza verirsən. Amansız və rəhmsizsən! Artıq bəsdir! Bu qəzəbini soyut və özünü xoşbəxt etmək üçün bir gözəl həyat qur.

– Ah, Cilian, – deyər Oki, qəzəblə, həm də açıq-aşkar hiss olunan rişxəndlə cavab verdi, – səni incitmək istəməzdim, amma dünya sənin düşündüyün kimi möhtəşəm deyil. Sən istədin və sənin oldu. Amma mən ilk dəfə yanıldım. Bax mən kiçik səbəblərlə gülə bilirəm, amma əbədi xoşbəxtlik üçün böyük səbəbkara ehtiyacım var. Bu da odur. Mən özümü xoşbəxt etmək üçün səbəblər yaratmaqdan yoruldum. Səbəbkar mənim üçün doğulub və mənim üçün yaşayacaq və gərəkersə mənim üçün öləcək, – sözünü bitirib acı-acı gülməyə başladı.

Atası Okidən getməsini rica etdi. Onun halı yaxşı deyildi. Oğullarının mübahisəsi onu əzirdi. O, bir neçə ay öncə oğullarının heç birinin xəbəri olmadan həkimə getmiş və ürəyində yaranan problemlərə görə ciddi müalicə almışdı. Ona stress və güclü həyəcan

keçirmək çox zərərli idi. Ürəyi daha gənc yaşda olduğu kimi sağlam döyünmürdü. İndi isə bunu hiss etdirməməyə çalışsa da artıq alınmırdı. Ailədə olanlar, həyat yoldaşının başına gələnələr və oğlunun yaşadıkları onun üçün dözülməz yük idi. Minanın da bu qurbanlardan birinə çevrilməsini istəmirdi. O buna görə hər zaman özünü və atasını günahlandırır. Sanki atası bunu anlayırmış kimi qarşısını almaq üçün nəvəsi Oki ilə özü məşğul olur və onu dayandırmağı bacaran yeganə insan idi. İndi isə onun həyatda olmaması çarəsizlik gətirirdi. Bəlkə də Oki lənətli doğulmuşdu. Bu sirri kimsə bilmirdi, əlbəttə ki, məzarda yatan atasından və hindli qaridan başqa. O qarı isə daha əvvəl ölmüşdü.

Oki hələ də sakitləşə bilməsə də Cilianın son sözü onun çıxıb getməyinə səbəb oldu. Cilian dedi ki, anasına olan qəzəbini artıq heç bir qızdan çıxmasın. Mina anası deyil və ona bənzəməsi eyni insan olduqlarını demir. Anasını bağışlasın və içindəki nifrəti artıq söndürsün.

Oki buna heç bir cavab vermədən qalxdı və qapıya yaxınlaşaraq evi tərk etdi. Bunu daha çox gözlərinin yaşadığını gizli saxlamaq üçün etdi. Dərhal maşınına minib yaxınlıqdakı mağazadan bir neçə içki aldı. Dəniz kənarına sürüb huşunu itirənə qədər dayanmadan içdi. İçi soyumurdu. Özü ilə bacarmırdı. Anasına nifrətini və ona olan sevgisini artıq idarə edə bilmirdi. Dənizlərə yalvarmağa başladı. Zamanın geriye axmasını istədi. Hər şeyin başladığı ana. Doqquz ay yatdığı yuxuya yenidən qayıtmaq istəyirdi. Anasının ona ən yaxın olduğu o an hələ doğulmadığı an idi. Lənət olsun ki, o doğuldu. Doqquz aylıq yuxudan oyandı. Hər şey bundan sonra başladı. Atasından bağını zorla kəsdilər. İllərlə ayrı saldılar. Sonra anası onu tərk etdi. Axan zaman, xoş olan hər şeyi aldı. O da hər kəsin

gülüşünü alacaqdı. Tanrının ona qadağa etdiyi gülüşü o da hər kəsdən sovurub içinə çəkəcəkdi. Dayanmayacaq, doymayacaqdı.

Cilian atasının halının dəyişdiyini gördü. Onun qoluna girib otağına apardı. Atasının dərman qəbul etdiyini bilmirdi və bu sirr bu gün açıldı. Ata pıçıltılı səsle oğlundan dolabçada olan kiçik şüşədəki ürək həblərini istədi. Ciliani bu daha da üzdü amma bunu müzakirə etmək vaxtı deyildi. Atasını sakitləşdirib otaqdan çıxaraq qapını örtdü. Dərhal mənim otağıma qaçdı və açarı cibindən çıxarıb qapının kilidini açdı. Mən yataqda hərəkətsiz uzanıb ağlayırdım. Gözlərimdən axan yaş bütün yastığı islatmış və dodaqlarımdakı qan qurumuşdu. Cilian Okini geri itələdikdə qızın dodağından bərk yapışaraq dişləmişdi. Cilian tez məni yataqda dikəldib silkələməyə başladı. Mən özümə gələ bilmirdim. Getdikcə hönkürtüm güclənirdi. Cilian dərhal məni qucağına alıb otaqdan çıxartdı. Maşına gətirib evdən uzaqlaşmaq üçün mühərriki işə saldı. Hara gedəcəyini bilmədiyindən öz çalışdığı klinikaya apardı. Psixoloq və psixaterapevtlərlə uzun müzakirələr etdi. Mən özümü çox pis hiss edir və klinikadakı otaqların birində sarsıntı içində uzanlı halda qalmışdım. Bir neçə analiz və müayinələrdən sonra artıq məni tək buraxan həkimləri Cilian əvəz edirdi. Yaşadığım şok və stressdən özümə gəlməyimi gözləməkdən başqa çarəsi yox idi.

Bir həftə belə davam etdi. Həm atasının halı, həm də mənim durumum onun da vəziyyətini gərginləşdirmişdi. Səbirli olmağa çalışsa da bacarmırdı. Bu qədər çətinlik və çarəsizlik onu gücsüzləşdirmişdi. Qorxusu isə daim artırdı. Okinin növbəti addımı nə olacaqdısa Cilian tək savaşımağa məcbur olacaqdı. Atası tez-tez

xəstəxanaya gəlir və mənə baş çəkirdi. Mən hələ də danışmır və hərəkətsiz yatırdım. Okidən isə xəbər yox idi. Bu hər ikisini qorxudurdu. Cilian qərarını vermişdi. Məni əsla onun əlinə verməyəcək və əlindən gələn qədər onun qarşısını alacaqdı. Hətta sevdiyi qardaşına zərər verməli olsa belə bunu etməli idi. Artıq Cilian da qəzəbli və soyuqqanlı olmağa başlamışdı.

Oki səhərə qədər dəniz sahilində suların arasında addımlayaraq içki içib dəli kimi hayqıraraq yuxuya getdi. Gözünü açanda özünü maşına söykənmiş və islanmış geyimində gördü. Ayağa qalxıb əynindəki elə oradaca çıxardıb atdı. Maşına oturub quru paltar geyindi. Yola çıxıb yenidən Luqanoya qayıtdı. Nə edəcəyini bilirdi. Yarımçıq qalmış bir neçə işini sona çatdırmalı idi. İlk qurbanı isə bu dəfə də Sako oldu. Onu yenidən görüşə çağırdı. Və bu dəfə ona anasının həbsdə intihar etdiyini bildirdi. Dedi ki, o, qızının atası kimi olacağına artıq əmin olub və buna dözə bilməyib özünü asıb. Bunu eşidən Sako dəliyə dönərək ağladı və atasını lənətləyərək qarğış etməyə başladı. Amma Oki ona dedi ki, bunların hamısını onun anasına Mina çatdırıb. Gərək Sako tezliklə Mina ilə görüşüb ondan hesab soruşsun. Gözünü qəzəb bürümüş Sako dəfələrlə Minaya zəng etsə də heç bir cavab almadığına görə ona da söyüşlər yağdırmağa başladı. O, Minanı və öz atasını dayanmadan lənətləyir və küfrlər edərək onlara qarşı nifrət yağdırırdı. Oki isə bir an hiss etdi ki, təhqirlərə dözmür və sanki qız onun anasını söyür. Sako isə susmurdu. Oki onu öz evinə apardı və sakitləşdirmək üçün yenidən içkilərə qərq etdi. Bir neçə gün o, Sakonu öz evində gizlədərək onun üçün son sürprizini hazırlayırdı. O artıq yetərindən artıq bezdirməyi

bacarmışdı. Və budur onun üçün hazırladığı surprizin zamanı gəlmişdi.

Mən on gündən çox belə qalandan sonra yavaş-yavaş özümə gəlirdim. Həkimlər psixoloji durumumun ağır olduğunu bildirmişdi. Sonuncu panikatak məni tamamilə çökmüş və düşdüyüm bataqlıqdan çıxmaq üçün əsla səy göstərməyə təqətim qalmamışdı. Cilianın atasının da halı yaxşıya doğru getmirdi. Onu da xəstəxanaya yatırtmalı oldu. Hər şey üst-üstə yığılırdı və Cilian bunun öhdəsindən tək necə gələcəyini bilmirdi. Atasına gələn son telefon zəngi ona ağır zərbə oldu. Cilian bunu görüb son dəfə Okini atası ilə görüşə çağırmalı oldu. Cənab Jafar artıq iki dəfə ürək infaktına qalib gəlsə də həyatı incə bir ip üstündə dayanmışdı. Oki ilə danışmağı isə özü istəyirdi. Onun artıq hər şeyi öyrənməsi mütləq hala çevrilmişdi. Onu dayandırmağın yeganə yolu bu idi. Cilian atasının istəyini yerinə yetirdi. Mən onun çalışdığı klinikada, atası isə Milan dövlət xəstəxanasında olduğu üçün bizim qarşılaşmağımız qeyri-mümkün idi. Oki gəldi. Bu gəlişində yeni qələbə qazanmış hökmdar kimi bir siması var idi. Cilian onun daha kimləri məhv etdiyini bilməsə də qardaşını tanıyır və bu məğrur duruşun arxasında hansısa bir zülmün dayandığını hiss edirdi. Oki səssizcə atasını dinləməyə başladı.

– Oğlum, mənim bu dünyadakı zamanım bitir, – cənab Jafar astaca dedi. – Sənin babanın yanına getməyə hazırlaşırım. Bilməli olduğun çox şey var. Mən səni və qardaşını çox sevirdim. Səni ailəmizdən ayır salmaq isə mənim üçün ağır qərar idi. Baban qorxurdu ki, sən bizə zərər verə bilərsən. O illərlə sənin tərbiyəni öz üzərinə götürmüşdü.

Səni qorumağa çalışırdı. Səni səndən qorumağa çalışırdı. İllər öncə hindli qarı babana demişdi ki, onun qanını daşıyanlardan biri, hər kim olacaqsız lənətli olacaq. Əvvəlcə mən buna inanmadım, amma illər sonra sənənin normal bir uşaq olmadığını gördüm. Baban sənə uzaqlara göndərməyə bizi məcbur etdi. “Onun içində iblis yatır” deyirdi. Əgər bu iblis oyanarsa ilk öncə öz qanına və sonra isə ətrafında olanlara zərər yetirəcək. Sən uşaq olanda balaca itin vardı, yadıncadımı, o bir gün yoxa çıxmışdı. Sən onun üçün çox ağlamışdın. Əslində o iti sən özün öldürmüşdün. Baban bunu bizə danışanda artıq səndən qorxmağa başladığ. Sonra məktəbdə öz yoldaşını intihara sürükləmişdin. Ona nə demişdinsə, bu addımı atmağa məcbur olmuşdu. Sən yaxşı insan olmalı idin. Biz bunun üçün çox çalışırdıq. Amma bacarmadıq. Sən içindəki iblisi ram edə bilmirsən və Tanrıdan küsmüsən. Sənə bir əmanətim var, – əlini uzadıb ona bir zərf verdi, – mənim səndən gizlədiyim bunlar idi. Və daha önəmli olanı sənə Cilian göstərəcək...

Oki zərfi alıb otaqdan çıxdı. Gözünə heç nə görünmürdü. Atası haqlı ola bilməzdi. Yox, o pis insan ola bilməzdi. Sevimli itini öldürə bilməzdi. Məktəbdə baş verən intihar hadisəsi onun günahı ola bilməzdi. O sadəcə düşüncələrini demişdi. Aşağı tullanmaq qərarını sinif yoldaşı özü vermişdi. Balaca uşağın ruhu təmizdir və o heç kimə zərər verə bilməz. Onlar məni sevmədikləri üçün vicdanları rahat olsun deyər bütün günahlarını mənə yükləyirlər. Maşına oturub zərfi gözdən keçirməyə başladı. Köhnəlmiş zərf saralmış və əzilmişdi. Açıb oxumağa başladı:

“Babadan nəvəyə.

Əziz balam Oktav. Mənim adını daşıyan və mənim qərarlarımın qurbanı olan nəvəm. Məni bağışla. Mən səni çox sevirdim. Bu sevgi mənə böyük yanlışlar etdirdi. İnsanların səni incitməsindən və zərər yetirməsindən qorxurdum. Mən atanı da qorumağa çalışdım amma o, qəlbində yanlış duyğular bəsləyərək adıləşdi. İnsanların rəhmsizliyini bilirdim və sənin bu vəhşilərin qurbanı olmağına əsla imkan verə bilməzdim.

Sənə inanılması çətin olan bir hadisə danışacağam. Nənənlə biz övlad həsrəti çəkirdik. Nənənin bətnində körpənin ömrü 8 ay olurdu və sonra ölü doğulurdu. Biz çarəsiz qaldığımız an qarşımıza o qadın çıxdı. Mənə bildirdi ki, onun verəcəyi məlhəmlərlə sağlam övladımız doğula bilər. Biz nənənlə onun hər dediyini etdik və atan doğuldu. Onun dünyaya gəlməsi üçün o qadın hər şeyi etmişdi və adını da o qoydu. Sonra isə mənə bildirdi ki, mənim qanıma daşıyanlardan birini insanlar rədd edəcək, intihara sürüklənəcək. Bu sanki lənət kimi idi. Mən atanı qorumağa çalışdım amma hiss edirdim ki, seçilmiş o deyil. Sən doğulanda isə içimdə əminlik yarandı. Səni özüm tərbiyə edib böyütməli idim. Kimsə səni məndən daha yaxşı tərbiyələndirə bilməzdi. Onlar sənə insanlarla şən və mehriban davranmağı, kimsəyə əsla pislik etməməyi, əgər ki, sənə qarşı yanlış edilərsə buna əsla pisliklə cavab verməməyi öyrədirdilər. Mən isə gələcəyin üçün qorxurdum. Səni incidəcək və əzabla öldürəcəkdilər. Mən buna razı ola bilməzdim. Buna görə də səni evdən uzaqlaşdıraraq məktəbə göndərdim. İllərlə tək qalmalı və ayaq üstə dayanmağı öyrənməli idin. Sənə hər zaman rəhmsiz ol deyirdim. Birinə qarşı kiçicik belə olsa duyğularınla təslim olub geri çəkilməli olsan dərhal səni incidəcək və hətta öldürəcəkdilər. Mən özümü sənin ruhunda yaşadır, sənin qəzəbinlə daha da güclənirdim. Nə

etdimsə səni qorumaq üçün etdim. İlk dəfə səni zorla küçüyünü döyüb öldürməyə məcbur etdim. Bu sənin mərhəmət və zəiflik hisslərini məhv etməyə və həm də ailənin gözündən salmağa yetərli oldu. Onlar səndən uzaq qalmaq istəmədikləri üçün buna əl atmağa məcbur oldum. Çox sevilən bir övlad olmağın mənim işimi çətinləşdirirdi. Oktav, məni anla və əfv et. Tək məqsədim səni qorumaq idi. İçindəki insanlığın səni məhv edəcəkdə. Buna mane olmaq üçün əlimdən gələni etdim. Sən bu sətirləri oxuyanda mən artıq məzarda olacağam. Səni çox sevirəm. Bağışla...”

Oki məktubu bir neçə dəfə oxuyub yenidən zərfinə qoydu. Ailəsindən ayrı qalmağının səbəbi, deməli, babasının cahilcəsinə hansısa ağilsız qarıya inamına görə imiş. Onun illəri sırf babasının inancına görə qurban getmişdi. Sevgisiz və tənha həyatını çox sevdiyi, öz qəhrəmanı bildiyi babası məhv edibmiş. Niyə bu məhz onun başına gəlmişdi? Cilian da seçilmiş ola bilərdi, amma babası öz adını Okiyə verərək bütün təcrübələrini onda sınağa başlamışdı. İnsanlara nifrət, amansızlıq və qəddarlıq öyrədirdi. Yıxılmamağı, yığılanda kimsədən kömək gözləməməyi, başqa birinin isə yıxıldığını görəndə onu taptalayıb keçməyi hər gün fərqli hekayələrlə beyninə yeridirdi. Axı o belə doğulmamışdı. O əlinə balta alıb sevdiyi balaca itinin başını əzmək istəməmişdi. “Məni qorumaq üçün, məndən zalım, cani yaratması məni qorumayacaqdı. İnsanlar məndən qorxur. Mənə tabe olur və asılı hala gəlirlər. Babam məndən dünyanı idarə edən bir zalım hökmdar yaratmaq istəyirmiş. Və o bunu bacarıb. Mən artıq dəyişə bilmərəm. Mən özümü sevirəm və hamı da məni sevēəcək!” –Oki düşüncələrini toparlaya bilmirdi və geriye – gəmisinə qayıtdı.

Cilian mənim özümə gəlməyimi və yaxşılaşmağımı gözləməli oldu. Bu uzun zaman alsa da, nəhayət özümü daha yaxşı hiss etməyə başladım. Cilian mənə hər şeyi danışmalı idi. Amma bunu daha sakit və məni incitmədən anlatmaq istəyirdi. O, məndən xahiş etdi ki, ona son şans verərək hər şeyi anlatmasına izin verim. Mən daha sakit idim və ağılımda yaranan suallara artıq doğru cavablar istədiyimdən onunla razılaşdım. Müalicəni evdə davam etməyin daha yaxşı olacağını deyən həkim bizi evə yola saldı. Mən dərhal düş qəbul etmək istədim. Cilian vannaya su doldurub çıxdı və mən suya girərək klinikanın bütün abu-havasını və qoxusunu yuyub təmizlədim. Bir neçə saat sonra qonaq otağında divanda dinməz oturmuşduq. Cilian söhbətə başladı. Birinci şəkilləri mənə uzadıb, Okini və anasını göstərdi:

– Bu bizim ailəmizdir. İllər öncə xoşbəxt idik. Oki ailənin ən sevimlisi idi. İnternat məktəbdə oxumağa getdiyi dönəmlərdə hər şey dəyişməyə başladı. Atam və anam bir-birini çox sevirdilər. Elə indi də. Babama görə tez-tez aralarında mübahisə yaranırdı. Anam Okiyə çox bağlı idi, hətta mənə bəzən elə gəlirdi ki, məni dünyaya sırf Okinin yoxluğunda onu əvəz edən bir surəti kimi gətirib. Amma babam onlara hər zaman mane olur və Okini bacardığı qədər uzaq tuturdu. Ailənin hər bir üzvünün heyran olduğu Oki illər sonra bu ailənin qatilinə çevrildi. Etdiyi pisliklər öncələr elə də ciddiylə alınmasa da, zaman keçdikcə o daha çox zərərlər verməyə başlayırdı. İnsanlara və heyvanlara rəhm etmir, onlara qəddarcasına zərər yetirə bilirdi. Ona görə məktəbdə bir uşaq intihar etmişdi. Kimsənin sözünə önəm vermirdi və heç bir hərəkətini yanlış bilməyib deyirdi ki, hər kəs layiq olduğunu almalıdır. O Tanrıya inanmırdı. Deyirdi ki, cənnət və cəhənnəm elə bu dünyadır. İnsanlara gərəkersə mələk,

gərəkərsə iblis olacaq qədər özünü qüdrətli sanırdı. Hər dəfə dənizə yaxınlaşanda daha da qüdrətlənirdi. Onun üçün tək gerçək canlı dəniz idi. Qalan hər nə və kim var idisə onu dənizə qurban etməyə hazır idi.

Mina, o, anama nifrət edirdi. Bu nifrəti onu daha da vəhşiləşdirirdi. Anam onun etdiklərindən illərlə ağır stresslər yaşadı. Gündən-günə özünü günahlandırır, əzab çəkirdi. Okini özü böyütsəydi və babamdan uzaq tuta bilsəydi indi övladı belə bir məxluqa çevrilməzdi. Atam nə qədər çalışsa da, anama kömək edə bilmədi. Hər gün daha çox peşmanlıq və babama olan nifrətini atama püskürürdü. Dözməyib intihar etdi. Amma son anda onu xilas edə bildim. O mənim qucağımda qan içində uzanmışdı və mən o an bunu görməsəydim anam indi həyatda olmayacaqdı. Onu xilas edərkən əlində sıxdığı Okinin körpəlik əlcəyi hələ də gözümün önündədir. Anlıyırsanmı məni?

Sonra onu psixoloji dispanserə yerləşdirməli olduq. Sadəcə onun xəyalı ilə danışır və ona sonu xoşbəxt bitən nağıllar oxuyurdu. Həkimlər anama şizofreniya diaqnozu qoydular və onun sağalmaq ümidi günbəgün azaldı. Biz anamı Okidən uzaq tutmağa qərar verdik. Bu onların ikisi üçün də ən doğru yol idi. Okini inandırmalı olduq ki, anamız bizi atıb başqası ilə xoşbəxt yaşayır. Anam sənə kimi çilli və qızıl saçlıdır. Buna görə də o sənə belə bağlıdır. Həm sevir, həm də nifrət edir. Sanki anama vermək istədiyi cəzanı sənə yaşadır.

Mən də Ciliana Oki ilə ilk tanışlığım haqqında danışdım:

– O sırf mənim əlim toxunan yemək və kofe istəmişdi. Deməli, anasına tək oxşarlığım görünüşdə deyil həm də əlimin ləzzətində imiş.

Mən yavaş-yavaş nə isə anlamağa başlayırdım. Və növbəti sualı verdim:

– Bəs sən mənim həyatıma niyə gəldin?

– Mən ilk dəfə onun sənin kafənə gəldiyini görməmişdim. Bu taleyin bir təsadüfüdür. Əvvəlcə sən mənim evimin yaxınlığında azıb soyuqdan donmuşdun. Sənin mənə gətirdiyin rulet yadındadırmı? Bax mən ona heyran qaldım və sənə böyük güllərdən büket bağlatdırıb təşəkkür etməyə gəldim. O an sizi gördüm və geri dönməyə məcbur oldum. Sonra anladım ki, səninlə onun arasında olan nədirsə bu adi bir tanışlıq deyil. Bu dəfə sənin intihar etməyin və mənim həmin gecə növbədə olmağım. Sanki səni mənə Tanrı hər fürsətdə yollayırdı. Mən Oki ilə danışib səndən uzaq durmasını istədim. O bunu bir müddət edə bildi, sonra isə yenidən qana susamış vampir kimi canı səni çəkdi. Mən səni qorumağa çalışsam da onu dayandıрмаğın mümkün olmadığını bilirdim. Atam hal-hazırda dövlət xəstəxanasında yatır. İllərin yorğunluğu onun ürəyinə ağır yük olub. Babam Okinin bu halı ilə fəxr edərək dünyasını dəyişdi. Amma nə biləydi ki, yanılib və dünya üçün təhlükəli bir kabus yaradıb. Mən ona nə qədər qəzəblənsəm də, əminəm ki, onun başqa cür böyümək imkanı olsaydı əsla belə adam olmazdı.

– Cilian, sənin evindəki qara qapılı otaqda nə olduğunu bilmək istərdim, – mən sakitcə dedim.

Cilian ayağa qalxıb əlimdən tutdu və arxasınca çəkdi. Maşına əyləşib Luqanoya yola düşdük. Artıq heç bir sirr qalmayacaqdı.

Artıq qara qapının qarşısında dayanmışdıq. Cilian şifrəni yığıb qapını açaraq məni içəri dəvət etdi. İçəridə olanlar məni təəccübləndirsə də, anlamaqda çətinlik çəkirdim. Cilian anlatmağa başladı. İllər öncə anasının durumu pisləşəndə Okinin bütün əşyalarını atası evdən atmaq istəyib. Cilian isə dərhal hər birini toplayaraq dostunun evindəki zirzəmidə gizlədib. Sonralar Luqanoda özünə ev kirayələyəndə bütün əşyaları bura daşıyıb otağı yenidən eyni şəkildə canlandırıb. Cilian istəmiş ki, xatirələrində ailəsi parçalanmış və məhv olmuş qalsın. Mən otağa tam göz gəzdirib geri döndüm və otaqdan çıxmağa hazırlaşdığımız vaxt qapıda dayanan Okini gördük. Onun gözlərindən yaş axırdı. İkimiz də yerimizdə donub qalaraq ona baxırdıq. Oki isə bizə fikir vermədən gözünü öz əşyalarından çəkə bilmirdi. Yanımızdan ötüb içəri keçdi və əlini yatağında gəzdirməyə başladı. Bu otaq onun günahsız və məsum günlərindən qalan tək yer idi. Kimsənin onu incitmədiyi və onun da kimsəyə əsla zərəri dəyməyəcəyi bir dünyası idi. Yatağının yanından asılmış, atası, anası, qardaşı və özünün gülümsədikləri fotosəkli əlinə aldı. Oturub şəklə uzun-uzadı baxandan sonra yatağa uzanıb şəkli qucaqlayaraq gözlərini yumdu.

Cilian qolumdan tutub məni səssizcə otaqdan çıxartdı. Qapını örtüb onu orada tək buraxmağın daha doğru olacağını düşündü. Bəlkə xatirələr onu yumuşalda bilərdi. Kim bilir? Axı dünyaya heç kim pis insan kimi gəlmir. Onu bu hala gətirən yaşadıqları və zamanından tez öyrəndikləri idi. Yanlış sevmək bəzən fəlakətlərə gətirə biləcək qədər fəsadlı ola bilər. Ona kömək etmək lazım idi, Ciliandan başqa kimsə buna qadir deyildi.

Oki gecəyə kimi orada qaldı. Birdən gözlərini açıb əlindəki fotonu yerə çırpdı. Baxışları nifrətdən qan çanağına dönmüşdü. Bütün inancları sarsılmış, sevdiyi qəhrəmanları yerini qatillərə vermişdi. Yaşarkən onu insanlardan daha qüdrətli bir varlığa çevirmiş babası indi onu iblisə çevirdiyi üçün əfv diləməyə çalışmışdı. Dünyanı idarə edə biləcək qədər qüdrətə sahib və ideal biri olduğunu düşünərkən, hər şey darmadağın olaraq başına uçmuşdu. Qarmaqarışıq düşüncələrlə sürətlə Cilianın evindən çıxdı. Bir müddət dənizdə qalmalı və edəcəyi növbəti həmləni düzgün qərarlaşdırmalı idi.

Mən kafeyə baş çəkmək istəyirdim. Cilian isə məni tək buraxmaq istəmir və yanımdan bir addım belə çəkilməyərək qorumağa çalışırdı. Mən tək qalmaq istədiyini bildirib, onunla soyuq davranaraq sağollaşıb oradan uzaqlaşdım. Kafeyə piyada gələcəkdim. Həm hava almaq istəyir, həm də səssizlikdə düşünməyə ehtiyac duyurdum.

Kafeyə çatdım. Gördüyüm mənzərə məni sarsıtdı. Kafenin işıqları sökülü və qapıları bağlı idi. Sako buranı idarə edəcəyini demişdi. Bəlkə də artıq gec olduğu üçün hamı evə getmişdi, amma kafenin önündəki kiçik küçə lampaları hər zaman yanılı olurdu. İndi isə zülmət idi. Kafenin qapısını açdım. İçəri soyuq idi və qorxunc görünürdü. Hər yer toz içində idi. Bu o demək idi ki, bura uzun zamandır qapalıdır. Sakoya zəng etdim. Amma tapa bilmədim. Orada işləyənlərlə əlaqə saxlayıb nə baş verdiyi ilə maraqlandım. Öyrənə bildiklərim bu idi ki, Sako son həftələr müştərilərlə çox kobud rəftar edirmiş. Hətta bəzilərinə hücum edib. Onun insanlara qarşı bu cür davranışının səbəbini başqaları anlamasa da mən

təxmin edə bilirdim. Amma bunun niyə məhz mən burada olmadığım zaman baş verdiyini anlamadığımdan yenidən ona zəng etməyə başladım. Olayları bir də onun dilindən eşitmək daha doğru olardı. Onun birdən-birə yoxa çıxması hamı üçün müəmmalı idi. Evdə deyildi və telefonu sönülü idi. Kimsə onu görməmişdi və sanki belə bir adam heç bir zaman olmamışdı. Kafenin açarı onda olduğu üçün o yoxa çıxandan sonra kafeyə heç kim gələ bilməmişdi. Artıq on gündən çox imiş ondan xəbər yox imiş.

Nə edəcəyimi bilmədiyimə görə evə getmək üçün kafeni kilidlədi. Evimin qapısına yaxınlaşıb açarla açdım. İşıqları yandırmaq istəyəndə sanki mənə soyuq bir nəfəs toxundu. Mənə elə gəldi ki, evdə kimsə var. Ürəyimin döyüntüsü bütün səssizliyi poza biləcək qədər güclü eşidilirdi. Ayaqlarım əsməyə başladı. Telefonumun fanarını yandıрмаğa macal tapıb ətrafa göz gəzdirdim. Evdə kimsə gözümlə dəyməsə də yenə də qorxurdum. Yavaş addımlarla cərəyan saygacına yaxınlaşıb yoxladım. Uzun müddət evdə olmadığım üçün saygacı bağlamışdım. Bunu gec xatırladım. Hər şey qaydasına düşməyə başladı. Rahatlaşıb yatağıma uzandım. Səhərə qədər kabuslarla dolu yuxularla qan-tər içində dəfələrlə oyansam da, yenidən yuxuya gedirdim. Nəhayət səhər günəşinin doğduğunu görüb başını yorğanın altından çıxartdım.

Nə istədiyimi bilmirdim. Gücüm tükənmiş, təqətim bitmişdi. Ağlamaqdan yorulmuş, yorulmaqdan ruhum və cismim məhv olmuşdu. Yaşadığım hər nə idisə, ruhumu incidirdi və dayanmaq istəmirdi. Ölə bilmir, yaşamağıma da izn vermirdi. Gecəyə kimi dayanmadan düşündüm. Suallarına cavabdan çox bu kabuslardan çıxış yolu axtarırdım. Cəsarətli olmalı idim. Qorxulardan nə qədər qaçsam, mənə o qədər də çoxtəqib edəcəkdi. Buna “Dayan!” deməyin

zamanı gəlib çatmışdı. Ağlıma bir şey gəldi. Qorxularım ilə üzləşmək. Gecə evimdəki bütün aynaların üzərindəki örtükləri açdım. Qarşısına keçib gözləməyə başladım. Nəfəsim hər an kəsilə bilərdi. Ürəyim çırpınır və dodaqlarım quruyurdu. Gözlədiyim an gəldi, amma bu dəfə kabuslar daha fərqli göründü. Aynada əvvəlcə öz kabusumu gördüm. O gülümsəyir və çiynlərini sığallayırdı. Sonra Oki gəldi. Kabusu saçlarını qoxlayırdı və sonra ikisi də yoxa çıxdı.

Özümü daha yaxşı hiss etməyə başladım. Sağalırdım. Qorxularım ilə savaşımaq məni qalib edir və normal insana çevrilməyə köməkçi olurdu. Cilian mənim üçün əlindən gələni etmişdi və onu bağışlamalı idim. Hiss edirdim ki, nə qədər Cilian var, Oki məni incitməyəcək. Onun üçün ən önəmli insan tək qardaşıdır. Bütün əşyalarını qoruduğu üçün daha güclü bağlarla qardaşına bağlanmış oldu. Bundan sonra mənim də həyatım qaydasına düşəcəkdi. Bu hisslər mənə ümid verirdi. Gözlərimi yumub öz içimdəki “Mən”i səslədim. Göz qapaqlarım ağırlaşmağa başlayırdı. Tez gözlərimi açanda onu qarşımda gördü. Gülümsəyirdi. Sonra isə Okini gördüm. Oki “O”nu saçından tutub sürüməyə başladı. Mən ona tərəf gedərək kömək etmək istəyəndə arxadan kimsə onu tutdu. Bu daha çirkin Oki idi. Otaqda Okilərin ruhları dolaşmağa başladı. Hər biri mənə və onunkabuslarıma işgəncə verməyə çalışırdı. Mən qışqırsam da səsimi kimsə eşitmirdi. Əllərimi zəncirlədilər, ayaqlarımdan yapışib sürüməyə başladılar. “O”nlar və “mən”lər çoxalırdı. Ağrı hiss etmirdim, amma bədənəm hisslərə bölünür və evin hər tərəfində qan gölməçələri yaradırdı. Bu kabus idisə bitməli idi. Əgər gerçək idisə, o zaman kabusa çevrilib bitməkdən başqa çarəsi yox idi. Nədirsə tez bitsin deyərək çabalayarkən gözlərimi yumdum. Ayılanda yerdə uzanmışdım və olduğum yeri tanımadım. Kimsə yox idi.

Rütubətli və soyuq bir otaq idi. Yenidən yuxuda olduğumu anlayıb gözlərimi yumdum.

Cilian mənim yanıma gəlmək istəsə də, mənə daha çox zaman gərək olduğunu bilirdi. Bir neçə gün sonra Cilian bir pis xəbər aldı. Atası dünyasını dəyişmişdi. Bu xəbər onun növbəti həyat iplərinin birini də qırdı. Artıq tam zəifliyini hiss etməyə başladı. Atası onun gücü idi. Anasının yaşadıklarından sonra bilirdi ki, tutunacaq tək əl atasıdır. Ailə parçalansa da o inanırdı ki, xoşbəxt günlər mütləq gələcək. Sarsılmışdı. Tək getmək istəmirdi. Qardaşına zəng etdi, amma onu tapa bilmədi. Gəmi limanına getdi. Oki orada da yox idi. Dərhal yola düşdü. Atasının olduğu xəstəxanaya gələrkən bütün yolu ağlamışdı. Bilirdi ki, bir gün bu baş verəcək. Bu təbiətin qanunudur. Amma o günün gəlməməsi üçün hər şeyini verərdi, hətta əvvəlcə özünün ölməyini belə arzu edirdi. Sevdiklərini tək-tək itirməyi görməkdənsə, birinci özü dünyanı tərk edərdi və bu acını əsla yaşamazdı. Amma nə həyat, nə də ölüm onun istəyi ilə addımlamırdı. Xəstəxanaya çatdı. Ayaqları əsirdi. Sanki içəri girməsə və atasının nəşini gözü ilə görməsə o, həyata qayıda bilərdi. İnsan ümidlərini əsla itirməz. Çarəsi yox idi və ilk olaraq həkimin otağına girdi. Hadisə necə baş verdiyini həkim ona danışanda özünü tamamilə itirdi. Əşitdiklərinə inanmaq istəmirdi. Həkim dedi ki, ziyarətinə gələn bir nəfərlə görüşdən sonra ürəyi bir anda dayandı. Zəif olan qəlb çətinliklə həyatdan yapışmağa çalışsa da artıq gücü tükənmişdi. “Başınız sağ olsun!” – deyib atasının nəşini aparmaq üçün maşın çağırmağı rica edib sağollaşdı. O, tez həkimi dayandırır soruşdu ki, atasının ziyarətinə gələn kim idi? Həkim “Dediynə görə oğlu idi”, – dedi və çıxıb getdi. Cilianın ayaqları sözünə baxmayaraq

titrədi. Divara söykənib yerə çökdü. Oki atasının ölümündə səbəbkar ola bilərdimi? O bu qədər irəli gedə bilərdimi? Axı niyə o daha da qəddar birinə çevrilməyi seçirdi? Onu dayandırmaq üçün, çarəsi qalmamışdı.

Atasını dəfn edib Okini axtarmağa başladı. O heç yerdə yox idi. İstədiyi an yoxa çıxmağı bacarırdı. Yaşananlar Cilian üçün artıq dözülməz hal alırdı. Bir tərəfdən atasının acısı, digər tərəfdən isə qatilə çevrilib dayanmaq bilməyən zalım qardaş. Anasını isə ziyarət edə bilmirdi. Onun üzünə baxıb bunları necə danışacağı haqda düşünəndə daha da gücsüzləşirdi. Özünü toparlamağa çalışdı. Artıq tək idi. Və bu dünyada savaşmalı olduğu qardaşına qalib gələcək yeganə insan idi. Ondan qorxmurdu. Çünki oyunu onun istədiyi kimi oynayacaqdı. Cilian bilirdi ki, daha Oki onun illər öncə eyni evdə böyüyüb, oynadığı insan deyil. O qardaşı ilə deyil, ailəsinin qatili ilə üz-üzədir. Və onu öz silahıyla vurmaq üçün onun qədər qəddarcasına düşünməlidir. Başına gələnlər Cilianı da rəhmsiz və sərt bir adama çevirsə də hələ də qəlbində gələcəyə dair gözəl ümidlər vardı. O bilirdi ki, Okisiz dünya onun üçün bütün xoşbəxtlik qapılarının açarındır. Ancaq əvvəlcə onu tapmaq lazımdır. Günlərlə ondan xəbər ala bilməsə də mütləq şəkildə üzə çıxacağına əmin idi. Bu onun adətidir və tez-tez yoxa çıxır. Nəhayət tapıldı. Cilianı özü ziyarətə gəldi. Gözləməsə də onu görməyinə şad oldu. İki qardaşın danışmağa mövzusu çox idi və söhbətə birinci Cilian başladı:

– Oki, atamız öldü!

Okinin üzünün ifadəsi dəyişmədi. Cilian təəccüblənməsə də məyus oldu.

– Oki, – dedi, – atamızın sonuncu görüşdüyü insan sən olmusan. Ona nə dediyini bilmək istəyirəm?

– Cilian, atamız bizi çox sevərək dünyasını dəyişdi. Amma təəssüf ki, anamızı qoruya bilmədi. Onun ölümünə görə üzüldüm.

Cilian qəzəbini cilovlaya bilməyib qışqırmağa başladı. Sanki çiyinlərində yük olmuş kəlmələr bir-bir qardaşının üzünə vurub rahatlaşmağa can atırdı:

– Oki, onu sən öldürdün. Atamıza nə dediyini bilmirəm amma bu onun zəif ürəyini darmadağın etdi. Niyə axı öz ailənə bu qədər nifrət edirsən? Bu günə qədər hər kəsə zərər verməkdən başqa nə etmişən sən? Mənim də həyatım zəhərdir. Mən sənə görə atamı itirdim. Qardaşımı uzun zamandır itirmişdim və tək o qalmışdı. Artıq təkəm. Anamızı isə atamız yox sən bizdən aldın. Bu günə qədər səndən gizli qalan böyük ailə sirrimizi açmaq zamanıdır. Sənə görməli olmadığın adamı göstərməyin vaxtı gəlib çatıb. Qalx və danışmadan mənimlə gəl.

Oki ilk dəfə idi ki, heç bir şey anlamadı və Cilianla getdi. Cilian onu psixoloji dispansərə gətirdi. Oki, yenə də anlamsız baxışlarla Ciliana baxır və açıqlama gözləyirdi. Cilian ona daha səbrli olmağı məsləhət bilib arxasıyca gəlməyini istədi. Mühafizəçi Ciliani tanıyıb qapıları açdı. Klinikaya daxil olub qapalı otaqların birinə yaxınlaşdılar. Qapıda onları tibb bacısı gözləyirdi. Cilian öncədən zəng edib gələcəklərini xəbər vermişdi. O, qapının kilidini açıb çıxıb getdi. Cilian okinin əlindən tutub, içəri birinci addımladı. Onu da

arxasınca otağa gətirdi. Gördüyü mənzərə onu dizi üstə çökdürdü. Anası idi. Cilian anasına yaxınlaşıb gözlərindən öpdü. Anasının əllərindən tutub, ayağa qaldırdı. Onu Okinin yanına gətirib əlini Okinin üzünə toxundurdu. Oki ayağa qalxa bilmirdi. Anası da oturub onun saçını sıgallamağa başladı. Cilian göz yaşlarına saxlaya bilməsə də kənarda dayanıb mane olmadan baxırdı.

Oki heç nə anlamırdı. Sual dolu baxışlarla Ciliana baxıb cavab gözləyirdi. Səssiz dayanan Cilian heç nə demədən kənardan bu mənzərəyə tamaşa edirdi. Oki ilk dəfə idi özünü bu qədər gücsüz hiss edirdi. Hətta bu gücsüzlükdən daha fərqli bir şeydi. Adını belə bilmədiyi çarəsizlik dənizində boğulurdu. Ağlındakı suallar susmaq bilmirdi. Anası niyə buradadır və niyə bunu ondan gizlədiblər? Oki özünü toparlayıb ayağa qalxdı və dərhal qapıya tərəf çevrilib otaqdan qaçdı. Anası gülümsəyir və qaçan oğluna əl yelləyirdi. Artıq onun xəstəliyi çox irəliləmiş və kimsəni tanıya bilməyəcək qədər ağırlaşmışdı. Bu gözlənilən nəticə idi. Cilian anasını yatağa uzandırıb gözlərindən öpdü və o da otaqdan çıxıb Okinin arxasınca getdi. Oki klinikanın hətəyində ağaca söykənib gözünü yaşıl otlara zilləmişdi. Hərəkət etmirdi. Cilian ona yaxınlaşdı. Gözlədiyi elə bu imiş kimi susaraq Cilianın danışması üçün yalvarıcı baxışlarını ona zillədi. Qardaşını əsla bu halda görməyən Cilian istədiyinə nail olmuşdu. Ona ancaq bunun təsir edəcəyinə əmin idi. Danışmağa başladı:

– Babamız səni anamızdan ayırıb özü böyütməyə və bizdən ayırmağa çalışdığı andan o yaxşı deyil. Səni çox sevirdi. Ağlına belə gətirə bilməyəcəyin qədər çox. İnanmayacaqsan, amma anamız məni sanki sənin yerini tutum və ikinci Oki olum deyə dünyaya gətirmişdi. Onun üçün hər şey Oki idi. Səni istədiyi kimi tərbiyə edə

bilmədi və sənə olan həsrəti onu sarsıtdı. Babamız sənə nələr öyrətdiyini heç kim bilməsə də o səni başqa birinə çevirməyi yaxşı bacardı. O yaxşı insan idi, amma səni niyə bu cür böyütməyi hər birimiz üçün müəmmalı qaldı. O bunun sirrini özü ilə məzara apardı. Sənin etdiyin qəddarlıqlar və uşaqkən dostlarınla sərt davranışın, anamızı hər gün daha pis hala gətirirdi. O səni itirirdi. Səndən doymadan, səni doyunca sevə bilmədən onun əlindən uçub gedirdin. Mane ola bilmirdi. Sənə yetərli sevgi verə bilmədiyi və illərlə səndən uzaq qalmağa məcbur olduğu üçün özünü və atamızı günahlandırırıdı. Sən sevgisiz, mən isə sən olaraq böyüdüm. Onlar məni əsla Cilian olaraq qəbul etmədilər. Hər dəfə sənin kiməsə zərər verdiyini eşidəndə anamın mənə nifrətlə baxdığını xatırlayıram. Axı sənin günahlarının cəzasını niyə biz çəkməli idik? Səni babam belə böyütmüşdü və bunun lənətini biz yaşayırdıq. Oki, sən hər kəsə zərər verirsen. Anamız sənə görə sağalmaz şizofreniyadır. Atamızla son görüşündən sonra o həyatını itirdi. Minanı anamızın yerinə qoyub onu cəzalandırırsan və dayanmağı artıq bacarmırsan. Sənin vəhşiliklərin hədsizdir. Qardaşım, dayan artıq. Məni də itirmək istəmirsənsə, dayan!

Cilian ayağa qalxıb getmək istəyəndə Oki onu dayandırdı. Cibindəki məktubu çıxardıb ona verdi və ayağa qalxmaq üçün Ciliandan yapışib dartındı. Ayaqlarını sürüyə-sürüyə maşına tərəf addımladı və oturub onu gözlədi. Cilian da məktubu cibinə qoyub, maşına minərək mühərriki işə saldı. Okini öz evinə gətirdi və qara qapını açıb onu içəri buraxdı. Şifrəni kiçik bir vərəqə yazıb ona uzatdı. İstədiyi an onun bura gələ biləcəyini bildirib öz otağına getdi.

Yorğun idi amma məktubu oxumalı idi. Uzanıb zərfi açdı. Oxumağa başladı və bitirib kənara qoyaraq ayağa qalxdı. Suallarına

cavab tapması onu sevindirmədi amma, müəmmalları yox edə bildi. Çox heyif ki, babası cahillik vaxtının qurbanlarından biri olmuşdu. Kainatımızın yarısından çoxu bu sağalmaz xəstəliyin köləsidir. Sağalmayan bu bəla həm də yoluxucudur. Bütün bunlara görə hesab sormalı olduğu insan məzarda idi və bu onun əlini-qolunu bağlayırdı. Kimsə bunu düzəldə bilməzdi hətta babası məzardan çıxsa belə bunu dəyişə bilməzdi. Oki doğulandan onun bəyaz səhifələri çirkəblə doldurulmuşdu. O hətta indi bu çirkəbdən çıxsa da, daha ləkəli bir vücut ortalığa çıxacaqdı. O bataqlığın dibində hökmdarlıq edir və dünyaya çamurlu baxırdı. Oki öz dünyasında sevgisizlikdən qorxur və bunun üçün özünə aşıq etdiyi qadınları özünə bağlayırdı. Cisimləri və ruhları ona köləlik etdikcə o güclənirdi.

Günəşin parlaq şuaları pəncərədən görünəndə ayağa qalxdı. Yuxu onu tərk etmişdi. Qapının qəfil çırpılması onu diksindirdi. Okinin otağına tərəf gəldi. Onu görə bilməyib getdiyini anladı. Mətbəxə keçib tünd kofe dəmlədi və bundan sonra nə edəcəyini planlaşdırmağa çalışdı. Mənim yanıma gəlməli idi. Günlərdir məndən xəbərsiz olduğunu xatırlamışdı. Telefonu əlinə alıb zəng etdi. Söndürülmüşdü. Buna təəccüblənmədi. Evdə qala bilməyib mənim evimə getdi. Qapının zəngini dayanmadan bassa da səs yox idi. Narahat olmağa başladı. Qonşularından məni görüb-görmədiklərini soruşdu. Kimsədən heç bir şey öyrənə bilmədi. Kafeyə gəldi. Kafe də qapalı idi. Sakonun evinə getdi və burada da kimsə tapılmadı. Sanki biz çıxıb harasa getmişdik. Evinə döndü. Bir neçə gün gözlədi, amma içinə dolan həyəcan və narahatlıq onu yenidən mənim qapıma gətirdi. Dəfələrlə qapının zəngini bassa da,

İçəridən səs gəlmədi və qapını açan olmadı. Qapını sındırmaqdan başqa çarəsi qalmamışdı. Elə də etdi. İçəridən qərribə qoxu gəlirdi. İşıqlar yanılı və ev dağınıq idi. Yerdəki qan ləkələri mənim üçün qorxmalı olduğunu deyirdi. Nə isə yolunda deyildi, mənim başıma nə isə iş gəlmişdi. Bunu bir tək Oki edə bilərdi. Onu tapmaq üçün bilib-bilmədiyi hər yerə baş çəkdi. Günlərlə axtarsa da tapmadı. Çarəsizliyinə nifrət edirdi. Qəzəbi nifrətinə, nifrəti qorxusuna çevrilirdi. Qardaşı kimi olmaqdan çox qorxurdu. Onu tapmalı və dayandırmalı idi. Telefonuna gələn zəng ona köməkçi oldu. Anasının qaldığı klinikaya getməli oldu. Anası yatağında oturub laylay çalırdı. Oki onun dizlərini qucaqlayıb yuxuya getmişdi. Tibb bacısı dedi ki, Oki günlərdir burada qalır və artıq getməlidir. Anası xoşbəxt görünürdü. O, Okini uşaq kimi görür və qucaqlayaraq yatırtmağa çalışırdı. Cilian ona yaxınlaşıb, yavaşca toxunaraq oyatmaq istədi. Anası dəli kimi çığıraraq Ciliani itələdi. Oki oyanıb anasını yenidən qucaqlayıb yatağına uzatdı. Ciliani otaqdan çıxartdı. Onun bir daha anasına yaxınlaşmaması üçün xəbərdarlıq etdi. Cilian sarsılmışdı. Qardaşını tanıya bilmirdi. Ondən mənim yerimi soruşdu. Oki isə gülərək onu qovdu. Üzündəki gülüş çirkin və eybəcər idi. Cilian klinikadan uzaqlaşmalı oldu. Okinin anası ilə qalması ikisinə də yaxşı təsir etməli idi. Amma deyəsən artıq yaxşı heç bir şey olmayacaqdı. Oki anasını kimsəyə yaxın buraxmayaraq illərinin boşluğunu doldurmağa çalışmış kimi ona yapışıq qalmağa can atırdı. Cilian artıq Okinin heç bir addımına ad qoya bilmir və onun dəli olduğunu düşünürdü. Bu bəlkə də belə idi. Oki heç bir zaman başqaları kimi ola bilməmişdi. Ağıllı olaraq digər ağıllılardan seçilirdi. Qərarları sərt və hər zaman doğru olur, onu həyatda bir addım irəli addımladırdı. Nə isə edəcəkdisə dərinliyinə və dəqiqliyinə qədər planlaşdırırdı. Bu sanki, şahmatçının oyunu

başladığı andan on gedişi planhesablayıb, rəqibini üç gedişdə mat etməsidir. Oki artıq klinikada qala bilməzdi. Onu buradan uzaqlaşdırmalı idilər. İstədiyi zaman ziyarətə gələ bilər amma günlərlə burada qalmaq qaydalara tam zidd idi. Dəfələrlə xəbərdarlıq etsələr də o dinləməmişdi. Məcbur olub onu aparmaq üçün Ciliani çağırıbmışdılar. Amma o da buna nail ola bilmədi.

Sako ilə mən yoxa çıxmışdıq. Nə edəcəyini bilmirdi. Bizim yerimizi bilən kimsə yox idi. Bəlkə də Oki mənim yerimi bilirdi, amma artıq qardaşına da düşmən kimi yanaşdığı üçün onunla söhbət etmək qeyri-mümkün hal almışdı.

Oki də anlayırdı ki, burada çox qala bilməz. Mühafizə xidmətinin əməkdaşları onu zor gücü ilə mütləq buradan çıxardacaqlar. Düşünüb nə isə planlaşdırmış kimi otaqda o yan-bu yana dolanmağa başladı. Ağlına gələn fikir onu mənmun edib üzündə təbəssüm yaratdı. Anasını son dəfə qucaqlayıb onu yatağına uzandırdı. Özü isə otaqdan çıxıb klinikanın həyətində dayanan qardaşına tərəf addımladı. Cilian solğun görünürdü və bu Okini bir az real dünyaya qaytardı. Qardaşı onun üçün çox əziz olduğundan davranışının yanlışlığını anladı. Ona yaxınlaşıb:

– Əziz qardaşım, – dedi, – az öncə yaşananlara görə sənə üzr borcluyam. Mən anama yeni qovuşmuşam və onun incinməsinə istəmirəm. Yəqin ki, bunu sən də əsla istəməzsən. Bilirsən ki, onun mənə çox ehtiyacı var. Sənin gəlişin isə ona pis təsir bağışlayır. Buna görə də səndən çox rica edirəm anamızın yaxşılığı üçün bura bir daha gəlmə. Mən onu daha tək buraxmayacağam. Sağalmağı üçün gərəkəndən daha artığını edəcəyimə əmin ola bilərsən. Onun bu hala düşməsində isə sən çox yanlış düşünüb məni günahlandırırsan. Bu

babamızın yanlışdır. Və əlbəttə atamızın. O mənim anamdan uzaq qalmamağım üçün əlindən gələni etsəydi bu gün ailəmiz bütöv və xoşbəxt olardı. Atamız zəif adam idi. Babam məni anamdan uzaq tutanda əsla ona mane olmadı. Və mən illərlə məktəbdə yaşayarkən məni ziyarət etməyə təkcə anam gəlirdi. Həftənin sonunda mən evə gələndə atam özünü sevinirmiş kimi göstərsə də, bunun saxta olduğunu hiss edirdim. Bundan sonra biz artıq heç bir şeyi geri qaytara bilmərik. Amma anamı sağaldacağıma əminəm.

– Oki anamız sağala bilməz. Onun xəstəliyi artıq son həddədir. Atamıza gəldikdə isə o səni düşündüyündən də çox sevirdi. Babam səni ziyarət etməyimizə əsla izin vermirdi. Atamın ona hörməti olduğundan onun sözündən çıxma bilmirdi. Bəlkə də bu zəiflikdir. Atam bəlkə də zamanında səni babama verməsəydi bunlar olmayacaqdı. O sadəcə öz atasının sözündən çıxmamışdı. Son gününə qədər də onun bir dediyini iki etmədi. Anam isə ona qarşı çıxma bilməsə də gizləncə sənin yanına gəlməyə can atırdı. Sən sadəcə öz ağlında qurduqlarına inanırsan. Amma həqiqət başqadır. Sən ailənin sevimli və ideal övladı idin. Anamı sənin etdiklərin bu hala gətirdi. Təbii ki, babamın bunda günahı sonsuzdur. O inandığı bir xurafatın qurbanı oldu. Və bir cani yaradıb zəncirlərini açaraq dünyaya buraxdı. Bunları yaşamağımızda hər birinizin payı var. Amma tək günahsız mənəm. Sən olaraq sevilmək və sənin kölgən olmaq inan mənə çox ağırlıdır. İlk dəfə mən Cilian olaraq sevildim. Mən aşıq oldum. Lənətə gəlsin. Mən onu səndən qoruya bilmədim. Sən hər kəsdən qisasını aldın. Bəs mənim cəza çəkəcək qədər nə yanlışım var idi? Qardaşım, məni məhv edəcək qədər nədir günahım, söylə mənə?

Cilian göz yaşlarını saxlaya bilmədən qardaşının yaxasına yapışdı. Onu ayılmaq istəyirmiş kimi silkələyir və dayanması üçün lənət dolu yalvarışlarla hayqırırdı. Okinin heç bir cavab vermədiyini görüb susdu. Oki ona heç bir reaksiya vermir və qardaşına mane olmurdu. Cilian bu an onu vursaydı belə yenə də heç bir qarşılıq verməyəcəkdi. Hətta özünü müdafiə belə etməyəcəkdi. Hər kəsə nifrəti və qəzəbi sonsuz olsa da, qardaşına acıyırdı. Onun haqlı olduğunu bilirdi. Ona istədiyini verməyi çox istərdi amma bu olmazdı. Dünyanın bütün qızlarını ona bəxşiş edə bilərdi amma mənə əsla! Cilianın qolları yanına düşdü. Taqətsiz və yorğun idi. Daha savaşaacaq gücü qalmamışdı.

Evinə gəlib yatağına uzandı. Yastığından mənim qoxumu hiss etdi. Göz yaşlarına mane olmadan hönkür-hönkür ağladı. Atasını dəfn edərkən sanki içindəki damlalar həbs olunmuş kimi gözlərindən yetərincə axa bilməmişdi. Cilian bütün nifrətini, qəzəbini və çarəsizliyini axıtdı. Dayanmadan yastığı qucaqlayıb saatlarla ağlayaraq yuxuya getdi. Bu onun həyatında ilk dəfə baş verirdi. Həmişə nifrət edirdi və ən çox da özünə. İnsanlardan iyrənirdi. Eyni qanı daşıdığı qardaşını ən ağır cəzalarla öldürə biləcək qədər nifrətlə dolmuşdu. Artıq hər şeyə yetər deyib dünyanı dayandırmaq istəyirdi. Və ilk dəfə Tanrıya üsyan edib hayqıraraq yalvarmağa başladı: “Ey Tanrı! İnsanları niyə yaratmısan? Sən ilk insanın yanlış etdiyini görendən sonra niyə bu varlığı məhv etmədin? Axı bizim günahımız nədir? Dünyan cəhənnəmdir. Ey Tanrı, eşit məni və kainatı yox et. Yalvarıram bitir bunu. Yalvarıram...”

Günlərlə yataqdan qalxmadı. Susurdu və artıq ağlamağı da bacarmırdı. Hər şey ard-arda yavaş-yavaş yox olurdu. Daha bir pis xəbər ona son zərbə olardı. Amma olmadı. Qorxduğu növbəti pis xəbəri aldı. Telefonuna zəng gəldi. Klinikadan idi və anasının həkimi bildirdi ki, qardaşı anasını klininkadan çıxarıb. Onu evdə müalicə edəcəyini bildirərək özü ilə aparıb. Bildirdi ki, anası üçün bu təhlükəli ola bilər. Hətta ətrafdakılar üçün də. Bu səbəbdən tez-tez müayinəyə gəlməsi yaxşı olar. Daha yaxşısı onun klinikada qalmasıdır amma buna məcburiyyət yoxdur. Ailə üzvləri məsuliyyəti öz üzərlərinə götürəndən sonra artıq kimsə bir söz deyə bilməz.

Cilian həkimlə sağollaşıb, dərhal Okini aradı, telefonu sönülü idi. Ayağa qalxmaq istədi. Başını fırlanmağa başlasa da tez keçdi. Özünü toparlamaq üçün əl-üzünü yuyub, paltarını dəyişərək dərhal yola düşdü. Oki anasını öz evinə apara bilərdi. Belə də oldu. Onlar evdə idi. Cilian dəliyə dönmüşdü. Okiyə dəfələrlə desə də faydası olmadı. Anası üçün ən doğru yer klinikadır. Amma Oki ondan ayrı qalmaq istəmədiyindən evinə gətirməli olub. Cilian yenə qəzəbini cilovlaya bilmədi. Bu dəfə qardaşına hücum çəkib ona zərbələr endirməyə başladı. Atasından sonra anasını da itirməyə dözə bilməzdi. Oki isə qardaşını sakitləşdirib anlatmağa çalışırdı ki, o klinikadakı dərmanlar anasına xeyir edə bilməyib və onun sağlması üçün heç bir fayda verməyib. Ona görə də anası o həblər olmadan daha tez sağala bilər. Cilian eşitdiklərinə inana bilmirdi. Oki dəli olmuşdu. Heç bir zaman digər insanlara bənzəməsə də bunu qəbul edib alışırmışdı. Amma indi qarşısında dayanan insan dəlilikdən daha yüksək zirvədə dayanmış və anormal davranışlarla doğması olan sonuncu insanları da arxasınca həyatın dibinə çırpırdı. Anası əgər o həbləri qəbul etməsə, ya özünə ya da ətrafındakılara çox ağır zərər

verə bilərdi. O, bunun nə qədər ciddi olduğunu anlatmağa çalışır və hətta onu geri qaytarmaq üçün çırpınırdı.

Oki sözündən dönmədi. Cilianı evindən çıxartdı. O sakitləşəndən sonra istəsə anasını ziyarətə gələ biləcəyini bildirdi. Hətta istərsə artıq bir ailə kimi üçünün də bir evdə qalıb, daha xoşbəxt yaşaya biləcəklərini dedi. Qardaşına onun evinə köçməyi məsləhət gördü. Cilian bunları yaşadığına inana bilmirdi, heç bir cavab vermədən evi tərk etdi. Anası isə sakit oturub oğullarına baxırdı. Onun gözündə onlar yeddi yaşındakı kimi görünürdülər. Tez-tez dalaşib dərhal da barışan iki qardaş. Özünü yorğun hiss etdiyindən Oki dərhal onu öz yataq otağına aparıb uzandırdı. Özü də yanında uzanıb yuxuya getdilər. Okinin sanki həqiqətən də yeddi yaşı vardı. Atası və anası bəzən yağışlı havada romantik gəzintiyə çıxardılar. Evdə yatan Oki və Cilian isə bunu hiss etməzdilər. Sanki anasının qoxusunun evdən azaldığını hiss edən Oki yuxudan narahat oyanar və paltarını geyinmədən anasını axtarmağa başlayardı. Onu həyətdə yağışın altında islanaraq saatlarla gözləməli olsa da, yenə də geri qayıtmazdı. Anasının gəldiyini görəndə isə soyuqdan titrəyə-titrəyə onun qucağına qaçardı. Dəfələrlə soyuqlasa da bu vərdişindən əslə əl çəkməzdi. Anasına olan bağlılığına babası mane olmasaydı bəlkədə Cilian da heç vaxt dünyaya gəlməz və ailədə belə faciələr yaşamazdı.

Xanım Delana artıq bir aya yaxın idi ki, həkim nəzarəti olmadan Oki ilə yaşayırdı. Cilian ona tez-tez baş çəkir və daha da pisləşdiyini Okiyə dəfələrlə bildirsə də Oki öz ağılıdakına hələ də inanır və anasının tezliklə sağalacağına şübhə etmirdi. Cilianın son gəlişində

qardaşlar arasında əməlli mübahisə yarandı. Anası yemək yeyə bilmir və hətta evdə olan əşyaları bilərəkdən qırırdı. Heç bir hərəkətini bilmədən evin içində dolanır və sadəcə Oki üçün sonu xoşbəxt bitən qarmaqarışıq nağıllar danışdı. Dedi ki kəlmələr artıq tam anlaşılmaz hal almışdı. Amma Oki hələ də doğru etdiyinə əmin idi. Bu dəfəki mübahisədən sonra Cilianı evdən qovdu.

O, yenə də çarəsizlik içində parçalanaraq boğulmağa başlamışdı. Artıq iki aya yaxındı ki, nə məni, nə də Sakonu tapa bilirdi. Anası isə bu gedişlə fəlakətin astanasında idi. Nə edəcəyi barədə heç bir fikri olmayan Cilian dəliyə dönürdü. Artıq Oki onu evinə buraxmırdı. Beləcə bir ay keçdi. Cilian tez-tez Oki ilə əlaqə saxlayır və anasının halını xəbər almağa çalışsa da son on beş gündə onu tapa bilmirdi. Evinə gəlib dəfələrlə qapının zəngini bassa da Oki qapını açmır və heç bir səs gəlmirdi. Evin bütün işıqları sönmüş və pərdələr də salınmışdı. Bu Cilianın narahatlığını daha da artırdı. Qapını qırmağa çalışsa da mümkün olmadı. Evin baxçasını dolaşaraq içəri girmək üçün başqa bir yol axtardı. Amma bunda da uğursuz oldu. Bütün qapılar qıfilla kilidlənmiş və hətta zəncirlənmişdi. Sanki içəridə gizlənən nədirsə, çox sirrlidir. Bunu öyrənməli idi amma heç bir yol tapa bilmirdi. Yenidən nifrət etdiyi o duyğu ilə üzləşdi. Çarəsizlik.

Evinə getməkdən başqa yol qalmadı. Düşünüb daha hazırlıqlı gəlməli idi. Ümid edirdi ki, gecikməz. Polisə getməyə qərar verdi. Anasını başqa yolla xilas edə bilməyəcəkdi. Mənim evimdən qan tapdığını və mənim də yoxa çıxdığımı da bildirdi. Polis onun şikayət ərizəsini alıb, öncə mənim evimə gələrək axtarış aparandan sonra Okinin evinə bir neçə nəfər yolladılar. Heç bir nəticə əldə edilmədi. Mən yoxa çıxmışdım və anası öz qanuni övladı ilə olduğuna görə bunu cinayət saymadılar, ortada bir cəsəd və ya bir cinayət

tapılmadığına görə Cilianın şikayəti burada öz qüvvəsini itirdi. Əlbəttə ki, Oki istəsə idi anası ilə səyahətə çıxa bilərdi. Cilian yenidən əliboş evinə qayıtdı. Oki planı mükəmməl düşünmüşdü və kimsə ona mane ola bilməzdi.

Bir ip ucu olmalıdır. Polisin zəngi onu düşüncələrdən ayırdı:

– Cənab, idarəmizə bir az öncə qardaşınızın ünvanından telefon zəngi gəldi. Naməlum bir xanım ağlayaraq yardım istəmiş, yalvarmış və tez dəstəyi asmalı olmuşdu. Bizim zənnimizcə kimsə zor tətbiq edərək telefon dəstəyini ondan alıb qapatmış olmalıdır. Əməkdaşlarımız geri zəng edəndə isə cavab verən olmayıb. Bir neçə polis artıq ora yollanır.

Dərhal paltarını dəyişdi. Okinin evinə gəlib çatanda artıq polis maşınları görünürdü. Qapıya yaxınlaşdı. Aralı idi və səssizlik hökm sürürdü. Yerdə palçıqlı ayaq izləri polislərin içəridə olduğunu bildirsə də, gözə kimsə dəymədi. Yavaş addımlarla otağa daxil olub ətrafa nəzər salanda telefon tumbasının yanında yerə uzanılı bir adam gördü. Qəfil həyəcan və qorxu ayaqlarını titrətdi. Bircə bu anası və Mina olmayaydı. Buna dözə biləcək qədər güclü deyildi. Yaxına getməyə cəsarət etməsə də başqa çarəsi yox idi. Bir neçə addım da atıb yerdəki insanın kimliyini müəyyən etməyə çalışdı. Tanımadı amma gördüyü mənzərə yetəri qədər acınacaqlı idi. Kimsə gənc qadının başına plastik ərzaq torbası keçirərək boğmuşdu. Qadının gözləri həqədəsindən çıxacaq qədər açıq idi. Çöldə qalan dili göyərmiş və şişmiş halda adamın tükələrini ürpərdirdi. Polisin gəldiyini hiss edə bilmədi. Bu mənzərədən uzaqlaşmağa çalışdı. O bilirdi ki, möhkəm olmalıdır və onu gözləyən növbəti dəhşət bundan

çox ağır ola bilər. Ağlına inanılmaz dəhşətlər gəlməyə başladı. Polis onun qolundan tutub arxasınca getməli olduğunu bildirdi.

Ayaqları onu geri çəksə də, o hər şeyi bilməli idi. Bir yandan ürəyi yerindən çıxacaq qədər sürətlə vurur, bir yandan da soyuq tər bədənini daha artıq stressə salırdı. Qorxurdu. Görəcəklərindən və tab gətirə bilməyəcəyindən qorxurdu. “Kaş o dəhşətləri görmədən öləydim!” – deyə Allaha yalvarırdı. Ölməsə, heç olmasa bu dəhşətləri görməməsini arzulayırdı. Bütün bunlar və canından heç cürə çıxmayan qorxu hissi – bütün bu dəhşətlərlə yaşamaqda davam etməyə məcbur olması onun vəziyyətini çox gərginləşdirirdi. Addımladıqca düşüncələri bir-birini əvəz edir, ağlına gələ biləcək ən pis hadisələri gözünün önünə gətirməkdən özümü saxlaya bilmirdi. O, buna hazır deyildi. Polis onu zirzəminin qapısında dayandıranda xəyaldan ayrıldı. Serena səsləri eşidilirdi. Deməli, içəridəki kim idisə hələ sağ idi. Təcili yardım yəqin ki, yaralılar və xəsarət alanlar üçün çağırılıb. Polis ondan içəriyə tək girə biləcəyini xəbər alanda, sadəcə başını tərپətməklə “hə” deyib qapını açdı. Onlar ondan on, ya da on beş dəqiqə öncə gələrək artıq bütün baş verənlərlə tanış olmuş, təcili yardım və kriminalistika şöbəsinin bir neçə əməkdaşını dəvət etmişdilər. Bir azdan bura insanlarla dolu olacaqdı. O gecikmədən hamıdan əvvəl bunların birinci şahidi olmaq istəyirdi. Polis arxada dayanıb baxır, o isə dərindən nəfəs alaraq yarı qaranlıq zirzəmiyə diqqətlə nəzər salmağa başlayırdı.

Uzun dəhliz və qapılar, hər biri açıq idi. İçəridən üfunət üfunət qoxusu gəlirdi. Birinci otağa yaxınlaşanda içəridəki keçəl bir qızı titrəyərək qollarını qucaqladı. Bədənini nimdəş bir mələfə ilə

örtmüşdü. Gözlərini qırpmadan bir nöqtəyə zilləmişdi. Ayaqları əncirlənmişdi.

İkinci qapı... Nəcis qoxusu... Saçı keçəl qırılmış növbəti qız... Əynində təkə alt geyimi... Ruhu bədənindən çıxmış və məcbur nəfəs almağa məhkum olunmuş kimi... Ayaqları və boğazı zəncirlə bağlanmış...

Üçüncü otaq. Yenidən eyni qoxu. Nəcis və sidik qarışıq rütubət. Əlləri divara qandallanmış və gözləri sarğılı keçəl.

Dördüncü otaq. Pəncərədə səssizcə oturmuş, oyuncağı qucaqlamış və saçları qırılmış. Zəncir yoxdur. Qadın lay-lay mızıldayırmiş kimi səslər çıxarır. Əlindəki oyuncağı sinəsinə basır. Əlləri qanlıdır.

Beşinci otaq. Qoxular eyni.

Bu dəfə içəri baxa bilmədən mədəsinin ağırlığını hiss etdi. Özünü saxlaya bilməyib elə qapıdaca qaytardı. İçəridə isə yenə keçəl zəncirli qadın, yerdə uzanılı halda idi. Huşunu itirmişdi, ya ölmüşdü ayırd edə bilmədən geri addımladı. Qarşıda daha bir neçə otaq vardı. Buna daha nə qədər tab gətirə bilərdi, bilmirdi, amma hələ ki, axtardıqlarını tapa bilməmişdi. Bu qadınların heç birini daha öncə görməmişdi. Onların halına acımaqdan daha çox iyrənir və qorxurdu. Adını qoya bilmədiyi və əsla tanış olmayan qarışıq duyğularla növbəti qapıya addımladı. Zamanı az olduğundan digər otaqlara gözücu baxaraq anasını axtardı. Qapıdan polislərin və həkimlərin səsi artıq yaxınlaşdıqlarını bildirirdi. Altıncıda kimsənin olmamasının səbəbini təxmin edə bildi. Deyəsən onu telefon tumbasının yanında görmüşdü, əlbəttə ki, ölümünün səbəbi yaqın ki, bir yol tapıb zəncirlərdən qurtularaq polisə zəng etməsi idi.

Yeddinci otaqda yatağa uzanılı və digərləri kimi eyni halda olan saçsız qız olduğundan artıq bu duruma alışdığını hiss edib, gördüklərini adıləşdirməyə başladı. Durum acınacaqlı olsa da Cilian dayanmadan səkkizinciyə addımladı. Burada olanı tanıdı. Sako idi. Bədəni qanlı və yaralarla dolu idi. Və eyni mənzərə. Keçəl və iyrənc qoxulu. Ona yaxınlaşıb zəncirlərini açmaq istəsə də bacarmayacağını bilirdi. Həm qollarının taqəti qalmamış, həm də Sakonun zəncirləri digərlərindən daha çox görünürdü. Ayaqları, əlləri, boğazı və demək olar bütün bədəni qanlı və zəncirli idi. Yalnız bir vəhşi heyvanı bu qədər sərt bağlaya bilərdilər. O da təbii ki, filmlərdə olanları. Gerçək həyatda isə əsla bir məxluqu bu qədər bağlamaq gərəkmezdi. Dayanmadan digərinə qaçdı. Son iki otaq qalmışdı. Bu dəfə təəccübləndi. Kimsə yox idi. Zəncirlər acılmış, qandallar kənara atılmış və yenidən eyni qoxular bürümüş bir otaq idi. Burada kim olmuşdusa yəqinki ya ölmüş ya da qaçmağı bacararaq xilas ola bilmişdi. Bəlkə də elə yuxarıda gördüyü cəsəd bu otaqda olandır. Artıq heç nəyə düzgün reaksiya verə bilmir və son otağa addımlamağa başlayırdı. Anası burada yox idi. Əlbəttə ola da bilməzdi. Oki qadınlara nifrət edəcək qədər ruhunu itirsə də anasına olan eşqi heyranedici idi. Artıq hər kəs zirzəmidə idi və otaqlardakı qadınları azad edib həkimlərin nəzarəti altına almağa çalışırdılar. Hər otaqda olan qurbana yaxınlaşdıqca sərt reaksiya verir və qışqıraraq etmə deyə yalvarırdılar. Onlara toxunmaq olduqca çətinləşdiyindən hər kəs otaqlara doluşub onları xilas etmək üçün əllərindən gələni edərkən sonuncu otağın qarşısında dayanan Ciliani kimsə görmürdü. Aralı qapını itələdi və son gördüyünə inanmaq istəmədi. Addımlaya bilmirdi və sanki qoxunu hiss edə bilməyəcək qədər keyimişdi. Ayaqları sözünə baxmadı. Yerə dəyən dizlərinin ağrısını hiss edə bilməyəcək qədər donmuşdu. Bircə bu olmayaydı

deyə içindən hayqırsa da səsi boğazından çıxmadı. Bitdi. Tükənişin son pilləsi bu olmalı idi. Diri-diri ölmək budur. Qarşısındakı mənzərə dəhşətli idi... Qadını asılı idi. Saçları keçəl olsa da qırılmamışdı. Tökülmüş və saçların kökləri də yoxa çıxmışdı. Anası idi. Uzun müddət qardaşından gizlətdiyi anası. Duyğularına təslim olub Okini dayandıрмаğın tək yolunun anasını görmək olduğunu qərarlaşdırdığına görə özünü lənətlədi. Oki anasını asmışdı, amma bu cinayətin tək qatili özünü bilib yumruqları ilə başına vurmağa başladı. Ona yaxınlaşan həkimlər iynə vurub yuxuya verməli oldular.

Digər qurbanlara da belə etmək məcburiyyətində qalmışdılar. Qızları psixoloji xəstəxanaya apardılar. Cilian isə gözünü öz çalışdığı klinikada açdı. Həkimlərdən biri onu tanımış və onu öz çalışdığı klinikaya gətirmişdi. Cilian gözlərini açanda özünü təqətsiz hiss etsə də dərhal getməli olduğunu bildirdi. Hətta ayağa qalxacaq durumda olmasa da çabalayırdı. Həkimlər yenə də müdaxilə edərək ona iynə vurub yatırtmalı oldular. Gecəyə qədər belə davam etdi. Gecə ayılında özünü daha yaxşı hiss etdiyinə görə sakit davranmağa başlayaraq yanında oturan həkim dostuna suallar verməyə başladı:

– Mən neçə müddətdir buradayam və olanları lütfən anlat.

– Cilian, sən artıq bir sutkadır buradasan. Ayılıb getməyə can atdığın üçün sənə sakitləşdiricilər vurmali olurduq. Sənin yaşadıkların kimin başına gəlsə indi çoxdan dəli olmuşdu. Amma sən güclüsən və inanıram ki, bunun da öhdəsindən gələ biləcəksən. Anan morqdadır. Başın sağ olsun, dostum! Digər qızların durumu heç də ürək açan deyil. Hər biri ağır zorakılıqlara məruz qalmış və toparlana bilməyəcək qədər ruhən sarsılmışlar. Onların nələr yaşadıklarını heç birindən öyrənmək mümkün deyil. Sadəcə qışqırır

və özlərini ora bura çırparaq nədənsə qaçmağa çalışırlar. Sonda isə tükənib yerə uzanaraq səssizcə təslim olmuş kimi dayanırlar. Zəncirlərə bağlı olduqları müddət nə qədərdir bəlli deyil. Aralarında sadəcə biri daha çox qəzəbli görünür. Onun zəncirlərinin digərlərindən daha çox olmasının səbəbi yəqin ki, çətin ram olmasıdır. O dayanmadan lənətləyir, qışqırır, xilas olmaq üçün çırpınır. Atasını və anasını lənətləyir. Onun durumu digərlərinə nisbətdə daha müsbətdir. Sağalma ehtimalı daha güclüdür. Düşündüyümə görə onu yeni həbs edibmişlər. Digərləri isə yəqin ki, bir ildən çoxdur, bəlkə də daha artıq. Bunu dəqiq bilmək üçün biz öncə qardaşını və yox olan son qurbanı tapmalıyıq. Yəqin ki, boş olan iki otağın birində olanı öldürüb və cəsədini otrialıqda qoyaraq qaçıb. Bir ehtimal da ola bilər o son qızı özüylə aparıb. Səbəbi məlum olmadığından Okini tapmaq mütləq lazımdır. Və bir də... anan dərmanlarının heç birini içməyib, saçını da deyəsən dibindən yandırıb. Bunu özü də etmiş ola bilər. Çünki, bu dərmanlarsız onun özünü idarə etməsi qeyr-mümkün idi. Onun bədənində isə heç bir şiddət əlaməti yoxdur. Anan mənim fikrimcə özü özünə zərər yetirib. Yəqin ki, qardaşın anasını idarə edə bilmədiyindən onu sadəcə həbs etməli olub. Onun otağında heç bir zəncir və başqa bir şey olmayıb. Təkcə çarpayı və Okinin şəkilləri olan bir albom. Hətta albomda Okidən başqa heç kim yoxdur. Fotoşəkillərin kəsilmiş olması isə göstərir ki, daha əvvəl orada başqa insanların da şəkli olub, amma onları kəsərək yox ediblər. Bu, intihar da ola bilər. Anan yatağın üzərinə sərilmiş mələfə ilə asılıb. Mənim zənnimcə bu intihardır, amma doğrusunu Tanrı və Oki bilir. Onu heç yerdə tapa bilmirlər. Artıq bu işə xüsusi müstəntiqlər cəlb olunub və ümid edirəm daha başqa qurbanlar olmamış onu yaxalamaq mümkün olacaq.

Cilianın tək dostu hal-hazırda onunla dayanmadan danışdı. O dostunu tanıyırdı və hansı cümlələrlə ona təsəlli verməli olduğunu bilirdi. O bilirdi ki, Cilian belə məqamda təsəlliyyə nifrət edər və gerçəkləri yalansız eşitməyi daha çox üstün tutardı. Dostu Con nə qədər heyrətlənmiş olsa da, bunu gizlətməyə məcbur olduğunu bilirdi. Onu otaqda tək qoyaraq öz xəstələri ilə maraqlanmalı olduğunu bildirdi. Məqsədi Cilianı tək buraxıb daha sakit halda düşünməsinə şərait yaratmaq idi.

Onun bu an beynindəkilər susmadan sual-cavab oyunu oynayırdı. Anasını gördüyü son an kabus kimi gözünün önündən getmir və gözlərini yummağa da, açmağa da qorxurdu. Çarəsiz idi. Və ən pisi o idi ki, mən də yox olmuşdum. Öldüyüm, ya da sağ olduğum məlum deyildi. Oki də yoxa çıxmışdı. Ayağa qalxıb bu yaşadıqlarını hissə-hissə analiz etməyə başladı. Anası ölüb, qızlar incidilib. Bu yəqin ki, anasına görədir. Sako da onlar kimi qurban seçilib. Səbəbləri dəqiq məlum deyil amma anasının saçının olmaması Okini digərlərini də eyni hala gətirməsinin səbəbidir. O hər qıza işgəncəni anasından və yaşadıqlarından qisas almaq üçün və həyata olan qəzəbini soyutmaq üçün etmiş ola bilərdi. Anası özünə zərər verməyə başlayıb, hətta saçlarını yandıraraq özünə işgəncələr verib. Bu da ola bilər. Belə durumda olan xəstələr ağıla sığmayan addımlar atırlar. Onların gözlərinə hallisünasiyalar görünə və bu görüntülər onu hansısa ağılsız hərəkətlər etməyə vadar edə bilər. Belə ruhi xəstələrin sonu çox hallarda intihar və ya cinayət ola bilər. Onları xüsusi nəzarət altında saxlamağa məcburdurlar. Demək anasını o otağa salmaq bir növ özündən müdafiə sayıla bilərdi. Amma intiharı gözə ala bilməmiş olması çox üzücüdür. Axı Okinin də psixologiyası normal

deyil. Onun etdiyi bu qədər vəhşiliyin cəzası edam olmalıdır. Cilian qardaşı haqqında hökmü vermişdi. Onu həbsdən əsla azadlığa buraxmaq olmazdı. O insanlıqdan kənar bir ruh daşıyır. Atası öldü. Anası öldü. Qardaşı iblisə çevrilib. Mina yoxdur. Kimsə heç bir şey edə bilmir. Cilianın çarəsizliyi onun qəzəb kasasını daşıtmışdı. Hətta özünü gördüyü o qızlar kimi hiss edirdi. Qolları və ayaqları zəncirli. Evinə qayıtmaq istədi. Özünə gəldiyinə görə buna izin verdilər.

Əslində özü də həkim olduğundan nə etmək lazım olduğunu bilirdi. Con onu evinə gətirdi. Tam yaxşılaşana qədər onun yanında qalacağını bildirsə də Cilian tək olmaq istəyirdi. Con ən anlayışlı dostlar sırasında birinci yeri tuta biləcək adam idi. Con bildirdi ki, dəfn mərasimi üçün əlindən gələni edəcək. Cilian ona minnətdarlıq etmək istəyəndə isə sözlər boğazında kilidlənərək qəhərləndi. Evin qapısını açıb xanım Nonanı gördü. Ona bu günlük işinin bitdiyini qisaca bildirərək getməsi üçün qapını açıq saxladı. Qadın anlayıb dərhal mətbəxə qaçaraq yeməyin altını söndürdü. Baş verənləri eşitmişdi. Hətta bu haqda nə qədər gizli olsa da bütün şəhər danışır. Gənc qızlar qorxu içində evlərinə qapanmalı olmuşdu. Okinin hələ də azadlıqda olduğunu bildirənlər hadisələri daha da şişirdərək qurbanların sayının otuz, qırx hətta yüzə qədər olduğunu deyirdilər. Qəribədir. Axı polislərin gizli saxlamaq istədiyi bu hadisə necə bu qədər tez bir sürətlə yayıla bilirdi. İnsanlar sanki bunu gözləyirmiş kimi gecə-gündüz müzakirə edərək özlərini qorxu filminin içindəymiş kimi aparırdılar. Başımıza gələn pis hadisələrin unudulmamasının səbəbi budur. Unudulmağa qoymurlar. Sanki bunun axtarışına özəlliklə çıxıb yeni və fərqli bədbəxtliklər haqqında məlumat toplayır və bununla da uğur qazanmış kimi sevinc və gülüslərə qərq olurlar. Onlar qəribədirlər və bu qəribəlik cahilliyin

bəhrəsidir. Ağlında olanlar ona əsla rahatlıq vermiyəcəkdi. Bu mümkün olmazdı. Hər şey pis olsa da bitməmişdi. Növbəti dəhşət nə olacaqdı, bilmirdi. Anasını dəfn etməli olsa da Okinin bu dəfndə iştirakının olub-olmayacağını bilmirdi.

Con bütün işləri həll etmişdi. Dəfndə çox az insan var idi. Con bilirdi ki, Cilian belə halda kiminləsə əsla uzun söhbət edəcək və çoxsaylı baş sağlığı verən qohumları görəcək halda deyildi. Mərasim tez bitdi. Məzarlığın ətrafını polislər nəzarətə almışdı. Çünki Oki mütləq gəlməli idi. Bu onun anası ilə son görüşü olacaq və bunu yəqin ki, qaçıрмаq istəməyəcəkdı. Heç bir nəticə əldə edilmədi. Oki gəlmədi.

Amma gözlənilməz bir hadisə baş verdi. Bu dəfə xoş hadisə. Hamı çıxıb gedəndən sonra polislər də getməli oldular. Cilian anası ilə tək qaldı. Atası və anası yan-yana yatırdı. Cilian ağladı. Özü də yaşadığı hadisələrin acısını çıxarda biləcək qədər çox ağladı. Hönkürtüsünü Con uzaqdan eşitsə də ona mane olmadı. İçindəki zəhəri axıtmağın ən gözəl yolu göz yaşlarıdır. Onu ilk dəfə göz yaşı içində görsə də buna uzaqdan səssizcə tamaşa etməklə kifayətləndi. Cilian iki məzar arasında qıvrılaraq uzandı. Hönkürtüsü ətrafa yayıldıqca daha çox fəryad qoparmaqda davam edirdi. Bu qədər zəif olmamışdı. Bəlkə də atası, anası var ikən gücünü onların canlı olmalarından alırdı. Artıq heç bir şeyi düzəldə bilməyəcək və torpağa qarışan cəsədləri qucaqlaya bilməyəcəkdı. O, bütün bunları qəbul edə bilmirdi. İnsan bu qədər qəddar olmamalıydı. Üsyan etdi Tanrıya. “Niyə məni hələ də yaşadırısan?!” – deyər şikayət etdi taleyinə. Dayanmadan, lakin həm də heç bir cavab almadan suallar verdi göylərə. Torpağı bir də qucaqladığı anda əllərinə kimsə toxundu. Cilian diksinərək başının üstündə dayanan insana baxdı. Qoxusu ona çox tanış gəlsə də

xatırlayacaq durumda deyildi. Sakitləşməyə çalışdı. Ara-sıra hönkürsə də yenə də gözlərinə inana bilmirdi. Əllərindəki torpağı üstünə sürtdü və gözlərini ovub bir daha baxdı. Bu nə yuxu idi, nə də kabus. Qarşısındakı mən idim. Onu ayağa qaldırıb qoluna girərək yeyin addımlarla maşına doğru gətirdim. Con məni tanımadığından heç bir şey anlamırdı. Hələ də gizlin gözləmədə olan müstəntiq səssizcə dayanmışdı. Mən Ciliani maşına mindirib dostundan rica etdim ki, onu evinə aparsın və tək qoymasın. Cilian onu buraxmaq istəməsə də dodaqları bir-birinə yapışmışdı. Özü ilə bacarmırdı. Dincəlməyə və uzun müddətli yuxuya ehtiyacı vardı. Hətta daha çox ölməyə. Mən ona narahat olmamağı bildirdim və bir müddət sonra onun yanına gəlib hər şeyi danışacağımı deyərək sağollaşdım. Sonra isə polisə yaxınlaşıb onunla maşına minərək gözdən itdim. Ciliani isə Con evə gətirib otağına getməsinə köməkçi oldu. Yatağa uzanacaq qədər taqəti qalmadığından Con onun öncə əynindəki geyimini dəyişməyinə sonra isə yatağa uzanmağına yardım edib otaqdan çıxdı. Narahat olduğuna görə heç yerə getməyərək qonaq otağındakı divana uzandı. Cilian saniyələr sonra artıq yuxuda idi. Heç bir yuxu görmədən hərəkətsiz halda saatlarla yatdı. Ayılmaq istəmirdi. Yaşadıqlarının gerçək olmayacağına və kabus olduğuna özünü inandıraraq yuxuya getdiyindən, oyananda görəcəyi gerçəklərdən qorxduğu üçün göz qapaqlarının arxasında gizlənməyə can atırdı.

Mən polis bölməsinə gedib ifadə verdim. Məni gecəyə kimi saxlayıb sonra lazımı qərarlar verərək evimə gətirildilər. Mənim ək düşündüyüm Sako idi. Onu bu cəhənnəmin kabusundan çıxara biləcək tək insan mən idim. Öncə duş qəbul etdim. Sonra isə güzgü

önünə qorxmadan keçib dayandım. Artıq heç bir kabus və hallüsinasiya yox idi. Hər şey bitmişdi. O da bitmişdi. Duyğusuz və ruhsuz cismi ona artıq heç nə ifadə etmirdi. Ağlamırdı, üzülmürdü. Sadəcə susub duyğusunu itirmiş gözlərində mərhəmət axtarırdı. Amma boş yerə.

Səhər ilk işim Sakonun olduğu klinikaya getmək oldu. Həkimlə danışib durumun düzəlcəyini öyrəndim. Məni Sakonun otağına apardılar. İlk görüş ağır keçdi. Sako məni lənətləyir və günahlandırır. Bunun belə olacağını həkim öncədən bildirdiyinə görə mən narahat olmadım. Yenidən gələcəyimi bildirib oradan çıxdım. Kafeyə gəlib görülməli işləri tez həll edib bütün işçi və aşbazları geri çağırdım. İşlər əvvəlki kimi öz axarına düşməyə başladı.

Gecəyə az qalmışdı. Həyatımı qaydasına qoymağa çalışırdım, amma məni daha önəmli bir vəzifə gözləyirdi. Cilian... Cilianın evinə getdim. Qapını Con açdı. Hələ də tanış olmasaq da sadəcə salamlaşib özümüzü bir-birimizə təqdim etdik və mövzunu dərhal Cilianın üstünə gətirdik. Con dedi ki, Cilian otaqdan çıxmır və yemək yemir. Hətta gözlərini açmağa belə çalışmır. Susur. Mən ondan rica etdim ki, bu gecə bizi tək buraxsın. Con razılaşaraq getdi. Mən otağın qapısına yaxınlaşaraq dəstəyi aşağı əydim. Otaq tam qaranlıq və səssiz idi. Yavaş addımlarla yatağa yaxınlaşdım. Cilian bunu eşitməsə də qoxu yenə onun diqqətini çəkərək gözlərini ixtiyarsız olaraq açmağa məcbur etdi. Görməsə də nəfəsimi duya bildi.

Yataqda oturmaq istəyəndə danışmağa başladım. Mən pıçıldayırdım: “Hər şey bitdi...”

Qulağına gələn pıçıltı onu daha da həyəcanlandıraraq ayıldı. Mən otaqdan çıxaraq onu gözlədiyimi bildirdim və mətbəxə keçib yemək hazırladım. Bilirdim ki, Cilian acdır və bunu etməyi özümə borc bildim. Gözlədiyim kimi oldu. Cilian gücsüz və təqətsiz hərəkətlərlə masa arxasına əyləşdi. Mən də onun tabağına bir az şorba doldurub qaşığı uzadaraq işarə elədim. Cilian bunu istəməsə də yeməyə başladı. Özü belə bunu necə etdiyini dərk etmirdi. Sanki hipnoz altında idi. İkimiz də bir az yeyib ayağa qalxdıq və Cilian bir az özünü toparlayıb danışmağa başladı:

– Mina mənə hər şeyi anlat. Kiçik bir detal belə qalmasın. Rica edirəm.

– Sənin hər şeyi bilməyəhaqqın var, – mən cavab verdim. – Bəlkə də bunları polislərə deməməliydim amma qanun – qanundur. Hər şeyi başdan danışacağam. Sözümlü kəsmədən dinlə. Bitirdikdən sonra istədiyin sualı verə bilərsən. Mən bunları ikinci dəfə danışa biləcək qədər güclü deyiləm. Ona görə də diqqətli ol. Başdan danışacağam və bildiklərini öz bildiklərimə əlavə edib bütünlüyü ilə səni məlumatlandıracağam. Əvvəlcə onu deyim ki, qardaşın iblisin belə qatili ola biləcək qədər manyak və zalımın biridir. Onun oyunları mükəmməl qurulub. Anasına olan qəzəbini bilirdin amma, bu dəyişmədi. Anasına qovuşandan sonra da o nifrətini yox edə bilmədi. İllərdir içində böyütdüyü qəzəb mütləq şəkildə azadlığa çıxmalı idi. Kimsə bu yükü çəkməli və Okinin içindəkini ondan alıb

daşımali idi. Bu o qədər çox idi ki, etdiyi işgəncələr ona yetmirdi. Oki illərdir yeddi qızı yanında saxlayırdı. Qəribəsi də odur ki, qızlar getmək istəmir və ruhlarını ona sataraq cisimlərini kölələşdirmişdilər. Şikayət etmədən taleləri ilə barışaraq Okini ilahiləşdirmiş və ona boyun əymişdilər. Mən ilk dəfə Oki ilə qonaq olduğumuz bir əyləncə məclisində olarkən, zirzəmiyə enməli olmuşdum. Kiçik kirli pəncərədən gördüyüm mənzərə məni qorxuya salsada, daha sonralar bunun yuxu olduğuna məni inandırdı. Orada olan qızlar ona baş əyərək qorxmuş köpək kimi ayaqlarını yalayırdılar. Məni görmələri bütün oyunu pozmuşdu. Ona görə də Oki məni daha tez oyuna daxil etdi. Məni onlardan daha üstün tutsa da səbəbini daha sonra anladım. Ananıza oxşarlığımı atan dedi. O an anlamasam da onu gördüm. Qadın gözəlliyini itirmiş və solmuş bənizi ilə belə, hələ də yanlarının mənimkinə bənzərliyini itirməmişdi. Bu təsadüf ola bilərmidi deyə çox düşündüm amma əhəmiyyəti yoxdur. Oki məni evimdən qaçırdı. İlk gün zirzəmisini görməmişdim. Anan özünü idarə edə bilmir, bu anormallığı sanki görmür və tez-tez onu qucaqlayaraq başını dizlərinə qoyurdu. Dərmanların təsiri keçdiyindən aqresivləşmiş və Okini tanımadığını tez-tez təkrarlayırdı. Amma Oki ondan əl çəkmirdi. Bu davranışı onu yerə yıxırdı. Sonrakı günlərdə anan saçlarını kəsmiş halda vanna otağından çıxdı. Səliqəsiz kəsdiyi saçları yarı qısa, yarı uzun halda bərbad görünürdü. Oki heyərlə anasına baxır və gözündəki yaşlara mane ola bilmirdi. Anasına sarılarına başından və kələ-kötür saçlarından öpməyə başladı. Hər gün daha da pisləşən qadının artıq sağalma ehtimalı olmayacağını anlamağa məcbur oldu. Bunu qəbul etmək onu, özünə qarşı daha çox qəzəbli etdi. Anasından uzaqlaşib zirzəmiyə tərəf addımladı. Onu izləməyə başladım. Zirzəminin qapısı önündə gözdən itdi. Yaxınlaşıb qapını yavaşca itələsəm də

kilidli idi. Qulağımı qapıya dayayıb dinləməyə başladım. Əvvəlcə səssizlik hökm sürürdü. Sonra isə sanki kimisə kəmərlər və ya qamçılarla vururdular. İnilti səsləri isə zəif olsa da eşidilirdi. Qorxu canımı almışdı. Ananın yanına qayıdanda isə daha pis mənzərə ilə qarşılaşdım. Mətbəxdən alışqanı götürmüş və qalan saçlarını da külə çevirmişdi. Ağrı hiss etmirdi. Anlaşılmaz halda gülürdü. Birdən qışqıraraq höknürməyə başladı. Bu məni vahiməyə saldı. Ona kömək etməli idim, amma o evin dörd bir küncünə qaçaraq başındakı tüstünü qovmağa çalışırdı. Nəşə etməli idim və qrafini əlimə alıb onun arxasınca qaçaraq yaxaladım. Yerə yıxılmış və dayanmadan tükürpədicilər səslər çıxarırdı. Düşünməyə və qorxmağa zamanım olmadığından dərhal suyu qadının başına boşaltdım. Tüstü yavaş-yavaş yoxa çıxsın da, yanmış ət qoxusu bütün evi bürüdü. Başımı qaldıranda gördüm ki, Oki əlləri qanlı donmuş halda dayanıb anasına baxır. Sadəcə bunu dedi ki, mən belə olmağımı istəmirdim. Anan sağ idi. Huşunu itirməsi isə ağrını hiss etməməyinin yeganə çarəsi idi. Oki dərhal onu qucağına alıb yataq otağına apardı. Bir neçə maddə və dərman gətirib anasının yarasını sarıdı. Qadın hələ də özünə gəlmədiyindən onu ayıltmadı və otaqdan çıxıb qapını kilidlədi. Mənə tapşırırdı ki, onda gözümlə olsun. Məni qaçırdığı gündən mənimlə elə də danışmamışdı. Sadəcə yemək bişirməyimi əmr edir və sonra tez-tez yoxa çıxırdı. Qaçma bilmirdim. Bütün qapılar möhkəm kilidlənmiş, hətta pəncərələr də dəmir ilə qapadılmışdı. Telefon tumbasını şifrələmiş və özündən başqa kimsəyə ona yaxın durala bilmirdi. Əlimiz-qolumuz bağlı halda çarəsizcə yaşamaqda davam edirdik. Mənə zərər verəcəyinə görə yox, amma ananə görə qorxurdum. Onun daha böyük zərərlər verəcəyini hiss edərək narahat olurdum. Sonra oyunda mənim iştirakım başladı. Bu dəfə zirzəmiyə gündüz vaxtı yaxınlaşdım. Oki evdə yox idi. Orada

kiminsə olduğunu bilirdim və kömək etməli olduğumu hiss edirdim. Qapı möhkəm bağlı olsa da açarı tapdım. Zirzəmi qapısının üstündə tablo var idi. Lusiferin qəzəblə və buynuzları ilə insanları qana buladığı tablo idi. Diqqətimi çox çəkdi və daha yaxından baxmaq istədiyimdən dartınaraq tablonu yerindən çıxarmağa can atdım. Bir neçə dəfə atılandan sonra tablo yerindən tərpənməyə başladı və altındakı açar topası yerə düşdü. Okinin nə vaxt gələcəyini bilmirdim. Risk etməyə məcbur oldum. Dərindən nəfəs alıb bir-bir açarları kilidə saldım. Açıldı. Qaranlıq olsa da bir neçə pillə endikdən sonra gözlərim buna alışdı. Tam endim və dəhlizin sonunda kiçik bacanı gördüm. Oradan gələn günəş işığı mənim üçün yetərli oldu. Artıq addımlarımı sürətləndirib ətrafa daha aydın baxmağa çalışırdım. Bağlı qapılardan başqa heç bir şey yox idi. Qapıları saydım, tam on ədəd. Sonra birinciyə yaxınlaşıb içərini dinləməyə başladım. Ağlayan və hətta zərriyan bir səs gəlirdi. Sanki yorulmuş biri içəridə can verir və sadəcə zəif səslər çıxartmaqdan başqa heç bir şeyə qadir deyildi. Qapını açmaq üçün əlimdəki açarlara baxdım. Bunun yaxşı fikir olub-olmadığını bilmirdim. O kimdirsə kömək üçün yalvarır sanki və mən bunu etməliyəm. Açarları bir-bir qapıda yoxladım və birdən kiminsə əlimdən tutdu və mənə sürətlə dəyən sillənin zərbindən yerə yığıldım. Oki gəlmişdi və mənə çox qəzəbli gözünürdü. Belindəki kəmərinə çıxardıb elə yerdə yığıldığım vəziyyətdə qollarımı bağladı. Sonra sürüyərək dəhlizin sonuna gətirdi. Çox qorxurdum və nə baş verdiyini əsla anlamırdım. O məni sonda olan otaqların birinə saldı. Qışqırmağa başlayanda isə tanış bir səs eşitdim. Sako da orada imiş. O, nə iləsə yeri döyəcləyir və məni səsləyirdi. Okini lənətləyərək yalvarırdı. Məni azad buraxsın deyə ağlayaraq qışqırırdı. Mən onun niyə burada olduğunu anlamırdım. Məni yatağa yığıb əynimdəkilərin hər birini vəhşiliklə

cırdı. Sonra dayanmadan məni döyməyə başladı. Nə edəcəyimi bilmirdim. Mən bu Okini tanımırdım. Qarşımda insanlıqdan çıxmış, gözləri qanla dolmuş, amansız bir məxluq var idi. Onun ruhunu qəddar cinlər ələ keçirmişdi. Hərəkət edə bilmirdim. O nə qədər çox vursa da mən artıq gücümü tamamilə itirmişdim. Yorulub dayandı. Bir an gözləri açılmış kimi mənə baxdı və əllərindəki qanı görüb peşman olduğunu anladı. Bunu niyə etdiyini bilmirdi. Anasının sevgisini artıq hiss edə bilmədiyinə görə özünə olan acığını məndən çıxdı. Hirsli soyumasa da zəifləmişdi. Qapını bağlayıb məni orada saxladı. Səki hələ də yalvarır və xilas olmaq üçün çırpırsa da, heç bir nəticəsi olmayacağına əmin idi. Səslərin kəsildiyini eşidəndə anladı ki, Oki gedib. Məni səsləsə də ona cavab verməyə təqətim yox idi. Oki gecə gəlib mənə yemək yedirtirdi və yaralarım və zədəli olan bədənimə məlhəm çəkdi. O bunu tez-tez etməyə başladı. Səki günahını yumaq üçün əlindən gələni edirdi. Hələ də qəzəb dolu baxışlarla baxsa da bunun mənə aid olmadığını bildirdim. Susurdum. Oda susurdu. Amma məni azad buraxmaq istəmirdi. Sağalırdım amma qorxurdum ki, o bunu yenə edər. Digərlərinin saçlarını qırmağının səbəbi anasını dayandıra bilməməsi olmuşdu. Yandırdığı başının yaralarını sağaltmağı bacarsa da təəssüf ki, saç daha olmadı. Köklərinə dəyən zərər bütünlüklə onu keçəlləşdirdi. Bunun cəzasını isə hər birimiz çəkdik. Bütün qızların saçlarını qırılmış və növbə mənə çatanda bunu özümün etməyimi istəmişdi. Digərlərinə qarşı nə qədər qəddar davransa da mənə daha təmkinli idi. Cəza verəndən sonra belə duyğusallaşmış zavallı görkəmi alaraq imdad diləyirmiş kimi üzümə baxırdı. O sadəcə sevilmək istəyirdi. Daha çox sevilmək. Sonsuz qayğı və təki ona aid olan anasını geri istəyirdi. Bunu anlatmaq indi asan gəlsə də, yaşamaq işgəncədir. Oki olmadığı vaxtlarda Səki ilə də danışa bilmişdim. O məndən üzr

istəyərək bilmədiklərimi söylədi. Sən demə, Oki onu da öncə aldatmış, mənə qarşı qaldırılmış. Hətta anasını da həbsdə guya mənim intihara sürüklədiyimi uyduraraq bir oyun qurmuş və onu tam özünə tabe edibmiş. Sanki hər şeyin günahkarı mənim kimi qurduğu planı uğurlu olmuşdu. Kafedəki qalmaqalların da səbəbi bu imiş. Sonda isə atasına olan nifrətindən istifadə edib. Öncə özü ona sahib olub. Almaq istədiyini alıb. Artıq heç bir işi olmadığından və mənim üçün qurduğu planın Sakoya ayrılmış hissəsi bitdiyindən ondan qurtulmaq istəyib. Mənə qarşı artıq nifrət bəsləyən Sako cəzalandı. Bu oyunu özü qursa da, Sakonun mənim haqqımda dediyi hər mənfi kəlimə Okini qəzəbləndirirdi. Cəzanın doğru zamanı gələcəyini bilir və səbrlə gözləyirdi. Nəhayət son zərbəni ona ağıla sığmaz bir gedişatla etdi. Onu, atasına bənzəyən bir neçə yaşlı kişinin önünə yem kimi atdı. Bu yaşda bir qızın ala biləcəyi ən ağır zərbə bu olmamalı idi. Amma o idbarlar qızı dəfələrlə heyvan kimi zorlayıb işgəncələr verdilər. Burada neçə müddətdir qaldığını bilmirdi amma bircə ona əmin idi ki, artıq çıxış yolu əbədi bağlıdır. Ümidi mənə idi bəlkə onu tapıb xilas edəməm deyərək dua edərkən mən də burada məhbuslardan birinə çevrilmişdim. Burada ölməkdən qorxmadığını deyirdi. Tək qorxusu daha gec ölmək və daha çox işgəncə görmək idi. Artıq cəzaları tək Oki verir və hər bir kələsi ilə istədiyi kimi davranırdı. Özünü Tanrı hesab edir və onlara tez-tez qan içirirdi. Bir müddət sonra yenə idarəni itirdi. Anan zirzəmiyə enmişdi. Artıq qapıları kilidləməyə gərək duymadığından qadın heç bir çətinlik çəkmədən zirzəmidəki qapıları açaraq içəriyə daxil olmuşdu. O nə etdiyini bilməsə də bu hərəkəti bütün tilsimi pozdu. Otaqlardan birində olan qıza yaxınlaşaraq açar toplusunu onun yanına ataraq gülümsəmişdi. Qız dərhal özünü zəncirlərdən xilas etməyə başlayır, amma Okinin anasını səslədiyini eşidəndə qorxa-

qorxa açarları gizlədir. Bu son şans ola bilərdi və itirməməli idi. Anasını zirzəmidə tapan Oki qapıların açıldığını görüb təşvişə düşdü. Mənim olduğum otaqda ikimizi də yerdə oturub bir-birimizə yaslandığımızı və anasının mənə lay-lay dediyini görməsi onu gücsüzləşdirdi. Anasına yaxınlaşıb başını onun dizlərinə qoymaq və bu lay-layın onun üçün olduğuna inanmaq istədi. Amma anası onu itələyərək, tüpürməyə başladı. Bu hərəkəti Okinin bütün mərhəmət hissini yox edib hiddətli bir nifrətə çevirdi. Anasını qolundan tutub mənim otağımdan çıxartdı və sondakı otağa kilidlədi. Mənim yanıma gəldi. Qorxurdum. Məni yatağa uzandırdı və sonra isə təəccüblü olsa da anasından istədiyini mənə etdirdi. Başını dizlərimə qoydu. Zəncirli əllərimi açıb saçlarını sığallamağımı və ona dayanmadan lay-lay deməyimi xahiş etdi. İlk dəfə idi ki, o həbs etdiyi qızların birindən nəyisə xahiş edirdi. Anasının yerinə məni qoymağa başladı. Hər gün gəlir və məndən eyni şeyləri istəyirdi. Bunu etməmək mümkün olmadığından razı olub onun istədiklərini edirdim. Bu müddət ərzində Oki heç birimizə şiddət göstərməmiş və sanki daha mülayim olmağa başlamışdı.

Açarı gizlədən qız isə cəsarətini toplayıb yeyin addımlarla otaqdan çıxır. Sonra zirzəmi pillələrini ayaqları əsə-əsə addımlayır və heç kimə rast gəlmədən təcili qapıya doğru qaçır. Amma qapı kilidli olduğundan tək ağılına gələn telefon olur. Oki bu evdə onu uzun zamandı saxladığından telefon tumbasının şifrəsini öyrənməyi bacarmışdı. Qız şifrəli kodu yoxlayır və alınır. Dərhal polisə zəng edir. Bu məqamda isə Oki artıq duyuc düşərək sürətli addımlarla ona mane olmağa qaçaraq qızı öldürməli olur. Gecikdiyini görüb hər şeyin bitdiyini anlayır.

Bir azdan polisin burada olacağını və artıq risk edə bilməyəcəyini düşünən Oki anasının olduğu otağa girəndə gözlərinə inana bilmir. Otaqdan gələn üfunət qoxusu və sicovulların səsi onu dəhşətə gətirmişdi. Anasına artıq günlərdir baş çəkməyi unudan Oki onun özünü nə zaman asdığını bilmirdi. Bu mənzərə onu sarsıtdı. Tək çarə qalırdı. Qaçmaq. Amma qorxusuna qalib gələ bilmədiyini bilirdi. O tək qalmaqdan ölümdən qorxan kimi qorxurdu. Anasının yerinə qoyduğu məni də götürüb evdən çıxdı. Maşınla uzun yol getdik. Danışmırdıq. Onun hər halını görmüşdüm, amma bu fərqli idi. Çarəsizlik və qorxu. Gəlib çatdıq. Bura hara idi, bilmirdim, amma dəniz sahilində olduğumuz bəlli idi. Kimsənin ayaq dəymədiyi gizlin yerə bənzəyirdi. Oki mənim əlimdən tutub maşından endirdi. Sahilə yaxınlaşdıq. Ləpələr ayağımızı isladırıdı. Və o danışmağa başladı:

– Mina, zaman gəldi. Mənim bu dünyadakı missiyam bitdi. Gərəkən mükafatı və cəzani layiq olanlara verdim. Amma oyun mənim istədiyim kimi getmədiyi üçün bitirmək mənim borcumdur. Mən Tanrıyam. Dənizlər Tanrısı. Onlar mənə möhtac zavallı həşəratlardır. Heç birinə görə üzülməyəcəyik. Anam məni sevmədi. Mən onun üçün Tanrılıq haqqımdan vaz keçəcək qədər oldum. Amma o bunu görə bilmədi. Öldü. O mənim anam olmağa layiq olmadan ruhunu cismindən öz əlləriylə ayırdı. Atam və Cilian da mənə layiq deyillər. Cilianda yanılmağım məni darmadağın etdi. Tək qardaşım illərdir anamı məndən ayırmışdı. Bəlkə də ilk andan bunu bilsəydim əsla bu hadisələrin reallaşmasına yol verməzdim. Siz mənim oyuncaq mağazamın gəlincikləri olaraq daim ən yüksək rəfdə toxunulmaz ola bilərsiniz. Mənim bunda günahım yoxdur. Siz mənim sizə bəxş etdiyim lütfü görə bilməyəcək qədər kor oldunuz. Siz seçilmişlərdən olduğunuz üçün hər gün ayağımın altını

öpməkdənsə nankorluq etdiniz. Tanrınızı sevmək bu qədərmi çətin idi? Mina, bu an hər şeyin sona çatmasının şahidi olacaqsan. Mənimlə gəl və sus.

O dənizə doğru addımlamağa başladı. Mən dayanıb heç nə başa düşmədən onu izləyirdim. Geri baxmır və var gücü ilə irəli gedirdi. Bədəni yarıya qədər suya batanda əllərini qaldırıb yüksək səsle bağırdı:

– Dəniz, eşit səsimi, al məni öz dünyana. Bağışladığın həyatı sənə geri qaqyтарıram! Məni qoynuna al! Bizi əbədiləşdir...

Son dəfə geriyə mənə tərəf baxaraq dedi:

– Bu, intihar deyil. Bu, qurtuluşdur. Mən qalib gəldim. Sənə və bu kainatda qalan hər bir zavallı varlıqlara lənət diləyirəm. Sizin son cəzanız mənsizlik olsun. Tanrınız sizi əbədi həyatla cəzalandırır və tərk edir.

O məqam çox qorxulu və dəhşətli idi. O dəli olmuşdu. Üzünü çevirib addımlarına davam etdi. Dalğalar coşub daşaraq sanki ona susamış kimi çırpılırdı. Mən onun son ana kimi məhv olmağını izlədim. Buna inanmaq çətin olsa da yenə də gözümlü ondan çəke bilmirdim. Ən son gördüklərimdən sonra isə huşumu itirdim. Okinin ardınca gözümlü görünən kabusu və içimdəki “Mən” də getməyə başladı. İkisi eyni anda əl-ələ dənizə süzülürdü. Bunun gerçək, ya da xəyal olduğunu bilməsəm də o gündən artıq bütün kabuslarım və dəhşətli yuxularım qurtardı. Okini tanıdığım andan yaşadıklarımın sonra hələ də sağ qalması bacarmağım yəqinki onun lənətinin ilk qurbanı olduğumdandır. Əbədi həyata məhkumam. Qızların hər biri müalicə alır amma sağalacaqlarına

əsla inanmıram. Əlimdə imkan olsa onların hər birini həmən dənizin sahilinə aparıb Okinin intiharını danışardım. Amma qorxuram buna da dözə bilməyib onun ölümünün isbatını görmək üçün arxasınca gedib özlərini tamamilə məhv edmiş olarlar. Sako daha tez sağalacaq. Mən onu sağaldacağam. Okinin yerini polislərə bildirsəm də cəsədi tapılmayıb, sanki qeybə çəkilib. Bu qədər. Ağlında hər hansı sual qaldısa soruş.

Cilian yalnız qısaca:

– Xeyr... – deyə bildi.

Mən artıq getmək vaxtı olduğunu bildirib ayağa qalxaraq oradan çıxdım.

Sanki duyğusuzlaşmışdım. Artıq kimsəyə inamım və sevgim qalmamışdı. Tək istəyim təcili Sakonun sağalması və bu şəhərdən çox-çox uzaqlara getmək idi. Hara gedəcəyimi hələ bilməsəm də bunun elə də fərqlinin olmadığını bilirdim.

Bir neçə ay sonra Sako evə buraxıldı. Vəziyyəti yaxşılaşmışdı. Düzdür həftədə bir dəfə həkim qəbuluna getməli idi, ancaq yenə də evinə gətməsi onun üçün böyük uğur oldu. Mən onu artıq tək qoya bilməzdim. Bu səbəbdən o mənim evimə köçdü. Sako da məndən uzaq qalmaq istəmirdi. Müalicəsi tam bitənə qədər gözləməli olacaqdıq.

Cilian isə hər şeyi dəfələrlə beynində analiz edirdi. Vicdanı onu rahat buraxmırdı. Mənə qarşı hiss etdiyi günahkarlıq və hiddətli sevgi onu incidirdi. Bilirdi ki, mən bu qədər olanlardan sonra onu

əsla bağışlamayacağam. Niyyəti məni daim qardaşından qorumaq olsa da, istəmədən yalanlar söyləmişdi. Mənim inamım sarsıldığından üzümə baxmağa cəsarəti olmadığına görə uzaqdan izləməklə yetinməli olurdu. Mən onu görsəm də əsla heç bir reaksiya vermirdim.

Bir gün o, cəsarətini toplayıb kafenin bağlandığı saatlara kimi gözlədi. Hər kəs gedəndən sonra mənim çıxmağımı gözlədi. Piyada gəzməyi sevdiyimi bildiyi üçün mənimlə gəzə-gəzə danışmaq və duyğularını bildirmək istəyirdi. Mən buna təəccüblənmədim. Cilianı tez-tez kafe önündə dolanan görürdüm və bilirdim ki, bir gün yaxınlaşıb söhbət etmək istədiyini deyəcək. Bunu gözləyirdim. Dinməzəcə yan-yana gedirdik. Cilian danışmağa başladı:

– Mina, yaşananlara görə üzr istəməyim mənasız olar. Amma istəyirəm biləsən ki, mən də sənə kimi qurbanam. Oki mənə etdiklərini bilmədiyimi zənn etsə də, hər şeydən xəbərdar idim. Həyatıma heç bir qızın daxil olmasına imkan vermirdi və hər zaman deyirdi ki, onun kimi mənə dəyər verən olarsa o zaman sevməyimə razı olacaq. Məni öz düşüncəsində qoruduğuna inanırdı. Mən isə ona hörmət edərək əsla sözündən çıxmırdım. İnanırdım ki, qardaşımın niyyəti müsbətdir. Amma sənənlə tanışlığımız fərqli oldu. Mən onun anamıza olan nifrətinin şahidi olduğum üçün hiss etdim ki, sənə olan münasibəti başqadır. Sən anamıza bənzədiyin və hətta onun kimi yemək bişirdiyindən uşaqlıq xatirələri oyanaraq özlüyündə səndən yeni ana yaratmağa çalışırdı. Məni çox sevsə də, sənə qarşı olan həssaslığı bu sevgidən daha güclü hal almağa başladı. Səni qorumaq niyyəti ilə daha yaxın olmağa çalışdım. Sənə yalan deməyimin səbəbi bu idi. Amma sonra özüm də bilmədən sənə qarşı hisslərim baş qaldırdı. Hər görəndə ürəyim ritmini dəyişir və sənə

doğru qaçmaq istəyirdi. Mən sənə aşiq oldum. Zərər gəlməsin deyər hər şeyi etdim və hər zaman da edəcəyəm. Mənə yenidən güvənməyini çox istərdim.

Dayandıq. Mən ona tərəf çevrilib gözlərinin içinə baxdım:

– Mən hər şeyi unudacağam. İki qardaşın bizlərə yaşatdığı hər saniyəni bu şəhərdə buraxıb kimsənin tapa bilməyəcəyi başqa bir dünyaya qaçaçağıq. Artıq Sakonun və mənim saçlarımız əvvəlki halına qayıdıb. Artıq sənə baxıb onu xatırlamaq düşüncəsinə belə əsla yol verməyəcəyəm. Cilian, həyatına mənim kimi azad davam etməlisən. Mən rəhmsiz və duyğusuz deyiləm. Sənin yaşadıkların bəlkə də daha ağırdır. Hər birimiz daşıya biləcəyimiz qədər yüklənməli olduq. İndi isə bu ağırlığı atıram. Anladım ki, istəmədiyim heç bir şeyə məcbur deyiləm. Bundan sonra məni incidər biləcək birinin olacağına inanmıram. Buna izin verməyəcək qədər böyümüşəm mən. Özün üçün istədiyini et. Xoşbəxt ol. Bu sənin özünə olan borcundur. Əlvida.

Sözümü bitirib yoluma davam etdim. Cilian isə hələ də eyni yerdə məyus halda dayanmışdı. Yanından gəlib keçənlər onu itələməsəydi yəqin ki, bir az da burada donub qalacaqdı. Başını aşağı əydi, əllərini cibinə qoymaqdan öncə kapişonu ilə saçlarını gizlətdi. Taksiyə minib evinə getmək istəsə də onun da içində qalaqlanan nifrəti və qəzəbi soyutmağa tək yol tapdı. Okinin evinə gedib evin dörd tərəfinə benzin tökmək, sonra alışqanı yandıraraq benzini toxunduraraq alovlanmasına tamaşa etməkdə. Belə də etdi. Kimsə yangınsöndürən çağırmadı. Sanki bunun belə olmasını hər kəs

çoxdan arzulamışdı. Qəzəbini külə dönmüş evin alovunda yandırdı. İçindəki hiddət bütün ailəsinə istəmədən də olsa lənətlər yağdırmaqla bir az səngidi. Evinə getmədi. Mənim evimə gəlib qapının zəngini vurdu. İçəri girib yanğın törətdiyini danışdı. Mən buna da hissiz yanaşdım. Çünki o evin sahibi olmadan evin heç bir gücü yox idi. Tabeliyində olduğu hökmdarı onu tərk etsə də heç nə dəyişmirdi. Xatirələr daim isti qalacaqdı. Qəfil bir məqamı xatırladım. Ciliana deməyi unutduğum növbəti qəribəliyi. Və tez də danışmağa başladım:

– Cilian, mən zirzəminin qapısındakı yazını sənə deməyi unutmuşdum. Oki zirzəmiyə ad qoymuşdu. Böyük hərflərlə yazılmışdı: “ÖLÜLƏR DƏLİXANASI”.Sanki orada olanların dünya ilə əlaqəsini kəsib cisimlərini ölü, ruhlarını isə dəliyə çevirmişdi. Ölülərin yeri cənnət və cəhənnəm ikən o yeni bir bəşər yaratmışdı.

– Məni bağışla, – Cilian dedi. – Bəzən biri üçün yaxşılıq etmək əvəzinə bunu onun öz ixtiyarına buraxmaq gərəklidir. İnsan özü üçün yaxşını da, pisi də qərar verə bilər. Mükafatı da, cəzası da insanın özünə qalacaqsə o zaman ikinci şəxslərin etmək istədiyi yaxşılıq özünə tərəf pislilik olaraq qayıdır. Mən səni sevirəm.

– Duyğusuz biri kimi görünə bilərəm, amma elə deyiləm. Sizi tanıyandan qabaq dünyanı tanımırdım. Hər şeyin eyni və xoşbəxt olduğuna inanırdım. Amma mənə bataqlığın dibini göstərdiniz. Məndən heç bir sevgi gözləmə. Hətta belə duyğumun hələ də olduğuna heç özüm də inana bilmirəm. Məncə bir daha görüşməsək yaxşıdır. Salamət qal.

Cilian getməli olduğunu anladı. Üzündə qəmgin və yorğun ifadə qapıdan çıxdı. Evindən başqa gedəcək tək bir yer belə yox idi. İş yerindən gələn dostunun zəngi onu ayıltı. Onu gözləyən xəstələr var idi. Və hal-hazırda tək edə biləcəyi şey başını işlə qatmaq idi. O cür də etdi. Həyatı davam etməyə məcbur olsa da daxilindəki yaralar parçalanır və ürəyindən qan damcılayırdı. Siması hələ də çökmədiyini bildirsə də tam əksi idi.

Sakonun müalicəsi başa çatdı. Artıq getmək vaxtı gəlmişdi. Mən o gündən Cilianı görmədim. Əşyalarımızı yığb yola düşdük. Kafeni bir neçə gün öncə satmış və o pul ilə başqa məmləkətdə yenidən bərabər həyat qurmağı planlaşdırmışdıq. Ağlıma ən böyük xəyalım gəldi. Sarı rəngli karavan aldım. Artıq istədiyimiz yerdə məskunlaşa və bezəndə mühərriki işə salıb başqa diyarlara səyahət edə bilərdik. Kiçik mətbəxi olan bu maşın, istədiyimiz kimi yeməklər bişirib sataraq dolanmağımıza da gözəl vasitə olardı.

Azad həyat bizi gözləyirdi.

Cilian isə mən olmadığım şəhərdə çox qalması bacarmadı. O insanlara yardım etmək üçün yenidən səyahətə başladı. Kim bilir bəlkə də hansısa ölkədə qarşılaşa bilərdik və sevgisinin gücünə güvənən Cilian mənim qəlbimi öncə sağaldıb sonra isə gül-çiçəklə dolu bir cənnətin əbədi sahibi ola bilərdi.

Bütün qapıları açan və bağlayan bu ilahi duyğu ikisini də dolanbaclı labirintin sonunda eyni yola çıxaracağı ümidi ilə...

SON?!

